

Grey Scale #13

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ

Szkol. 140/59

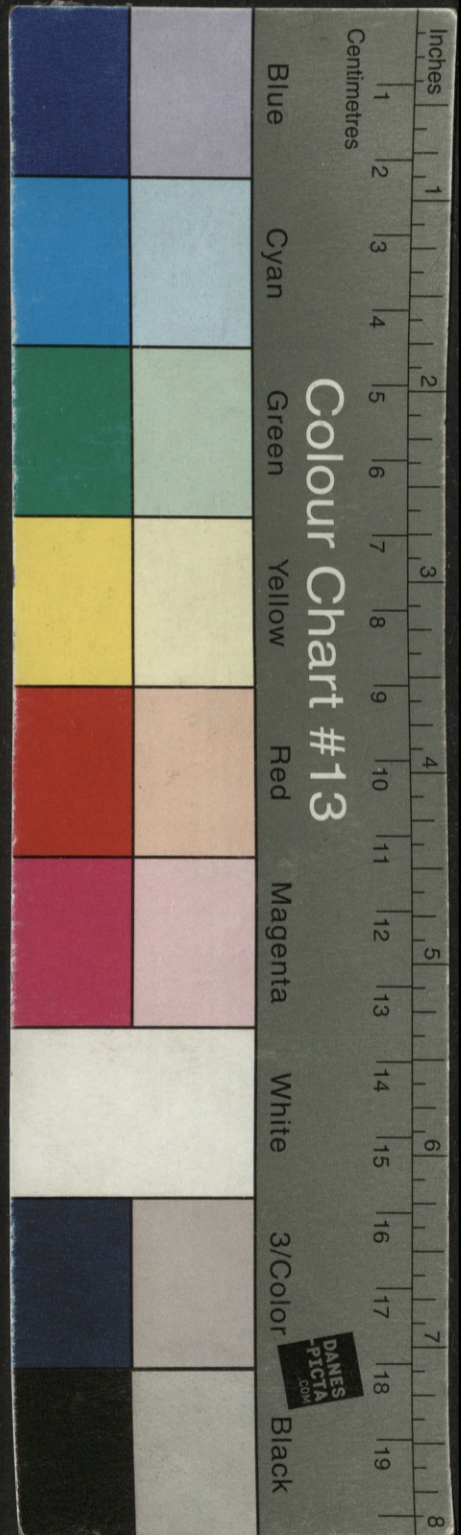
POUFNE

Egz. Nr **000275**

**PROGRAM
SZKOLENIA BATALIONU ROZPOZNAWCZEGO
DYWIZJI ZMECHANIZOWANEJ
I DYWIZJI PANCERNEJ**

WARSZAWA

1 9 5 9

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ

Szkol. 140/59

POUFNE

Egz. Nr 000275

PROGRAM
SZKOLENIA BATALIONU ROZPOZNAWCZEGO
DYWIZJI ZMECHANIZOWANEJ
I DWIZJI PANCERNEJ

WARSZAWA

1 9 5 9

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ

POUFNE
Egz. Nr. 00275

PROGRAM
SZKOLENIA BATALIONU ROZPOZNAWCZEGO DYWIZJI
ZMECHANIZOWANEJ I DYWIZJI PANCERNEJ

WARSZAWA

1959 r.

Warszawa, dnia 17.9.1959 r.

Z A R Z A D Z E N I E Nr. 69

Zatwierdzam i wprowadzam do użytku z dniem 1 października 1959 r. "Program szkolenia batalionu rozpoznawczego dywizji zmechanizowanej i dywizji pancernej".

GŁOWNY INSPEKTOR SZKOLENIA

Wiceminister Obrony Narodowej

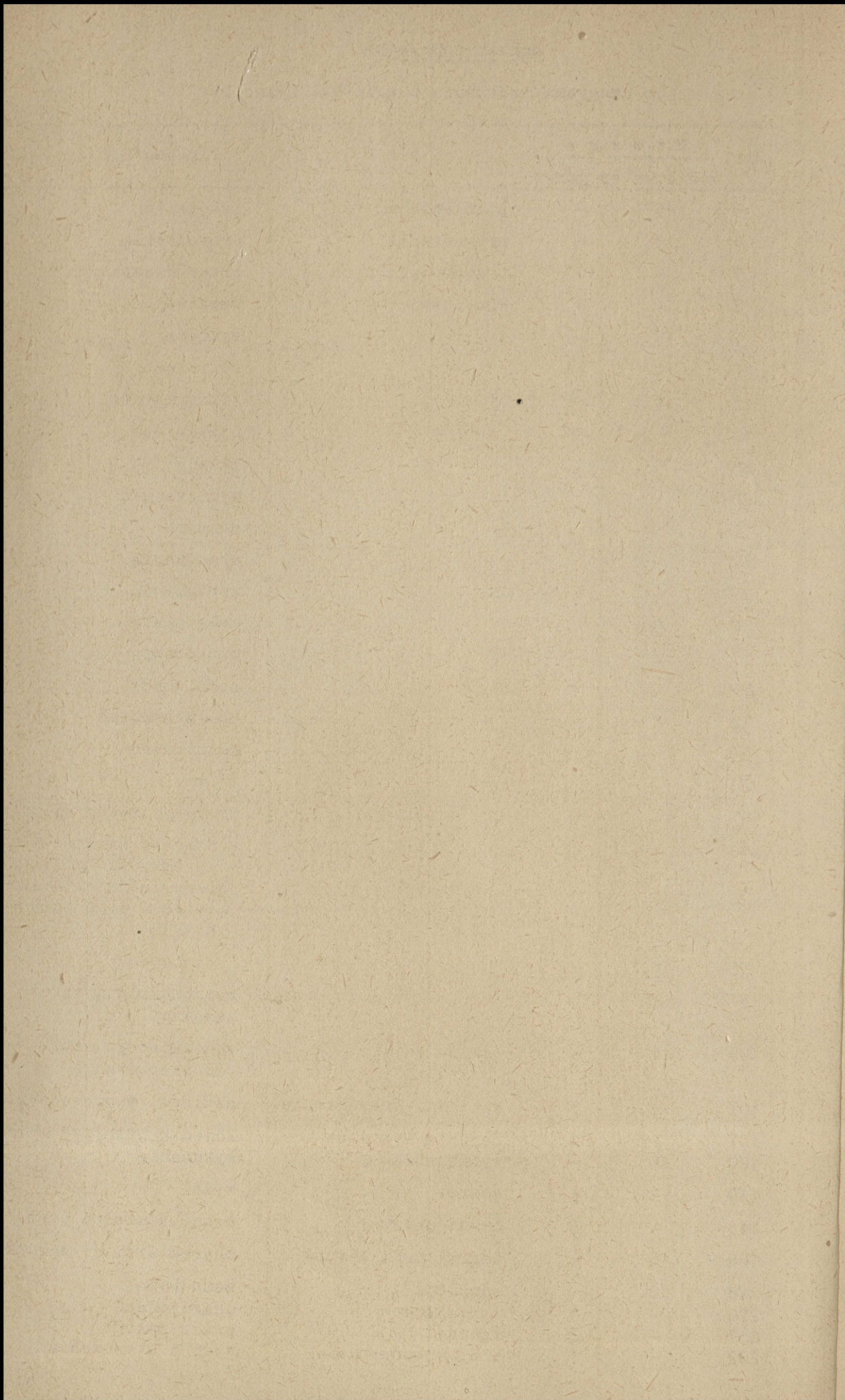
gen.dyw.Zygmunt D U S Z Y Ń S K I

Arkusz poprawek

do programu szkolenia b rozp DZ /DPanc DP/

Str.	W i e r s z		j e s t	winno być
	od dołu	od góry		
5	15	-	szkolenia	szkolenie
6	3	-	proswdzenia	prowadzenia
7	-	10	przeprowadzonych	przeprowadzanych
7	-	18	wzorcowej	wzorowej
7	16	-	wymogóg	wymogów
10	8	-	sposobach	rodzajach
15	14	-	/nstruktaże/	/instruktaże/
18	-	9	ptzedmiotu	przedmiotu
28	-	11	zasada	zasady
28	-	15	wymierzenie	wymierzanie
77	-	16	nawykowego	nawyków
77	9	-	urządzenia	urządzania
77	6	-	określanie	określania
77	3	-	urządzenia	urządzania
77	2	-	urządzenia	urządzania
78	-	8	przeszkolonych	szkolonych
78	8	-	przeprowsadzać	przeprowadzać
79	-	12	Właściwości	właściwości
83	-	12	praz	oraz
87	-	16	drużyny rozpoznania	drużyny, rozpoznanie
89	-	2	- nauczyć zwiadowców określania nośności mostu i jego wzmoc- nie w składzie plu- tonu	- nauczyć zwiadowców /w składzie plutonu/ określania nośności mostu i jego wzmac- niania
95	6	-	owych	etatowych
97	-	15	rozpoznaniu masowego	rozpoznaniu środków masowego
106	14	-	obniżającego się działania	obniżającego skutki oddziaływania
107	-	5	szkicem, prowadzenie	szkicem. W prowadzeniu
107	-	24	Zajęcia lotnicze	Zdjęcia lotnicze
120	10	-	wyciągania	wykonania
130	-	14	starsi	wyżsi
145	-	9	broni przez	broni atomowej przez
168	16	-	charakterem warunków	charakterem do warunkó
188	18	-	samolotu	samochoду
220	-	1	ukazujące	ukazującego
257	-	2	załogi	przez załogi
282	-	1	oraz stosowania	wych i stosowania

T R E S C

Wskazówki organizacyjno-metodyczne:

	str.
Zadania szkoleniowe.....	5
Wskazówki organizacyjne.....	8
Organizacja szkolenia szeregowców.....	10
Organizacja szkolenia oficerów i sztabów.....	13
Organizacja szkolenia podoficerów.....	14
Szkolenie pododdziałów.....	15
Planowanie szkolenia bojowego i politycznego.....	16
Ogólne wskazówki metodyczne.....	19
Podział godzin.....	21

Przedmioty szkoleniowe dla wszystkich pododdziałów:...

Szkolenie polityczne.....	23
Regulaminy.....	23
Musztra.....	31
Wychowanie fizyczne.....	38
Szkolenie inżynieryjno-saperskie.....	77
Szkolenie chemiczne.....	90
Szkolenie łączności.....	101
Terenoznawstwo.....	105
Szkolenie kwatermistrzowskie.....	114
Szkolenie samochodowe.....	121
Armie obce.....	124

Szkolenie taktyczne:

Pododdziały piechoty zmotoryzowanej, samochodów osobowo terenowych i motocykli.....	131
Pododdziały czołgów.....	154
Szkolenie batalionu.....	160

Szkolenie ogniowe:

Pododdziały piechoty.....	170
Pododdziały łączności.....	239
Pododdziały pancerne.....	247

Szkolenie specjalne:

Pododdziały pancerne.....	255
Pododdziały łączności.....	285
Kierowcy samochodowi pododdziałów liniowych.....	316
Kierowcy motocykliści pododdziałów rozpoznawczych.....	337
Szkolenie ogólnowojskowe i specjalne pododdziałów transportowo-gospodarczych i remontowych.....	347
Kierowcy samochodowi w pododdziałach transportowo- gospodarczych.....	368

WSKAZOWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE

ZADANIA SZKOLENIOWE

1. Zasadniczym zadaniem szkolenia pododdziałów batalionów rozpoznawczych jest:

- utrzymanie stałej gotowości bojowej;
- przygotowanie pododdziałów rozpoznawczych do działań w warunkach zastosowania broni masowego rażenia i innych nowoczesnych środków walki;
- pogłębienie wiadomości oraz doskonalenie umiejętności oficerów, podoficerów w organizowaniu działań rozpoznawczych i w dowodzeniu swoimi pododdziałami na rozpoznaniu w skomplikowanych warunkach sytuacji naziemnej i powietrznej zarówno w dzień jak i w nocy;
- doskonalenie szkolenia, umiejętności i pracy sztabów batalionów rozpoznawczych w zabezpieczeniu ciągłego i operatywnego kierowania pododdziałami podczas działań rozpoznawczych w skomplikowanej i szybko zmieniającej się sytuacji, w organizowaniu i utrzymaniu nieprzerwanej łączności oraz w organizacji bojowego zabezpieczenia działań;
- szkolenia żołnierza-zwiadowcy doskonale znającego swoją broń, sprzęt bojowy i rozpoznawczy, umiejącego właściwie wykorzystać je w działaniu, sprawnie działać na polu walki w dzień i w nocy, zarówno samodzielnie jak i w składzie pododdziału;
- wyrobienie u stanu osobowego wysokich walorów bojowych, politycznych i moralnych, nieustanne utrzymanie wysokiej dyscypliny wojskowej, podnoszenie poczucia odpowiedzialności za wzorowe wykonywanie swoich obowiązków i dokładne przestrzeganie wymogów regulaminów Sił Zbrojnych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej;
- utrzymanie we wzorowym stanie uzbrojenia, sprzętu technicznego oraz pojazdów i wozów bojowych.

W szkoleniu bojowym szeregowców, podoficerów, oficerów pododdziałów, batalionów rozpoznawczych i sztabów należy zwrócić

szczególną uwagę na opanowanie działań rozpoznawczych w różnych warunkach terenowych i sytuacji bojowej w dzień i w nocy z uwzględnieniem warunków zastosowania broni atomowej i innych nowoczesnych środków walki.

2. W wyniku realizacji zadań szkoleniowych i programu szkolenia bojowego pododdziały batalionów rozpoznawczych powinny opanować:

- wykonywanie marszu w dzień i w nocy drogami i po bezdrożu w warunkach aktywnych działań lotnictwa i zagrożenia napadu atomowego i chemicznego nieprzyjaciela;
- sposoby prowadzenia rozpoznania nieprzyjaciela w marszu w przewidywaniu boju spotkaniowego;
- organizowanie działań rozpoznawczych w obronie i natarciu w warunkach ograniczonego czasu;
- sposoby prowadzenia rozpoznania w natarciu w warunkach przygotowanej zawczasu lub doraźnie zorganizowanej obrony nieprzyjaciela;
- sposoby prowadzenia rozpoznania w obronie zorganizowanej w warunkach bez styczności lub w bezpośredniej styczności z wojskami nieprzyjaciela;
- utrzymanie wysokiego tempa prowadzonych działań rozpoznawczych w różnych warunkach terenowych i sytuacji bojowej;
- organizowanie obrony opanowanego przedmiotu, obiektu, przyczółka i utrzymanie go do czasu podejścia czołowych oddziałów wojsk własnych;
- prowadzenie rozpoznania w natarciu na płytko urzutowaną obronę nieprzyjaciela oraz przygotowanie wyjścia z okrążenia w warunkach działań na tyłach nieprzyjaciela;
- prowadzenie rozpoznania przeszkód wodnych i ich pokonywanie z marszu w czasie działań rozpoznawczych;
- umiejętność prowadzenia rozpoznania terenu z punktu widzenia potrzeb działań bojowych wojsk oraz prowadzenia rozpoznania i pokonywania różnorodnych

zapór nieprzyjaciela;

- wykonywanie szybkich i skrytych działań w każdej sytuacji bojowej, a szczególnie w czasie działań na tyłach nieprzyjaciela;
- stałe organizowanie zabezpieczenia bojowego działań.

3. Wykonanie zadań w szkoleniu bojowym i politycznym osiągnąć w wyniku:

- właściwej organizacji procesu szkolenia;
- dokładnej organizacji zajęć szkoleniowych przeprowadzonych na wysokim poziomie ideologicznym i organizacyjno-metodycznym;
- nieustannej i konkretnej pracy politycznej nakierowanej na terminowe i należyte wykonanie planów szkolenia bojowego, politycznego oraz wyrobienia wśród stanu osobowego wysokich walorów moralno-bojowych;
- wzorcowej organizacji porządku wojskowego i toku życia pododdziału: opartych o ścisłe przestrzeganie wymogów regulaminów Sił Zbrojnych PRL;
- osobistego przykładu wzorowego wykonywania swoich obowiązków służbowych przez oficerów i podoficerów pododdziału;
- należytego przygotowania bazy materiałowo-technicznej zabezpieczającej wysoki poziom szkolenia;
- terminowego i wszechstronnego zabezpieczenia szeregowców, podoficerów i oficerów we wszystkie rodzaje zaopatrzenia.

4. Za podstawę w szkoleniu szeregowców, podoficerów, oficerów, sztabów i pododdziałów przyjąć:

- rozkaz Ministra Obrony Narodowej;
- wytyczne szkolenia bojowego wojsk lądowych;
- obowiązujące instrukcje i regulaminy Sił Zbrojnych PRL;
- program szkolenia.

WSKAZOWKI ORGANIZACYJNE

5. Program szkolenia jest opracowany na dwuletni cykl szkoleniowy.

Rok szkoleniowy trwa: dla pierwszego /młodszego/ rocznika - 11 miesięcy, dla drugiego /starszego/ rocznika - 9 miesięcy.

Ogólnie program szkolenia przewiduje: dla pierwszego rocznika - nie mniej niż 1393 godzin szkoleniowych, dla starszego rocznika - nie mniej niż 1127 godzin szkoleniowych. W kompanii czołgów dla pierwszego rocznika /ładowniczych/ - 1250 godzin, dla starszego rocznika - 1012 godzin.

Rok kalendarzowy dzieli się na cztery okresy, w tym trzy szkoleniowe i jeden przygotowawczy.

Pierwszy okres /zimowy, realizowany w miesiącach styczeń-kwiecień/ czas trwania 4 miesiące.

Zadaniem szkoleniowym okresu jest wyszkolenie szeregowca-zwiadowcy /specjalisty/, drużyny /obsługi, załogi/ i plutonu oraz początkowe zgrywanie kompanii, a w sprzyjających warunkach terenowych również i zgrywanie batalionu rozpoznawczego.

Drugi okres /letni, realizowany w miesiącach maj-wrzesień/ czas trwania 5 miesięcy.

Zadaniem szkoleniowym okresu jest wyszkolenie kompanii i batalionu rozpoznawczego oraz dalsze doskonalenie pojedynczego szeregowca, szeregowca-zwiadowcy oraz drużyny i plutonu.

Trzeci okres /przygotowawczy, realizowany w październiku/ czas trwania 1 miesiąc.

Zadaniem okresu jest:

- przeniesienie do rezerwy szeregowców i podoficerów drugiego rocznika oraz wcielenie do pododdziałów szeregowców pierwszego rocznika;
- przygotowanie szkoleniowej bazy materiałowo-technicznej do nowego roku szkoleniowego;

- przeprowadzenie prac i zamierzeń materiałowo-technicznych niezbędnych w nowym roku szkoleniowym;
- przygotowanie uzbrojenia, sprzętu bojowego i parku samochodowo-czołgowego do eksploatacji w warunkach zimowych;
- przeprowadzenie kursów instruktorsko-metodycznych z oficerami i podoficerami;
- planowanie szkolenia bojowego i politycznego na okres szkolenia pojedynczego szeregowca i szeregowca-zwiadowcy /specjalisty/.

Czwarty okres /jesienny, realizowany w miesiącach listopad-grudzień/ czas trwania 2 miesiące.

W okresie tym programowe szkolenie przechodzą tylko pododdziały pierwszego rocznika.

Zadaniem szkoleniowym okresu jest wyszkolenie pojedynczego szeregowca.

6. W ciągu roku szkoleniowego wydziela się 14 dni do dyspozycji dowódcy batalionu rozpoznawczego. Czas ten wykorzystać na przedsięwzięcia natury gospodarczo-szkoleniowej.

Umiejscowienie czasu dyspozycyjnego w strukturze roku szkoleniowego ustala dowódca batalionu rozpoznawczego, a zatwierdza - dowódca dywizji.

Oprócz tego w ciągu roku szkoleniowego przewiduje się 40 godzin dyspozycyjnych na doskonalenie słabo opanowanych zagadnień szkoleniowych. O sposobie wykorzystania tych godzin decyduje dowódca batalionu rozpoznawczego.

7. Na szkolenie bojowe i polityczne dla pododdziałów liniowych batalionu, za wyjątkiem kompanii czołgów, planować w miesiącu nie mniej niż 19 dni szkoleniowych. W kompanii czołgów planować nie mniej niż 17 dni szkoleniowych.

Pozostałe dni miesiąca, bezpośrednio nie wykorzystane na szkolenie bojowe i polityczne /oprócz niedziel i świąt/ jako dni dyspozycyjne dowódcy batalionu rozpoznawczego przeznaczać na pełnienie służby wewnętrznej i garnizonowej oraz na wykonywanie niezbędnych prac naukowo-gospodarczych.

W ciągu całego roku szkoleniowego programowe szkolenie planować nie mniej niż 7 godzin dziennie.

ORGANIZACJA SZKOLENIA SZEREGOWCOW

8. W kompanii piechoty zmotoryzowanej, kompanii czołgów oraz plutonu motocykli i samochodów osobowo-terenowych szeregowców pierwszego /młodszeo/ rocznika przez cały rok szkoleniowy szkolić oddzielnie od szeregowców drugiego /starszego/ rocznika do szczebla plutonu włącznie. W szkoleniu jako zasadę przyjąć drużynową /plutonową/ organizację roczników. W kompanii rozpoznawczej szeregowców pierwszego /młodszeo/ rocznika szkolić oddzielnie tylko w IV okresie szkolenia.

Program szkolenia bojowego w okresie jesiennym /szkolenie pojedynczego szeregowca/ realizują tylko pododdziały pierwszego rocznika. Pododdziały drugiego /starszego/ rocznika w tym okresie czasu pełnią służbę wartowniczą, wykonują niezbędne prace organizacyjno-gospodarcze oraz wykonują inne czynności według planu zatwierdzonego przez dowódcę batalionu rozpoznawczego.

9. W wyniku szkolenia w okresie jesiennym /szkolenie pojedynczego szeregowca/ szeregowcy pierwszego rocznika powinni całkowicie opanować zasady wyszkolenia pojedynczego szeregowca, a w szczególności przyswoić sobie:

- wymagania wpływające z istoty przysięgi wojskowej i dyscypliny;
- ogólne zasady zachowania się na polu walki we wszystkich sposobach działań rozpoznawczych;
- ogólne obowiązki szeregowca i zasady porządku wojskowego;
- obowiązki szeregowca w szyku i poza szykiem, działanie z bronią i bez broni w szyku drużyny;
- znajomość broni znajdującej się na wyposażeniu kompanii oraz umiejętność prowadzenia ognia amunicją bojową do celu nieruchomego;

- obowiązki i sposób pełnienia służby wewnętrznej i wartowniczej;
- inne zagadnienia niezbędne w całości szkolenia bojowego na wyższych szczeblach.

10. Pododdziały drugiego /starszego/ rocznika rozpoczynają właściwe szkolenie od zimowego /I/ okresu szkolenia. Ogólną zasadą szkoleniową dla drugiego rocznika jest doskonalenie i pogłębianie zagadnień szkoleniowych oprowadzonych podczas pierwszego roku służby oraz specjalizacja mająca na celu wszechstronne przygotowanie żołnierzy do działań rozpoznawczych w jak najbardziej trudnych i skomplikowanych warunkach współczesnego pola walki.

W koniecznych wypadkach, dowódca batalionu rozpoznawczego może zaplanować dla drugiego rocznika powtórzenie w okresie jesiennym zasadniczych i głównych zagadnień ze szkolenia pojedynczego szeregowca i szeregowca - zwiadowcy /specjalisty/.

11. Z członkami załóg pododdziałów czołgów, wszystkie zajęcia z ogólnowojskowych przedmiotów szkoleniowych, ze szkolenia taktycznego i niektórych tematów ze szkolenia ogniowego przeprowadzać w składzie swoich obsłóg i plutonów. Ze szkolenia technicznego, nauki prowadzenia wozów bojowych, niektórych tematów ze szkolenia ogniowego i łączności, zajęcia mogą być przeprowadzane w grupach szkoleniowych, według specjalności /grupa działonowych i ładowniczych, grupa mechaników-kierowców i grupa dowódców wozów bojowych /czołgów/. Zajęcia w grupach szkoleniowych prowadzą dowódcy plutonów i pomocnicy dowódców kompanii do spraw technicznych.

Pododdziały czołgów pływających szkolić według programu dla pododdziałów czołgów średnich uwzględniając ich przeznaczenie i specyfikę działań.

12. Na szkolenie polityczne, bojowe i specjalne pododdziałów transportowo-gospodarczych przeznaczają się 9 godzin w tygodniu, a pozostałą ilość czasu - na prace gospodarcze

związane z zaopatrzeniem batalionu rozpoznawczego. Poza tym pododdziały te biorą udział w taktycznym ćwiczeniu batalionowym. Kierowcy pododdziałów batalionu rozpoznawczego szkolą się wspólnie ze swymi pododdziałami z tym, że 6-7 godzin w tygodniu przeznaczają się na szkolenie specjalne / w roku 230 godzin / kosztem drugorzędnych tematów z poszczególnych przedmiotów szkolenia, które ustala dowódca batalionu rozpoznawczego.

13. W zimowym okresie szkolenia ze stanu osobowego żołnierzy pierwszego roku służby wytypować niezbędną ilość kandydatów na strzelców wyborowych. Strzelec wyborowy powinien odpowiadać następującym warunkom : być fizycznie i umysłowo dobrze rozwiniętym, mieć dobry wzrok i słuch oraz wykonywać wszystkie strzelania programowe z wynikiem bardzo dobrym.

Szkolenie bojowe strzelców wyborowych ze wszystkich przedmiotów szkoleniowych prowadzić w ich etatowych pododdziałach. W celu odbycia strzelań specjalnych i przeobrażenia innych zagadnień dotyczących specyfiki działania strzelca wyborowego przewidzieć odkomenderowanie ich na następujące kursy:

- w zimowym /I/ okresie szkolenia - miesięczny kurs /24 dni szkolenia/;
- w letnim /II/ okresie szkolenia - pół ora miesięczny kurs /36 dni szkolenia/, wspólnie ze strzelcami wyborowymi drugiego roku służby.

W ćwiczeniach taktycznych strzelcy wyborowi biorą udział w swych etatowych pododdziałach.

14. Zajęcia ze szkolenia politycznego z szeregowcami i podoficerami prowadzić zgodnie z programem i wytycznymi Głównego Zarządu Politycznego dwa razy w tygodniu po dwie godziny w dni ustalone przez dowódcę batalionu rozpoznawczego.

Informację polityczną dla pododdziałów przeprowadzać jeden raz w tygodniu.

ORGANIZACJA SZKOLENIA OFICERÓW I SZTABÓW

15. Szkolenie oficerów i sztabów doskonalić na:

- zajęciach i ćwiczeniach z pododdziałami;
- programowych zajęciach oficerów;
- zajęciach i kursach instruktorsko-metodycznych;
- ćwiczeniach sztabowych i dowódczo-sztabowych;
- kursach specjalnych i konferencjach metodyczno-naukowych.

Jako zasadę w szkoleniu przyjąć samodzielną pracę oficerów nad podnoszeniem swych kwalifikacji fachowych.

16. Szkolenie oficerów i sztabów organizować i prowadzić stosownie do zadań szkoleniowych postawionych przed oddziałami w rozkazie Ministra Obrony Narodowej i w Wytocznych Szkolenia Bojowego Wojsk Lądowych.

Programowe zajęcia oficerów, kursy i zajęcia instruktorsko-metodyczne, ćwiczenia pokazowe oraz ćwiczenia sztabowe powinny przede wszystkim obejmować tematy najważniejszych zajęć i ćwiczeń z pododdziałami, doskonalenie i opanowanie nowych umiejętności metodycznych, opanowanie nowych rodzajów uzbrojenia i bojowego sprzętu technicznego oraz zasad wykorzystania go we współczesnej walce.

Szkolenie oficerów organizują i osobiście kierują nim bezpośredni przełożeni.

Samodzielną pracę nad ugruntowaniem i podniesieniem poziomu szkolenia ideologicznego i bojowego oraz przygotowanie do kolejnych zajęć, oficerowie prowadzą na podstawie osobistych planów stosownie do zadań szkoleniowych pododdziałów, oficerów i sztabów.

17. Kursy instruktorsko-metodyczne przeprowadza w zasadzie dowódca batalionu rozpoznawczego - dla dowódców drużyn plutonów i kompanii przed rozpoczęciem każdego okresu szkoleniowego.

W zależności od potrzeby, na każdorazowe zarządzenie dowódcy okręgu wojskowego, może nastąpić zmiana w organizacji i przeprowadzaniu kursów.

Cwiczenia pokazowe planować i przeprowadzać głównie na tematy skomplikowane i mało znane. Cwiczenia pokazowe przeprowadzają:

- batalionowe - szef oddziału rozpoznawczego OW;
- kompanijne - szef wydziału rozpoznawczego dywizji;
- plutonowe - dowódca batalionu rozpoznawczego.

18. Za szkolenie sztabów batalionów rozpoznawczych odpowiadają ich dowódcy. Szkolenie sztabów powinno być nakierowane na doskonalenie ich gotowości bojowej i zdolności zapewnienia dowódcy warunków stanowczego i ciągłego dowodzenia pododdziałami w czasie działań rozpoznawczych, w różnych warunkach sytuacji bojowej.

Tematy ćwiczeń sztabowych batalionów rozpoznawczych ustala szef oddziału rozpoznawczego OW biorąc za podstawę tematykę ćwiczeń taktycznych z wojskami, stopień zgrania sztabu i poziom wyszkolenia oficerów sztabu oraz wymogi wpływające z potrzeb współczesnego pola walki.

ORGANIZACJA SZKOLENIA PODOFICERÓW

19. Szkolenie podoficerów organizuje bezpośrednio dowódca kompanii rozpoznawczej. Pogłębianie posiadanych wiadomości ogólnowojskowych i zasad działań rozpoznawczych, oraz doskonalenie umiejętności dowódczych podoficerów przeprowadzać:

- na wszystkich zajęciach i ćwiczeniach z pododdziałami;
- na zajęciach instruktorsko-metodycznych, ćwiczeniach pokazowych i zajęciach doskonalących;
- w czasie instruktażu do codziennych zajęć;
- na kursach szkoleniowo-metodycznych;
- metodą pracy samodzielnej /podczas nauki własnej podoficerów/.

Zajęcia instruktorsko-metodyczne i doskonalące z podoficerami organizuje i przeprowadza dowódca kompanii

1-2 razy w tygodniu po 4-6 godzin, w ramach godzin przewidzianych na programowe szkolenie pododdziałów.

Oprócz tego podoficerowie zawodowi i nadterminowi szkolą się na szczeblu batalionu zgodnie z "Wytocznymi szkolenia bojowego wojsk lądowych".

Tematykę zajęć instruktorsko-metodycznych z podoficerami dostosowywać do treści przyszłych zajęć, które mają być przeprowadzone z drużynami. Ponadto winna ona sprzyjać doskonaleniu umiejętności instruktorsko-metodycznych podoficerów, zapoznaniu ich z nowymi rodzajami uzbrojenia, techniką bojową i wykorzystaniem jej w walce.

Zajęcia pokazowe z podoficerami batalionu rozpoznawczego przeprowadza dowódca batalionu każdorazowo przed rozpoczęciem zasadniczego nowego tematu z najważniejszych przedmiotów. Celem tych zajęć jest pokazanie podoficerom w przerabianym temacie prawidłowych i wzorowych działań, które należy osiągnąć w szkoleniu, a ponadto pokazanie najlepszej metody przygotowania i przeprowadzenia zajęć.

Pododdziałom powołanym do odbycia ćwiczeń pokazowych zaliczyć je jako odbyte programowo.

Dowódca plutonu organizuje bezpośrednio przygotowanie podoficerów do każdego kolejnego zajęcia w drużynach /instruktaże/. Podczas instruktażu wskazuje podoficerom, co należy osiągnąć w wyniku przeprowadzonego zajęcia, zasadnicze zagadnienia, na podstawie których należy przygotować się do nich, jakie opanować punkty regulaminów i instrukcji, jaką literaturę szkoleniową i pomoce poglądowe wykorzystać podczas przygotowywania się do zajęć, gdzie i jaką metodą je przeprowadzać oraz jak je zabezpieczyć pod względem materiałowym.

SZKOLENIE PODODDZIAŁÓW

20. Jako główny przedmiot szkolenia przyjąć szkolenie taktyczne. Nauczanie pozostałych przedmiotów szkolenia bojowego nakierować na wszechstronne przygotowanie pododdziałów do umiejętnego działania na współczesnym polu walki w warunkach użycia broni atomowej i skażenia terenu bojowymi środ-

kami promieniotwórczymi i chemicznymi.

21. Do szczebla drużyny i częściowo plutonu poszczególne zajęcia i ćwiczenia prowadzić dla każdego z roczników oddzielnie. Począwszy od szczebla kompanii i batalionu pierwszy i drugi rocznik szkolić wspólnie.

PLANOWANIE SZKOLENIA BOJOWEGO I POLITYCZNEGO

22. Bezpośrednim kierownikiem i organizatorem szkolenia bojowego i politycznego batalionu rozpoznawczego jest dowódca batalionu, który ponosi całkowitą odpowiedzialność za stan wyszkolenia bojowego i politycznego batalionu.
23. Przed rozpoczęciem każdego okresu dowódca batalionu rozpoznawczego przeprowadza specjalną odprawę szkoleniową z kadrą batalionu, na której stawia pododdziałom batalionu zadania w danym okresie oraz sposób ich realizacji.
24. Do planowania szkolenia bojowego i politycznego dowódca batalionu rozpoznawczego otrzymuje ze szczebla dywizji następującą dokumentację:

A/ Na okres jesienny /szkolenie pojedynczego szeregowca/,

- podział godzin na poszczególne przedmioty szkoleniowe dla pierwszego rocznika z rozbićciem na miesiące;
- plan zajęć dla drugiego rocznika;
- rozliczenie motogodzin dla samochodów, transporterów i innych pojazdów mechanicznych;
- inne dane normujące tok życia i szkolenia oddziałów i pododdziałów dywizji.

B/ Na pozostałe okresy szkolenia /zimowy i letni/:

- kalendarzowy plan szkolenia bojowego i politycznego z następującymi załącznikami:
  - a/ plan organizacji szkolenia oficerów i sztabów;
  - b/ podział godzin na poszczególne przedmioty szkoleniowe w okresie zimowym i letnim z rozbićciem na miesiące;

- c/ plan ćwiczeń wspólnych;
- d/ plan zgrywających ćwiczeń taktycznych w zimowym okresie szkolenia,
- e/ tematykę ćwiczeń batalionowych;
- f/ plan strzelań,
- g/ rozliczenie motogodzin dla czołgów, transporterów opancerzonych, samochodów itp;
- h/ inne dane związane z życiem i szkoleniem pododdziałów i oddziałów dywizji.

25. Dowódca batalionu rozpoznawczego na podstawie wytycznych dowódcy dywizji i otrzymanych dokumentów planowania szkolenia opracowuje miesięczny plan szkolenia bojowego i politycznego z podziałem na tygodnie.

Miesięczny plan szkolenia obejmuje:

- podział godzin szkoleniowych na dany miesiąc z rozbiorem na tygodnie;
- wykaz tematów z poszczególnych przedmiotów szkolenia oraz ilość godzin przeznaczonych w całości na dany temat i jego realizację w każdym tygodniu, podane w takiej kolejności w jakiej powinny być realizowane;
- plan realizacji taktycznych zajęć na szczeblu kompanii /określenie ilości ćwiczeń i metodę ich przeprowadzenia/;
- plan ćwiczeń wspólnych;
- plan szkolenia oficerów;
- plan przeprowadzenia zajęć pokazowych z podoficerami batalionu;
- wykorzystanie placów ćwiczeń, strzelnic, hali sportowej, sal wykładowych itp;
- inne dane związane z życiem i szkoleniem pododdziałów batalionu.

Opócz miesięcznego planu szkolenia dowódca batalionu rozpoznawczego opracowuje grafik pełnienia służby wartowniczej i garnizonowej z ogólnym rozliczeniem żołnierzy, jak również daje wskazówki dowódcom kompanii

dotyczące organizacji szkolenia bojowego w kompanii.

Wyniki szkolenia bojowego dowódca batalionu omawia w końcu miesiąca na odprawie z oficerami, na której podaje również zadania do osiągnięcia w przyszłym miesiącu szkoleniowym.

Sztab batalionu prowadzi ewidencję szkolenia

- każdej kompanii, samodzielnego plutonu;
- wszystkich oficerów batalionu.

Wyniki szkolenia kompanii z każdego przedmiotu wpisuje się co tydzień do dziennika ewidencji szkolenia batalionu.

Miesięczny plan szkolenia bojowego i politycznego podlega zatwierdzeniu przez dowódcę dywizji.

26. Dowódca kompanii /samodzielnego plutonu/ na podstawie miesięcznego planu szkolenia batalionu i wskazówek dowódcy batalionu opracowuje tygodniowy rozkład zajęć, który obejmuje tematykę szkolenia bojowego i politycznego pododdziałów i podoficerów oraz inne przedsięwzięcia związane z życiem i szkoleniem kompanii.

W zależności od celu i zagadnień zawartych w danym temacie, dowódca kompanii rozpracowuje poszczególne tematy na ćwiczenia oraz ustala ilość godzin na przerobienie każdego ćwiczenia.

W celu ugruntowania nabytych wiadomości dowódca kompanii ma prawo włączyć słabo opanowane zagadnienia do treści odpowiednich ćwiczeń z poszczególnych przedmiotów szkoleniowych.

Tygodniowy rozkład zajęć po zatwierdzeniu go przez dowódcę batalionu wywiesza się w rejonie kompanii najpóźniej w sobotę z rana każdego tygodnia.

Poziom wyszkolenia plutonów dowódca kompanii określa w wyniku codziennych kontroli w toku szkolenia oraz osobistego prowadzenia zajęć z podoficerami i plutonami. Wyniki szkolenia każdego plutonu dowódca kompanii omawia pod koniec tygodnia na odprawie z oficerami kompanii. Dowódca kompanii prowadzi ewidencję szkolenia

/w dzienniku szkolenia kompanii/ każdego plutonu i wszystkich podoficerów.

27. Dowódca plutonu organizuje wszystkie zajęcia i pracę wychowawczą w plutonie. Odpowiada on za całkowite wyszkolenie i wychowanie stanu osobowego plutonu.

Dowódca plutonu w swym dzienniku prowadzi ewidencję:

- każdej drużyny;
- każdego szeregowca.

28. W organizacji szkolenia bojowego dowódcy i ich sztaby są obowiązani zwracać szczególną uwagę na materiałowe zabezpieczenie zajęć. Urządzenie placów ćwiczebnych, strzelnic, poligonów, czołgowisk, sal wykładowych, ośrodków szkoleniowych itp., musi pod każdym względem odpowiadać celom szkoleniowym i zadaniom, zabezpieczać szkolenie wojsk i przyczyniać się do wyrabiania u szkolonych niezbędnych umiejętności praktycznych i ogólnych wiadomości.

OGÓLNE WSKAZOWKI METODYCZNE

29. Zasadniczym przedmiotem w szkoleniu pododdziałów batalionu rozpoznawczego jest szkolenie taktyczne. Nauczanie wszystkich pozostałych przedmiotów powinno być skierowane na zapewnienie wysokiego poziomu szkolenia taktycznego i prowadzone w ścisłym związku z przerabianym tematem taktycznym.
30. Dla należytego zrozumienia zagadnień dotyczących działań w warunkach użycia broni atomowej, jak również organizacji obrony przeciwoatomowej, z głównych i najbardziej ważnych tematów poszczególnych przedmiotów szkoleniowych przeprowadzać zajęcia pokazowe dla wszystkich grup szkoleniowych.

Zajęcia pokazowe przeprowadzać na wzorowo urządzonych placach inżynieryjno-chemicznych i placach ćwiczeń.

31. W czasie przeprowadzania ćwiczeń taktycznych, strzelań bojowych, zapoznanie się z techniką bojową, środkami wybuchowymi i trującymi oraz podczas pracy z nimi zwracać szczególną uwagę na ścisłe przestrzeganie przepisów bezpieczeństwa przez cały stan osobowy.
32. Szkolenie szeregowców i podoficerów prowadzić stopniowo, przechodząc od zagadnień najprostrzych i łatwych do bardzo trudnych i skomplikowanych. Uczyć żołnierzy wzajemnego zastępowania się w składzie pododdziału.
33. Każde zajęcie rozpoczynać wzorowym pokazem całości czynności, następnie pokazem częściami z objaśnieniem, po czym przystąpić do praktycznego wykonania czynności przez ćwiczących aż do pełnego przyswojenia tematu.
34. Szkolenie pojedynczego szeregowca prowadzić indywidualnie w składzie drużyny /obsługi, załogi/. W czasie prowadzenia zajęć w pierwszej kolejności dowódca powinien pokazać działanie całej drużyny, a następnie przerabiać je kolejno z każdym szeregowcem oddzielnie.
35. Zajęcia teoretyczne prowadzone na salach wykładowych zabezpieczać w odpowiednią ilość pomocy naukowych /schematy szkice, tablice poglądowe, makiety, filmy itp./.
36. Każde zajęcie należy poprzedzać pytaniami sprawdzającymi ze znajomości zasad regulaminu, dotyczącymi przerabianego tematu, po czym dla przypomnienia krótko powtórzyć ostatnio przerobiony temat.

W żadym wypadku nie można przechodzić do następnego tematu i zagadnienia o ile przerabiany temat /ćwiczenie/ nie został opanowany przez ćwiczących.

Podział godzin

	Pierwszy / młodszy / rocznik		Drugi / starszy / rocznik		Kurs					
	Wyszczególnienie pododdziałów	Wyszczególnienie przedmiotów	Wyszczególnienie pododdziałów	Wyszczególnienie przedmiotów						
1	Rozp. piech. zmot. samochod. teren i motocykli	3	Ładowniczowie komp. nowych i motocykli	7	PMK	11	12	12	14	
1	Szkolenie polityczne	160	160	124	124	124	124	124	44	
2	Szkolenie taktyczne	415 ^x	300	325 ^x	243	243	243	30	30	44
3	Szkolenie ogniowe / strzeleckie /	220	160	180	45	45	45	45	45	220
4	Szkolenie ogniowe z wozów bojowych	-	-	-	204	224	36	-	-	-
5	Szkolenie techniczne / specjalne /	-	230	30 ^{xx}	58	58	206	-	65	-
6	Prowadzenie wozów bojowych	-	-	-	20	-	40	-	-	-
7	Regulaminy	50	50	20	20	20	20	18	8	8
8	Musztra	60	60	45	35	35	35	14	14	14
9	Wychowanie fizyczne	120	120	100	100	100	100	24	24	28
10	Szkolenie inżyniersko-saperskie	70	70	70	26	26	26	12	12	12
11	Szkolenie chemiczne	40	40	35	15	15	15	18	8	10
12	Szkolenie łączności	25	25	25	16	16	16	12	12	20

	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1													
13	Terenoznawstwo	70	50	35	25	50	18	18	18	30	-	-	-
14	Szkolenie kwaterstrzowskie	30	30	30	19	25	15	15	15	20	-	-	-
15	Szkolenie samochodowe	35	-	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	Godziny dyspozycyjne	40	40	40	15	40	15	15	15	40	-	-	-
17	Inspekcja	28	28	28	28	28	28	28	28	28	-	-	-
18	Armie obce	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	-	20
	Razem	1393	1393	1393	1250	1127	1012	1012	1012	1127	327	342	420

Uwagi:

x/ Zajęcia taktyczne na szczeblu kompanii i batalionu przerabiają pierwszy i drugi rocznik wspólnie.

xx/ Wskazana ilość godzin dotyczy wszystkich pododdziałów. Ilość godzin na zajęcia techniczne /specjalne/ dla kierowców drugiego rocznika określi dowódca batalionu kosztem godzin zajęć taktycznych, ogniowego i dyspozycyjnych.

xxx/ Pluton skadrowany PMK szkolić jak pododdziały techniczne. Pozostały czas wykorzystać na konserwację sprzętu.

Pododdziały drugiego /starszego/ rocznika w jesiennym /IV/ okresie szkolenia przerabiają szkolenie polityczne, na które przeznaczyc dodatkowo 36 godzin.

W pododdziałach łączności godziny na szkolenie taktyczne podano w szkoleniu specjalnym.

SZKOLENIE POLITYCZNE

Prowadzić według programu i wytycznych Głównego Zarządu Politycznego.

REGULAMINY

Cel szkolenia:

1. Wpoić w szeregowców pełne zrozumienie istoty i znaczenia przepisów zawartych w regulaminach.

2. Nauczyć szeregowców:

- zasad życia żołnierskiego w koszarach, na obozach i poza miejscem zakwaterowania;
- pełnienia służby wewnętrznej, wartowniczej i garnizonowej;
- obowiązków żołnierskich oraz odpowiedzialności za wzorowe ich wykonywanie;
- należytego przestrzegania dyscypliny wojskowej.

Wskazówki metodyczne:

1. Zajęcia z regulaminów organizować na szczeblu plutonu i z zasady powinien je przeprowadzać dowódca plutonu. Naukę najbardziej prostych zagadnień z danego tematu mogą prowadzić w swoich drużynach dowódcy drużyn. W miarę potrzeby do prowadzenia zajęć powoływać również szefów kompanii.

2. Zajęcia przeprowadzać w formie wyjaśniania istoty i treści odpowiednich punktów regulaminów z jednoczesnym sprawdzeniem ich stopnia opanowania przez szeregowców. W trakcie przeprowadzania zajęć dla zilustrowania tego czy innego postanowienia regulaminowego, należy przytaczać pouczające przykłady z życia pododdziałów lub oddziałów.

3. Nauczenie obowiązków wartownika, dyżurnego i innych osób ze składu pełniących służbę wartowniczą i wewnętrzną przeprowadzać praktycznie.

4. W poszczególnych tematach w oparciu o podane zagadnienia i regulaminy, w miarę potrzeby, rozpracowywać ćwiczenia. Ćwiczenia planować 1-2 godziny.

5. Szkolenie regulaminów z młodym rocznikiem prze-
rabiać gruntownie, zgłębiając treść zagadnień i uzasadnia-
jąc poszczególne punkty. W szkoleniu regulaminów starsze-
go rocznika prowadzić doskonalenie przerobionych w pierw-
szym roku służby zagadnień przy czym należy uwzględnić
lokalne potrzeby wynikające ze słabo opanowanych tematów.
Dowódcy kompanii mogą, w zależności od potrzeb, rozszerzyć
lub zmienić tematykę regulaminów przeznaczoną dla star-
szego rocznika.

REGULAMIN SŁUŻBY WEWNĘTRZNEJ

/dla pierwszego rocznika/

Cel szkolenia:

- zapoznać szeregowców z zadaniami Sił Zbrojnych jako rękojmię obrony terytorium ojczystego i nienaruszalności jego granic;
- nauczyć szeregowców zasad zależności, oddawania honorów i żołnierskiego zachowania się;
- zapoznać szeregowców z przepisami ubiorczymi i postanowieniami zdrowotnymi obowiązującymi w wojsku;

Wykaz tematów

Nr tematów	Wyszczególnienie tematów
1	2
1	Siły zbrojne i obowiązujące zasady zależności
2	Przepisy ubiorcze
3	Postanowienia zdrowotne
4	Oddawanie honorów i zasady żołnierskiego zachowania się
5	Zakwaterowanie oddziału na kwaterach stałych i przejściowych

1	2
6	Podział czasu i tok pracy w koszarach i na obozach ćwiczebnych
7	Służba wewnętrzna
8	Postępowanie ze sztandarem
9	Zachowanie się żołnierzy i pełnienie służby wewnętrznej podczas przewozu koleją

Temat 1 - Siły Zbrojne i obowiązujące zasady zależności
Zasady ogólne. Skład osobowy Sił Zbrojnych.
Ogólne zasady zależności. Droga służbowa.
Wydawanie i wykonywanie komend.

Temat 2 - Przepisy ubiorcze
Przepisy noszenia sortów mundurowych. Rodzaje ubiorów wojskowych. Skład poszczególnych ubiorów.
Oznaki wojskowe, broni, służb i specjalności.
Zasady noszenia przedmiotów umundurowania oraz oznak wojskowych. Zasady konserwacji, przechowywania i naprawy umundurowania i oporządzania przez żołnierzy.

Temat 3 - Postanowienia zdrowotne
Higiena osobista. Higiena zapobiegawcza powołanych do służby wojskowej. Przeglądy lekarskie i sanitarne. Szczepienia ochronne.
Pomoc lekarska. Przyjęcia ambulatoryjne i leczenie szpitalne.

Temat 4 - Oddawanie honorów i zasady żołnierskiego zachowania się. Zasada oddawania honorów przez pojedynczych żołnierzy, oddziały i pododdziały. Zasady żołnierskiego zachowania się. Składanie meldunków i służbowe przedstawianie się. Obowiązki żołnierzy w podróży i na urlopie.

Temat 5 - Zakwaterowanie oddziału na kwaterach stałych i przejściowych
Zasady ogólne. Utrzymanie porządku w pomieszczeniach. Ogrzewanie pomieszczeń. Wietrzenie i oświetlanie

pomieszczeń. Rozmieszczenie pododdziału na kwaterach przejściowych. Porządek wewnętrzny w parku. Ochrona przeciwpożarowa. Ogólne wiadomości o podręcznym sprzęcie przeciwpożarowym. Charakterystyka budowy gaśnic przeciwpożarowych i sposób ich użycia. Znajomość przepisów przeciwpożarowych.

Temat 6 - Podział czasu i tok pracy w koszarach i na obozach ćwiczebnych

Zasady ogólne. Pobudka i apele. Zajęcia szkoleniowe. Śniadanie, obiad i kolacja. Opuszczanie rejonu zakwaterowania. Odwiedziny. Raport służbowy. Wyznaczenie do prac. Wysyłanie grup /pododdziałów/ poza koszary /rejon zakwaterowania/.

Temat 7 - Służba wewnętrzna

Zasady ogólne. Sposób wyznaczania służb. Odprawa służb. Skład służby wewnętrznej oddziału, ubiór i obowiązki poszczególnych osób pełniących służbę.

Temat 8 - Postępowanie ze sztandarem

Zaprzysiężenie żołnierzy. Zasady ogólne. Przeprowadzenie i odprowadzenie sztandaru. Podnoszenie i opuszczanie flagi państwowej.

Temat 9 - Zachowanie się żołnierzy i pełnienie służby wewnętrznej podczas przewozu wojsk koleją

Zasady ogólne. Skład służby wewnętrznej eszelonu i zakres obowiązków dla poszczególnych osób pełniących służbę.

/dla drugiego rocznika/

Cel szkolenia:

- doskonalic szeregowców w wykonywaniu postanowień regulaminu, zwracając szczególną uwagę na zagadnienia słabo opanowane w pierwszym roku służby.

Wykaz tematów

Nr tematów	Wyszczególnienie tematów
1	Przepisy ubiorcze
2	Oddawanie honorów i zasady żołnierskiego zachowania się
3	Służba wewnętrzna

Temat 1 - Przepisy ubiorcze

Powtórzenie metodą seminaryjną zagadnień słabo opanowanych. Opanowanie nowo wydanych zarządzeń dotyczących przepisów ubiorczych.

Temat 2 - Oddawanie honorów i zasady żołnierskiego zachowania się

Doskonalenie zasad oddawania honorów i żołnierskiego zachowania się. Szkolenie słabo opanowanych zagadnień.

Temat 3 - Służba wewnętrzna

Powtórzenie metodą seminaryjną zagadnień dotyczących pełnienia służby wewnętrznej. Praktyczne doskonalenie w pełnieniu służby wewnętrznej.

REGULAMIN DYSCYPLINARNY

/dla pierwszego rocznika/

Cel szkolenia:

- zapoznać szeregowców z istotą dyscypliny wojskowej;
- nauczyć szeregowców zasad przestrzegania dyscypliny;
- nauczyć szeregowców obowiązków jakie nakłada na każdego żołnierza dyscyplina wojskowa;
- zapoznać szeregowców z prawami jakie posiada żołnierz z tytułu pełnienia służby wojskowej.

Wykaz tematów

Nr tematów	Wyszczególnienie tematów
1	Dyscyplina wojskowa
2	Zasady stosowania uprawnień dyscyplinarnych
3	Zażalenia i meldunki

Temat 1 - Dyscyplina wojskowa

Znaczenie dyscypliny wojskowej i jej konieczność. Obowiązki żołnierzy w utrzymaniu i przestrzeganiu zasad dyscypliny wojskowej. Obowiązki przełożonych w umacnianiu i podnoszeniu dyscypliny u podwładnych.

Temat 2 - Zasada stosowania uprawnień dyscyplinarnych

Prawa przełożonych do wymierzania kar dyscyplinarnych i wyróżnień. Znaczenie wychowawcze właściwej praktyki dyscyplinarnej. Zasady karania dyscyplinarnego. Odbywanie kar dyscyplinarnych. Wymierzenie kar dyscyplinarnych w przypadkach szczególnych.

Temat 3 - Zażalenia i meldunki

Prawa i sposób składania meldunków i zażaleń ustnych i pisemnych. Odpowiedzialność żołnierza za złożenie fałszywego zażalenia czy meldunku. Sposób rozpatrywania zażaleń i meldunków.

/ dla drugiego rocznika /

Cel szkolenia:

- doskonalić wiadomości z zakresu Regulaminu Dyscyplinarnego nabyte w pierwszym roku służby w kierunku utrzymania wysokiej świadomej dyscypliny.

Wykaz tematów

Nr tematów	Wyszczególnienie tematów
1	Doskonalenie wiadomości z zakresu dyscypliny wojskowej w świetle nowych zarządzeń i rozkazów

Temat 1 - Doskonalenie wiadomości z zakresu dyscypliny wojskowej w świetle nowych zarządzeń i rozkazów
Wybór zagadnień pozostawia się do dyspozycji d-ców pododdziałów, według istniejących potrzeb oraz stwierdzonych braków w pierwszym roku służby.

REGULAMIN SŁUŻBY GARNIZONOWEJ I WARTOWNICZEJ

/ dla pierwszego rocznika /

Cel szkolenia:

- zapoznać szeregowców z zasadami służby garnizonowej;
- zapoznać szeregowców z organizacją służby wartowniczej;
- nauczyć szeregowców praw i obowiązków wartownika;
- nauczyć szeregowców sposobów zmiany warty i wartowników.

Wykaz tematów

<u>Nr tematów</u>	<u>Wyszczególnienie tematów</u>
1	Służba garnizonowa
2	Przeznaczenie i zadania służby wartowniczej
3	Prawa i obowiązki wartownika
4	Odprawa i zmiana wart, zmiana wartowników
5	Prawa i obowiązki osób wchodzących w skład warty

Temat 1 - Służba garnizonowa

Zasady ogólne. Władze garnizonowe. Służba garnizonowa, jej skład i zakres działania. Wojskowa Służba Wewnętrzna. Zasady pełnienia służby patrolowej. Zasady meldowania się w garnizonie. Parady i uroczystości wojskowe. Udział wojska w walce z klęskami żywiołowymi, w manifestacjach i wiecach.

Temat 2 - Przeznaczenie i zadania służby wartowniczej

Zasady ogólne. Organizacja służby wartowniczej. Sposób wyznaczania, skład, ubiór, oporządzenie i uzbrojenie warty. Urządzenie wartowni i posterunków. Znaki rozpoznawcze. Utrzymanie porządku na wartowni i w rejonie wartowni.

Temat 3 - Prawa i obowiązki wartownika

Ogólne obowiązki wartownika. Zasady użycia broni przez wartownika. Ogólne zasady pełnienia służby na posterunku. Zachowanie się wartownika na posterunku w momencie zagrażającego niebezpieczeństwa, zatrzymania osoby podejrzanego i w innych wypadkach.

Temat 4 - Odprawa i zmiana wart, zmiana wartowników

Uszykowanie pododdziału do odprawy. Odprawa i zmiana warty. Zmiana wartowników na posterunku. Przyjęcie posterunku. Sposób pełnienia służby na posterunku. Sposób wezwania na posterunek dowódcy warty lub rozprawiającego.

Temat 5 - Prawa i obowiązki osób wchodzących w skład warty

Podległość i obowiązki osób wchodzących w skład warty. Prawo i obowiązek oraz sposób kontroli wart i posterunków. Znaki rozpoznawcze osób przeprowadzających kontrolę wart. Oddawanie honorów przez warty, wartowników. Patrole ze składu warty.

/dla drugiego rocznika/

Cel szkolenia:

- doskonalić szeregowców w wykonywaniu postanowień Regulaminu Służby Garnizonowej i Wartowniczej;
- nauczyć szeregowców praw i obowiązków rozprawiającego, pomocnika dowódcy warty i dowódcy patrolu.

Wykaz tematów

Nr tematów	Wyszczególnienie tematów
1	Doskonalenie zasad pełnienia służby garnizonowej i wartowniczej
2	Prawa i obowiązki rozprawdzającego, pomocnika dowódcy warty i dowódcy patrolu

Temat 1 - Doskonalenie zasad pełnienia służby garnizonowej i wartowniczej

Treść zagadnień pozostawia się do ustalenia dowódcom pododdziałów w zależności od lokalnych potrzeb i wykonywanych zadań związanych ze służbą garnizonową i wartowniczą.

Temat 2 - Prawa i obowiązki rozprawdzającego pomocnika dowódcy warty i dowódcy patrolu

Podległość i obowiązki rozprawdzającego. Sposób wykonywania zadania przez rozprawdzającego. Obowiązki pomocnika dowódcy warty. Prawa i obowiązki dowódcy patrolu i zasady pełnienia służby patrolowej.

MUSZTRA

Cel szkolenia:

1. Nauczyć szeregowców sprężystego i prawidłowego wykonywania wszelkich czynności w miejscu i w marszu z bronią i bez broni oraz umiejętnego działania w szykach rozwiniętych, marszowych i rozcłódkowanych pododdziału /oddziału/.
2. Przygotować pododdziały i oddziały do sprawnego wykonywania wszystkich czynności i zagadnień ujętych w Regulaminie Musztry Sił Zbrojnych PRL.

Wskazówki metodyczne:

1. Musztra jest jednym z zasadniczych przedmiotów szkolenia bojowego. Wpływa ona na stałe podnosze-

nie dyscypliny wojskowej, przygotowanie szeregowców do działań zespołowych, wyrabia sprężystość ruchów i przygotowuje pododdziały i oddziały do wykonywania zadań bojowych. Dlatego też na wszystkich zajęciach z musztry należy stawiać szczególnie wysokie wymagania.

2. W całości kształcie wyszkolenia musztry szczególną uwagę zwracać na szkolenie pojedynczego szeregowca.

Szkolenie szeregowców w wykonywaniu poszczególnych chwytów bronią i innych czynności z musztry, przeprowadzać w następujący sposób: w pierwszym rzędzie krótko wyjaśnić znaczenie chwytu lub czynności i wzorowo pokazać drużynie sposób jego wykonania, po czym kolejno szkolić szeregowców w wykonywaniu zainstruowanego chwytu lub czynności. Następnie, kiedy każdy szeregowiec opanuje dany chwyt lub czynność, przechodzić do treningu, doprowadzając wykonanie przerabianych zagadnień do zautomatyzowania. W niezbędnych wypadkach należy początkowo uczyć wykonywania poszczególnych chwytów lub czynności na tempa, a następnie po ich należytych opanowaniu, przerabiać w całości.

3. Szkolenie musztry prowadzić nie tylko na zajęciach z musztry, lecz doskonalić na wszystkich zajęciach i ćwiczeniach, w procesie codziennego życia szeregowców w przeciągu całej ich służby wojskowej.
4. Dowódcy wszystkich szczebli, oficerowie i podoficerowie powinni we wszystkich wypadkach obcowania z sobą i ze swymi podwładnymi być przykładem dobrego opanowania i przestrzegania regulaminowych zasad musztry.
5. W oparciu o podane zagadnienia ćwiczenia z musztry planować z zasady na jedną godzinę.
6. Szkolenie musztry młodego rocznika przerabiać gruntownie, zgłębiając treść zagadnień i doprowa-

dzając do wyuczenia pewnych nawyków i zautomatyzowania czynności. W szkoleniu musztry starego rocznika prowadzić doskonalenie przerobionych w pierwszym roku służby zagadnień, przy czym dowódcy pododdziałów planując zajęcia z musztry winni uwzględniać zagadnienia wynikające z potrzeb lokalnych oraz zagadnienia słabo oponowanych tematów w pierwszym roku służby.

7. Pododdziały specjalne batalionu zorganizowane w plutony nie przerabiają tematów z zakresu kompania /bateria/.
8. Pododdziały specjalne batalionu przerabiając tematy od 4-8, występują ze swoim sprzętem, w związku z czym zagadnienia tych tematów dostosować do organizacji i sprzętu pododdziałów.

/ dla pierwszego rocznika/

Wykaz tematów

Nr tematów	Wyszczególnienie tematów
1	Musztra pojedynczego żołnierza bez broni
2	Musztra pojedynczego żołnierza z bronią
3	Zachowanie się żołnierza w szyku i poza szkiem Oddawanie honorów
4	Rodzaje szyków
5	Szyki drużyny /działonu, załogi, obsługi/
6	Szyki plutonu
7	Szyki kompanii
8	Musztra na pojazdach mechanicznych
9	Sygnaly i znaki umówione
10	Szyki batalionu

Temat 1 - Musztra pojedynczego żołnierza bez broni

Cel szkolenia:

- nauczyć szeregowców postawy zasadniczej i swobodnej;
- nauczyć szeregowców marszu, kroku defiladowego i biegu oraz zwrotów w miejscu i w marszu;
- zapoznać szeregowców z obowiązkami przed uszykowaniem i w szyku.

Zagadnienia:

Obowiązki szeregowców przed uszykowaniem i w szyku. Postawa zasadnicza i swobodna. Zwroty w miejscu i w marszu. Marsz i zatrzymanie. Krok defiladowy i równy. Bieg z miejsca i w marszu. Przejście z marszu do boju i odwrotnie. Zatrzymanie. Bieg i marsz w miejscu.

Temat 2 - Musztra pojedynczego żołnierza z bronią

Cel szkolenia:

- nauczyć szeregowców postawy zasadniczej i swobodnej z bronią;
- nauczyć szeregowców wykonywania chwytów w różnych okolicznościach.

Zagadnienia:

Postawa zasadnicza i swobodna z bronią. Zwroty w miejscu i w marszu z bronią. Marsz i bieg z bronią. Chwyty bronią: karabinem, pistoletem maszynowym, ręcznym karabinem maszynowym, ręcznym granatnikiem przeciwpancernym. Czynności z bronią: do przysięgi, po przysiędze, salwa honorowa, Oddawanie honorów przez pojedynczych żołnierzy z bronią w różnym położeniu. Zdejmowanie i wkładanie oporządzenia. Padanie, skoki i czołganie się różnymi sposobami.

Temat 3 - Zachowanie się żołnierza w szyku i poza szykiem

Oddawanie honorów

Cel szkolenia:

- nauczyć szeregowców zachowania się w szyku i poza szykiem;

- nauczyć szeregowców oddawania honorów w różnych okolicznościach.

Zagadnienia:

Występowanie i wstępowanie w szyku w miejscu i w marszu, z bronią i bez broni. Podchodzenie do przełożonego na rozkaz i samodzielnie. Zachowanie się żołnierza podczas wejścia do pomieszczenia służbowego z bronią i bez broni, z nakryciem i bez nakrycia głowy.

Oddawanie honorów przez salutowanie w miejscu i w marszu. Oddawanie honorów bez nakrycia głowy.

Temat 4 - Rodzaje szyków

Cel szkolenia:

- zapoznać szeregowców z rodzajami szyków i ich elementami;
- nauczyć szeregowców zasad formowania szyków.

Zagadnienia:

Szyki zwarte /rozwinęte, marszowe/ i rozczłonkowane. Elementy szyków. Kolumna i jej elementy.

Temat 5 - Szyki drużyny /działonu, załogi, obsługi/

Cel szkolenia:

- zapoznać szeregowców z rodzajami szyków drużyny /działonu, załogi, obsługi/;
- nauczyć szeregowców wykonywania różnych czynności w szyku, przejścia z jednego szyku w drugi;
- nauczyć szeregowców oddawania honorów w szyku z bronią i bez broni.

Zagadnienia:

Rodzaje szyków drużyny /działonu, załogi, obsługi/. Wykonywanie zbiorów i czynności wykonywane w szyku. Przesunięcie szyku. Zmiana frontu. Przejście z jednego szyku w drugi, w miejscu i w marszu. Rozwijanie się w tyralierę. Oddawanie honorów w szyku z bronią i bez broni. Układanie broni i oporządzenia.

Temat 6 - Szyki plutonu

Cel szkolenia:

- zapoznać szeregowców z rodzajami szyków plutonu;
- nauczyć szeregowców zachowania się w szyku i wykonywania komend dowódcy w szyku plutonu.

Zagadnienia:

Rodzaje szyków plutonu. Przechodzenie z jednego szyku w drugi. Oddawanie honorów w szyku z bronią i bez broni, w miejscu i w marszu. Szyki rozczłonkowane plutonem. Układanie broni i oporządzenia.

Temat 7 - Szyki kompanii

Cel szkolenia:

- zapoznać szeregowców z rodzajami szyków kompanii;
- nauczyć szeregowców zachowania się w szyku i wykonywania czynności na komendę dowódcy kompanii.

Zagadnienia:

Szyki kompanii, przechodzenie z jednego szyku w drugi. Oddawanie honorów i witanie przełożonego w miejscu i w marszu. Układanie broni i oporządzenia.

Temat 8 - Musztra na pojazdach mechanicznych

Cel szkolenia:

- przygotować szeregowców do przewożenia na pojazdach mechanicznych;
- zapoznać szeregowców z zasadami przewożenia wojsk na pojazdach mechanicznych,
- nauczyć szeregowców zachowania się w różnych okolicznościach w czasie przejazdu na pojazdach mechanicznych.

Zagadnienia:

Podział żołnierzy i sprzętu do załadowania. Uszykowanie do załadowania. Kolejność wsiadania /ładowanie sprzętu/. Rozmieszczenie na samochodzie ludzi i sprzętu. Sposoby posuwania się kolumny. Sygnały i znaki dowodzenia w czasie marszu. Oddawanie honorów z bronią i bez broni.

Temat 9 - Sygnały i znaki umówione

Cel szkolenia:

- nauczyć szeregowców przekazywania i przyjmowania sygnałów i znaków umówionych.

Zagadnienia:

Sygnały i znaki umówione oraz sposób ich przekazywania, Srodki do przekazywania sygnałów i znaków umówionych. Trening w przekazywaniu i przyjmowaniu sygnałów w miejscu i w marszu.

Temat 10 - Szyki batalionu

Cel szkolenia:

- zapoznać szeregowców z rodzajami szyków batalionu,
- nauczyć szeregowców zachowania się w szyku i wykonywania poszczególnych czynności.

Zagadnienia:

Szyki rozwinięte i marszowe batalionu. Przechodzenie z jednego szyku w drugi. Chwyty bronią. Oddawanie honorów w miejscu i w marszu. Witanie się z przełożonym. Układanie broni i oporządzenia.

/ dla drugiego rocznika /

Wykaz tematów

Nr tematów	Wyszczególnienie tematów
1	Doskonalenie zagadnień z musztry przerobionych w pierwszym roku służby

Temat 1 - Doskonalenie zagadnień z musztry przerobionych w pierwszym roku służby

Cel szkolenia:

- doskonalic szeregowców w wykonywaniu chwytów i czynności wyuczonych w pierwszym roku służby;
- doskonalic szeregowców, prowadząc zajęcia seminaryjne i praktyczne z zasad Regulaminu Musztry.

Zagadnienia:

W zależności od stopnia opanowania zagadnień, czynności i chwytów budować ćwiczenia i zajęcia z musztry, doskonaląc nabyte wiadomości i automatyzować czynności.

WYCHOWANIE FIZYCZNE

Cel szkolenia:

przygotować wszechstronnie sprawnego żołnierza zdolnego do wykonywania zadań bojowych w trudnych warunkach współczesnej walki.

Tematyczny podział godzin

Lp	Temat	Pierwszy rocznik	Drugi rocznik
		ilość godzin	ilość godzin
1	Gimnastyka	40	35
2	Atletyka terenowa	25	20
3	Pływanie	20	15
4	Piłka ręczna	35	30
	Razem	120	100

Wskazówki organizacyjno-metodyczne

1. Zajęcia z wychowania fizycznego należy planować cyklami, systematycznie średnio w ilości 10-15 godzin miesięcznie. Program gimnastyki należy realizować od początku roku szkoleniowego do końca marca, atletykę terenową od kwietnia do czerwca włącznie, pływanie w miesiącach lipiec-sierpień, a piłkę ręczną od kwietnia do końca roku szkoleniowego. W zimowym okresie szkolenia w oddziałach, które nie posiadają warunków do realizacji programu gimnastyki /brak hali lub innych zastępczych pomieszczeń/ zezwala się rozpocząć szkolenie od tematu atletyka terenowa, a następnie realizować program gimnastyki itd.

W letnim okresie szkolenia w wypadku sprzyjających warunków atmosferycznych naukę pływania można rozpocząć w terminie wcześniejszym.

W pododdziałach w których nie dokonano podziału na pierwszy i drugi rocznik służby, dwuletni program wychowania fizycznego realizować następująco:

a/ w stosunku rocznym na wychowanie fizyczne przewidzieć 120 godzin, przyjmując tematyczny podział godzin taki, jaki jest przewidziany w programie dwuletnim dla żołnierzy pierwszego roku służby.

b/ Z programu dwuletniego w poszczególnych tematach szkoleniowych przerobić następujące ćwiczenia:

Gimnastyka : - programu dla pierwszego rocznika ćwiczenia: 1,3,5,7,9,11,13,15,16,18,19,21,22,23,24,25,27,30,31,32,33,34,35,36,37.
- z programu dla drugiego rocznika ćwiczenia: 11,12,13,14,15,18,19,20,24,25,26,27,29,30,31.

Atletyka terenowa:

- z programu dla pierwszego rocznika ćwiczenia: 3,4,5,8,9,10,12,13,15,16,18,19,20,21,22,25
- z programu dla drugiego rocznika ćwiczenia : 2,4,5,7,9,10,11,13,14,

Piłka ręczna i pływanie:

- przerobić program przewidziany dla żołnierzy pierwszego roku służby.

c/ Ćwiczenia z tematu gimnastyka i atletyka terenowa przerabiać w takiej kolejności że najpierw ćwiczenia z programu dla pierwszego rocznika, a następnie ćwiczenia z programu dla żołnierzy drugiego rocznika.

2. Przed przystąpieniem do szkolenia w zakresie nowych tematów lub nowych zagadnień w poszczególnych tematach instruktor wychowania fizycznego lub oficer pełniący obowiązki instruktora wychowania fizycznego organizuje zajęcia pokazowe i przeprowadza zajęcia instruktorско-metodyczne z dowódcami plutonów.
3. Przed każdymi zajęciami z atletyki terenowej i gimnastyki prowadzący zajęcia przeprowadza 10-20 minutowy instruktaż praktyczny dla dowódców drużyn. Przed zajęciami z pływania i piłki ręcznej dowódca wyznacza sobie pomocnika spośród żołnierzy wyróżniających się w pływaniu w grach i zapoznaje go, co i w jaki sposób uczyć na tych zajęciach.
4. Zajęcia ze wszystkich tematów wychowania fizycznego prowadzą dowódcy pododdziałów.
5. Wszystkie zajęcia wychowania fizycznego przeprowadzać jako jednogodzinne z wyjątkiem zajęć atletyki terenowej, na które w programie przewidziano czas dwugodzinny.
W wypadku oddalenia obiektów szkoleniowych domarsz na zajęcia wykorzystać na przeprowadzenie części wstępnej lekcji.
6. Dla podwyższenia sprawności osobistej żołnierzy oraz systematycznego hartowania organizmu prowadzić bōdzienną poranną zaprawę fizyczną stosując na niej marszobiegi przeplatane ćwiczeniami wolnymi.
7. Na zajęciach gimnastyki ogólnorozwojowej część wstępną lekcji przedłużać kosztem części głównej. Wymienione w programie ćwiczenia na drabinkach i z piłkami lekarskimi, jeżeli istnieje możliwość /dostateczna ilość miejsca i sprzętu/ ćwiczyć całością plutonu po ćwiczeniach wolnych. W braku możliwości ćwiczenia przeprowadzać w drużynach.

We wszystkich zajęciach z gimnastyki stosować ćwiczenia ze skakanką. Część główną zajęć gimnastyki przyrządowej przeprowadzać dzieląc pluton na trzy drużyny. Dla stworzenia pełnych możliwości przećwiczenia całego materiału przeznaczonego na dane zajęcie łączyć wykonanie ćwiczeń na drążku z podnoszeniem ciężarka lub sztangi, ćwiczeń na poręczach z ćwiczeniami na linie lub równoważni oraz skoków z ćwiczeniami zwinności. Można to wykonywać przez stosowanie ćwiczeń dodatkowych po wykonaniu ćwiczenia zasadniczego /np. po ćwiczeniu na drążku żołnierz podchodzi do podnoszenia ciężarka/ lub stosując podział drużyny na dwie podgrupy, z których jedna wykonuje ćwiczenia zasadnicze np. na poręczach, a druga pomocnicze na równoważni po czym w połowie czasu przeznaczonego na zmianę w drużynach należy dokonać zmiany w podgrupach. Dowódca drużyny powinien być obecny przy ćwiczeniach zasadniczych. Można też proste i opanowane już skoki przeprowadzać potokiem na zakończenie części głównej. To samo dotyczy opanowanych już ćwiczeń zwinności i równoważnych. Na zakończenie części głównej wskazanym jest stosowanie z a b a w.

8. Na zajęciach z atletyki terenowej przygotowuje się żołnierzy do biegów na 1-5 km oraz bieg w maskach pgaz, naucza się i trenuje pokonywanie różnych przeszkód naturalnych i sztucznych zarówno w dzień jak i nocą, rzutów granatem na odległość i do celu, podstawowych działań walki wręcz i samoobrony, oraz pokonywania układów ćwiczeń kontrolnych na torze przeszkód. Zajęcia na których odbywa się marszobieg oraz sprawdziany w biegu na czas przeprowadzać całością plutonu. Wszystkie inne przeprowadzać w drużynach. Do zajęć w terenie wybierać miejsca o miękkim podłożu, możliwie najbardziej urozmaicone z dużą ilością przeszkód naturalnych. Zajęcia organizować tak, by przy pokonywaniu przeszkód terenowych unikać zbędnych przestojów. Podczas ćwiczeń nocnych stopniowo zwiększać szybkość pokonywania przeszkód i odcinków terenowych. Przy prowadzeniu ćwiczeń w maskach pgaz kierować się wytyczny-

mi zawartymi w załączniku nr 1.

Wszystkie zajęcia z atletyki terenowej przeprowadzać w umundurowaniu ćwiczebnym bez płaszczy.

9. Zajęcia z pływania przeprowadzać w dwóch grupach. Z grupą umiających pływać w wodzie o głębokości do 1.20 m. Miejsce nauki pływania wyposażyć w sprzęt pomocniczy /deski/ oraz sprzęt ratunkowy.

Prowadzący zajęcia zobowiązany jest sprawdzać ilość żołnierzy przed wejściem do wody, w czasie trwania zajęć oraz bezpośrednio po wyjściu z wody.

W czasie zajęć szczególną uwagę zwracać na utrzymanie dyscypliny. Cwiczący wykonują jedynie te czynności, jakie im nakazuje prowadzący zajęcia. Z grupą nieumiających pływać zajęcia prowadzi dowódca osobiście. Przeprowadzenie zajęć z grupą umiających pływać zleca wyznaczonemu przez siebie pomocnikowi.

W grupie tej należy wyznaczyć dystanse do przepłynięcia w określony sposób. Po wykonaniu postawionego zadania przez pierwszych żołnierzy należy im nakazać wykonywanie innych ćwiczeń /np. ćwiczenia oddychania w wodzie przy brzegu basenu/ aż do momentu, gdy wszyscy z grupy zadanie wykonają.

10. Zajęcia piłki ręcznej przeprowadzać od marszu, biegu stosując w tym bieg z podskokami, bieg z szybką zmianą kierunku, tyłem, bokiem, z odwrotem, krążeniem ramion i prostymi ćwiczeniami tułowia z przyspieszeniem szybkości, nagłym zatrzymaniem się, ćwiczenia na szybkość reakcji oraz zabawy.

Cwiczenia techniczne prowadzi dowódca w takiej ilości grup, na jaką pozwala ilość posiadanych piłek. Cwiczenia taktyczne oraz rzuty na bramkę prowadzi na jednej połowie boiska dowódca, a drugiej jego pomocnik. Na zajęciach szkoleniowych stosować następujący podział czasu:

- ćwiczenia ogólnorozwojowe oraz elementy techniki 5 min.
- ćwiczenia techniki 15-17 min.
- ćwiczenia taktyki 10 min.
- gra uproszczona lub szkolna 15-17 min.

- część końcowa 3 min.
- Na zajęciach przeznaczonych na grę stosować następujący podział czasu:
- ćwiczenia ogólnorozwojowe i techniczne 10 min.
  - gra właściwa /ze zmianą boisk/ 2 x 10 min.
  - część końcowa 4 min.

DLA PIERWSZEGO ROCZNIKA

GIMNASTYKA - 40 godzin

Cel: Zwiększyć długość mięśni i ruchomość w stawach, kształtować prawidłową postawę, poprawić koordynację ruchów, rozwijać odwagę oraz siłę u żołnierzy.

Z a j ę c i e nr 1 i 2

Drabinki :-w zwisie przodem współwiczący podnosi nogi ćwiczącego w górę i w tył;
- z odległości dwu kroków pad w przód do oparcia się rękami o szczebel i odepchnięciem się powrócić do postawy;
- oprzeć nogę o szczebel na wysokości bioder i dotknąć głową do nogi.

Ławeczka :- w podparze leżąc przodem, ręce oparte o ławeczkę - uginanie i prostowanie ramion oraz odepchnięcie się rękami.

Równoważnia: przejście równoważne przodem.

Skakanka: - podskoki obunóż.

Drabina

pozioma :- przejście w zwisie po chrzeżach drabiny z kolejnym przechwytem rąk.

Cwiczenia

zwinności: - przewrót w przód.

Skoki: - wyskok na skrznię i zeskok w głąb.

Piłki le-

karskie: - rzut piłki oburącz z za głowy w przód;
- rzut piłki oburącz z przed piersi w tył;
- wypchnąć piłkę jednorącz z barku ze skrętem tułowia.

Z a j ę c i e n r 3 i 4

- Drabinki:
- w pozycji klęcznej chwyt za 4-5 szczebel - rytmiczne pogłębianie opadu w dół /ze współwiczającym/;
  - z postawy na pierwszym szczeblu chwyt rękami na wysokości barków, zgiąć nogę i postawić na wysokości pasa, drugą opuścić, dotknąć podłogi;
  - stojąc bokiem do drabinki stawiać nogę na coraz wyższy szczebel.

- Ławeczka:
- leżenie twarzą w dół w poprzek na ławeczce /współwiczający przytrzymuje nogi/ skłon w tył.

- Równoważnia:
- przejście równoważni bokiem.

- Skakanka:
- podskoki obunóż.

- Drabinka pozioma:
- chód w zwisie na podudziu poprzek.

C w i ę z e n i a z w i n n o -

- ś c i :
- przewrót w przód.

- Skoki:
- wyskok na skrzynię, zeskok w głąb.

- Piłki lekarskie:
- rzut piłki oburącz z dołu przodem w górę;
  - wypchnięcie piłki jednorącz prawą i lewą ręką;
  - trzymając piłkę między nogami, podskok z wyrzutem piłki w przód w górę.

Z a j ę c i e n r 5 i 6

- Drabinki:
- z siadu klęcznego tyłem do drabinki chwyt nad głową za szczebel, przejść do klęku wyginając tułów jak najwyżej i najdalej od drabinki;
  - w zwisie przodem /tyłem/ wysokie wahania w bok;
  - w odległości jednego kroku zaczepić nogą o szczebel, skłony w przód, skręty i krążenia tułowia ze zginaniem i prostowaniem nogi oporowej;
  - w podporze przodem z nogami zaczepionymi

- o szósty szczebel - uginanie i prostowanie ramion.
- Ławeczka:
  - siad na ławeczce /współwiczający przytrzymuje nogi/ - skłon w tył.
- Równoważnia:
  - przejście równoważne tyłem.
- Skakanka:
  - podskoki jednonóż, druga noga w przodzie.
- Drabina pozioma:
  - chód w zwisie po obrzeżach z kolejnym przechwytem rąk i wahaniami bocznymi.
- Cwiczenia zwinności:
  - przewrót w przód.
- Skoki:
  - wyskok na skrzynię, zeskok w głąb.
- Piłki lekarskie:
  - rzut piłki oburącz z dołu w wyskoku,
  - rzut piłki z dołu przez głowę w tył.
  - w leżeniu o nogach skurczonych wyrzut piłki trzymanej między nogami w tył.
- Z a j ę c i e 7 1 8
- Drabinki :
  - w zwisie tyłem skłon napięty /przy pomocy współwiczającego/.
  - w zwisie tyłem wznos nóg pojedynczo prawej i lewej w górę.
  - w zwisie przodem uginanie ramion.
- Ławeczka:
  - przeskok obunóż w przód w skos przez ławeczkę.
  - podnoszenie ławeczki na bark, pierś i w górę, skłony z ławeczką w przód i w bok, odrzuty ramion z ławeczką.
- Skakanka:
  - podskoki jednonóż na zmianę na prawej i lewej nodze.
- Drabina skośna:
  - wspinanie po obrzeżach drabiny.
- Cwiczenie zwinności:
  - przewrót w tył.

Skoki: - wyskok na konia lub skrzynię, zeskok w głąb.

Z a j ę c i e 9 i 10

Drabinki :

- postawa tyłem do drabinki, skłon w przód, chwyt za szczebel na wysokości kolan, przyciągnięcie tułowia i głowy do nóg;
- w zwisie tyłem wznos obydwu nóg w poziom;
- zwis przewrotny;
- siad skrzyżny tyłem do drabinki, chwyt za szczebel w górze, współwiczący odciąga od drabinki;
- stanie na rękach przy drabinkach.

Ławeczka :

- w siadzie na ławeczce skłon tułowia w tył nie odrywając nóg od podłogi;
- przeskakiwanie ławeczki wzdłuż rozkrokami /nogi na podłodze/ i zeskokami /nogi na ławeczce/.

Skakanka: - podskoki poznanymi sposobami w ruchu w przód.

Drabina skośna: - wspinanie dostawne.

Cwiczenie zwinności - przewrót w przód i w tył.

Skoki: - wyskok klęczny, zeskok w przód.

Piłki lekarskie:

- rzut piłki oburącz z za głowy obunóż w wyskoku;
- w leżeniu o nogach skurczonych, wyrzut piłki trzymanej między nogami w przód;
- rzut piłki jednorącz z za głowy /jak w piłce ręcznej/.

Z a j ę c i e nr 11 i 12

Drabinki:

- z siadu płaskiego przodem do drabinki opad w tył i powrót do siadu;
- w zwisie tyłem wznos nóg i rozkroki;

- zwis przewrotny;
- zwis przerzutny tyłem;
- stanie na rękach przy drabinkach.

Ławeczka:

- przeskok jednonóż wzdłuż przez ławeczkę skokami w przód wskos;
- z ustawienia pobok do ławeczki odbiciami obunóż i skokami w przód wskok i w tył skoki wzdłuż ławeczki.

Skakanka:

- podskoki poznanymi sposobami w ruchu w przód, w tył i bok.

Drabina:

- wspinanie przestawne.

Tram lub drażek:

- podciąganie się.

Skoki:

- wyskok klęczny, zeskok w przód.

Cwiczenie zwinności:

- przewrotny w przód i tył.

Piłki lekarskie:

- rzut piłki oburącz, między nogami w tył, wraz ze skłonem w przód;
- w leżeniu tyłem trzymając piłkę między nogami przenieść je za głowę i opuścić na ziemię.

Z a j ę c i e 13 i 14

Drabinki:

- w zwisie przodem zejście w dół do klęku i wyjście w górę;
- z postawy zwieszanej skłon napięty ze wspięciem i kolejnym unoszeniem ugiętej lub prostej nogi;
- przysady przy drabince ze współwyczącym na barkach;
- zwis przerzutny tyłem;
- w zwisie tyłem wznos nóg i krążenia;
- zwis przewrotny;
- stanie na rękach przy drabinkach.

Drabina:

- wspinanie przestawne.

- Drażek: - podciąganie się.
- Poręcze: - uginanie i prostowanie ramion.
- Skoki: - wyskok klęczny i zeskok w przód.
- Piłki lekarskie:
- rzut piłki ze skłonu w przód przez wyprost w przód w górę;
  - wyrzut piłki oburącz w tył przez szybki skręt tułowia;
  - podrzucić piłkę podbiciem /noga/ w przód w górę.

Z a j ę c i e 15 - kontrolne

- Drabinki: - stanie na rękach, zwis przerzutny, zwis przewrotny.
- Drabina: - wspinanie przestawne.
- Cwiczenie zwinności: - przewrót w przód i w tył.
- Skoki: - wyskok klęczny, zeskok w przód.
- Piłki lekarskie: - rzut piłką lekarską 4 kg oburącz z dołu na odległość.

Z a j ę c i e 16 i 17

- Drażek: - podciąganie się.
- Cieżarek: - podnoszenie ciężarka z przed piersi w górę.
- Poręcze: - wyskok do podporu wewnątrz poręczy, uginanie i prostowanie ramion, zamach w przód, w tył i zeskok odwrotny.
- Równoważnia: - przejście równoważne z różnymi ruchami ramion.
- Skoki: - rozkroczny przez kozła wys. 100-110 cm.
- Cwiczenie zwinności: - przewrót w przód z doskoku na ręce.

Z a j ę c i e 18 i 19

Drażek niski:

- wspieranie na podkonanie zewnątrz, przemach nogi w tył do podporu przodem, zeskok w tył.

Pozostałych 5 ćwiczeń jak w zajęciu 16.

Z a j ę c i e 20 - kontrolne

Drażek, poręcz, ćwiczenie zwinności jak w zajęciu 16.

Z a j ę c i e 21 i 22

Drażek niski:

- wspieranie na podkonanie wewnątrz, przemach nogi z ćwierćobrotom do zeskoku z przytrzymaniem na drążek.

Cieżarek:

- podrzut ciężarka 17 kg prawą a następnie lewą ręką od barku w górę.

Poręcz:

- przejście wzdłuż poręczy równoczesnym przechwytywaniem rękami żerdzi.

Równoważnia:

- przejście równoważne z wysokim podkurczaniem nóg w przysiadzie i półprzysiadzie.

Skok:

- rozkroczny przez kozła na wys. 120 cm i wyższych.

Cwiczenie zwinności:

- przewrót w przód z doskoku na ręce.

Z a j ę c i e 23,24 i 25

Drażek:

- ze zwisu - wznos i przewlek nóg pod drążkiem do zwisu tyłem, powrót do zwisu przodem, zeskok w dół.

Cieżarek:

- podrzut ciężarka prawą a następnie lewą ręką od barku w górę.

Poręcz:

- z postawy pobok dwuchwytem - wymyk z półobrotom do oparcia leżąc, nogi w rozkroku, złączenie nóg, zamach w oparciu na ramionach, w tylnym zama-

chu zeskok w tył z przytrzymaniem za żerdzie.

Lina:

- wspinanie z pomocą nóg.

Skok:

- rozkroczny przez kozła na wys. 130-150 cm.

Cwiczenie zwinności:

- przewrót w tył przez plecy współwiczającego.

Z a j ę c i e 26,27 i 28

Drażek:

- ze zwisu - wznos nóg i ugięcie ramion, po czym przez wyrzut nóg w górę w skos i wyprost ramion przejść do zmachu, wahanie dwukrotne i zeskok w tylnym zamachu.

Ciężarek:

- wyciskanie ciężarka 17 kg prawą, a następnie lewą ręką od barku w górę.

Poręcz:

- z oparcia na raminach - wspieranie ciągiem /siłą/, siad rozkroczny, złączenie nóg, zamach, zeskok zawrotny.

Lina:

- wspinanie z pomocą nóg.

Skoki:

- rozkroczny, kuczny i odboczny przez konia z łękami wszerek.

Cwiczenie zwinności:

- podnoszenie współwiczającego na barkach / z przysiadu/ i zrzucanie go w przód nad głową przytrzymując za rękę.

Z a j ę c i e 29

Doskonalenie słabiej opanowanych ćwiczeń.

Z a j ę c i e 30 - kontrolne

W zakresie przeprowadzonych ćwiczeń na zajęciach 21-29.

Z a j ę c i e 31 i 32

Drażek niski:

- wymyk z odbicia jednonóż i obunóż, przemach prawej i lewej nogi w przód, zeskok w przód.

- Cieżarek: - jak w zajęciu 26.
- Porecze: - z oparcia na ramionach - wspieranie ciągiem na końcu poręczy, zeskok rozkroczny.
- Lina: - wspinanie bez pomocy nóg.
- Skoki: - skok odwrotny przez konia z lękami z odbicia jednonóż.
- Cwiczenie zwinności: - wsiad na bark współwiczającego do przodu przez oparcie się nogą o kolano podnoszącego, zsiad w przód nad głową współwiczającego.
- Z a j ę c i e 33 i 34
- Drażek: - wymyk z odbicia, przemach prawej i lewej nogi w przód, zeskok w przód.
- Porecze: - z oparcia na ramionach na początku poręczy - wspieranie ciągiem, siad rozkroczny, przewrót w przód, zeskok rozkroczny.
- Skoki: - przez okno na wys. 100 cm /okno 80 x 80 cm/.
- Cwiczenia zwinności: - ze stania na rękach, nogi ugięte w kolanach oparte o bark współwiczającego, który przez skłon w przód: stawia go na nogi, wprowadza do siadu na barkach, po czym zsiad w przód nad głową współwiczającego.
- Cieżarek i lina: - jak w zajęciu 29.

Z a j ę c i e 35 i 36

- Drażek: - wymyk ze zwisu, przemach prawej i lewej nogi w przód, zeskok w przód.
- Cieżarek: - podnoszenie dwóch ciężarków z barku w górę prawą i lewą ręką na zmianę.

- Poręczce: - wymyk na poręczach o żerdziach nierównych, zeskok zawrotny.
- Lina: - jak w zajęciu 29.
- Skok: - rozkroczny wzdłuż przez 5-6 skrzyni.
- Cwiczenie zwinności: - stanie na głowie na materacu.

Z a j ę c i e 37 i 38

- Słup: - wspinanie po słupie.
- Cwiczenie zwinności: - stanie na barkach z oparciem o ręce leżącego współwiczającego.
- Pozostałe ćwiczenia jak w zajęciu 34.

Z a j ę c i e 39

Doskonalenie słabiej opanowanych ćwiczeń.

Z a j ę c i e 40 - kontrolne

W zakresie przeprowadzonych ćwiczeń na zajęciach 31-39.

ATLETYKA TERENOWA = 25 godzin

Cel: Nauczyć żołnierzy pokonywania różnych przeszkód terenowych oraz wyrobić u nich wytrzymałość biegową.

Z a j ę c i e 1

Marszobieg w terenie urozmaiconym po lesie, z wybieganiem na wzgórze i zbieganiem z nich, z pokonywaniem napotkanych przeszkód terenowych jak przeskok przez rowy, zwalone pnie drzew, wspinanie się na drzewa, pokonywanie wysokich murów z pomocą, rzucanie kamieniami lub szyszkami do celu itp.

Z a j ę c i e 2

Marszobieg w terenie urozmaiconym z pokonywaniem przeszkód występujących na trasie.

Z a j ę c i e 3

Marszobieg 800 m w terenie z pokonywaniem przeszkód

terenowych:

- pokonywanie płotu;
- wskakiwanie do transzei, wyskakiwanie z niej, pokonywanie rowu szerokości 2 m.
- rzucanie granatem do figury bojowej z różnych odległości z miejsca, marszu i biegu.

Z a j ę c i e 4

Marszobieg 800 m w terenie z pokonywaniem przeszkód terenowych:

- pokonywanie płotu;
- pokonywanie belki;
- rzucanie granatem do okien.

Tréning - pokonywanie odcinka układu ćwiczeń kontrolnych nr 1 od startu do płotka.

Z a j ę c i e 5

Marszobieg 800 m w terenie z pokonywaniem przeszkód terenowych /w tym 200 m w maskach przeciwgazowych/:

- pokonywanie płotka;
- pokonywanie płotu;
- postawa do boju, pchnięcie.

Trening - pokonanie układu ćwiczeń kontrolnych nr 1.

Z a j ę c i e 6

Marszobieg 1200 m w terenie opanowanych przeszkód występujących w układzie ćwiczeń kontrolnych nr 1 /szkolić indywidualnie/:

- pokonywanie słabo opanowanych przeszkód występujących w układzie ćwiczeń kontrolnych nr 1 /szkolić indywidualnie/;
- odbicie w lewo i prawo oraz pchnięcie po odbiciu;
- rzucanie granatem do figury bojowej i okien.

Trening - pokonywanie układu ćwiczeń kontrolnych nr 1.

Z a j ę c i e 7

Jak zajęcie 6, z tym że przeciwiczyć dodatkowo pchnięcie po odbiciu w dół na prawo i cios kolbą z boku.

Z a j ę c i e 8 - kontrolne

Marszbieg 600 m w rejon toru przeszkód:

- pokonywanie układu ćwiczeń kontrolnych nr 1 na czas;
- sprawdzenie opanowania walki wręcz w nauczonym zakresie.

Uwaga: Układy ćwiczeń kontrolnych we wszystkich zajęciach kontrolnych, żołnierze pokonują z bronią bez zwalczania manekinów, w ubiorze ćwiczebnym bez płaszczy.

Z a j ę c i e 9

Marszbieg 1500 m w terenie z pokonywaniem przeszkód terenowych /w tym 300 m w maskach pgaz/;

- przebieganie ze skrzynką amunicyjną wagi 32 kg od linii rzutów granatem do ścianki i pokonywanie jej przez górny otwór;
- czołganie i rzuty granatem z postawy leżąc;
- rozbijanie atakującego przeciwnika z karabinkiem /wariant krok prawą nogą w prawo/.

Trening - pokonywanie odcinka układu ćwiczeń kontrolnych nr 2 od startu do fasady.

Z a j ę c i e 10

Marszbieg 1500 m w terenie z pokonywaniem przeszkód terenowych z zastosowaniem ćwiczeń techniki poruszania się żołnierza na polu walki:

- pokonywanie fasady przez dolne okno z wykorzystaniem poprzeczki;
- rzuty granatem z postawy klęcząc;
- rozbijanie atakującego przeciwnika z karabinkiem /wariant krok lewą nogą w lewo/.

Trening - pokonywanie odcinka układu ćwiczeń kontrolnych nr 2 od startu do fasady włącznie.

Z a j ę c i e 11

Marszbieg 2000 m w terenie z pokonywaniem przeszkód terenowych:

- pokonywanie słabo opanowanych przeszkód występujących w układzie ćwiczeń kontrolnych nr 2;

- pokonywanie przeszkód na torze przeszkód w sposób nietypowy dla układu ćwiczeń kontrolnych;
- rzuty granatem do celu i na odległość.

Trening - pokonywanie układu ćwiczeń kontrolnych nr 2.

Z a j ę c i e 12- kontrolne

Marszobieg 600 m w rejonie toru przeszkód:

- pokonywanie układu ćwiczeń kontrolnych nr 1 i 2 na czas dwukrotnie każdy układ.

Z a j ę c i e 13

Marszobieg 7000 m w terenie z pokonywaniem przeszkód terenowych /w tym 300 m w masce pgaz/ z nastawieniem na skoki ze skarp, wieloskoki i rzuty przedmiotami znajdującymi się w terenie oraz wyszukiwaniem celów w terenie i oceną odległości do nich.

Z a j ę c i e 14

Marszobieg 2000 m w terenie z pokonywaniem przeszkód terenowych:

- pokonywanie fasady przez górne okno;
- pokonywanie płotka przeskokiem wolnym;
- rzuty granatem przeciwpancernym do makiety czołgu i obronnym na odległość.

Trening - pokonywanie odcinka układu ćwiczeń kontrolnych nr 3 od startu do płotu włącznie.

Z a j ę c i e 15

Marszobieg 2000 m z pokonywaniem przeszkód terenowych /w tym 300 m w maskach pgaz/ oraz ćwiczenia techniki poruszania się żołnierza na polu walki:

- pokonywanie fasady przez górne okno;
- pokonywanie płotka przeskokiem wolnym i czołganie się ze skrzynką amunicyjną;
- pad w tył, pad w przód, pad na bok, przewrót w przód i przewrót w tył.

Trening - pokonywanie odcinka układu ćwiczeń kontrolnych nr 3 od płotka do fasady włącznie.

Z a j ę c i e 16 - kontrolne

Bieg i ćwiczenia rozgrzewające:

- rzuty granatem na odległość /w tym jeden z bronią i masce pgaz/;
- bieg na przełaj 1000 m na czas.

Uwaga: Rzuty, biegi i skoki we wszystkich zajęciach kontrolnych wykonuje się w ubiorze ćwiczebnych bez płaszcza, pasa i nakrycia głowy z rozpiętym kołnierzem.

Z a j ę c i e 17

Marszobieg 2000 m z pokonywaniem przeszkód terenowych oraz wyszukiwaniem celów i oceną odległości do nich:

- pokonywanie słabiej opanowanych przeszkód występujących w układzie ćwiczeń kontrolnych nr 3;
- rzuty granatem do celu i na odległość;
- pokonywanie przeszkód na torze przeszkód w sposób nie typowy dla układów ćwiczeń kontrolnych.

Trening - pokonywanie układu ćwiczeń kontrolnych nr 3.

Z a j ę c i e 18 - kontrolne

Marszobieg 600 m w rejon toru przeszkód:

- pokonywanie układu ćwiczeń kontrolnych nr 3 dwukrotnie lub trzykrotnie na czas.

Z a j ę c i e 19

Marszobieg 7000 m w terenie /w tym 500 m w maskach pgaz/ z pokonywaniem przeszkód terenowych z nastawieniem na przeskakowanie szerokich przeszkód, oraz wyjścia na drzewa o konarach na wysokości doskocznej.

Z a j ę c i e 20

Marszobieg 2000 m /w tym ćwiczenia techniki posuwania się żołnierza na polu walki/:

- pokonywanie sieci niskiej czołganiem na szybkość;
- pokonywanie fasady przez dolne okno bez użycia poprzeczki;
- rzuty granatem do transzei na odległość 30 m.

Z a j ę c i e 21 - kontrolne

Bieg i ćwiczenia rozgrzewające:

- skok w dal na skoczni terenowej /3 skoki/;
- bieg na przełaj 3000 m na czas.

Z a j ę c i e 22

Marszbieg w terenie do 3000 m z pokonywaniem napoty-
kanych przeszkód /w tym 500 m w maskach pgaz/:

- pokonywanie słabiej opanowanych przeszkód;
- pokonywanie odcinków układów ćwiczeń kontrolnych nr 4;
- chwyt duszący i chwyt za gardło z tyłu.

Trening - pokonywanie układu ćwiczeń kontrolnych nr 4.

Z a j ę c i e 23

Jak zajęcie 22, z tym że w drużynie ćwiczącej chwyt
ćwiczyć chwyt za nogi z tyłu i z przodu.

Z a j ę c i e 24

Jak zajęcie 22, z tym że w drużynie ćwiczącej chwyt
ćwiczyć przewrót przez nogę w tył i przewrót przez nogę z chwy-
tem za nogę.

Z a j ę c i e 25 - kontrolne

Marszbieg 600 m w rejonie toru przeszkód:

- pokonywanie układu ćwiczeń kontrolnych nr 4 dwukrotnie
na czas, w tym jeden raz w maskach pgaz.

PLYWANIE - 20 godzin

Cel: Nuczyć żołnierzy pływania sposobami najbardziej użytecz-
nymi w działaniach bojowych.

Z a j ę c i e 1

Praktyczne przeprowadzenie sprawdzianu umiejętności pływa-
nia i dokonania podziału na grupy:

Grupa I - słabo pływających lub nie umiejących pływać

Grupa II - umiejących przepłynąć swobodnie 50 m.

Z a j ę c i e 2

Grupa I

- przysiad w wodzie bez zanurzania głowy;
- przysiad w wodzie z zanurzeniem głowy;
- nabranie wody w dłoń i wydmuchiwanie jej ustami;
- pochylanie się nad wodą i dotykając jej ustami wydmuchiwanie powietrza;
- zanurzanie głowy do wody z wydechem pod wodą /ćwiczyć indywidualnie, w dwójkach i w kole/.

Zabawa: Berek w wodzie.

Uwaga: Przy wszystkich ćwiczeniach, w których głowa zanurzona jest w wodzie oczy powinny być otwarte.

Grupa II

- skoki na nogi z miejsca i z rozbiegu z wysokości 1 m;
- nurkowanie na odległość;
- pływanie z deską 25 m z pracą nóg jak przy pływaniu na boku i 25 m z pracą nóg dowolnym sposobem;
- pływanie na boku i znanymi sposobami.

Z a j ę c i e 3 1 4

Grupa I

- w postawie stojącej z ramionami opartymi na kolanach, zanurzyć głowę do wody, otworzyć oczy i patrzeć na dno;
- w postawie jak poprzednio, wykonać wdech i zanurzyć głowę do wody wykonując równocześnie długi i spokojny wydech, usta i oczy otwarte;
- to samo ćwiczenie wykonać ze współwiczającym, trzymając się za ręce zanurzyć się do wody na zmianę;

Zabawa - Karuzela

Grupa II

- skoki na nogi i głowę z miejsca z wysokości 1m;
- nurkowanie po przedmioty rzucone do wody na różnych głębokościach;
- pływanie z deską 2 x 25 m - praca nóg do pływania na boku;
- pływanie na boku 2 x 25 m bez wyciągnięcia ramienia z wody;

Zabawa:- Walka jeźdźców.

Z a j ę c i e 5 1 6

Grupa I

- z postawy stojącej wdech, pochylenie się w przód starając się dotknąć rękami dna basenu. Cwiczenie pokonywać przy rozluźnionych mięśniach;
- z postawy stojącej wdech, zanurzenie się do wody, wykonując przysiad na dnie i obejmując skurczone nogi - wyczekać aż woda wyniesie ciało na powierzchnię /pływak/;
- poślizg na piersiach;

Zabawa - Walka bryzgami, torpeda.

Grupa II

- skoki na nogi bokiem, tyłem z obrotami, z podkurczaniem i prostowaniem nóg w locie;
- nurkowanie na odległość;
- pływanie z deską 2 x 50 m praca nóg jak przy pływaniu na boku;
- pływanie znanymi sposobami;

Zabawa - Walka jeźdźców.

Z a j ę c i e 7 1 8

Grupa I

- opierając się o dno lub krawędź basenu - praca nóg;
- poślizg na piersiach z pracą nóg;
- praca nóg przy pływaniu z deską;
- praca ramion do pływania prymitywnego;
- praca ramion i nóg w "poślizgu z głową" w wodzie;

Zabawa - Huśtawka, ryby w sieci.

Grupa II

- skoki do wody na głowę z siadu i klęku;
- pływanie z deską, praca nóg jak przy pływaniu na boku;
- praca ramion przy pływaniu na boku;
- pływanie na boku 3 x 25 m;
- sztafeta w pływaniu na boku.

Z a j ę c i e 9 i 10

Grupa I

- poślizg na pierśsiach z pracą nóg;
- praca ramiem do pływania prymitywnego;
- pływanie prymitywne;

Zabawa - Berek nurek.

Grupa II

- skok startowy;
- pływanie na boku z wynurzeniem ramienia;
- pływanie z deską, praca nóg 2 x 25 m;
- pływianie znanymi sposobami;

Zabawa - Walka jeźdźców.

Z a j ę c i e 11 i 12

Grupa I

- skoki na nogi z wysokości 1 m;
- poślizg na pierśsiach bez pracy nóg i z pracą nóg.
- pływanie prymitywne;
- wyciąganie przedmiotów z wody;

Zabawa - Walka jeźdźców.

Grupa II

- pływanie na boku 2 x 50 m;
- pływianie z deską 2 x 25 m;
- gra w piłkę wodną.

Z a j ę c i e 13 i 14

Grupa I

- skoki do wody na nogi z obrotami;
- pływanie prymitywne 2 x 25 m;
- pływanie z deską - praca nóg jak przy pływaniu prymitywnym na boku;
- nurkowanie między nogami współwiczającego;

Zabawa - wplaw z meldunkiem

Grupa II

- skoki do wody na nogi z wysokości 3 m;

- nawroty;
- podpływanie do tonącego i uwalnianie się od chwytów tonącego;
- pływanie na boku 3 x 25 m;
- sztafeta wahadłowa.

Z a j ę c i e 15 - kontrolne

- Grupa I - pływanie prymitywne
- Grupa II - pływanie na boku.

Z a j ę c i e 16 i 17

Grupa I

- skoki do wody na głowę z siadu i klęku;
- pływanie prymitywne 50 m;
- pływanie z deską - praca nóg jak przy pływaniu na boku;
- sztafeta w pływaniu prymitywnym.

Grupa II

- pływanie z deską praca nóg 3 x 25 m;
- pływanie z granatem 25 m;
- pływanie znanymi sposobami;
- holowanie tonącego przy pływaniu na boku;
- sztafeta długość odcinka 25 m.

Z a j ę c i e 18 i 19

Grupa I

- pływanie z deską praca nóg jak w pływaniu na boku 2 x 25 m;
- pływanie prymitywne 2 x 25 m;
- skoki do wody znanymi sposobami.

Zabawa - Walka jeźdźców.

Grupa II

- skoki do wody;
- pływanie w umundurowaniu 50 m;
- holowanie tonącego w umundurowaniu;
- sztafeta odcinek 50 m.

Z a j ę c i e 20 - kontrolne

- Grupa I - zawody w pływaniu na 50 m;
- Grupa II - zawody w pływaniu na 100 m.

PIŁKA RECZNA - 35 godzin

Cel: wyrobić wytrzymałość biegową. Osiągnąć wszechstronny rozwój narządów krążenia i oddychania, a przez różnorodność ćwiczeń stosowanych jak i wynikających z charakteru gry zapewnić ogólny rozwój mięśni kończyn górnych, dolnych i tułowia oraz wyrobić takie cechy jak zwinność, zręczność i szybką orientację w najbardziej skomplikowanych sytuacjach.

Z a j ę c i e 1, 2, 3 i 4

Cwiczenia ogólnorozwojowe i specjalne:

- marsze na palcach, piętach, zewnętrznych i wewnętrznych częściach stopy;
- rytmiczne wspięcia na palce w półprzysiadzie i przysiadzie;
- przysiady jedno- i obunóż, w miejscu i w ruchu;
- w przysiadzie obunóż w rozkroku, przenoszenie ciężaru ciała z jednej nogi na drugą;
- w przysiadzie - wysunięcie prawej nogi w przód, w bok, w tył - podskokami zmiana nóg;
- podnoszenie piłki leżącej na ziemi w marszu i w biegu;
- przerzucanie piłki z ręki do ręki w marszu i w biegu;
- dowolne podrzucanie i chwyt piłki w marszu i w biegu.

Cwiczenie techniki:

- podania w rzędach naprzeciw siebie, ze zmianą miejsca.
- podanie po obwodzie koła ze skretem tułowia prawą i lewą ręką;
- rzut do bramki z miejsca i z trzech kroków;
- rzut do bramki z podaniem do przodu.

Cwiczenia taktyki:

- podanie w dwójkach i trójkach w marszu i w biegu.

Gra:

- uproszczona bez kozłowania.

Z a j ę c i e 5

Gra właściwa.

Z a j ę c i e 6,7,8,9,10 i 11

Cwiczenia ogólnorozwojowe i specjalne:

- w siadzie klęcznym - zamachem ramion - wyjście do przysiadu;
- podpór przodem na palcach i uginanie ramion;
- przysiad w dwójkach, plecami do siebie, chwyt pod łokcie i wyścig podskokami;
- dwa szeregi przodem do siebie, dłonie splecione - przez nacisk na dłonie, zmusić przeciwnika do wykonania siadu;
- rytmiczne podskoki z odskokami obunóż w bok, w przód, w tył;
- zabawa - wyścig taczek.
- dwa szeregi naprzeciw siebie, wsiad na barki współwiczającego, marsz i przysiady z współwiczającym na barkach;
- rzuty piłkami lekarskimi, lewą i prawą ręką;
- rzuty piłkami lekarskimi oburącz - w przód, w tył i w górę.

Cwiczenia techniki:

- podanie i chwyt w różnych ustawieniach i w ruchu;
- kozłowanie w rzędach naprzeciw siebie - chwyt piłki, trzy kroki, kozioł i podanie piłki do wybiegającego z przeciwległego rzędu współwiczającego;
- rzut na bramkę z biegu po kozłowaniu /trzy kroki, kozioł, trzy kroki, rzut/;
- kozłowanie piłki przez całą szerokość boiska.

Cwiczenia taktyki:

- atak frontalny /w pasach działania/.

Gra:

- szkolna /założenie - możliwość wykonania nie więcej jak 3 kozłów/;
- właściwa.

Z a j ę c i e 12

Gra właściwa.

Z a j ę c i e 13,14,15,16,17,18,19 i 20

Cwiczenia ogólnorozwojowe i specjalne:

- podpór przodem, ugięcie ramion, odepchnięcie się od ziemi i klaśnięcie;

- bieg po obwodzie koła, na sygnał zrywy, zatrzymanie, zwroty i zrywy w przeciwnym kierunku;
- z przysiadu podpartego o kolanach złączonych odbiciem nóg, unoszenie bioder jak do stania na rękach;
- przysiad w dwójkach, plecami do siebie z chwytem pod łokcie - jeden z ćwiczących usiłuje powstać, drugi mu utrudnia;
- bieg po obwodzie koła, na sygnał zwrot w tył, siad, powstanie, zwrot w tył i zryw 5-8 m,
- rzuty i pchnięcia piłkami lekarskimi lewą i prawą ręką;
- rzuty piłkami lekarskimi jednorącz i oburącz we wszystkich kierunkach ze skrętem tułowia.

Cwiczenie techniki:

- podania i chwytaki piłki z wyskoku;
- podania i chwytaki w rozsypce;
- kozłowanie z wymijaniem ustawionych chorągiewek /kozioł ręką dalszą od chorągiewki/.

Cwiczenie taktyki:

- podania ze zmianą prowadzoną;
- nauka szybkiego ataku.

Gra:

- szkolna ze zmianą prowadzoną;
- właściwa.

Z a j ę c i e 21 - kontrolne

- podania w dwójkach w biegu, przez całą długość boiska;
- bieg z kozłowaniem od połowy boiska i oddanie strzału na bramkę z biegu;
- bieg z kozłowaniem z wymijaniem ustawionych chorągiewek /slalom/ na czas.

Z a j ę c i e 22, 23, 24 i 25

Cwiczenia ogólnorozwojowe i specjalne

- wybrane spośród słabiej opanowanych z zajęć 1, 5 i 13;
- ćwiczenia piłkami lekarskimi z zajęcia 13.

Cwiczenia techniki:

- rzut do bramki z biodra;
- rzut do bramki z wyskoku.

Cwiczenie taktyki:

- obrona każdy swego.

Gra: - właściwa.

Z a j ę c i e 26,27,28,29 i 30

- powtarzanie słabiej opanowanych elementów techniki i taktyki:
- gra właściwa.

Z a j ę c i e 31,32,33,34 i 35

Gra: - właściwa.

Uwaga: wszystkie zajęcia rozpoczynać należy od biegu wokół boiska przeplatane nagłymi zrywami oraz wyskokami z odbicia jedno- i obunóż.

DLA DRUGIEGO ROCZNIKA

GIMNASTYKA - 35 godzin

Cel: rozwijać siłę i zwinność u żołnierzy, doskonalić koordynację ruchów.

Z a j ę c i e 1-10

Powtórzenie zajęć 5-14 z programu dla pierwszego rocznika.

Z a j ę c i e 11 - kontrolne

- Drażek: - podciąganie się.
- Porecze: - uginanie i prostowanie ramion w podporze.
- Skok: - skok rozkroczny przez 6 części skrzyni.
- Ciężarek: - wyciąganie ciężarka 17 kg prawą, a następnie lewą ręką od barku w górę.

Z a j ę c i e 12 - kontrolne

- Drażek: - ze zwisu - wymyk, przemach prawej i lewej nogi, zeskok w przód.
- Porecze: - z oparcia na ramionach, wspieranie ciągiem, siad rozkroczny, kołowrót w przód, zeskok rozkroczny.
- Skok: - wspinanie po słupie.

Z a j ę c i e 13, 14, 15, 16 i 17

- Drażek: - wspinanie ciągiem /siłą/ naprzemianrącz;
- Porecze: - wspieranie ciągiem, siad rozkroczny, stanie na barkach ciągiem /siłą/ zeskok odwrotny;
- Skok: - kuczny przez skrzynię 6 części.
- Cieżarek: - podrzut ciężarka 25 kg prawą a następnie lewą ręką od biodra w górę.
- Lina: - wspinanie po linie bez pomocy nóg na wys. 5 m na czas.
- Równoważnia: - przejście równoważne z przekraczaniem przeszkód /odległości oznaczonych na równoważni, przejście nad i pod poprzeczką/.
- Cwiczenie zwinności: - przerzut bokiem.

Z a j ę c i e 18, 19, 20 i 21

- Lina: - wspinanie bez pomocy nóg i zawiązywanie się stojąc, pętlą i ósemką.
- Porecze: - wyskok do podporu poziomka /wytrzymać/, zeskok zawrotny.
- Skok: - kuczny przez skrzynię wzdłuż.
- Cieżarek: - wyciskanie ciężarka 25 kg prawą a następnie lewą ręką od barku w górę.

Równoważnia: - przejście z ciężarem na ramieniu,
na barku, pod pachą, przed sobą.

Cwiczenia zwinności: - z leżenia tyłem - mostek.

Z a j ę c i e 22 i 23

Doskonalenie słabiej opanowanych ćwiczeń.

Z a j ę c i e 24 - kontrolne

Drażek: - wspieranie ciągiem naprzemianrącz,
oparcie stopą o drążek, zeskok od-
boczny.

Porecze: - wyskok do podporu poziomką /wytrzy-
mać 2-3 sek/, zeskok zawrotny.

Ciężarek: - wyciskanie ciężarka 25 kg prawą
a następnie lewą ręką od barku w
górze.

Z a j ę c i e 25, 26, 27 i 28

Drażek: - ze zwisu - wznos i przewlek nóg do
zwisu tyłem, powrót do zwisu przo-
dem, wymyk, odmyk, wspieranie ciągiem,
zeskok w przód w dół pod drążek.

Porecze: - wspieranie ciągiem, poziomka, stanie
ciągiem /siłą/ na brakach, przewrót
w przód do siadu rozkrocznego, zeskok
zawrotny.

Skok: - rozkroczny przez skrzynię wzdłuż.

Lina: - wspinanie w poziomce.

Sztanga: - wyciskanie i podrzut sztangi wagi
40-70 kg.

Równoważnia: - mijanie się na równoważni, przejście
z rannym na ramieniu.

Cwiczenia zwinności: - przerzut w przód.

Z a j ę c i e 29,30,31 i 32

Drażek:

- wspieranie ciągiem, odmyk, przewlek nóg do zwisu tyłem, powrót do zwisu przodem, wymyk, przemach prawej nogi w przód, zeskok w przód.

Porecze:

- wspieranie ciągiem, poziomka, stanie siłą na barkach, przewrót w przód do siadu rozkrocznego, siad na jednej żerdzi, zeskok odboczny.

Skok, lina i ćwiczenie zwinności: jak zajęcie 25.

Sztanga:

- wyciskanie, podrzut i rwanie sztangi wagi 40-70 kg.

Cwiczenia równoważne:

- przejście równoważne na wysokości 1,5 - 2,5 m,

Z a j ę c i e 33,34 i 35

Doskonalenie słabiej opanowanych ćwiczeń.

ATLETYKA TERENOWA - 20 godzin

Cel: Doskonalić żołnierzy w pokonywaniu przeszkód terenowych w dzień i w nocy oraz w maskach pgaz. Zwiększyć wytrzymałość biegową.

Z a j ę c i e 1

Marszobieg w terenie urozmaiconym /w tym 500 m w maskach pgaz/ z wybieganiem na wzgórza i zbieganiem z nich z pokonywaniem napotkanych przeszkód terenowych.

Cwiczenia techniki posuwania się żołnierza na polu walki.

Z a j ę c i e 2

Marszobieg 1000 m w rejon toru przeszkód. Trening w pokonywaniu układu ćwiczeń kontrolnych nr 1, trzykrotnie na czas, w tym jeden raz w maskach pgaz.

Uwaga: Układy ćwiczeń kontrolnych we wszystkich zaję-

ciach, żołnierze pokonują w ubiorze ćwiczebnym z bronią, w hełmach bez zwalczania manekinów.

Z a j ę c i e 3 - kontrolne

Marszobieg 5000 m w terenie urozmaiconym zakończony pokonywaniem układu ćwiczeń kontrolnych nr 1 na torze przeszkód na czas.

Z a j ę c i e 4 - nocne

Marszobieg 1200 m w terenie.

- pokonywanie układu ćwiczeń kontrolnych nr 1 na torze przeszkód dwukrotnie - pierwszy raz w tempie dowolnym, drugi raz na czas.

Z a j ę c i e 5

Marszobieg 100 m w rejon toru przeszkód. Trening w pokonywaniu układu ćwiczeń kontrolnych nr 2 na torze przeszkód trzykrotnie, w tym jeden raz w masce pgaz.

Z a j ę c i a 6 - kontrolne

Marszobieg 5000 m w terenie /w tym 700 m w masce pgaz/ zakończony pokonywaniem układu ćwiczeń kontrolnych nr 2 na torze przeszkód na czas.

Z a j ę c i e 7 - nocne

Marszobieg 1500 m w terenie

- pokonywanie układu ćwiczeń kontrolnych nr 2 na torze przeszkód dwukrotnie - pierwszy raz w tempie dowolnym, drugi raz na czas.

Z a j ę c i e 8

Marszobieg 1000 m w rejon toru przeszkód.

- trening w pokonywaniu układu ćwiczeń kontrolnych nr 3 na torze przeszkód trzykrotnie w tym jeden raz w masce pgaz.

Z a j ę c i e 9 - kontrolne

Marszobieg 5000 m w terenie urozmaiconym /w tym 1000 m w masce pgaz/ zakończony pokonaniem układu ćwiczeń kontrolnych nr 3 na torze przeszkód na czas.

Z a j ę c i e 10 - nocne

Marszobieg 1500 m w rejon toru przeszkód

- pokonanie układu ćwiczeń kontrolnych nr 3 na torze przeszkód dwukrotnie - pierwszy raz w tempie dowolnym, drugi raz na czas.

Z a j ę c i e 11

Marszobieg 100 m w rejon toru przeszkód. Trening w pokonywaniu układu ćwiczeń kontrolnych nr 4 na torze przeszkód dwukrotnie w tym jeden raz w masce pgaz.

Z a j ę c i e 12 - kontrolne

Bieg i ćwiczenia rozgrzewające:

- rzut granatem na odległość;
- skok w dal na skoczni terenowej;
- bieg 1000 m na przełaj na czas.

Uwaga: Rzuty, biegi i skoki we wszystkich zajęciach kontrolnych wykonuje się w ubiorze ćwiczebnym bez płaszcza, pasa i nakrycia głowy z rozpiętym kołnierzem.

Z a j ę c i e 13 - kontrolne /dwugodzinne/

Marszobieg 10.000 m w terenie urozmaiconym /w tym 2000 m w masce pgaz/ zakończony pokonaniem układu ćwiczeń kontrolnych nr 4 na torze przeszkód na czas.

Z a j ę c i e 14 - nocne

Marszobieg 1000 m w rejon toru przeszkód:

- pokonanie układu ćwiczeń kontrolnych nr 4 na torze przeszkód dwukrotnie - pierwszy raz w tempie dowolnym, drugi raz na czas.

Z a j ę c i e 15

Marszobieg 2000 m w terenie z pokonywaniem przeszkód, wyszukiwaniem celów i oceną odległości do nich:

- pokonywanie toru przeszkód w sposób nietypowy dla układu ćwiczeń kontrolnych od końca do transzei początkowej;
- bieg 100 m na czas dwukrotnie;
- bieg 400 m na czas.

Z a j ę c i e 16

Marszobieg 8000 m w terenie urozmaiconym / w tym 1000 m w masce p gaz / oraz ćwiczenia techniki poruszania się żołnierza na polu walki z pokonywaniem przeszkód terenowych z nastawieniem na skoki ze skarp, wieloskoki i rzuty przedmiotami znajdującymi się w terenie. Wyszukiwanie celów i ocena odległości w marszu i biegu.

Z a j ę c i e 17 - kontrolne

Bieg i ćwiczenia rozgrzewające:

- bieg 3000 m na czas;
- skok w dal na skoczni terenowej bezpośrednio po biegu /dwa skoki/.

Z a j ę c i e 18 - nocne

Marszobieg 5000 m w terenie urozmaiconym i lesistym w warunkach ograniczonej widoczności.

Z a j ę c i e 19 - kontrolne

Bieg i ćwiczenia rozgrzewające:

- bieg 5000 m na czas;
- rzut granatem na odległość bezpośrednio po biegu.

PŁYWANIE - 15 godzin

Cel: Doskonalić umiejętność pływania.

Z a j ę c i e 1

Praktyczne przeprowadzenie sprawdzianu umiejętności pływania i dokonanie podziału na grupy:

Grupa I - nie umiejący przepłynąć 50 m.

Grupa II - umiejący przepłynąć swobodnie 50 m.

Z a j ę c i e 2 i 3

Grupa I - pływanie z deską 25 m z pracą nóg jak przy pływaniu na boku;

- pływanie na boku bez wynurzania ramienia z wody;

- nurkowanie po przedmioty rzucone do wody na różnych głębokościach;
- pływanie znanymi sposobami.

Grupa II

- skoki startowe;
- nawroty;
- pływanie znanymi sposobami na czas.
dla obu grup: sztafeta odcinek 25 m sposobem dowolnym.

Z a j ę c i e 4 1 5

Grupa I

- skoki do wody na głowę;
- pływanie z deską - praca nóg jak przy pływaniu na boku;
- praca ramion do pływania na boku z wynurzeniem ramienia;
- pływanie na boku.

Grupa II

- pływanie 100 m znanymi stylami na czas;
- gra w piłkę wodną.

Z a j ę c i e 6

Grupa I

- skok startowy;
- pływanie na boku z wynurzeniem ramienia;
- ćwiczenie nóg z deską;
- pływanie znanymi sposobami;
- sztafeta w pływaniu na boku odcinek 25 m.

Grupa II

- pływanie na boku na czas;
- ćwiczenie nóg z deską;
- skoki do wody z różnych wysokości;
- gra w piłkę wodną.

Z a j ę c i e 7

Grupa I i II

- skok startowy;
- praca nóg do pływania na boku przy brzegu basenu;

- pływanie z deską - praca nóg jak przy pływaniu na boku;
- pływanie na boku z przenoszeniem ramienia nad wodą;
- pływanie znanymi sposobami na czas;
- gra w piłkę wodną.

Z a j ę c i e 8

Grupa I i II

- pływanie na boku z przenoszeniem ramienia w wodzie;
- pływanie na boku z przenoszeniem ramienia nad wodą;
- praca nóg do pływania żabką;
- ćwiczenia ramion do pływania żabką;
- sztafeta odcinek 50 m.

Z a j ę c i e 9

Grupa I i II

- pływanie na boku 50 m na czas;
- praca nóg do pływania żabką;
- koordynacja ruchów ramion i nóg przy pływaniu żabką;
- pływanie w umundurowaniu i skoki do wody;
- gra w piłkę wodną.

Z a j ę c i e 10

Grupa I i II

- pływanie żabką;
- pływanie na boku;
- uwalnianie się od chwytów tonącego i holowanie tonącego;
- sztafeta - odcinek 25 m żabką.

Z a j ę c i e 11

Grupa I i II

- przeprawa wpływ na rzece lub jeziorze w umundurowaniu z uzbrojeniem przy pomocy liny. Odcinek przeszkody wodnej 25-50 m.

Z a j ę c i e 12

Grupa I i II

- pływanie znanymi sposobami 2x25 m na czas;

- zapoznanie ze stylem kraul;
- gra w piłkę wodną;
- sztafeta odcinek 50 m.

Z a j ę c i e 13 i 14

Grupa I i II

- pływanie znanymi sposobami;
- pływanie 3x25 m na czas stylem dowolnym;
- gra w piłkę wodną.

Z a j ę c i e 15 - kontrolne

Sprawdzenie stopnia opanowania pływania i wykonania norm.

PILKA RECZNA - 30 godzin

Cel: Doskonalenie nabytych umiejętności oraz opanowania bardziej skomplikowanych zagrań taktycznych w atakowaniu i obronie.

Z a j ę c i e 1 - kontrolne

- padanie w dwójkach w biegu przez całą długość boiska;
- bieg z kozłowaniem zakończony oddaniem strzału na bramkę z biegu;
- bieg z kozłowaniem z wymijaniem ustawionych chorągiewek /slalom/na czas.

Z a j ę c i e 2,3,4 i 5

Cwiczenia ogólnorozwojowe i specjalne

- podpór przodem na placach i uginanie ramion z przenoszeniem ciężaru ciała z jednej ręki na drugą;
- bieg w miejscu z wysokim unoszeniem kolan;
- stanie na rękach przy pomocy współwiczającego;
- ćwiczenia ze skakanką;
- rzuty i pchnięcia piłkami lekarskimi we wszystkich kierunkach jednorącz i oburącz ze skrętem tułowia i pójściem za piłką;
- rzuty piłką na odległość.

Cwiczenia techniki:

- powtarzanie poznanych dotychczas elementów techniki ze szczególnym zwróceniem uwagi na czystość ich wykonania, głównie na umijętność operowania lewą i prawą ręką.

Cwiczenia taktyki:

- podania w pasach działania w marszu;
- obrona każdy swego.

Gra:

- szkolna ze zmianą prowadzoną;
- właściwa.

Z a j ę c i e 6

Gra właściwa.

Z a j ę c i e 7,8,9,10,11 i 12

- ćwiczenia ze skakanką w miejscu, marszu i w biegu;
- stanie na rękach i próby chodzenia na rękach bez pomocy współćwiczącego;
- rzuty i pchnięcia piłką lekarską we wszystkich kierunkach /główny nacisk położyć na wykonanie lewą ręką/;
- rzut piłki w górę - przewrót w przód, powrót do postawy i chwyt piłki;
- to samo z wykonaniem przewrotu w tył.

Cwiczenia techniki:

- rzuty do bramki z miejsca, z marszu i z biegu z określeniem miejsca trafienia /bramka podzielona na sektory/;
- rzuty na bramkę z kozła.

Cwiczenia taktyki:

- zmiana lotna.

Gra: - szkolna ze zmianą lotną;

- właściwa.

Z a j ę c i e 13,14 i 15

Gra właściwa.

Z a j ę c i e 16 - kontrolne

- bieg z kozłowaniem z wymijaniem ustawionych chorągiewek /slalom/ na czas;
- rzuty piłką do celu oznaczonego w świetle bramki;
- rzuty piłki w górę,przewrót w przód i chwyt.

Z a j ę c i e 17 do 30

Gra właściwa.

Uwaga: Każde zajęcie rozpoczynać należy od biegu wokół boiska z zastosowaniem wyskoków z odbicia obunóż i jednonóż oraz zwrotów i zrywów.

Załącznik nr 1

W Y T Y C Z N E

do przeprowadzenia marszobiegów i pokonywania przeszkód w maskach pgaz.

Przed przeprowadzeniem marszobiegów i pokonywaniem przeszkód w maskach pgaz należy:

- sprawdzić czy cały stan osobowy biorący udział w marszobiegach potrafi należycie posługiwać się maską pgaz.;
- sprawdzić czy biorący udział w marszobiegach w czasie treningów ze szkolenia chemicznego przebywali w maskach pgaz bez przerwy nie mniej jak 1 godzinę;
- pochłaniacze masek pgaz należy sprawdzić na opór przy pomocy RPJa.Za sprawne technicznie uważać te,których pomiary będą w granicach od 18-21 mm słupa wody.

Nie zezwalać na używanie pochłaniaczy rozwarstwionych oraz takich,na których stwierdzono zapylenie węglem nagwintowanej górnej części pochłaniacza;

- części twarzowe masek pgaz należy przeddezynfekować i sprawdzić pod względem czystości i sprawności technicznej,zwracając szczególną uwagę na sprawność zaworów;
- wszyscy biorący udział w marszobiegach winni przejść badania lekarskie,w wyniku których ustala się zdolnych do wzięcia udziału w marszobiegach oraz ćwiczeniach w maskach pgaz.;

- przeprowadzenie marszobiegów w maskach pgaz należy zabezpieczyć odpowiednio pod względem medycznym;
- żołnierze, którzy z przyczyn zdrowotnych nie mogą ćwiczyć w maskach pgaz wykonują marszobiegi i ćwiczenia w pokonywaniu przeszkód bez masek pgaz.

SZKOLENIE INŻYNIERYJNO-SAPERSKIE

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców-zwiadowców wykonywania samodzielnie oraz w składzie drużyny i plutonu podstawowych prac związanych z inżynieryjno-saperskim zabezpieczeniem współczesnych działań bojowych, a w szczególności:

- z fortyfikacji: budowy transzei, rowów łączących, zapór fortyfikacyjnych i ich pokonywania, budowy i urządzenia lekkich schronów i ukryć odpornych na działania bromi masowego rażenia oraz dezaktywacji obiektów fortyfikacyjnych;
- z maskowania: zasad i nawykowego przestrzegania maskowania w ruchu i na postoju;
- z zapór minowych: znajomości środków minowania własnych oraz armii głównych państw zachodnich, zasad i praktycznego zakładania pól minowych w bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem, a także wykonywania przejść w polach minowych przed przednim skrajem obrony nieprzyjaciela;
- z minerstwa: znajomości materiałów wybuchowych, sposobów praktycznego ich wykorzystania do niszczeń i prac inżynieryjno-saperskich;
- z przepraw: rozpoznania przeszkód wodnych, urządzenia najprostszycch przepraw i pokonywania przeszkód wodnych na środkach etatowych z materiałów miejscowych;
- z mostów: określanie nośności i wzmacniania istniejących mostów;
- z dróg: rozpoznania istniejących dróg marszu oraz rozpoznania i urządzenia dróg na przełaj;
- z zaopatrywania w wodę: rozpoznania i urządzenia źródeł wody dla własnych potrzeb.

Dać praktykę dowódcom pododdziałów w organizowaniu i kierowaniu pracami inżynieryjno-saperskimi w zakresie przewidzianym programem szkolenia.

Wskazówki metodyczne

Zasadniczą formą szkolenia inżynieryjno-saperskiego powinny być zajęcia praktyczne prowadzone w różnym terenie, zaś podstawową metodą szkolenia - wzorowy pokaz odpowiednich czynności lub obiektu, a następnie wykonanie ich przez przeszkolonych.

Na zajęciach praktycznych dążyć do tego, aby szkoleni poszczególnie prace wykonywali w czasie przewidzianym odpowiednimi normami.

Wszystkie zajęcia zabezpieczyć w odpowiednią ilość pełnowartościowego sprzętu i materiałów szkoleniowych.

Szkolenie z fortyfikacji powinno polegać na praktycznym wytyczeniu, wytrasowaniu oraz budowie obiektu fortyfikacyjnego zgodnie z danym tematem zajęć. Prace bardziej pracochłonne prowadzić metodą stopniowego ich narastania.

Praktyczne szkolenie z minerstwa prowadzić w następującej kolejności:

1. Szkolenie na środkach wybuchowych ćwiczebnych.
2. Szkolenie przy użyciu bojowych środków zapalających i ćwiczebnego żateriału wybuchowego.
3. Szkolenie przy użyciu bojowych środków wybuchowych i zapalających.

Na zajęciach, na których używa się bojowych materiałów wybuchowych szkolenie przeprowadzać w grupach nie większych jak pluton i wyłącznie pod dowództwem oficerów.

Szkolenie przeprowadzać zgodnie z obowiązującymi przepisami o zachowaniu środków bezpieczeństwa, zwłaszcza w okresie powodowania wybuchów, na czas których wystawiać posterunki ochronne.

Na wszystkich zajęciach z minerstwa mieć zapewnioną pierwszą pomoc medyczną.

Praktyczne zajęcia z zakładania pól minowych rozpocząć po dokładnym opanowaniu przez żołnierzy znajomości min i zapalników oraz umiejętności ustawiania i unieszkodliwiania

pojedynczych min. Sprzęt ćwiczebny do minowania pod każdym względem musi odpowiadać sprzętowi bojowemu.

Do zajęć zabrania się używać min i zapalników bojowych.

Szkolenie w wykonywaniu przejść w polach minowych ćwiczyć na polach minowych założonych uprzednio przez inny pododdział. Część zajęć z minerstwa i zapór minowych odbywać w nocy w warunkach złej widoczności.

Zajęcia mające za zadanie nauczanie techniki działania pojedynczych żołnierzy i pododdziałów prowadzić metodą musztry bojowej.

Szkolenie z przepraw powinno obejmować dwa zagadnienia - teoretyczne z zakresu właściwości technicznych środków przeprawowych etatowych i wykonanych z materiałów miejscowych i praktyczne - rozpoznanie odcinka przeszkody wodnej oraz urządzenia punktu przeprawy i samej przeprawy.

Przy prowadzeniu rozpoznania zwłaszcza przeszkód wodnych uwzględniać sytuację, w której przeciwległy brzeg zajęty jest przez nieprzyjaciela.

Zajęcia z rozpoznania istniejącego mostu i jego wzmocnienia przeprowadzać na moście istniejącym. W tym celu należy wyszukać do tych zajęć odpowiedni most.

Zajęcia z rozpoznania dróg dokładnie zawczasu przygotować. Np. na odcinkach istniejącej drogi przygotować odcinki pól minowych, grupy min, niektóre odcinki oznaczyć jako skażone itp.

Przy urządzeniu dróg na przełaj szczególną uwagę zwrócić na pokonywanie przeszkód terenowych - /rowów, kanałów itp./ przy pomocy niedużych urządzeń wykonywanych z materiałów miejscowych.

Zajęcia z polowego zaopatrywania w wodę przerobić praktycznie przez budowę studni wykopowej i praktyczne zorganizowanie oczyszczania wody najprostszymi sposobami.

Tematy z budowy okopu drużynowego, wykonywania przejść w zaporach fortyfikacyjnych, część zajęć z minerstwa i budowy zapór oraz wykonywania w nich przejść przerabiać jako ćwiczenie taktyczno-inżynieryjne.

Umiejętności nabyte przez szkolonych podczas programowego szkolenia inżynieryjno-saperskiego, systematycznie dosko-

nalieć na wszystkich zajęciach i ćwiczeniach taktycznych.

Wykaz tematów

Pierwszy rok szkolenia		Drugi rok szkolenia	
Nr tem.	Wyszczególnienie tematów	Nr tem.	Wyszczególnienie tematów
1	Sprzęt okopowy i środki maskowania	1	Budowa zapór minowych /tylko dla pododdziałów zmot i rozpoznawczych/
2	Wykorzystanie naturalnych właściwości terenu i przedmiotów terenowych do walki oraz samookopywanie się	2	Pokonywanie zapór minowych /tylko dla pododdz.zmot.i rozpoznawczych/
3	Budowa i urządzenie okopu drużyny w warunkach zawczasu przygotowanej obrony /latem i zimą/	3	Budowa punktów obserwacyjnych w trudnych warunkach terenowych
4	Budowa punktów obserwacyjn.	4	Sposoby i środki wykonywania najprostszyc prac minerskich i niszczeń
5	Budowa i pokonywanie zapór fortyfikacyjnych	5	Rozpoznanie istniejącego mostu i jego wzmocnienie/tylko dla pododdziałów panc/
6	Dezaktywacja obiektów fortyfikacyjnych	6	Urządzenie polowego punktu zaopatrywania w wodę
7	Miny własne i państw obcych	7	Budowa okopów i ukryć dla wozów bojowych i pojazdów mechanicznych wg specjalności
8	Wiadomości ogólne o przeprawach		
9	Urządzenie i obsługa przepraw		
10	Sposoby i środki wykonywania najprostszyc prac minerskich i niszczeń		
11	Rozpoznanie istniejących dróg oraz dróg na przełaj i ich urządzenie		
12	Rozpoznanie inżynieryjne przeszkody wodnej /tylko dla pododdz.zmot.i rozp./		

/ dla pierwszego rocznika /

Temat 1 - Sprzęt okopowy i środki maskowania

Cel szkolenia:

Zapoznać zwiadowców z rodzajami i przeznaczeniem podstawowego sprzętu okopowego, maszynami do prac ziemnych oraz ze środkami maskowania.

Zagadnienia:

Rodzaje, przeznaczenie, opis i konserwacja sprzętu okopowego. Maszyny używane do prac okopowych. Materiały i gotowe elementy używane do prac fortyfikacyjnych. Grubość warstw ochronnych z poszczególnych materiałów.

Elementy składane używane w pracach fortyfikacyjnych. Oznaki demaskujące wojska i urządzenia obronne. Zasady maskowania naturalnego i sztucznego. Etatowe i podręczne środki maskowania.

Temat 2 - Wykorzystanie naturalnych właściwości terenu i przedmiotów terenowych do walki, samookopywanie się

Cel szkolenia:

Nauczyć zwiadowców okopywania się w walce, wykorzystania przedmiotów terenowych i ich umocnienia.

Zagadnienia:

Przeznaczenie okopu. Wybór miejsca na urządzenie okopu. Oczyszczenie pola obserwacji i ostrzału. Sposób kopania okopu do strzelania leżąc a następnie pogłębienie do strzelania kłęcząc i stojąc. Maskowanie okopu. Zasady kopania okopów w warunkach zimowych. Wykorzystanie i przystosowanie do walki przedmiotów terenowych: lejów, rowów, nasypów, płotów, ścian i zburzonych domów.

Temat 3 - Budowa i urządzenie okopu drużyny w warunkach zawczasu przygotowanej obrony /latem i zimą/

Cel szkolenia:

Nauczyć zwiadowców w składzie drużyny budowy okopu drużynowego, a dowódcom drużyn dać praktykę w organizowaniu

i kierowaniu tego rodzaju pracami.

Zagadnienia:

Wybór miejsca, wytyczenie i wytrasowanie okopu. Organizacja i podział pracy w drużynie. Normy budowy urządzeń. Kapanie ręcznie transzei, rowów łączących i ich urządzenie. Budowa poszczególnych okopów, przykryć i nisz na amunicję oraz żywność.

Urządzenia ochronne i sanitarno-bytowe. Budowa schronów przedpiersiowych dla ludzi i ustępów. Zabezpieczenie przeciwpożarowe, odwodnienie, znaki informacyjne. Maskowanie wszystkich urządzeń etatowymi i podręcznymi środkami.

Dla pododdziałów łączności - budowa ukryć dla środków łączności.

Temat 4 - Budowa punktów obserwacyjnych

Cel szkolenia:

Nauczyć zwiadowców w składzie drużyny /plutonu/ budowy i urządzenia punktów obserwacyjnych.

Zagadnienia:

Rodzaje, przeznaczenie, zasady rozmieszczenia i budowy punktów obserwacyjnych.

Zasady i sposoby urządzenia punktów obserwacyjnych na powierzchniowych, na wieżach, dachach budynków itp.

Praktyczna budowa i urządzenie punktu obserwacyjnego z gotowych elementów dla dowódcy pododdziału. Wybór miejsca, wytyczenie i trasowanie wykopowego punktu obserwacyjnego.

Zabezpieczenie punktu obserwacyjnego przed bronią masowego rażenia.

Temat 5 - Budowa i pokonywanie zapór fortyfikacyjnych

Cel szkolenia:

- nauczyć zwiadowców budowy i urządzenia zapór fortyfikacyjnych z materiałów fabrycznych i miejscowych, organizowania tych prac przez dowódców drużyn i plutonów, oraz pokonywania zapór fortyfikacyjnych.

Zagadnienia:

Rodzaje, przeznaczenie i wymagania, jakim odpowiadać winny zapory fortyfikacyjne przeciwpiechotne i przeciwczołgowe. Zasady rozmieszczenia zapór w terenie i powiązanie ich z ogniem. Praktyczna budowa zapór z drutu kolczastego i ustawianie etatowych zapór małowidocznych. Zasady budowy zapór przeciwczołgowych z uwzględnieniem właściwości terenu. Sposoby i zasady pokonywania zapór fortyfikacyjnych i przeszkód naturalnych.

Rozpoznanie zapór przed ich przekroczeniem ze względu na możliwość naelektryzowania i zaminowania.

Pokonywanie zapór przy pomocy różnych urządzeń przez wykonanie w nich przejść.

Temat 6 - Dezaktywacja obiektów fortyfikacyjnych

Cel szkolenia:

- nauczyć zwiadowców przeprowadzania dezaktywacji urządzeń ziemnych skażonych środkami masowego rażenia.

Zagadnienia:

Cel i zasady dezaktywacji obiektów fortyfikacyjnych skażonych środkami masowego rażenia.

Zasady i sposoby przeprowadzania dezaktywacji różnych obiektów fortyfikacyjnych latem i zimą. Dezaktywacja ludzi i sprzętu po przeprowadzonej dezaktywacji obiektów fortyfikacyjnych.

Temat 7 - Myny własne i państw obcych

Cel szkolenia:

- nauczyć zwiadowców znajomości środków minowania własnych i państw obcych oraz ustawiania i unieszkodliwiania pojedynczych min.

Zagadnienia:

Myny własne - rodzaje, podział i zastosowanie min. Budowa, dane taktyczno-techniczne i zasady działania min przeciwczołgowych i przeciwpiechotnych. Zapalniki do min, ich budowa i zasady działania.

Zasadniczy i pomocniczy sprzęt do ustawiania i wykrywania oraz unieszkodliwiania min. Przepisy bezpieczeństwa obchodzenia się z minami i zapalnikami. Nauka praktycznego ustawiania, wykrywania i unieszkodliwiania pojedynczych min przeciwczołgowych i przeciwpiechotnych.

Miny państw obcych - rodzaje, charakterystyka, budowa, przeznaczenie i zasady działania min przeciwczołgowych i przeciwpiechotnych. Zapalniki do min, ich budowa i zasady działania.

Ustawianie, wykrywanie i unieszkodliwianie pojedynczych min. Przepisy bezpieczeństwa pracy. Zasady zakładania pól minowych według wzorów armii głównych państw zachodnich.

Temat 8 - Wiadomości ogólne o przeprawach.

Cel szkolenia:

- zapoznać zwiadowców z warunkami i rodzajami przepraw.

Zagadnienia:

Znaczenie rzek jako przeszkód naturalnych w działaniach bojowych wojsk. Ogólne pojęcie o przeprawach oraz zasady forsowania przeszkód wodnych.

Charakterystyczne cechy forsowania z marszu i z planowanym przygotowaniem. Zasady organizacji przepraw i służby porządkowo-ochronnej.

Rodzaje i dane techniczne środków przeprawowych etatowych i wykonywanych z materiałów podręcznych.

Temat 9 - Urządzenie i obsługa przepraw

Cel szkolenia:

- nauczyć zwiadowców urządzania i obsługi najprostszych przepraw oraz dać praktykę dowódcom drużyn i plutonów w ich organizowaniu.

Zagadnienia:

Rodzaje przepraw urządzanych bez udziału wojsk inżynierskich. Rozpoznanie przeszkód wodnych w celu urządzania przeprawy w bród, w pław i po lodzie /zimą/ oraz punktu przeprawy desantowej. Ustalenie zakresu prac niezbędnych do urzą-

dzenia przeprawy. Praktyczne urządzenie przeprawy w bród. w pław i po lodzie /zimą/ i przeprawa. Praktyczne urządzenie punktu przeprawy desantowej i przeprawa na etatowych środkach przeprawowych. Budowa środków przeprawowych z materiałów miejscowych i przeprawa na nich. Organizacja służby porządkowo-ochronnej i ratowniczej na przeprawach.

Temat 10 - Sposoby i środki wykonywania najprostszycy prac minerskich i niszczeń

Cel szkolenia:

- zaznajomić zwiadowców ze środkami wybuchowymi oraz nauczyć ich zasad wykorzystania materiałów do prac inżynieryjno-saperskich i niszczeń.

Zagadnienia:

Podstawowe wiadomości o materiałach wybuchowych i środkach zapalających. Zasady obchodzenia się z materiałami wybuchowymi i środkami zapalającymi. Przepisy bezpieczeństwa pracy. Sprzęt do prac minerskich.

Rodzaje ładunków, ich przeznaczenie oraz sposoby wysadzenia. Sposoby umieszczania ładunków materiału wybuchowego w zależności od wysadzanego obiektu /materiału/. Praktyczne wykorzystanie zapalnika lontowego. Sposoby wykonania przejść w zaporach fortyfikacyjnych za pomocą materiału wybuchowego i praktyczne wykonanie przejścia w sieci kolczastej.

Temat 11 - Rozpoznanie istniejących dróg oraz dróg na przełaj i ich urządzenie

Cel szkolenia:

- nauczyć zwiadowców rozpoznania istniejących dróg marszu w składzie patrolu oraz rozpoznania dróg na przełaj i ich urządzenie siłami drużyny /plutonu/.

Zagadnienia:

Rozpoznanie drogi marszu, wyszukiwanie i oznaczanie obejść. Uprzednio przygotowanie rozpoznawanej trasy przez założenie pojedynczych min, oznaczenie odcinków skażonych

itp. Rozpoznanie i wytyczenie drogi na przełaj. Przygotowanie elementów pokryć drogowych oraz elementów do pokonania nie-dużych przeszkód naturalnych - kanałów, rowów i wzniesień za pomocą urządzeń wykonanych z miejscowych materiałów.

Temat 12 - Rozpoznanie inżynieryjne przeszkody wodnej /tylko dla pododdziałów zmotoryzowanych i rozpoznawczych/

Cel szkolenia:

Nauczyć zwiadowców prowadzenia rozpoznania inżynieryjnego przeszkody wodnej.

Zagadnienia:

Skład i zadanie rozpoznania przeszkody wodnej. Rozpoznanie odcinka rzeki w celu wyboru miejsca nadającego się do forsowania. Rozpoznanie brzegów i koryta rzeki w wypadku skażenia bronią masowego rażenia. Rozpoznanie zapór przy podejściach do rzeki.

Określenie szerokości, głębokości i szybkości prądu rzeki. Rozpoznanie brzegów, gruntu dna i podejść, określanie i wytyczenie dogodnych dojazdów do rzeki.

Rozpoznanie materiałów miejscowych w celu wykorzystania ich do przepraw. Opracowanie meldunku z rozpoznania.

/ dla drugiego rocznika/

Temat 1 - Budowa zapór minowych /tylko dla pododdziałów zmotoryzowanych i rozpoznawczych/

Cel szkolenia:

- nauczyć pododdziały w składzie drużyny i plutonu zakładania odcinków pól minowych szczególnie w bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem w nocy.

Zagadnienia:

Rodzaje i zasady zakładania pól minowych w zasadniczych rodzajach działań bojowych. Sprzęt do zakładania pól

minowych. Sposoby i zasady zakładania pól minowych przeciw-
piechotnych, przeciwczołgowych i mieszanych w głębi obrony
i przed przednim skrajem obrony w styczności z nieprzyjacie-
lem. Praktyczne zakładanie wymienionych pól minowych w głębi
obrony w dzień oraz przeciwczołgowych i mieszanych przed
przednim skrajem obrony w nocy. Przepisy bezpieczeństwa pracy
przy zakładaniu pól minowych. Organizacja minowania w drużynie
i plutonie. Dokumentacja pól minowych.

Uwaga: Dla pododdziałów pancernych oraz łączności -
ustawienie pojedynczych grup min przed okopa-
mi lub ukryciami, a następnie ich rozbrojenie
i unieszkodliwienie.

Temat 2 - Pokonywanie zapór minowych /tylko dla pododdzia-
łów zmotoryzowanych i rozpoznawczych/

Cel szkolenia:

- nauczyć zwiadowców w składzie drużyny rozpozna-
nia i wykonania przejść w zaporach minowych nieprzyjaciela,
oraz organizacji ich wykonania przez dowódców drużyn.

Zagadnienia:

Zasady rozpoznania zapór minowych nieprzyjaciela.
Zasady zakładania pól minowych według wzorów armii głównych
państw zachodnich i praktyczne ich założenie. Sposoby wykony-
wania przejść przed przednim skrajem obrony w polach minowych
własnych i nieprzyjaciela. Organizacja pracy w drużynie w cza-
sie wykonywania przejść. Praktyczne wykonanie przejścia w polu
minowym przed przednim skrajem obrony własnej sposobem ręcznym
i za pomocą materiału wybuchowego przed przednim skrajem obro-
ny nieprzyjaciela w nocy w warunkach ograniczonej widoczności.
Zasady poszerzania przejścia wykonanego przez czołg z trałem
przyczepnym sposobem ręcznym i za pomocą materiału wybuchowego.
Organizacja i pełnienie służby porządkowo-ochronnej na przej-
ściach. Przepisy bezpieczeństwa i środki ostrożności przy wyko-
nywaniu przejść w polach minowych.

Temat 3 - Budowa punktów obserwacyjnych w trudnych warunkach terenowych

Cel szkolenia:

- doskonalić pododdziały w budowie punktów obserwacyjnych w trudnych warunkach terenowych.

Zagadnienia:

Rodzaje terenów utrudniających budowę obiektów fortyfikacyjnych. Sposoby i zasady budowy punktów obserwacyjnych w terenie odkrytym i o wysokim poziomie wód gruntowych, w terenie lesistym i lesisto-bagnistym oraz w górach i w gruntach skalistych. Wykorzystanie materiałów miejscowych do budowy punktów obserwacyjnych. Zabezpieczenie przed bronią masowego rażenia.

Temat 4 - Sposoby i środki wykonywania najprostszycy prac minerskich i niszczeń

Cel szkolenia:

- doskonalić zwiadowców w posługiwaniu się materiałami wybuchowymi do prac inżynieryjno-saperskich i niszczeń, a dowódców drużyn i plutonów - w obliczaniu ilości potrzebnych materiałów wybuchowych.

Zagadnienia:

Sposoby i zasady wysadzania różnego rodzaju gruntów. Wybrukowanie studni, zakładanie i uszczelnianie ładunków. Wysadzanie grup ładunków w celu wyrzucenia i spulchnienia gruntu.

Praktyczne wykonanie odcinka rowu przeciwczołgowego za pomocą materiałów wybuchowych. Zasady i sposoby niszczenia elementów i konstrukcji z drzewa, metalu, betonu i żelazobetonu. Obliczanie ilości materiałów wybuchowych, sposoby rozmieszczenia i mocowania ładunków. Organizacja pracy w drużynie i plutonie. Praktyczne wysadzenie grupy pali i muru sposobem ogniowym /materiał wybuchowy ćwiczebny zapalniki bojowe/.

Temat 5 - Rozpoznanie istniejącego mostu i jego wzmocnienie /tylko dla pododdziałów pancernych/

Cel szkolenia:

- nauczyć zwiadowców określania nośności mostu i jego wzmocnienia w składzie plutonu.

Zagadnienia:

Ogólne wiadomości o mostach. Rozpoznanie i określenie nośności istniejącego mostu, jego poszczególnych elementów na podstawie tablic oraz ilości potrzebnych materiałów do wzmocnienia mostu.

Sposób wzmocnienia stropu nośnego mostu i pokładu. Wymiana lub wstawienie dodatkowych dźwigów. Wzmocnienie kapturów.

Temat 6 - Urządzenie polowego punktu zaopatrywania w wodę

Cel szkolenia:

Nauczyć zwiadowców sposobów rozpoznania i urządzania źródeł wody.

Zagadnienia:

Znaczenie zaopatrywania w wodę. Rodzaje wód i normy zużycia wody przez ludzi i sprzęt. Rozpoznawanie charakterystycznych cech terenu, wskazujących na obecność wód podziemnych oraz rozpoznanie przez ręczne kopanie studni. Budowa studni wykopowych o drewnianej budowie. Sposoby oczyszczania wody za pomocą etatowych i prowizorycznych urządzeń.

Urządzenie polowego punktu zaopatrywania w wodę dla własnych potrzeb. Przechowywanie wody. Skażenie i sposoby dezaktywacji wody. Ochrona źródeł wody przed skażeniami.

Temat 7 - Budowa okopów i ukryć dla wozów bojowych i pojazdów mechanicznych według specjalności

Cel szkolenia:

- doskonalic zwiadowców w budowie obiektów fortyfikacyjnych.

Zagadnienia:

Rodzaje, typy, konstrukcje, przeznaczenie i charakterystyka okopów i ukryć dla wozów bojowych i pojazdów

mechanicznych. Zabezpieczenie okopów i ukryć przed działaniem broni masowego rażenia. Wykorzystanie naturalnych właściwości terenu dla budowy okopów i ukryć.

Wytyczenie i wytrasowanie wymienionych obiektów. Sposób wykonywania wykopów ręcznie i za pomocą materiału wybuchowego. Praktyczna budowa schronu na 8-10 ludzi, okopu dla wozów bojowych i ukryć dla pojazdów mechanicznych według specjalności z gotowych elementów.

SZKOLENIE CHEMICZNE

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców obrony i ochrony przed bronią masowego rażenia będącą na wyposażeniu armii głównych państw zachodnich oraz umiejętności działania w warunkach użycia broni masowego rażenia.

Szeregowców drugiego roku szkolenia nauczyć prowadzenia rozpoznania /w składzie patrolu, drużyny/ środków masowego rażenia.

Dać praktykę dowódcom pododdziałów w organizowaniu i kierowaniu pracami częściowych zabiegów sanitarnych, dezaktywacji i dezynfekcji skażeń.

Wskazówki metodyczne

Zajęcia ze szkolenia chemicznego przeprowadzać w terenie i na sali wykładowej szkolenia chemicznego. Na zajęciach oprócz etatowego sprzętu chemicznego wykorzystywać również poglądowe pomoce szkoleniowe i środki chemiczne.

Podstawowym warunkiem nabycia przez szeregowców niezbędnych wiadomości i nawyków obrony przed środkami masowego rażenia powinno być systematyczne doskonalenie ich na wszystkich zajęciach /ćwiczeniach/ taktycznych.

W trakcie szkolenia zwrócić szczególną uwagę na naukę długotrwałego przebywania żołnierzy w maskach przeciwgazowych podczas wykonywania zadań bojowych. W tym celu naukę rozpoczynać od 30 minut i doprowadzić do nieprzerwanego przebywania szeregowców w maskach przeciwgazowych w końcu

roku szkoleniowego do 4 godzin. Trening w przebywaniu w maskach przeciwgazowych przeprowadzać na zajęciach w polu.

Temat 14 jest ćwiczeniem z zakresu obrony przed bronią masowego rażenia i oparty na założeniu taktycznym. W czasie tego ćwiczenia przerobić wszystkie zagadnienia z obrony przed środkami masowego rażenia w sensie ich doskonalenia a szczególnie w zakresie rozpoznania, powiadamiania, zabezpieczania pododdziałów w sprawny sprzęt chemiczny oraz w zakresie likwidacji skutków napadu broni masowego rażenia.

Przy organizowaniu i przeprowadzaniu zajęć ze szkolenia chemicznego posługiwać się podręcznikiem "Metodyka szkolenia chemicznego".

Wykaz tematów

Pierwszy rok szkolenia		Drugi rok szkolenia	
Nr tem.	Wyszczególnienie tematów	Nr tem.	Wyszczególnienie tematów
1	2	3	4
1	Broń masowego rażenia głównych państw zach.	1	Działanie chemika zwiadowcy na rozpoznaniu terenu skażonego
2	Sprzęt bojowy i uzbrojenie armii głównych państw zachodnich do stosowania środków masowego rażenia	2	Działanie patrolu rozpoznania chemicznego na rozpoznaniu terenu skażonego w natarciu
3	Ogólnowojskowa maska przeciwgazowa	3	Działanie patrolu rozpoznania chemicznego na rozpoznaniu terenu skażonego w marszu
4	Środki ochrony skóry	4	Częściowe zabiegi sanitarne stanu osobowego i częściowa dezaktywacja uzbrojenia, sprzętu bojowego, umundurowania i oporządzenia
5	Cwiczebno-bojowe środki chemiczne	5	Posługiwanie się maską przeciwgazową w powietrzu zatrutym
6	Odkazanie i dezaktywacja uzbrojenia, sprzętu bojowego i terenu		
7	Częściowe zabiegi sanitarne stanu osobowego i częściowa dezaktywacja uzbrojenia, sprzętu bojowego, umundurowania i oporządzenia		

1	2	
8	Pokonywanie odcinków terenu skażonego	<u>Uwaga:</u> 1. Tematy 1-14 dla pierwszego rocznika przerabiają pododdziały wszystkich rodzajów wojsk. 2. Tematy 1-4 dla drugiego rocznika przerabiają pododdziały zmotoryzowane i rozpoznania, a temat 5 - wszystkie pododdziały.
9	Prowadzenie obserwacji chemicznej w walce	
10	Posługiwanie się maską przeciwgazową w powietrzu zatrutym	
11	Swiece i ręczne granaty dymne	
12	Zbiorowe środki ochrony przeciwchemicznej	
13	Przyrządy do rozpoznania skażeń	
14	Obrona kompanii/baterii/przed bronią masowego rażenia w walce	

/ dla pierwszego rocznika /

Temat 1 - Broń masowego rażenia armii głównych państw zachodnich

Cel szkolenia:

Zapoznać szeregowców z bronią masowego rażenia armii głównych państw zachodnich oraz ze sposobami obrony i ochrony przed nią.

Zagadnienia:

Rodzaje broni masowego rażenia, przeznaczenie i sposoby zastosowania w walce. Charakterystyka środków trujących, ciał promieniotwórczych i broni biologicznej. Podział broni masowego rażenia pod względem działania na organizm ludzki. Zasadnicze oznaki użycia broni masowego rażenia przez nieprzyjaciela oraz sposoby obrony i ochrony przed nią.

Temat 2 - Sprzęt bojowy i uzbrojenie armii głównych państw zachodnich do stosowania środków masowego rażenia

Cel szkolenia:

Zapoznać szeregowców z uzbrojeniem armii obcych do stosowania środków masowego rażenia.

Zagadnienia:

Sprzęt i uzbrojenie lotnictwa /bomby lotnicze, zasobniki lotnicze, lotnicze przyrządy wylewcze i rozsiewające/ i artylerii /pociski i miny artyleryjskie oraz broń raketowa/ do stosowania środków masowego rażenia. Instalacje i przyrządy specjalne /rozsiewające/ do stosowania środków masowego rażenia. Metody dywersyjnego stosowania broni masowego rażenia. Zasady taktycznego zastosowania broni masowego rażenia przez armie obce.

Temat 3 - Ogólnowojskowa maska przeciwgazowa

Cel szkolenia:

Zapoznać szeregowców z maską przeciwgazową, jej konserwacją oraz nauczyć praktycznego posługiwania się nią w walce.

Zagadnienia:

Przeznaczenie, budowa i pielęgnacja maski przeciwgazowej i dopasowanie maski właściwej. Kompletowanie, przegląd i składanie maski przeciwgazowej, zasady jej noszenia. Sposoby nakładania i zdejmowania maski przeciwgazowej. Nakładanie maski przeciwgazowej na rannego. Kolejność przeglądu maski przeciwgazowej i ustalanie uszkodzeń. Posługiwanie się maską przeciwgazową. Zastosowanie wkładek niepotniejących. Właściwości posługiwania się maską przeciwgazową zimą. Przechowywanie maski przeciwgazowej.

Temat 4 - Środki ochrony skóry

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców praktycznego posługiwania się środkami ochronnymi skóry.

Zagadnienia:

Przeznaczenie i moc ochronna narzutki ochronnej, poń-

czoch i rękawic ochronnych oraz odzieży ochronnej lekkiej L-1. Sposób posługiwania się nimi. Przechowywanie i pielęgnacja środków ochrony skóry.

Uwaga: W pododdziałach nie posiadających na wyposażeniu odzieży ochronnej L-1 - zasad posługiwania się tą odzieżą nie przerabia się.

Temat 5 - Cwiczebno - bojowe środki chemiczne

Cel szkolenia:

Zapoznać szeregowców z ćwiczebno-bojowymi środkami chemicznymi i nauczyć ich obchodzenia się z tymi środkami.

Zagadnienia:

Przeznaczenie ćwiczebno-bojowych środków trujących. Rodzaje ćwiczebno-bojowych TST i NST i ich przeznaczenie. /CBTST-1, CBTST-2, CBTST-b, chloropikryna, SBNST/. Przeznaczenie i budowa ćwiczebno-bojowych fugasów chemicznych i granatów chemicznych, małych świec o zapachu ST. Środki ostrożności przy pracy. Zasady przechowywania i przewożenia.

Temat 6 - Odkazanie i dezaktywacja uzbrojenia, sprzętu bojowego i terenu

Cel szkolenia:

Zaznajomić szeregowców z zasadami i środkami odkazania i dezynfekcji oraz nauczyć ich praktycznego przeprowadzania odkazania i dezynfekcji.

Zagadnienia:

Pojęcie o odkazaniu i dezynfekcji. Zasadnicze odkazalniki i ich działanie na środki trujące i biologiczne. Roztwory i rozpuszczalniki - ich właściwości i zastosowanie do odkazania. Indywidualny pakiet przeciwichemiczny, zestaw PMDK i ADK, przyrząd RDP - przeznaczenie, budowa i sposób wykorzystania. Rodzaje i sposoby odkazania i dezynfekcji. Kolejność częściowego i całkowitego odkazania i dezynfekcji oraz praktyczne przeprowadzenie/według specjalności poszczególnych rodzajów wojsk/. Środki ostrożności przy przeprowadzaniu prac od-

każania i dezynfekcji.

Odkażanie i przedsięwzięcia sanitarno-higieniczne po zakończeniu prac odkażających. Właściwości odkażania i dezynfekcji w zimie.

Temat 7 - Częściowe zabiegi sanitarne stanu osobowego i częściowa dezaktywacja uzbrojenia, sprzętu bojowego, umundurowania i oporządzenia

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców dokonywania częściowych zabiegów sanitarnych i częściowej dezaktywacji w walce.

Zagadnienia:

Pojęcie zabiegów sanitarnych i dezaktywacji. Srodki i sposoby przeprowadzania częściowych zabiegów sanitarnych i dezaktywacji. Srodki ostrożności przy prowadzeniu częściowej dezaktywacji. Kolejność przeprowadzania częściowych zabiegów sanitarnych stanu osobowego. Kolejność przeprowadzania częściowej dezaktywacji uzbrojenia, sprzętu bojowego, umundurowania i oporządzenia. Właściwości dezaktywacji w zimie. Ogólne pojęcie o prowadzeniu i organizacji zabiegów specjalnych na PZS.

Temat 8 - Pokonywanie odcinków terenu skażonego

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców i pododdziały praktycznego działania w terenie skażonym i przekraczania terenu skażonego.

Zagadnienia:

Pojęcie o odcinkach terenu skażonego. Sposoby pokonywania terenu skażonego. Przygotowanie i wykorzystanie środków terazowych i podręcznych do pokonywania odcinków terenu skażonego. Działanie na odcinku skażonym. Obowiązki żołnierza podczas pokonywania odcinka terenu skażonego.

Temat 9 - prowadzenie obserwacji chemicznej w walce

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców sposobów wykrywania oznak napadu

broni masowego rażenia i ich obecności w terenie i na przedmiotach.

Zagadnienia:

Zadania obserwacji chemicznej. Zewnętrzne oznaki początku napadu broni masowego rażenia. Oznaki obecności środków masowego rażenia w terenie i na różnych przedmiotach. Obowiązki obserwatora pododdziału w zakresie prowadzenia obserwacji chemicznej. Działanie pododdziału podczas napadu broni masowego rażenia przez nieprzyjaciela.

Temat 10 - Posługiwanie się maską przeciwgazową w powietrzu zatrutym

Cel szkolenia:

Sprawdzić u szeregowców sprawność i prawidłowe dopasowanie masek przeciwgazowych, doskonalić posługiwanie się sprawną technicznie oraz uszkodzoną maską przeciwgazową.

Zagadnienia:

Sprawdzenie dopasowania /szczelności/ maski przeciwgazowej w powietrzu czystym, a następnie zatrutym. Ustalenie niesprawności maski przeciwgazowej. Zatrzymanie oddechu w powietrzu zatrutym. Określenie na podstawie zapachu rodzaju środka trującego. Zmiana maski. Posługiwanie się uszkodzoną maską przeciwgazową.

Temat 11 - Świece i ręczne granaty dymne

Cel szkolenia:

Zapoznać szeregowców ze środkami dymotwórczymi i nauczyć ich praktycznego stosowania zasłon dymnych.

Zagadnienia:

Znaczenie dymów maskujących. Przeznaczenie, budowa, sposób przygotowania do użycia i zapalenie świec dymnych DM-11 i BDSz oraz ręcznych granatów dymnych ROg. Przeznaczenie i rodzaje zasłon dymnych. Praktyczne stawianie zasłon dymnych przy pomocy świec i ręcznych granatów dymnych z uwzględnieniem kierunku wiatru.

Temat 12 - Zbiorowe środki obrony przeciwchemicznej

Cel szkolenia:

Zaznajomić szeregowców ze schronami i urządzeniami filtracyjnymi.

Zagadnienia:

Przeznaczenie i budowa schronu z urządzeniem przeciwchemicznym. Zasady korzystania ze schronu. Obowiązki żołnierza podczas pełnienia służby w schronie. Praktyczne korzystanie ze schronu.

Temat 13 - Przyrządy do rozpoznania skażeń

Cel szkolenia:

Zapoznać szeregowców z najprostszymi przyrządami do rozpoznania skażeń.

Zagadnienia:

Pojęcie o rozpoznaniu masowego rażenia. Ogólne pojęcie o przeznaczeniu i zasadzie działania przyrządów dozometrycznych. Przeznaczenie i budowa indykatora, przyrządu chemika zwiadowcy i bębna indykacyjnego. Zasady posługiwania się nimi przy wykrywaniu środków masowego rażenia w terenie i w powietrzu.

Temat 14 - Obrona kompanii przed bronią masowego rażenia w walce

Cel szkolenia:

/dla pododdziałów piechoty/

"Obrona przed bronią masowego rażenia wzmocnionej kompanii piechoty w natarciu na zawczasu przygotowaną obronę nieprzyjaciela i podczas natarcia w głębi obrony".

Zagadnienia:

Organizacja natarcia. Praca dowódców pododdziałów w zakresie organizacji obrony przed bronią masowego rażenia. Skryte zajęcia i urządzenie podstawy wyjściowej. Organizacja

i praca systemu powiadamiania, obserwacji i rozpoznania chemicznego. Sprawdzenie stopnia zabezpieczenia stanu osobowego w sprzęt chemiczny oraz kontrola jego gotowości do użycia. Działanie kompanii podczas napadu broni masowego rażenia nieprzyjaciela na rejon podstawy wyjściowej.

Działanie kompanii podczas artyleryjskiego przygotowania ataku. Natarcie w głębi obrony nieprzyjaciela. Prowadzenie rozpoznania chemicznego w walce. Pokonywanie przez kompanię odcinków terenu skażonego przez poderwanie pola fugasów chemicznych. Rozwinięcie natarcia. Częściowe odkażanie i dezaktywacja sprzętu, uzbrojenia i cporządzenia oraz częściowe zabiegi sanitarne stanu osobowego.

Cel szkolenia:

/dla pododdziałów pancernych/

"Obrona przed bronią masowego rażenia, kompanii czołgów w natarciu na zawczasu przygotowaną obronę nieprzyjaciela na kierunku wykonania uderzenia atomowego".

Zagadnienia:

Przemarsz i rozmieszczenie w rejonie wyczekiwania. Organizacja natarcia. Praca dowódców pododdziałów w zakresie organizacji obrony przed bronią masowego rażenia. Wykonanie prac inżynierskich w rejonie wyczekiwania. Organizacja i praca systemu powiadamiania, obserwacji i rozpoznania chemicznego. Sprawdzenie zabezpieczenia stanu osobowego w sprzęt chemiczny oraz kontrola jego gotowości do użycia. Działanie kompanii podczas napadu broni masowego rażenia nieprzyjaciela. Likwidacja skutków napadu atomowego. Działanie w czasie artyleryjskiego przygotowania ataku i przy uderzeniu atomowym na obronę nieprzyjaciela. Wyjście na rubież rozwinięcia /podstawy wyjściowej/. Atakowanie i niszczenie ocalałych punktów obrony nieprzyjaciela. Natarcie w głębi obrony nieprzyjaciela. Prowadzenie rozpoznania chemicznego. Pokonywanie zapór inżynierskich i odcinków terenu skażonego. Odpieranie kontrataków piechoty i czołgów nieprzyjaciela w głębi obrony. Pościg. Umocnienie się na uchwyconej rubieży. Częściowe odkażanie i dezaktywacja sprzętu, uzbrojenia i cporządzenia oraz

zabiegi sanitarne stanu osobowego.

/ dla drugiego rocznika/

Temat 1 - Działanie chemika zwiadowcy na rozpoznaniu terenu skażonego

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców praktycznego działania w roli chemika-zwiadowcy.

Zagadnienia:

Obowiązki chemika zwiadowcy w zakresie rozpoznania. Otrzymanie zadania i przygotowanie się do rozpoznania. Rozpoznanie terenu skażonego bronią masowego rażenia i określenie granic skażenia. Sposób obserwacji terenu skażonego i określenie środka rażenia na podstawie oznak zewnętrznych i przyrządu chemika zwiadowcy. Pobieranie próbek gleby i roślinności. Meldowanie o wynikach rozpoznania. Częściowe odkażanie i dezaktywacja po zakończeniu rozpoznania.

Temat 2 - Działanie patrolu rozpoznania chemicznego na rozpoznaniu terenu skażonego w natarciu

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców działania na rozpoznaniu chemicznym w składzie patrolu podczas walki.

Zagadnienia:

Skład, wyposażenie i zadania patrolu rozpoznania chemicznego w zasadniczych rodzajach walki i właściwości prowadzenia rozpoznania w różnych warunkach terenowych i atmosferycznych.

Przygotowanie patrolu do działań i postawienie mu zadania. Miejsce i posuwanie się patrolu w szykach pododdziałów - organizacja współdziałania. Prowadzenie rozpoznania, wykrycie i oznaczenie terenu skażonego bronią masowego rażenia, wyszukanie dróg obejścia.

Meldowanie o wynikach rozpoznania. Przeprowadzenie częściowego odkażania po zakończeniu rozpoznania.

Temat 3 - Działanie patrolu rozpoznania chemicznego na rozpoznaniu terenu skażonego w marszu

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców działania na rozpoznaniu chemicznym w składzie patrolu podczas marszu.

Zagadnienia:

Postawienie zadania dla patrolu. Miejsce i posuwanie się patrolu w ugrupowaniu marszowym. Rozpoznanie dróg marszu. Obserwacja terenu i przedmiotów terenowych. Rozpoznanie rejonu odpoczynku pododdziału. Rozpoznanie i oznaczenie odcinków marszruty skażonych środkami masowego rażenia. Wyszukanie i wytyczenie obejść lub kierunków pokonania odcinków terenu skażonego.

Prowadzenie częściowego odkazania i dezaktywacji po zakończeniu rozpoznania.

Temat 4 - Częściowe zabiegi sanitarne stanu osobowego i częściowa dezaktywacja uzbrojenia, sprzętu bojowego, umundurowania i oporządzenia

Cel szkolenia:

Doskonalić szeregowców w przeprowadzaniu częściowych zabiegów sanitarnych i dezaktywacji w walce.

Zagadnienia:

Praktyczne przerobienie częściowych zabiegów sanitarnych oraz dezaktywacja różnych przedmiotów.

Temat 5 - Posługiwanie się maską przeciwigazową w powietrzu zatrutym

Cel szkolenia:

Doskonalić szeregowców w posługiwaniu się maską przeciwigazową w powietrzu zatrutym.

Zagadnienia:

Jak w temacie 10 dla pierwszego rocznika.

SZKOLENIE ŁACZNOŚCI

/dla wszystkich pododdziałów za wyjątkiem
pododdziału łączności/

Cel szkolenia:

Zapoznać zwiadowców z podstawowymi środkami łączności - z polowym aparatem telefonicznym i radiostacjami wojskowymi będącymi na wyposażeniu batalionu rozpoznawczego oraz nauczyć ich praktycznego obsługiwanie tego sprzętu.

Zwiadowców starszego rocznika doskonalić w praktycznym posługiwaniu się sprzętem łączności, będącym na wyposażeniu brozp., a szczególnie sprzętem radiowym wszystkich typów.

Zapoznać zwiadowców z organizacją i zasadami utrzymania łączności z OR, SPR, PR, PO oraz grupami rozpoznawczymi działającymi na tyłach nieprzyjaciela.

Ponadto zapoznać zwiadowców z zasadniczym sprzętem łączności radiowej będącym na wyposażeniu armii państw kapitalistycznych.

Wskazówki metodyczne

Naukę o budowie aparatu telefonicznego i radiostacjach przeprowadzać praktycznie na sprzęcie będącym na wyposażeniu batalionu rozpoznawczego. Każdy zwiadowca powinien w wystarczającym stopniu opanować zasady samodzielnej pracy na radiostacjach.

Po rozpoczęciu drugiego roku szkoleniowego powtórzyć ze zwiadowcami budowę i zasady działania poszczególnych radiostacji /w tym i czołgowych/. Następnie zapoznać zwiadowców z organizacją i zasadami utrzymania łączności na szczeblu OR, SPR, PR, PO i grupami działającymi na tyłach nieprzyjaciela, po czym organizować podobne ćwiczenia w których pracę na poszczególnych radiostacjach należy powierzać kolejno wszystkim zwiadowcom.

Wykaz tematów

Pierwszy rocznik:		Drugi rocznik:	
Nr tem.	Wyszczególnienie tematów	Nr tem.	Wyszczególnienie tematów
1	Podstawowe wiadomości o środkach łączności	1	Budowa, zasady działania i sposób obsługiwanania radiostacji: małej i średniej mocy, radiostacji czołgowych i BTR.
2	Polowy aparat telefoniczny	2	Organizacja łączności z OR, SPR, PR, PO i GR oraz zasady utrzymywania z nimi łączności
3	Radiostacje wojskowe	3	Praca na radiostacjach obsługujących poszczególne pododdziały rozpoznawcze w walce
4	Praca na radiostacjach sieci batalionowej	4	Radiostacje używane przez pododdziały rozpoznawcze armii USA

/ dla pierwszego rocznika /

Temat 1 - Podstawowe wiadomości o środkach łączności

Cel szkolenia:

Zapoznać szeregowców z zasadami łączności w walce oraz rodzajami środków łączności pododdziałów batalionu rozpoznawczego.

Zagadnienia:

Rodzaje środków łączności batalionu rozpoznawczego i ich rola w walce. Żądania stawiane łączności oraz sposób ich wykonania. Najprostsze środki łączności.

Temat 2 - Polowy aparat telefoniczny

Cel szkolenia:

Zapoznać szeregowców z budową aparatu telefonicz-

nego oraz nauczyć ich praktycznego prowadzenia rozmów telefonicznych.

Zagadnienia:

Przeznaczenie i dane taktyczno-techniczne polowego aparatu telefonicznego. Części składowe aparatu, ich ogólna budowa, przeznaczenie i sposób działania. Przygotowanie aparatu do pracy. Sposoby sprawdzania aparatu. Włączenie aparatu w linię. Zasady prowadzenia rozmów telefonicznych. Praktyczne przekazywanie i przyjmowanie komend i telegramów. Przechowywanie i konserwacja aparatu telefonicznego.

Temat 3 - Radiostacje wojskowe

Cel szkolenia:

Zapoznać szeregowców z przeznaczeniem i danymi taktyczno-technicznymi oraz budową radiostacji będących na wyposażeniu pododdziału /oddziału/. Nauczyć praktycznej pracy na radiostacjach.

Zagadnienia:

Przeznaczenie i dane taktyczno-techniczne radiostacji. Części składowe radiostacji, ich przeznaczenie i ogólna budowa. Sposób nawiązywania łączności. Praca na radiostacji. Zasady przechowywania i konserwacji radiostacji.

Temat 4 - Praca na radiostacjach sieci batalionowej

Cel szkolenia:

Doskonalić zwiadowców w praktycznym obsłudze radiostacji wojskowych w różnych warunkach bojowych.

Zagadnienia:

Sposób przygotowania radiostacji do pracy. Rozwijanie radiostacji, kolejność strojenia i nawiązywanie łączności. Praktyczna praca na radiostacjach. Właściwości pracy nocą i zimą. Konserwacja i przechowywanie radiostacji.

/ dla drugiego rocznika /

Temat 1 - Budowa, zasada działania i sposób obsługiwa-

stacji różnych typów

Cel szkolenia:

Doskonalić zwiadowców w umiejętności posługiwania się sprzętem łączności.

Zagadnienia:

Powtórzenie wiadomości o budowie radiostacji będących na wyposażeniu oddziału. Zasada działania radiostacji i sposób ich obsługi.

Temat 2 - Organizacja łączności z OR, SPR, PR, PO i grupami rozpoznawczymi działającymi w ugrupowaniu nieprzyjaciela oraz zasady utrzymywania z nimi łączności

Cel szkolenia:

Zapoznać zwiadowców z organizacją i zasadami utrzymywania łączności radiowej z pododdziałami rozpoznawczymi w walce.

Zagadnienia:

Organizacja łączności radiowej wewnątrz OR i SPR oraz z przełożonym. Zasady prowadzenia rozmów. Sposób przekazywania meldunków przez patrole OR /SPR/ oraz dowódcę OR. Maskowanie rozmów. Wybór miejsca, rozwinięcie radiostacji i sposób przekazywania danych przez radiostację grupy rozpoznawczej działającej na tyłach nieprzyjaciela. Możliwości i czas wykrycia radiostacji przez nieprzyjaciela.

Temat 3 - Praca na radiostacjach obsługujących poszczególne pododdziały w walce

Cel szkolenia:

Nauczyć zwiadowców praktycznego obsługiwania radiostacji podczas działania OR, SPR, PR, PO oraz grup rozpoznawczych na tyłach nieprzyjaciela.

Zagadnienia:

Praca zwiadowców na radiostacji głównej OR /SPR/, radiostacjach wydzielonych do PR, radiostacjach ozołgowych

i BTR oraz radiostacji pracującej z OR /przełożonego/.Sposób przygotowania radiostacji do pracy.Przekazywanie meldunków /zarządzeń,rozkazów/.Maskowanie prowadzonych rozmów.Wybór miejsca dla rozwinięcia radiostacji.

Wybór miejsca, sposób rozwinięcia i zasada pracy na radiostacji wydzielonej do grupy rozpoznawczej działającej w ugrupowaniu nieprzyjaciela.Sposób, czas i metody przekazywania meldunków do przełożonych lub przyjmowania od niego zadań /zarządzeń/.Sposób zwijania i zmiany miejsca radiostacji.Maskowanie rozmów.

Temat 4 - Radiostacje używane przez pododdziały rozpoznawcze armii USA

Cel szkolenia:

Zapoznać zwiadowców z typami i taktyczno-technicznymi danymi radiostacji i innymi środkami łączności będącymi na wyposażeniu pododdziałów rozpoznawczych armii USA.

Zagadnienia:

Typy i taktyczno-techniczne dane radiostacji na szczeblu plutonu, kompanii i batalionu rozpoznawczego armii USA.Możliwości środków łączności tych pododdziałów w zabezpieczeniu przekazywania danych.Sposób wykorzystywania środków łączności radiowej przez pododdziały rozpoznawcze armii USA.

TERENOZNAWSTWO

Cel szkolenia:

1. Nauczyć szeregowców pewnego orientowania się w nieznanym terenie, wykonywania marszów w dzień i w nocy według azymutów.

2. Zapoznać szeregowców z podstawowymi wiadomościami z zakresu czytania mapy, sporządzania szkiców, nanoszenia na mapę /szkic/ wyników rozpoznania oraz szkolić w najprostszych sposobach pracy na mapie.

Wskazówki metodyczne

1. Wszystkie zajęcia z terenoznawstwa prowadzą dowódcy plutonów, powołując do pracy na zajęcia praktyczne w polu najlepiej przygotowanych podoficerów. Szkolenie prowadzić metodą zajęć praktycznych w terenie i na salach wykładowych. Zajęcia na sali wykładowej organizować w czasie początkowego szkolenia szeregowców ucząc ich czytania i rozwiązywania na mapie zadań.

2. W celu gruntownego opanowania przerobionego materiału w oparciu o podane zagadnienia szkoleniowe, rozpracować w każdym temacie ćwiczenia.

3. W czasie organizacji zajęć przewidywać, aby kolejność i terminy przerabiania tematów z terenoznawstwa były związane z odpowiednimi tematami ze szkolenia taktycznego, ogniowego i specjalnego.

Podczas zajęć w terenie należy zawczasu wybrać pouczający odcinek terenu, dokładnie z nim zapoznać się oraz rozwiązać planowe zadania i przykłady. Czas przeznaczony na marsz do miejsca zajęć i powrót wykorzystywać w celu doskonalenia umiejętności szeregowców z przerobionych zagadnień.

4. W czasie szkolenia zwrócić szczególną uwagę na zagadnienia umiejętnego wykorzystania terenu, jako czynnika obniżającego się działania broni atomowej.

Wiadomości i umiejętności nabyte w nauce terenoznawstwa pogłębiać na wszystkich zajęciach w terenie z innych przedmiotów szkolenia, a zwłaszcza w czasie ćwiczeń taktycznych i przeprowadzania marszów.

5. Szkolenie w marszu według azymutu, początkowo prowadzić w terenie odkrytym i lekko pofałdowanym, a następnie w terenie zakrytym, w warunkach ograniczonej widoczności i w nocy.

Zadanie do marszu według azymutu, rozdzielać na poszczególne grupy, których stan nie powinien przewyższać 3-5 ludzi. W czasie marszu według azymutu, doskonalic szeregowców w obchodzeniu przeszkód i skażonych odcinków terenu oraz w odnajdywaniu drogi powrotnej.

6. W szkoleniu terenoznawstwa z szeregowcami drugiego rocznika doskonalić przerobione tematy w pierwszym roku służby na wszystkich zajęciach i ćwiczeniach, szczególnie taktycznych oraz szkolić szeregowców w posługiwaniu się mapą, szkicem, prowadzenie w różnym terenie rozpoznania i nanoszenie na mapę /szkic/ danych z rozpoznania.

Wykaz tematów

Dla pierwszego rocznika		Dla drugiego rocznika	
Nr tem.	Wyszczególnienie tematu	Nr tem.	Wyszczególnienie tematu
1	2	3	4
1	Znaczenie terenu w walce	1	Marsz według azymutu w terenie zakrytym, w lesie, w górach i w rejonach zamieszkałych
2	Orientowanie się i pomiar odległości w terenie	2	Doskonalenie pracy z mapą w terenie
3	Marsz w dzień wg podanego azymutu	3	Doskonalenie we wskazywaniu celów przy pomocy mapy
4	Marsz wg wskazanego azymutu w warunkach ograniczonej widoczności i w nocy	4	Doskonalenie w nanoszeniu na mapę wyników rozpoznania
5	Mapy wojskowe i pomiar odległości na mapie	5	Zajęcia lotnicze i ich wykorzystanie
6	Przedstawienie na mapie rzeźby terenu i przedmiotów terenowych		
7	Wskazywanie celów przy pomocy mapy		
8	Czytanie mapy i rozwiązywanie zadań z mapy		
9	Praca z mapą w terenie		
10	Sporządzanie graficzn. dokumentów bojowych		
11	Wykreślenie szkicu drogi marszu z mapy		

1	2
12	Zapoznanie się z drogą marszu przy pomocy mapy
13	Przeniesienie na mapę /szkic/ wyników rozpoznania

/ dla pierwszego rocznika /

Temat 1 - Znaczenie terenu w walce

Cel szkolenia:

- zapoznać szeregowców z elementami topograficznymi terenu;
- zapoznać szeregowców z właściwościami bojowymi terenu i przedmiotów terenowych;
- nauczyć szeregowców sposobów rozpoznawania i studiowania terenu.

Zagadnienia:

Teren i jego elementy topograficzne. Typowe formy, linie i punkty rzeźby terenu. Taktyczne właściwości terenu. Wpływ terenu na prowadzenie różnego rodzaju działań bojowych. Przedmioty terenowe i ich taktyczne właściwości. Sposoby rozpoznawania i studiowania terenu.

Temat 2 - Orientowanie się i pomiar odległości w terenie

Cel szkolenia:

- zapoznać szeregowców z istotą i sposobami orientowania się w terenie,
- nauczyć szeregowców sposobów określania swego miejsca stania, wyboru dozorów, określania odległości.

Zagadnienia:

Istota orientowania się w terenie. Określanie stron świata różnymi sposobami. Przeznaczenie i wykorzystanie dozorów. Sposoby określania miejsca swego stania. Właściwości orientowania się w terenie trudnym, we mgle i w nocy. Sposoby orientowania się w terenie trudnym, we mgle i w nocy. Sposoby orientowania się w terenie trudnym, we mgle i w nocy.

towania się się podczas jazdy na samochodach.

Najprostsze sposoby określania odległości w terenie.

Temat 3 - Marsz w dzień według podanego azymutu

Cel szkolenia:

- zapoznać szeregowców z istotą i pojęciem azymutu;
- nauczyć szeregowców sposobów marszu według podanego azymutu w dzień.

Zagadnienia:

Istota marszu według azymutu oraz pojęcie o azymucie odwrotnym. Określanie azymutów w terenie przy pomocy busoli oraz kierunków według azymutów. Sposób i technika marszu według azymutu. Obchodzenie przeszkód skażonych i odcinków terenu. Kontrola prawidłowego utrzymywania podanego azymutu. Sposoby zapamiętywania terenu i odnajdywania drogi powrotnej. Organizacja marszu drużyny według azymutu.

Marsz według wskazanego azymutu na odległość 3-5 km w nieznanym terenie.

Temat 4 - Marsz według wskazanego azymutu w warunkach ograniczonej widoczności i w nocy

Cel szkolenia:

- nauczyć szeregowców wykonywania marszu według azymutu w warunkach ograniczonej widoczności i w nocy.

Zagadnienia:

Właściwości orientowania się i przeprowadzania marszu według azymutu we mgle, śnieżycy i w nocy. Przygotowanie busoli do pracy w nocy. Wybór dozorów w nocy. Sposoby ominięcia zapór i odcinków terenu skażonego. Sposoby zapamiętywania terenu i odszukiwania drogi powrotnej. Organizacja marszu drużyny według azymutu w nocy. Maskowanie marszu.

Marsz według podanego azymutu w nocy w nieznanym terenie na odległość 4-6 km z równoczesnym obchodzeniem zapór.

Temat 5 - Mapy wojskowe i pomiar odległości na mapie

Cel szkolenia:

- zapoznać szeregowców z rodzajami map;
- nauczyć szeregowców sposobów mierzenia odległości na mapach.

Zagadnienia:

Pojęcie o mapie topograficznej. Skala i podziałka mapy oraz sposoby posługiwania się nimi. Sposoby mierzenia odległości na mapie po liniach prostych, krzywych i łamanych. Określenie odległości na mapie pomiędzy poszczególnymi przedmiotami terenowymi.

Temat 6 - Przedstawienie na mapie rzeźby terenu i przedmiotów terenowych

Cel szkolenia:

- zapoznać szeregowców ze znakami umówionymi przedstawiającymi na mapie przedmioty terenowe;
- nauczyć rozpoznawania zasadniczych form i charakterystycznych linii terenowych;
- nauczyć czytania umówionych znaków.

Zagadnienia:

Umówione znaki przedmiotów terenowych. Kolory używane na mapach topograficznych. Napisy i oznaczenia cyfrowe na mapie. Przedstawienie na mapach osiedli, dróg, wód, obiektów przemysłowych oraz przedmiotów mających znaczenie jako dozory. Czytanie znaków na mapie.

Istota przedstawienia rzeźby terenu przy pomocy warstwic. Przedstawienie warstwicami zasadniczych form i rzeźby terenu. Określanie wysokości i wyniosłości. Określenie kierunku i kąta spadku terenu.

Temat 7 - Wskazywanie celów przy pomocy mapy

Cel szkolenia:

- nauczyć szeregowców wskazywania celów przy pomocy mapy różnymi sposobami.

Zagadnienia:

Pojęcie o siatce współrzędnej na mapach i jej przeznaczenie. Wskazywanie celów przy pomocy siatki kilometrowej. Współrzędne skrócone i przybliżone. Określenie współrzędnych punktów różnymi sposobami. Rozwiązywanie zadań na mapach w określaniu współrzędnych punktów i nanoszeniu punktów według ich współrzędnych.

Temat 8 - Czytanie mapy i rozwiązywanie zadań z mapy

Cel szkolenia:

- nauczyć szeregowców zasad i sposobów czytania mapy.

Zagadnienia:

Odczytywanie współrzędnych. Odszukiwanie obiektów na mapie według podanych współrzędnych. Studiowanie na mapie odcinka terenu lub trasy marszu. Określenie ogólnego charakteru terenu. Czytanie mapy na odcinku wskazanej trasy marszu z uwzględnieniem charakterystyki przedmiotów terenowych i rzeźby. Określenie warunków obserwacji i maskowania w terenie według mapy.

Temat 9 - Praca z mapą w terenie

Cel szkolenia:

- zapoznać szeregowców ze sposobami przygotowania mapy do pracy w terenie i metodą pracy na mapie.

Zagadnienia:

Przygotowanie mapy do pracy w polu. Orientowanie mapy według przedmiotów terenowych i busoli. Określanie punktu stania na mapie. Odnajdywanie w terenie przedmiotów określonych na mapie i odwrotnie. Wykorzystanie mapy w czasie marszu w terenie. Praca z mapą na punkcie obserwacyjnym i nanoszenie na nią wyników obserwacji. Marsz w terenie według trasy podanej na mapie.

Temat 10 - Sporządzanie graficznych dokumentów bojowych

Cel szkolenia:

- zapoznać szeregowców z rodzajami graficznych dokumentów bojowych;
- nauczyć szeregowców rysowania na szkicu lub inne dokumenty graficzne topograficznych znaków taktycznych i umówionych.

Zagadnienia:

Rodzaje graficznych dokumentów bojowych. Podstawowe zasady kreślenia topograficznych i taktycznych znaków umówionych. Najprostsze sposoby rysowania na szkicu poszczególnych przedmiotów terenowych, miejsca stania, dozorów i obserwowanych obiektów /celów/. Sposób i kolejność sporządzania szkiców i schematów. Praktyczne sporządzenie w terenie szkicu /schematu/.

Temat 11 - Wykreślanie szkicu drogi marszu z mapy

Cel szkolenia:

- nauczyć szeregowców wykreślania szkicu drogi marszu z mapy.

Zagadnienia:

Sposób wykreślania szkicu. Skala szkicu. Skorygowanie szkicu z terenem i uzupełnienie go w czasie rozpoznania terenu. Wykończenie szkicu i umieszczenie napisów.

Temat 12 - Zapoznanie się z drogą marszu przy pomocy mapy

Cel szkolenia:

- nauczyć szeregowców studiowania mapy na podstawie wyznaczonej drogi marszu.

Zagadnienia:

Sposób studiowania z mapy drogi marszu. Zapoznanie się ze skalą mapy oraz podziałką kątów spadku terenu. Wybór dozorów. Określanie przeszkód i dróg obejścia. Określenie skrytych podejść do poszczególnych obiektów na drodze marszu. Pomiar na mapie odległości poszczególnych odcinków drogi marszu.

Temat 13 - Naniesienie na mapę /szkic/ wyników rozpoznania

Cel szkolenia:

- nauczyć szeregowców nanoszenia na mapę /szkicu/ znaków taktycznych /celów/.

Zagadnienia:

Przygotowanie mapy /szkicu/ do pracy na punkcie obserwacyjnym. Orientowanie mapy /szkicu/ i oznaczenia na niej miejsca stania, dozorów. Nanoszenie na mapę wyników rozpoznania nieprzyjaciela i terenu. Sposoby nanoszenia na mapę /szkicu/ danych z rozpoznania podczas marszu i w trudno dostępnym terenie. Nanoszenie na mapę obserwacyjnych celów i przedmiotów terenowych.

/ dla drugiego rocznika /

Temat 1 - Marsz według azymutu w terenie zakrytym, w lesie i w górach oraz w rejonach zamieszkałych

Cel szkolenia:

- doskonalić szeregowców w sposobach marszu według wskazanego azymutu w trudnym terenie.

Zagadnienia:

Właściwości marszu według azymutu w lesie, w górach i w rejonie zamieszkałym. Sposoby zapamiętywania terenu i odszukiwania drogi powrotnej w terenie trudno dostępnym i zakrytym. Obchodzenie przeszkód terenowych i zapór.

Temat 2 - Doskonalenie pracy z mapą w terenie

Cel szkolenia:

- doskonalić szeregowców w dokładności pracy z mapą w terenie.

Zagadnienia:

Ustalają dowódcy pododdziałów w zależności od potrzeb i stopnia opanowania materiału w pierwszym roku służby.

Temat 3 - Doskonalenie we wskazywaniu celów przy pomocy mapy

Cel szkolenia:

- doskonalić szeregowców w propozycji wskazywania celów przy pomocy mapy.

Temat 4 - Doskonalenie w nanoszeniu na mapę wyników rozpoznania

Cel szkolenia:

- doskonalić szeregowców w umiejętności nanoszenia na mapę /szkic/ wyników rozpoznania.

Zagadnienia:

Ustalają dowódcy pododdziałów w zależności od potrzeb i stopnia opanowania materiału w pierwszym roku służby.

Temat 5 - Zdjęcia lotnicze i ich wykorzystanie

Cel szkolenia:

- zapoznać szeregowców z rodzajami zdjęć lotniczych i ich wykorzystaniem do celów kierowania ogniem i wskazywania celów.

Zagadnienia:

Znaczenie zdjęć lotniczych dla wojska. Rodzaje zdjęć lotniczych i ich określanie. Skala zdjęć lotniczych. Zasady odczytywania zdjęć lotniczych. Odczytywanie obrazów obiektów i celów. Sposoby orientowania zdjęć lotniczych w terenie i za pomocą mapy.

SZKOLENIE KWATERMISTRZOWSKIE

Cel szkolenia:

1. Zaznajomić szeregowców z zasadami pracy oraz rolą kwatermistrzostwa oddziału i podległych jemu służb w zakresie zabezpieczenia i obsługi pododdziałów w warunkach garnizonowych i polowych.

2. Dać szeregowcom niezbędny zasób wiadomości o sposobach zaopatrywania ich w środki niezbędne do życia i walki.

3. Nauczyć szeregowców należytego wykorzystania i troskliwego obchodzenia się w powierzonym wyposażeniu i sprzętem.

4. Nauczyć szeregowców praktycznych sposobów okazywania pierwszej pomocy przy urazach bojowych, skażeniu BST i BSP oraz zasad utrzymywania na wysokim poziomie higieny osobistej.

Wskazówki metodyczne

1. Zajęcia ze szkolenia kwatermistrzowskiego przeprowadzają oficerowie kwatermistrzostwa oddziału lub inni wyznaczeni oficerowie. Szkolenie sanitarne prowadzi lekarz oddziału.

2. Poszczególne zagadnienia szkoleniowe opracowywać z uwzględnieniem specyfiki oddziału /pododdziału/.

3. Zajęcia przeprowadzać w zasadzie jako zajęcia praktyczne lub pokazowe w zależności od tematu. Szczególną uwagę wrócić na praktyczne opanowanie czynności w okazywaniu samopomocy i wzajemnej pomocy w wypadku zranień skażenia BST, lub BSP.

4. W szkoleniu pierwszego rocznika zapoznać szeregowców z zasadniczymi normami i sposobami wykorzystania sprzętu i wyposażenia żołnierskiego oraz podstawowymi zagadnieniami higieniczno-sanitarnymi. W szkoleniu drugiego rocznika opanować zasady i sposoby zaopatrywania i ewakuacji na poszczególnych szczeblach w różnych rodzajach walki.

A. SZKOLENIE KWATERMISTRZOWSKIE

Wykaz tematów

Pierwszy rocznik		Drugi rocznik	
Nr tem.	Wyszczególnienie tematów	Nr tem.	wyszczególnienie tematów
1	2	3	4
1	Struktura organizacyjna kwatermistrzostwa oddziału i jego zadania w zakresie zabezpieczenia warunków bytowych żołnierzy	1	Organizacja, wyposażenie i przeznaczenie pododdziałów tyłowych w różnych rodzajach walki

1	2	3	4
		2	Zasady zaopatrywania drużyny, plutonu, kompanii i batalionu w różnych rodzajach walki
		3	Organizacja ewakuacji w różnych rodzajach walki w drużynie, plutonie, kompanii i batalionie

/ dla pierwszego rocznika /

Temat 1 - Struktura organizacyjna kwatermistrzostwa oddziału i jego zadania w zakresie zabezpieczenia warunków bytowych żołnierzy

Cel szkolenia:

- zapoznać szeregowców z organizacją służb kwatermistrzowskich w oddziale i ich zadaniami w zakresie zabezpieczenia warunków bytowych żołnierzy.

Zagadnienia:

Struktura organizacyjna kwatermistrzostwa oddziału i jego zadania w zakresie zabezpieczenia warunków bytowych żołnierzy w koszarach i na obozach ćwiczebnych. Służby kwatermistrzowskie i ich zadania. Wyposażenie i przeznaczenie pododdziałów tyłowych.

/ dla drugiego rocznika /

Temat 1 - Organizacja, wyposażenie i przeznaczenie pododdziałów tyłowych w różnych rodzajach walki

Cel szkolenia:

- Zapoznać szeregowców z zadaniami pododdziałów tyłowych i sposobem wykonania tych zadań.

Zagadnienia:

Organizacja i przeznaczenie pododdziałów tyłowych oraz punktów zaopatrywania i ewakuacji w batalionie, kompanii /równorzędnych/. Rozmieszczenie pododdziałów oraz punktów zaopatrywania i ewakuacji w zasadniczych rodzajach walki. Przewidywanie ich w toku walki.

Temat 2 - Zasady zaopatrywania drużyny, plutonu, kompanii i batalionu w różnych rodzajach walki

Cel szkolenia:

Zapoznać szeregowców z zasadami i sposobami zaopatrywania pododdziałów w czasie walki.

Zagadnienia:

Dowóz zaopatrzenia do pododdziałów w zasadniczych formach walki. Sposoby przekazywania /wydawania/ zaopatrzenia dla pododdziałów. Odpowiedzialność za właściwe użytkowanie i racjonalny rozdział. Urzutowanie zapasów ruchomych w pododdziałach.

Temat 3 - Organizacja ewakuacji w różnych rodzajach walki w drużynie, plutonie, kompanii i batalionie

Cel szkolenia:

Zapoznać szeregowców z zasadami i sposobami ewakuacji w czasie walki.

Zagadnienia:

Rodzaje ewakuacji i zasady przeprowadzenia ewakuacji. Przygotowanie środków transportowych do ewakuacji sprzętu i materiałów. Ewakuacja z pododdziałów.

B. SZKOLENIE SANITARNE

Wykaz tematów

Pierwszy rocznik		Drugi rocznik	
Nr tem.	Wyszczególnienie tematów	Nr tem.	Wyszczególnienie tematów
1	2	3	4
1	Ogólne zasady higieny wojskowej	1	Pokaz urządzeń sanitarnych w kompanii i batalionie /gniazdo rannych i batalionowy punkt medyczny/ oraz wykonywane na nich prace w zakresie zabezpieczenia medycznego
2	Zapobieganie chorobom zakaźnym	2	Profilaktyka chorób wenerycznych
3	Ogólne wiadomości o urazach bojowych, pierwsza pomoc i samopomoc wzajemna w tych wypadkach		
4	Pierwsza pomoc przy skażeniach BST i BSP		

1	2	3	4
5	Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach	3	0 szkodliwościach alkoholu
		4	Zabezpieczenie medyczne drużyny i plutonu

/ dla pierwszego rocznika /

Temat 1 - Ogólne zasady higieny wojskowej

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców utrzymania higieny osobistej w różnych okolicznościach.

Zagadnienia:

Higiena osobista żołnierza. Przestrzeganie zasad higieny w marszu. Utrzymanie higieny w pomieszczeniach koszarowych oraz w warunkach polowych.

Temat 2 - Zapobieganie chorobom zakaźnym

Cel szkolenia:

Zapoznać szeregowców ze sposobami zapobiegania chorobom zakaźnym.

Zagadnienia:

Ogólne wiadomości o drobnoustrojach. Źródło zakażenia. Drogi szerzenia się chorób zakaźnych. Zapobieganie chorobom zakaźnym w wojsku. Szczepienia ochronne i inne zabiegi sanitarno-higieniczne. Ropne schorzenia skóry.

Temat 3 - Ogólne wiadomości o urazach bojowych, pierwsza pomoc i samopomoc wzajemna w tych wypadkach.

Cel szkolenia:

- zapoznać szeregowców z rodzajami urazów bojowych;
- nauczyć szeregowców sposobów udzielania pomocy rannym.

Zagadnienia:

Urazy bojowe i ich podział. Opatrunek indywidualny. Podręczne środki opatrunkowe i unieruchamiające. Nakładanie opatrunków w różnych rodzajach urazów bojowych. Tamowanie krwawień. Przenoszenie rannych.

Temat 4 - Pierwsza pomoc przy skażeniach BST i BSP

Cel szkolenia:

- nauczyć szeregowców sposobów udzielania pierwszej pomocy przy skażeniach BST i BSP.

Zagadnienia:

Bojowe środki trujące i promieniotwórcze i ich wpływ na organizm ludzki. Pierwsza pomoc przy skażeniach BST i BSP przy użyciu indywidualnego opatrunku przeciwchemicznego. Zabiegi sanitarne.

Temat 5 - Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach

Cel szkolenia:

- nauczyć szeregowców sposobów udzielania pomocy w nagłych wypadkach.

Zagadnienia:

Omdlenie. Udar cieplny - porażenie od gorąca. Udar słoneczny. Utonięcie. Odmrożenie i zamarznięcia. Porażenie prądem elektrycznym i piorunem. Zatrucie. Stosowanie sztucznego oddychania.

/ dla drugiego rocznika /

Temat 1 - Pokaz urządzeń sanitarnych w kompanii i batalionie /gniazdo rannych i batalionowy punkt medyczny/ oraz w zakresie zabezpieczenia medycznego

Cel szkolenia:

- Pokazać szeregowcom organizację pracy urządzeń sanitarnych na szczeblu kompanii i batalionu.

Zagadnienia:

Cwiczenie pokazowe na tle taktycznym w terenie z praktycznym wykonywaniem czynności w zakresie zabezpieczenia medycznego.

Temat 2 - Profilaktyka chorób wenerycznych

Cel szkolenia:

- Zapoznać szeregowców ze skutkami chorób wenerycznych

i sposobami ich zwalczania.

Zagadnienia:

Choroby weneryczne. Źródła zakażenia. Objawy chorobowe. Obowiązek zgłaszania do lekarza i wskazywania źródła zakażenia. Następstwa nie leczonych chorób wenerycznych. Zapobieganie chorobom wenerycznym.

Temat 3 - O szkodliwościach alkoholu

Cel szkolenia

Zapoznać szeregowców ze szkodliwym dla organizmu ludzkiego działaniem alkoholu.

Zagadnienia:

Wpływ alkoholu na organizm. Objawy zatrucia alkoholowego. Dziedziczne następstwa w rodzinach alkoholików. Alkoholizm - źródło wykroczeń i przestępczości.

Temat 4 - Zabezpieczenie medyczne drużyny i plutonu

Cel szkolenia:

Zapoznać szeregowców z organizacją zabezpieczenia medycznego w drużynie i plutonie.

Zagadnienia:

Zabezpieczenie medyczne drużyny i plutonu w ogólnym systemie zabezpieczenia medycznego. Sposoby łączności z drużyną sanitarną. Sposoby przywoływania sanitariuszy. Meldowanie o miejscach ukrycia rannych. Sposoby wyciągania rannych z ukrycia. Pierwsza pomoc.

C. SZKOLENIE ŻYWNOSCIOWE I MUNDUROWE

/tylko dla pierwszego rocznika/

Wykaz tematów

Nr tematów	Wyszczególnienie tematów
1	Należności żywnościowe
2	Należności mundurowe zasadnicze i specjalne
3	Organizacja żywienia żołnierzy w warunkach koszarowych, polowych i w czasie walki

Temat 1 - Należności żywnościowe

Cel szkolenia:

Zapoznać szeregowców z normami żywnościowymi stosowanymi w wojsku.

Zagadnienia:

Pojęcie należności żywnościowej. Zasady stosowania zasadniczych i dodatkowych należności żywnościowych. Zaopatrzenie tytoniowe.

Temat 2 - Należności mundurowe zasadnicze i specjalne

Cel szkolenia:

Zapoznać szeregowców z normami należności mundurowych stosowanych w wojsku.

Zagadnienia:

Uprawnienia do otrzymywania przedmiotów. Rodzaje zestawów. Zasady użytkowania przedmiotów mundurowych. Przechowywanie, konserwacja i dokonywanie napraw. Przygotowanie osobistego wyposażenia do przeglądu /apelu/.

Temat 3 - Organizacja żywienia żołnierzy w warunkach koszarowych, polowych i w czasie walki

Cel szkolenia:

Zapoznać szeregowców z systemem zaopatrywania w żywność w różnych warunkach.

Zagadnienia:

Ogólne zasady żywienia żołnierzy w warunkach koszarowych i polowych. Organizacja żywienia żołnierzy w różnych rodzajach walki. Organizacja i sposoby pracy kompanijnego punktu wydawania strawy.

SZKOLENIE SAMOCHODOWE

Cel szkolenia:

Zapoznać szeregowców z przeznaczeniem samochodów w wojsku, ich ogólną budową oraz wykonywaniem zasadniczych

prac w ich obsłudze.

Nauczyć szeregowców i pododdziały ładowania na samochody ludzi, uzbrojenia i sprzętu.

Wskazówki metodyczne

Zajęcia z ogólnej budowy samochodów przeprowadzać metodą wykładu przy jednoczesnym pokazie danego mechanizmu.

Zagadnienia ładowania ludzi i sprzętu na samochody, rozładowanie, organizację samego marszu, sygnały i znaki umówione oraz zachowanie się w różnych sytuacjach bojowych przeobrazić praktycznie.

Wykaz tematów

/tylko dla pierwszego rocznika/

Nr tem.	Wyszczególnienie tematów
1	Przeznaczenie i ogólna budowa samochodu
2	Służba parkowa i obsługa samochodów
3	Praktyczne ładowanie na samochody ludzi i sprzętu

Temat 1 - Przeznaczenie i ogólna budowa samochodów

Cel szkolenia:

Zaznajomić szeregowców z ogólną budową samochodów wojskowych.

Zagadnienia:

Samochód, jego przeznaczenie i zastosowanie w wojsku. Typy samochodów znajdujących się na wyposażeniu WP. Dane taktyczno-techniczne samochodów. Ogólna budowa i rozmieszczenie głównych zespołów w samochodach /silnik, sprzęgło, skrzynka biegów, wał napędowy i tylny most/. Przeznaczenie i ogólna budowa układu bieznego i mechanizmów kierowania /hamulcowy i kierowniczy/.

Temat 2 - Służba parkowa i obsługa samochodów

Cel szkolenia:

Zapoznać szeregowców ze służbą parkową i podstawowymi czynnościami podczas obsługiwoania samochodów wojskowych.

Zagadnienia:

Przeznaczenie i typy parków samochodowych. Zasadnicze elementy parku i ich przeznaczenie. Porządek wewnętrzny parku. Rodzaje technicznego obsługiwoania samochodów i przeglądów. Rodzaje i właściwość materiałów pędnych i smarów oraz obchodzenie się z nimi. Obsługiwoanie samochodów. Uzupełnianie materiałów pędnych i smarów w samochodzie.

Tema 3 - Praktyczne ładowanie na samochody ludzi i sprzętu

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców i pododdziały praktycznego ładowania i wyładowywania ludzi i sprzętu w różnych sytuacjach oraz zachowania się podczas jazdy w kolumnie samochodowej.

Zagadnienia:

Ładowanie i wyładowanie na samochody ludzi. Uszykowanie samochodów przed ładowaniem w różnych szykach. Zbiórka pododdziałów ze sprzętem przed, przy i za samochodami. Rozkazy komendy i sygnały przy wsiadaniu i wysiadaniu. Rozmieszczenie ludzi na samochodzie, ładowanie sprzętu na samochody, rozmieszczenie i umocowanie go. Rozładowanie. Porządek posuwania się samochodów w szyku i dowodzenie w marszu. Wyciąganie kolumny marszowej. Utrzymanie tempa i odległości między samochodami. Dowodzenie w marszu. Regulacja ruchu na trasie. Zachowanie się w razie napadu nieprzyjaciela.

A R M I E O B C E

Wskazówki metodyczne

Zajęcia z dziedziny znajomości armii obcych prowadzić metodą wykładów i seminariów. Przy studiowaniu armii obcych główny nacisk położyć na samodzielne studiowanie organizacji uzbrojenia, norm itp. - to jest zagadnień wymagających pamięciowego wyuczenia.

Na zajęciach praktycznych - przy organizowaniu działań rozpoznawczych ściśle wiązać działania rozpoznawcze własne z odpowiednim działaniem nieprzyjaciela.

Często przeprowadzać /szczególnie z drugim rocznikiem/ zajęcia szkolne /sprawdzające/ ze znajomości podstawowych zagadnień dotyczących organizacji, uzbrojenia i działania drobnych pododdziałów głównych państw zachodnich.

W czasie zajęć szeroko wykorzystywać materiały poglądowe /zdjęcia, schematy, sylwetki, makiety sprzętu/ tak, by podoficerowie i zwiadowcy bez trudu mogli na podstawie wyglądu zewnętrznego /zdjęcia/ określać rodzaj broni, stopnia, narodowość armii, rodzaj sprzętu i uzbrojenia i dawać jego krótką ocenę /charakterystykę/.

Wykaz tematów

Pierwszy rok szkolenia		Drugi rok szkolenia	
Nr tem.	Wyszczególnienie tematów	Nr tem.	Wyszczególnienie tematów
1	Sylwetka żołnierza, podoficera i oficera, stopnie wojskowe oraz znaki rozpoznawcze rodzajów broni, związków taktycznych armii głównych państw zachodnich	1	Normy taktyczne w marszu, natarciu, obronie i sposób wykorzystania tych danych do prowadzenia rozpoznania
2	Organizacja pododdziałów piechoty, artylerii i czołgów armii USA i NRF	2	Organizacja, uzbrojenie i zasady działania pododdziałów rozpoznawczych według poglądów amerykańskich i niemieckich

Pierwszy rok szkolenia		Drugi rok szkolenia	
Nr tem.	Wyszczególnienie tematów	Nr tem.	Wyszczególnienie tematów
3	Uzbrojenie piechoty, pododdziałów czołgów i artylerii. Wyrzutnie pocisków raketowych i kierowanych /naziemnych/ USA i Wielkiej Brytanii	3	Podstawowe wiadomości o lotnictwie armii głównych państw zachodnich
4	Zasady użycia pododdziałów w natarciu według poglądów amerykańskich i niemieckich	4	Konwencjonalne środki rażenia
5	Zasady użycia drobnych pododdziałów w obronie według poglądów amerykańskich i niemieckich	5	Organizacja pododdziałów, piechoty, artylerii i czołgów armii Wielkiej Brytanii i Francji
6	Broń atomowa państw zachodnich		

/ dla pierwszego rocznika /

Temat 1 - Sylwetka żołnierza, podoficera i oficera, stopnie wojskowe oraz znaki rozpoznawcze rodzajów broni, pododdziałów, oddziałów i związków taktycznych głównych państw zachodnich

Cel szkolenia:

Zapoznać zwiadowców z formą umundurowania, stopniami wojskowymi i znakami rozpoznawczymi wojsk głównych państw zachodnich oraz sposobem wykorzystania tych danych przy prowadzeniu rozpoznania.

Zagadnienia:

zgodnie z nazwą tematu.

Temat 2 - Organizacja pododdziałów piechoty, artylerii i czołgów armii USA i NRF

Cel szkolenia:

Zapoznać zwiadowców z organizacją pododdziałów wymienionych w temacie państw.

Zagadnienia:

Organizacja pododdziałów piechoty do szczebla batalio-

nu /grupa bojowa/,czołgów do szczebla batalionu,artylerii różnych kalibrów do szczebla dywizjonu /pułku/.

Temat 3 - Uzbrojenie piechoty, pododdziałów czołgów i artylerii, wyrzutnie pocisków raketowych i kierowanych /naziemnych/ USA i Wielkiej Bryt.

Cel szkolenia:

Zapoznać zwiadowców z wyglądem oraz danymi taktyczno-technicznymi podstawowego uzbrojenia piechoty, artylerii i czołgów głównych państw kapitalistycznych.

Zagadnienia:

Broń piechoty - wygląd i dane taktyczno-techniczne. Sprzęt artyleryjski - wg kalibrów, dane taktyczno-techniczne, rodzaje amunicji i jej siła rażąca. Sprzęt pancerny według przeznaczenia, dane taktyczno-techniczne, naziemne wyrzutnie pocisków raketowych i kierowanych, wygląd, dane taktyczno-techniczne.

Temat 4 - Zasady użycia pododdziałów w natarciu według poglądów amerykańskich i niemieckich

Cel szkolenia:

Zapoznać zwiadowców ze sposobami prowadzenia natarcia przez drobne pododdziały według poglądów amerykańskich.

Zagadnienia:

Ogólne zasady użycia pododdziałów w działaniach zaczepnych. Szerokości odcinków i głębokości zadań. Użycie rodzajów wojsk i broni masowego rażenia. Sposób prowadzenia natarcia przez pododdziały do batalionu /grupy bojowej/. Sposób odpierniania kontrataków.

Temat 5 - Zasady użycia drobnych pododdziałów w obronie według poglądów amerykańskich i niemieckich

Cel:

Zapoznać zwiadowców ze sposobami prowadzenia walki obronnej przez pododdziały armii amerykańskiej i niemieckiej.

Zagadnienia:

Rodzaje obrony, ogólne zasady prowadzenia walki obronnej. Inżynierska rozbudowa obrony. Szerokości odcinków i głębokości obrony. Sposób prowadzenia walki obronnej w obronie stałej i ruchowej. Wykorzystanie rodzajów wojsk. Zasady wykonywania kontrataków.

Temat 6 - Broń atomowa państw zachodnich

Cel: Zapoznać zwiadowców z podstawowymi wiadomościami o broni atomowej państw zachodnich.

Zagadnienia:

Rodzaje broni atomowej, środki do jej przenoszenia, rodzaje wybuchów atomowych, niszcząca siła działania, sposób ochrony i obrony przed jej działaniem.

/ dla drugiego rocznika /

Temat 1 - Normy taktyczne w marszu, natarciu i obronie i sposób wykorzystania tych danych do prowadzenia rozpoznania

Cel: Zapoznać zwiadowców z podstawowymi normami taktycznymi wojsk głównych państw zachodnich i sposobem wykorzystywania tych danych.

Zagadnienia:

Długości kolumn w marszu, zajmowany obszar w km² w rejonach ześrodkowania, szerokości pasów i odcinków w natarciu i obronie, szybkości marszowe pojedynczych pojazdów i w kolumnie w różnych warunkach terenowych, pory roku i dnia. Sposób wykorzystania tych danych do prowadzenia rozpoznania.

Temat 2 - Organizacja, uzbrojenie i zasady działania pododdziałów rozpoznawczych według poglądów amerykańskich i niemieckich

Cel: Zapoznać zwiadowców ze strukturą organizacyjną pododdziałów rozpoznawczych wymienionych państw oraz zasadami wykorzystania ich w walce.

Zagadnienia:

Organizacja pododdziałów rozpoznawczych oraz ich uzbrojenie i sprzęt specjalny do prowadzenia rozpoznania. Działanie pododdziałów rozpoznawczych w marszu, natarciu i obronie według poglądów amerykańskich, niemieckich i francuskich.

Temat 3 - Podstawowe wiadomości o lotnictwie armii głównych państw zachodnich

Cel: Zapoznać zwiadowców z organizacją, zasadami wykorzystania i danymi taktyczno-technicznymi podstawowych typów samolotów.

Zagadnienia:

Organizacja pododdziałów i oddziałów lotnictwa myśliwskiego, myśliwsko-bombowego, bombowego i transportowego. Dane taktyczno-techniczne podstawowych typów samolotów i pocisków kierowany h sił lotniczych. Znaki rozpoznawcze samolotów. Zasady wykorzystania śmigłowców w walce.

Temat 4 - Konwencjonalne środki rażenia.

Cel: Zapoznać zwiadowców z zasadniczymi konwencjonalnymi środkami rażenia.

Zagadnienia:

Bomby lotnicze - rodzaje, wagomiary. Skuteczne rażenie. Pociski kierowane. Wygląd i dane taktyczno-techniczne. Pociski artyleryjskie, rodzaje i sposób działania. Miny - rodzaje, wygląd, zapalniki, skuteczne działanie. Rodzaje ognia, napalm. Sposób składania, znakowania i transportowania wyżej wymienionych środków.

Temat 5 - Organizacja pododdziałów piechoty, artylerii i i czołgów armii Wielkiej Brytanii i Francji.

Treść - jak temat 2 dla młodszego rocznika.

SZKOLENIE TAKTYCZNE

Ugólny cel szkolenia:

Nauczyć zwiadowców techniki działania na polu walki samodzielnie i w składzie pododdziałów rozpoznawczych. W toku szkolenia wyrabiać u zwiadowców umiejętności skrytego i cichego pokonywania terenu, rozpoznawania i usuwania różnorodnych zapór, nauczyć znajomości zasad rozpoznania w różnych rodzajach działań bojowych oraz orientowania się w terenie różnymi sposobami dniem i nocą.

Uczyć pododdziały rozpoznawcze sprawnego wykonywania zadań rozpoznawczych różnymi sposobami /wypad, zasadzka, PR, SPR, działania grup rozpoznawczych na tyłach nieprzyjaciela/ i w różnych warunkach atmosferycznych.

Poprzez systematyczne prowadzenie ćwiczeń taktyczno-rozpoznawczych z pododdziałami rozpoznawczymi w ciągu roku szkoleniowego dążyć do utrzymywania ciągłej gotowości bojowej pododdziałów.

Wskazówki metodyczne

Program szkolenia taktyczno-rozpoznawczego obejmuje: szkolenie pojedynczego zwiadowcy oraz drużyny /załogi, obsługi/, plutonu, kompanii i batalionu.

Szkolenie taktyczno-rozpoznawcze traktować jako główny przedmiot szkolenia zwiadowców. Nauczanie pozostałych przedmiotów powinno być skierowane na zapewnienie wysokiego poziomu zajęć taktycznych i gotowości bojowej pododdziałów rozpoznawczych. Dlatego też w toku przerabiania tematów taktycznych należy zwracać uwagę aby równolegle były wykonywane i inne przedmioty niezbędne zwiadowcom w wykonywaniu zadań /orientowanie się, znajomość rozpoznania i pokonywania zapór, prowadzenie obserwacji, minowanie terenu itp./.

Szkolenie pojedynczego zwiadowcy oraz w składzie pododdziałów do plutonu włącznie przeprowadzać w zasadzie metodą musztry bojowej z tym, że podstawowe zajęcia na szczeblu plutonu prowadzić jako ćwiczenia taktyczne.

Dla każdego z pułków na czas ćwiczenia przydzielać

pluton rozpoznawczy, który przy odpowiednim wzmocnieniu zabezpieczałby dane ćwiczenie pod względem rozpoznawczym. Pluton ten występowałby każdorazowo w tym samym pułku. Szkolenie SPR, OR na szczeblu kompanii i batalionu prowadzić początkowo metodą musztry bojowej, a następnie metodą ćwiczeń taktycznych.

W czasie zajęć z musztry bojowej zagadnienia szkoleniowe przerabiać początkowo według poszczególnych elementów, a następnie powtarzać w całości. Słabo opanowane zagadnienia powtarzać tak długo, dopóki ćwiczący należycie je opanują. Zajęcia metodą musztry bojowej prowadzi dowódca szkolonego pododdziału /z drużyną - dowódca drużyny, z plutonem - dowódca plutonu itd./. Ćwiczenia taktyczne prowadzi dowódca o jeden szczebel starsi od szkolonego pododdziału.

W czasie zajęć stwarzać ćwiczącym realne i trudne warunki jakie mogą mieć miejsce na współczesnym polu walki. Szczególną uwagę przy tym zwracać na wyrabianie u zwiadowców inicjatywy i samodzielności, odwagi i spostrzegawczości, wytrzymałości na trudy i niewygody oraz na szybkość i dokładność w wykonywaniu zadań.

Przy szkoleniu pododdziałów rozpoznawczych do batalionu włącznie położyć szczególny nacisk na działania w ruchomych formach walki, w trudnych sytuacjach bojowych, w nocy w przechodzeniu od jednych działań rozpoznawczych do innych.

W szkoleniu tematów ogólnych /natarcie, obrona/ brać pod uwagę niezbędne działania rozpoznawcze w danym rodzaju walki /rozpoznanie walką, działanie w ugrupowaniu nieprzyjaciela SPR, OR, obrona zdobytych ważnych obiektów na tyłach nieprzyjaciela itp./.

Przy zestawianiu planów szkolenia w kompaniach i batalionach rozpoznawczych przemyśleć uprzednio możliwości przeprowadzania niektórych ćwiczeń dwustronnych. Dążyć też, aby w każdego rodzaju ćwiczeniach występowały takie środki wzmocnienia, jakie przewiduje się dla danych pododdziałów w warunkach rzeczywistych.

Prowadząc ćwiczenia jednostronne w pozorowanym nieprzyjacielem zwracać uwagę, aby brali udział w pozoracji zwiadowcy, którzy już przerabiali dany temat lub przy niedużym wy-

siłku opanują go. Ponadto przestrzegać, aby zwiadowcy pozorujący nieprzyjaciela, również działali na podstawie pewnego tła taktycznego.

Szkolenie drugiego rocznika prowadzić w składzie drużyny i plutonu jako doskonalące z zagadnień nie przerabianych w pierwszym roku, bądź z nowych i trudniejszych tematów.

Szkolenie pododdziałów łączności, czołgów i motocyklistów prowadzić początkowo samodzielnie, a następnie włączać ich do ćwiczeń taktycznych, szczególnie na szczeblu kompanii /batalionu/.

W toku szkolenie niezależnie od przestrzegania zasad działania w nocy, w różnych warunkach terenowych i atmosferycznych, zwracać uwagę na umiejętność zachowania się zwiadowców w warunkach obustronnego zagrożenia napadem atomowym.

PODODDZIAŁY PIECHOTY ZMOTORYZOWANEJ
SAMOCHODOW OSOBOWO - TERENOWYCH I MOTOCYKLI

Szkolenie pojedynczego szeregowca i zwiadowcy-specjalisty

/ tylko dla pierwszego rocznika /

Wykaz tematów

Nr tem.	Wyszczególnienie tematów
1	Szczególne obowiązki żołnierzy pododdziałów rozpoznawczych
2	Krótkie wiadomości o obronie atomowej
3	Zachowanie się zwiadowcy na polu walki
4	Strzelec w natarciu
5	Strzelec w obronie
6	Strzelec łącznik
7	Służba zwiadowcy-observatora
8	Działanie wozu patrolowego /szperaczy/ na rozpoznaniu
9	Służba czujki
10	Służba na podsłuchu

Temat 1 - Szczególne obowiązki żołnierzy pododdziałów rozpoznawczych

Cel szkolenia:

Zapoznać zwiadców z obowiązkami żołnierzy w walce, podkreślić szczególnie odpowiedzialny charakter pracy żołnierzy w pododdziałach rozpoznawczych.

Zagadnienia:

Obowiązki żołnierza zawarte w regulaminach. Obowiązki i zadania oraz wymagania stawiane żołnierzom pododdziałów rozpoznawczych.

Temat 2 - Krótkie wiadomości o obronie atomowej

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy z charakterystyką broni atomowej, środkami i sposobami ochrony i obrony przed działaniem broni atomowej oraz zasadami działań w warunkach jej użycia.

Zagadnienia:

Charakterystyka broni atomowej i jej rażące działanie. Przedsięwzięcia obrony przeciwoatomowej i sposób ich realizacji. Działanie w warunkach zastosowania broni atomowej.

Temat 3 - Zachowanie się zwiadców na polu walki

Cel szkolenia:

Nauczyć zwiadców sposobów skrytego poruszania się w różnym terenie, maskowania i zabezpieczenia się przed rażącymi skutkami broni nieprzyjaciela.

Zagadnienia:

Maskowanie się i skryte poruszanie się w różnych warunkach terenowych, pory roku i dnia. Ochrona przed obserwacją i rażącym działaniem broni nieprzyjaciela.

Temat 4 - Strzelec w natarciu

Cel szkolenia:

Nauczyć zwiadowców wykonywania ataku i działania w głębi obrony w dzień i w nocy.

Zagadnienia:

Urządzenie i maskowanie stanowiska ogniowego. Przedsięwzięcia obrony przeciwatomowej. Atak. Walka w głębi obrony. Umocnienie zdobytego terenu. Zabiegi sanitarne i dezaktywacja sprzętu i uzbrojenia.

Temat 5 - Strzelec w obronie

Cel szkolenia:

Nauczyć zwiadowców odpierania ataku czołgów i piechoty nieprzyjaciela w dzień i w nocy oraz uporczywego utrzymywania bronionego terenu.

Zagadnienia:

Wybór, urządzenie i maskowanie stanowiska ogniowego. Przygotowanie broni do prowadzenia ognia. Przedsięwzięcia obrony przeciwatomowej. Niszczenie atakujących czołgów i piechoty nieprzyjaciela. Walka z nieprzyjacielem, który włamał się w obronę. Zabiegi sanitarne i dezaktywacja sprzętu i uzbrojenia.

Temat 6 - Strzelec - łącznik

Cel szkolenia:

Nauczyć zwiadowców działania w roli łącznika w różnych warunkach terenowych i ważnych sytuacjach bojowych.

Zagadnienia:

Wybór drogi /trasy/ marszu /przejazdu/. Skryte posuwanie się łącznika w różnych warunkach. Zachowanie się przy napotkaniu nieprzyjaciela. Doręczenie meldunku.

Temat 7 - Służba zwiadowcy obserwatora

Cel szkolenia:

Nauczyć techniki prowadzenia obserwacji, wybierania i urządzania miejsca do pracy przez nanoszenie wyników rozpoznania na szkic lub mapę.

Zagadnienia

Wybór i skryte zajęcie miejsca do prowadzenia obserwacji i meldowania spostrzeżeń. Prowadzenie dziennika obserwacji. Nanoszenie wyników rozpoznania na szkic.

Temat 8 - Działanie wozu patrolowego /szperaczy/ na rozpoznaniu

Cel szkolenia:

Nauczyć załogi czołgu, samochodu osobowo-terenowego, motocykli, BTR działania jako wozu patrolowego na rozpoznaniu w dzień i w nocy.

Zagadnienia:

Sposób posuwania się wozu patrolowego, utrzymywanie łączności z PR i prowadzenie rozpoznania nieprzyjaciela i terenu. Zachowanie się przy spotkaniu z nieprzyjacielem. Pokonywanie odcinków skażonych i zapór. Zabiegi sanitarne i dezaktywacja sprzętu.

Temat 9 - Służba czujki

Cel szkolenia:

Nauczyć zwiadowców działania w składzie czujki w warunkach silnego zagrożenia ze strony nieprzyjaciela.

Zagadnienia:

Skład, zadanie i podporządkowanie czujki. Sposób działania czujki w różnych warunkach sytuacji bojowej. Praca samodzielnej czujki.

Temat 10 - Służba na podsłuchu

Cel szkolenia:

Nauczyć zwiadowców zasad działania w składzie podsłu-

chu i prowadzenia obserwacji w warunkach ograniczonej widoczności.

Zagadnienia:

Skład, obowiązki i podporządkowanie podsłuchu. Zasady prowadzenia rozpoznania przez podsłuch. Sposób utrzymania łączności i przekazywania danych. Działanie podsłuchu w warunkach szczególnych.

SZKOLENIE DRUŻYNY

Wykaz tematów

Pierwszy rocznik		Drugi rocznik	
Nr tem.	Wyszczególnienie tematów	Nr tem.	Wyszczególnienie tematów
11	Służba posterunku obserwacyjnego	11	Służba posterunku obserwacyjnego
12	Drużyny w natarciu /musztra bojowa/	12	Drużyna na wypadzie
13	Drużyna piechoty w obro- nie /musztra bojowa/	13	Drużyna na zasadzce
14	Drużyna jako patrol roz- poznawczy /PR/	14	Drużyna jako grupa dywer- syjno-rozpoznawcza na ty- łach nieprzyjaciela
15	Drużyna na wypadzie	15	Drużyna jako patrol roz- poznawczy
16	Drużyna na zasadzce	16	Działanie drużyny w skła- dzie desantu na śmigłow- cach
17	Działanie drużyny jako grupy dywersyjno-rozpo- znawczej na tyłach nie- przyjaciela		

/ dla pierwszego rocznika /

Temat 11 - Służba posterunku obserwacyjnego

Cel szkolenia:

Nauczyć zwiadowców działania w składzie obsady po-

sterunku obserwacyjnego, zapoznać z obowiązkami poszczególnych funkcyjnych obsady PO oraz zasad działania w składzie ruchomego posterunku obserwacyjnego /RPO/.

Zagadnienia:

Wybór, urządzenie i maskowanie PO, skład obsady i czynności poszczególnych funkcyjnych. Technika pracy na PO. Prowadzenie rozpoznania przez RPO. Wybór, urządzenie i praca PO w warunkach szczególnych.

Temat 12 - Drużyna w natarciu

Cel szkolenia:

Nauczyć drużynę urządzenia podstawy wyjściowej, wykonywania ataku i prowadzenia natarcia w głębi obrony nieprzyjaciela w warunkach użycia broni masowego rażenia.

Zagadnienia:

Zajęcie i urządzenie podstawy wyjściowej. Obrona przeciwatomowa. Atak i pokonywanie zapór. Walka w głębi obrony. Odepieranie kontrataków. Natarcie w warunkach ograniczonej widoczności. Pokonywanie odcinków skażonych. Przeprowadzenie zabiegów sanitarnych i dezaktywacji sprzętu i uzbrojenia.

Temat 13 - Drużyna piechoty w obronie

Cel szkolenia:

Nauczyć drużynę zasad działania w obronie z uwzględnieniem potrzeb organów rozpoznawczych, szczególnie w działaniach na tyłach nieprzyjaciela.

Zagadnienia:

Wybór i urządzenie pozycji obronnej. Organizacja obserwacji i systemu ognia. Działanie w czasie atomowego, lotniczego i artyleryjskiego napadu nieprzyjaciela. Zwalczanie atakujących czołgów i piechoty. Obrona w warunkach szczególnych.

Temat 14 - Drużyna jako patrol rozpoznawczy /PR/

Cel szkolenia:

Nauczyć drużynę działania jako PR w marszu, natarciu

i pościgu w dzień i w nocy z pokonywaniem przeszkód wodnych w marszu.

Zagadnienia:

Przygotowanie drużyny do działania, sposób prowadzenia rozpoznania przez PR nieprzyjaciela i terenu. Pokonywanie zapór i przeszkód. Utrzymanie łączności z SPR /OR/ i meldowanie spostrzeżeń. Sposób prowadzenia rozpoznania przez PR w natarciu i pościgu. Przeprowadzenie zabiegów sanitarnych i dezaktywacji.

Temat 15 - Drużyna na wypadzie

Cel szkolenia:

Nauczyć drużynę wykonywania wypadów na przedni skraj i na tyły nieprzyjaciela w różnych warunkach działań bojowych.

Zagadnienia:

Przygotowanie drużyny do wypadu. Rozpoznawanie obiektu wypadu. Pokonywanie zapór i przeszkód. Podejście do obiektu wypadu. Wykonanie postawionego zadania. Odejście po wykonaniu zadania. Sposoby przenikania /przerzutu grupy/ na tyły. Zasady działania na tyłach nieprzyjaciela.

Temat 16 - Drużyna na zasadzce

Cel szkolenia:

Nauczyć drużynę organizowania i działania na zasadzce organizowanej zarówno w ugrupowaniu wojsk własnych jak też na tyłach nieprzyjaciela w powiązaniu z innymi sposobami działań rozpoznawczych.

Zagadnienia:

Przygotowanie drużyny do działań. Rozpoznanie rejonu zasadzki i skryte zajęcie go. Organizacja zasadzki. Działanie drużyny na zasadzce. Wykonanie postawionego zadania. Odejście od rejonu zbiórki i dalsze działanie zgodnie z planem.

Temat 17 - Działanie drużyny jako grupy dywersyjno-rozpoznawczej na tyłach nieprzyjaciela

Cel szkolenia:

Nauczyć zwiadowców zasad organizowania i wykonywania dywersji na tyłach nieprzyjaciela, prowadzenia rozpoznania w szczególnie trudnych warunkach oraz zapoznać ich ze sposobami przerzutni grupy na tyły.

Zagadnienia:

Przygotowanie drużyny do działania. Przerzut /lub przenikanie/ grupy na tyły. Sposób prowadzenia dywersji na tyłach. Sledzenie działań szczególnie broni masowego rażenia. Utrzymanie łączności i przekazywanie danych rozpoznania. Działanie w wypadku rozproszenia grupy. Maskowanie działań. Organizacja powrotu w ugrupowanie wojsk własnych.

/ dla drugiego rocznika /

Temat 11 - Służba posterunku obserwacyjnego

Cel szkolenia:

Doskonalic dowódcę i skład osobowy drużyny w organizowaniu i prowadzeniu obserwacji w warunkach szczególnych i na tyłach nieprzyjaciela.

Zagadnienia:

Wybór, urządzenie i maskowanie PO w warunkach szczególnych /teren, przedmioty, las i teren górzysty/. Wykorzystanie śmigłowców do prowadzenia obserwacji i wykonywania zdjęć perspektywicznych /panoramicznych/. Organizacja obserwacji na tyłach nieprzyjaciela. Nanoszenie wyników obserwacji na szkic /mapę/. Sporządzenie szkicu obserwowanego obiektu. Obserwacja w warunkach ograniczonej widoczności. Wykorzystanie noktowizji.

Temat 12 - Drużyna na wypadzie

Cel szkolenia:

Doskonalic dowódcę, drużyny i zwiadowców w wykonywaniu

wypadów w szczególnie trudnych warunkach /przez przeszkodę wodną, w terenie podmokłym, przy istnieniu elektryzowanych zapór, w dzień itp./.

Zagadnienia:

Przygotowanie drużyny do działań w warunkach szczególnych. Pokonywanie zapór i przeszkód. Organizacja napadu i wykonanie postawionego zadania. Ewakuacja rannych i zabitych.

Temat 13 - Drużyna na zasadzce

Cel szkolenia:

Doskonalą drużynę w wykonywaniu zasadzek na tyłach nieprzyjaciela w terenie o dużym nasyceniu wojsk i techniki nieprzyjaciela.

Zagadnienia:

Organizacja dojścia do rejonu zasadzki. Skryte zajęcie rejonu. Działanie w wypadku rozproszenia drużyny. Sposób organizacji łączności w drużynie działającej na tyłach. Wykonanie postawionego zadania. Powrót w ugrupowanie wojsk własnych.

Temat 14 - Drużyna jako grupa dywersyjno-rozpoznawcza na tyłach nieprzyjaciela

Cel szkolenia:

Doskonalić drużynę w działaniach dywersyjno-rozpoznawczych na tyłach nieprzyjaciela szczególnie w rozpoznawaniu broni atomowej i wykonywaniu bardziej skomplikowanej dywersji.

Zagadnienia:

Organizacja przenikania /przerzutu/ grupy na tyły nieprzyjaciela. Organizacja działań na tyłach. Rozpoznanie środków masowego rażenia. Rozpoznanie obiektów dywersji. Sposób wykonania dywersji. Odejście po wykonaniu zadania. Sposób działania grupy "przywiązanej" do jednego celu na tyłach nieprzyjaciela.

Temat 15 - Drużyna jako patrol rozpoznawczy

Cel szkolenia:

Doskonalić drużynę w działaniu jako patrol rozpoznawczy w warunkach szczególnych /duże masywy leśne/, przy rozpoznaniu dużych przeszkód wodnych, w górach w warunkach ograniczonej widoczności.

Zagadnienia:

jak temat 14 dla pierwszego rocznika.

Temat 16 - Działanie drużyny w składzie desantu na śmigłowcach

Cel szkolenia:

Nauczyć drużynę załadowania się na śmigłowiec /makieta/ oraz wykonania zadań dywersyjno-rozpoznawczych.

Zagadnienia:

Sposób załadowania się na śmigłowiec. Rozmieszczenie się w śmigłowcu. Wykonanie zadań dywersyjno-rozpoznawczych po wylądowaniu w oznaczonym rejonie. Działanie drużyny w różnych sytuacjach bojowych.

SZKOLENIE PLUTONU

Pierwszy rok szkolenia		Drugi rok szkolenia	
Nr tem.	Wyszczególnienie tematów	Nr tem.	Wyszczególnienie tematów
18	Pluton w natarciu	17	Działanie wzmocnionego plutonu w składzie kompanii /grupy/ na tyłach nieprzyjaciela celem zniszczenia określonych obiektów /celów/ broni masowego rażenia
19	Pluton w obronie		
20	Pluton na zasadzce		
21	Pluton na wypadzie		
22	Wzmocniony pluton jako patrol rozpoznawczy /PR/ w marszu i w przewidywaniu boju spotkaniowego	18	Pluton jako patrol rozpoznawczy ze składu OR w natarciu na obronę ruchową

Pierwszy rok szkolenia		Drugi rok szkolenia	
Nr tem.	Wyszczególnienie tematów	Nr tem.	Wyszczególnienie tematów
23	Wzmocniony pluton jako SPR w natarciu	19	Wzmocniony pluton na zasadzce
24	Wzmocniony pluton jako SPR w pościgu za wycofującym się nieprzyjacielem z pokonaniem przeszkody wodnej	20	Pluton na rozpoznaniu desantu powietrznego nieprzyjaciela
25	Działanie wzmocnionego plutonu jako SPR na kierunku kontrataku /przeciwuderzenia/	21	Prowadzenie rozpoznania przez pluton ze składu OR, SPR/ w pasie przesłania
26	Cwiczenie taktyczne ze strzelaniem amunicją bojową na temat: "Wzmocniony pluton jako SPR w natarciu"	22	Pluton jako grupa dywersyjno-rozpoznawcza na tyłach nieprzyjaciela
		23	Pluton jako PR /czołowy, boczny/ ze składu OR w natarciu w warunkach szczególnych
		24	Działanie plutonu w składzie desantu na śmigłowcach

/ dla pierwszego rocznika /

Temat 18 - Pluton w natarciu

Cel szkolenia:

Nauczyć zwiadowców wykonywania natarcia w składzie plutonu przy przełamywaniu płytkich i doraźnie zorganizowanych rubieży obronnych nieprzyjaciela, których przełamanie pozwala na wyjście na tyły i uzyskanie swobody dla prowadzenia rozpoznania.

Zagadnienia:

Przygotowanie plutonu do działań. Skryte zajęcia dogodnej rubieży do ataku. Wykorzystanie etatowej broni i środków wsparcia dla obezwładnienia nieprzyjaciela. Atak od czoła /skrzydeł/. Zabezpieczenie przejścia SPR /OR/. Dalsze prowadzenie rozpoznania.

Temat 19 - Pluton w obronie

Cel szkolenia:

Nauczyć plutony rozpoznawcze organizowania i prowadzenia walki obronnej ze szczególnym uwzględnieniem obrony obiektów i punktów uchwyconych na tyłach nieprzyjaciela.

Zagadnienia:

Uchwycenie ważnego obiektu /punktu/ na tyłach nieprzyjaciela. Organizacja obrony. Walka z nieprzyjacielem usiłującym odzyskać utracony obiekt. Manewr siłami i środkami na zagrożone odcinki z kierunków nieatakowanych. Utrzymanie obiektu do czasu podejścia wojsk własnych.

Temat 20 - Pluton na zasadzce

Cel szkolenia:

Nauczyć pluton organizowania i przeprowadzania zasadzek zarówno w ugrupowaniu wojsk własnych na możliwych kierunkach /rejonach/ działania nieprzyjaciela, a przede wszystkim w ugrupowaniu nieprzyjaciela, ścisłego wiązania tych działań z innymi formami i metodami działań rozpoznawczych.

Zagadnienia:

Przygotowanie plutonu do działań na zasadzce. Rozpoznanie i zajęcie rejonu zasadzki. Wykonanie postawionego zadania. Wycofanie plutonu w nakazany rejon. Meldunek o wykonaniu zadania.

Temat 21 - Pluton na wypadzie

Cel szkolenia:

Nauczyć pluton zasad wykonania wypadów szczególnie na tyły nieprzyjaciela i organizowania działań dywersyjno-rozpoznawczych na tyłach nieprzyjaciela.

Zagadnienia:

Sposoby przenikania /przerzutu/ grup dywersyjno-roz-

poznawczych na tyły nieprzyjaciela. Prowadzenie rozpoznania i dywersji na tyłach. Działanie całością sił i podgrupami. Sposób utrzymania łączności i przekazywania danych wewnątrz grupy i ze sztabem wysyłającym grupę. Powrót w ugrupowanie wojsk własnych.

Temat 22 - Wzmocniony pluton jako patrol rozpoznawczy /PR/ w marszu i przewidywaniu boju spotkaniowego

Cel szkolenia:

Nauczyć skład osobowy plutonu prowadzenia rozpoznania w marszu przy dużym zagrożeniu przeciwdziałania ze strony nieprzyjaciela naziemnego i powietrznego.

Zagadnienia:

Organizacja przedsięwzięć w zakresie obrony przeciwatomowej. Organizacja rozpoznania nieprzyjaciela i terenu przez wozy patrolowe PR. Pokonanie zapór i przeszkód. Sposób prowadzenia rozpoznania w warunkach boju spotkaniowego. Meldowanie wyników rozpoznania.

Temat 23 - Wzmocniony pluton jako SPR w natarciu

Cel szkolenia:

Nauczyć pluton prowadzenia rozpoznania w działaniach zaczepnych w warunkach styczności z nieprzyjacielem oraz działania jako SPR w wypadku działań wojsk własnych z podstaw wyjściowych znajdujących się w głębi ugrupowania wojsk własnych.

Zagadnienia:

Prowadzenie rozpoznania do rubieży /punktu/ wyjściowego. Wykorzystanie skutków uderzeń atomowych. Pokonywanie odcinków skażonych i zapór. Prowadzenie rozpoznania przez SPR w natarciu. Meldowanie o wynikach rozpoznania. Przeprowadzenie zabiegów sanitarnych i dezaktywacji.

Temat 24 - Wzmocniony pluton jako SPR w pościgu za wycofującym się nieprzyjacielem z pokonaniem przeszkodo-

dy wodnej

Cel szkolenia:

Nauczyć pluton działania jako SPR w pościgu w warunkach szybko zmieniających się sytuacji z pokonywaniem średnich i dużych przeszkód wodnych.

Zagadnienia:

Rozpoznanie wycofującego się nieprzyjaciela. Wycho-
dzenie na drogi odejścia sił głównych i broni masowego raże-
nia. Rozpoznanie i pokonanie przeszkód wodnych. Prowadzenie
rozpoznania za przeszkodą wodną.

Temat 25 - Działanie wzmocnionego plutonu jako SPR na
kierunku kontrataku /przeciwuderzenia/

Cel szkolenia:

Nauczyć pluton działania jako SPR w walkach obron-
nych ze szczególnym podkreśleniem charakteru mane-
wrowego, a zwłaszcza przy wykonywaniu przeciwuderzeń
/kontrataku/ i utrzymywaniu współdziałania z orga-
nami rozpoznawczymi oddziałów i ZT broniących się
wojsk.

Zagadnienia:

Organizacja rozpoznania w czasie przesunięcia od-
działu /ZT/ z rejonu ześrodkowania do rubieży przeciwuderze-
nia /kontrataku/. Rozpoznanie nieprzyjaciela znajdującego się
przed frontem i na skrzydłach. Wyjście na skrzydła i tyły
broniących się wojsk nieprzyjaciela. Pokonywanie odcinków ska-
nych i zapór. Organizacja rozpoznania po opanowaniu nakazanej
rubieży.

Temat 26 - Cwiczenie taktyczne ze strzelaniem amunicją
bojową na temat : "Wzmocniony pluton jako SPR
w natarciu".

Treść - jak temat 23.

/ dla drugiego rocznika /

Temat 17 - Działanie wzmocnionego plutonu w składzie kompanii /grupy/ na tyłach nieprzyjaciela, celem zniszczenia określonych obiektów /celów/ broni masowego rażenia.

Cel szkolenia:

Doskonalić pluton w działaniach przeciwko broni masowego rażenia nieprzyjaciela. Zapoznanie z zasadami rozmieszczenia i użycia broni przez nieprzyjaciela oraz sposobami i metodami jej zwalczania samodzielnie lub w składzie większego pododdziału.

Zagadnienia:

Przygotowanie plutonu do działania. Przerzut grupy drogą powietrzną /morską/ lub przejście do działań z innego rodzaju działań rozpoznawczych w składzie OR, SPR itp. Rozpoznanie broni masowego rażenia i przygotowanie planu działania. Zniszczenie określonego obiektu /działa, wyrzutnie, składy broni masowego rażenia itp./. Zabiegi sanitarne i dezaktywacja. Meldowanie wyników działania.

Temat 18 - Pluton jako patrol rozpoznawczy ze składu OR w natarciu na obronę ruchową

Cel szkolenia:

Doskonalić pluton w prowadzeniu rozpoznania w działaniach zaczepnych na obronę ruchową.

Zagadnienia:

Przygotowanie plutonu do działań. Przedsięwzięcia obrony przeciwatomowej. Sposób prowadzenia rozpoznania nieprzyjaciela w obronie ruchowej. Wykrycie głównych sił nieprzyjaciela i zamiaru ich wykorzystania. Meldowanie wyników rozpoznania.

Temat 19 - Wzmocniony pluton na zasadzce

Cel szkolenia:

Do doskonalić pluton w szybkim organizowaniu zasadzek w czasie prowadzenia rozpoznania w składzie SPR, /OR/, z umiętym wykorzystaniem warunków terenowych i posiadanych środków ogniowych oraz zapór kierowanych i niekierowanych.

Zagadnienia:

Otrzymanie zadania do zorganizowania zasadzki. Przygotowanie składu osobowego, wozów i sprzętu. Rozpoznanie i skryte zajęcie rejonu zasadzki. Organizacja zasadzki. Wykonanie postawionego zadania. Dołączenie do SPR /OR/ i działanie w jego składzie.

Temat 20 - Pluton na rozpoznaniu desantu powietrznego nieprzyjaciela

Cel szkolenia:

Nauczyć pluton zasad organizowania rozpoznania desantów powietrznych nieprzyjaciela.

Zagadnienia:

Organizacja przesunięcia plutonu do rejonu zrzutu desantu i organizacja rozpoznania /podział plutonu na grupy, patrole, posterunki obserwacyjne i określenie ich zadania i sposobu ich wykonania/. Prowadzenie rozpoznania desantu. Przenikanie elementów rozpoznawczych w ugrupowaniu wojsk desantu nieprzyjaciela. Meldowanie wyników rozpoznania.

Temat 21 - Prowadzenie rozpoznania przez pluton /ze składu OR, SPR/ w pasie przesłaniania

Cel szkolenia:

Do doskonalić pluton w prowadzeniu rozpoznania w działaniach obronnych w pasie przesłaniania i walce obronnej typu ruchowego.

Zagadnienia:

Organizacja rozpoznania podchodzącego nieprzyjaciela w pasie przesłaniania. Sledzenie działania jego sił

głównych. Chwywanie jeńców i zdobycie dokumentów. Łączność z OR /SPR/. Wycofanie w ugrupowanie wojsk własnych. Prowadzenie rozpoznania w trakcie walki obronnej. Pokonywanie terenu skażonego i zapór. Zabiegi sanitarne i dezaktywacja. Śledzenie działań nacierających wojsk nieprzyjaciela, a szczególnie jego odwodów. Meldowanie spostrzeżeń.

Temat 22 - Pluton jako grupa dywersyjno-rozpoznawcza na tyłach nieprzyjaciela

Cel szkolenia:

Doskonalić pluton w umiejętnościach organizowania i wykonywania dywersji oraz prowadzenia rozpoznania na tyłach nieprzyjaciela.

Zagadnienia:

Przygotowanie grupy do działań. Przerzut grupy na tyły /różnymi sposobami w zależności od sytuacji/. Organizacja podgrup i łączność z nimi. Rozpoznanie obiektów dywersji. Wykonywanie dywersji na tyłach. Prowadzenie rozpoznania na tyłach nieprzyjaciela. Działanie całością plutonu i podgrupami. Przekazywanie wyników działania /rozpoznania/. Sposób zaopatrywania grupy w amunicję, żywność, materiał wybuchowy itp.

Temat 23 - Pluton jako PR /czołowy, boczny/ ze składu OR w natarciu w warunkach szczególnych

Cel szkolenia:

Doskonalić pluton w działaniach jako PR w warunkach szczególnych /noc, teren lesisty, górski, bagnisty/ oraz pokonywania z marszu przeszkód wodnych.

Zagadnienia:

Przygotowanie PR do działania w warunkach szczególnych. Sposób prowadzenia rozpoznania przez PR w warunkach szczególnych. Pokonywanie przeszkód terenowych i zapór nieprzyjaciela. Łączność z OR i wozami patrolowymi. Meldowanie wyników.

Temat 24 - Działanie plutonu w składzie desantu na śmigłowcach

Cel szkolenia:

Nauczyć pluton załadowania się na śmigłowce oraz wykonanie zadań dywersyjno-rozpoznawczych po wylądowaniu.

Zagadnienia:

Załadowanie plutonu i sprzętu bojowego na śmigłowce. Działanie plutonu po wylądowaniu. Wykonanie zadań dywersyjno-rozpoznawczych. Działanie plutonu w różnych warunkach zaistniałej sytuacji.

SZKOLENIE KOMPANII

/dla pierwszego i drugiego rocznika/

Wykaz tematów

Nr tem.	Wyszczególnienie tematów
27	Wzmocniona kompania jako SPR w marszu w przewidywaniu boju spotkaniowego
28	Wzmocniona kompania jako SPR w natarciu i pościgu za wycofującym się nieprzyjacielem
29	Wzmocniona kompania w zasadzce
30	Kompania na rozpoznaniu grup dywersyjnych nieprzyjaciela
31	Kompania w czasie rozpoznania desantu powietrznego nieprzyjaciela
32	Kompania jako SPR w natarciu z pokonaniem przeszkody wodnej w marszu
33	Organizacja systemu obserwacji w działaniach obronnych ZT przez kompanię rozpoznawczą
34	Wzmocniona kompania jako SPR przy przejściu dywizji do przeciwuderzenia
35	Wzmocniona kompania jako SPR w obronie ważnego obiektu /punktu/ uchwyconego w głębi obrony nieprzyjaciela
36	Cwiczenie taktyczne ze strzelaniem amunicją bojową na temat: "Kompania jako SPR w natarciu na doraźnie zorganizowaną obronę nieprzyjaciela"
37	Przewożenie wojsk transportem kolejowym /morskim i rzecznyim/.

Temat 27 - Wzmocniona kompania jako SPR w marszu w przewidywaniu boju spotkaniowego

Cel szkolenia:

Zgrywać poszczególne pododdziały kompanii oraz środki wzmocnienia w działaniu jako SPR w marszu w przewidywaniu boju spotkaniowego, uczyć dowódcę kompanii organizowania i kierowania tego rodzaju działaniami.

Zagadnienia:

Przygotowanie kompanii do działań. Przedsięwzięcia w zakresie obrony przeciwatomowej. Organizacja rozpoznania w marszu. Pokonywanie zapór i przeszkód terenowych. Uchowanie się w wypadku napotkania ubezpieczeń nieprzyjaciela. Prowadzenie rozpoznania w czasie boju spotkaniowego. Zabiegi sanitarne i dezaktywacja. Meldowanie wyników rozpoznania.

Temat 28 - Wzmocniona kompania jako SPR w natarciu i pościgu za wycofującym się nieprzyjacielem

Cel szkolenia:

Doskonalić kompanię w prowadzeniu rozpoznania w działaniach zaczepnych, uczyć umiejętnego wiązania poszczególnych sposobów działań rozpoznawczych w jedną całość w ramach silnego SPR.

Zagadnienia:

Przygotowanie SPR do działań. Zabezpieczenie wprowadzenia SPR. Wysłanie PR, wozów patrolowych, RPÜ i ubezpieczeń oraz organizacja łączności z nimi. Prowadzenie rozpoznania przez SPR. Omijanie punktów oporu i wychodzenie na skrzydła i tyły broniącego się nieprzyjaciela. Pokonywanie terenu skażonego, zapór i przeszkód. Frzenikanie SPR przez doraźne zorganizowanie rubieze obronne. Współdziałanie z OW. Meldowanie wyników rozpoznania.

Temat 29 - Wzmocniona kompania w zasadzce

Cel szkolenia:

Uczyć kadrę oficerską batalionu organizowania zasadzek

dużymi siłami i na znacznej przestrzeni właściwego wykorzystywania przydzielonych i organicznych środków ogniowych, zgrywać pododdziały w działaniu na zasadzce.

Zagadnienia:

Przygotowanie kompanii i środków wzmocnienia do działania. Rozpoznanie rejonu zasadzki i skryte zajęcie go. Organizacja działań na zasadzce. Zajęcie stanowisk i maskowanie ich. Działanie na sygnał dcy kompanii. Zadanie strat nieprzyjacielowi, wzięcie jeńców, broni i dokumentów. Wycofanie się. Meldunek o wykonaniu zadania.

Temat 30 - Kompania na rozpoznaniu grup dywersyjnych nieprzyjaciela

Cel szkolenia:

Nauczyć skład osobowy kompanii metod i sposobów działania przy rozpoznaniu grup dywersyjno-rozpoznawczych nieprzyjaciela działających na znacznym obszarze terenu.

Zagadnienia:

Studiowanie terenu objętego działaniem grup i charakteru działań. Podział kompanii na grupy rozpoznawcze i organizacja odwodu sił i środków rozpoznania. Nawiązanie kontaktów z innymi dowódcami, pododdziałami oraz elementami przeznaczonymi do zwalczania grup dywersyjnych. Wykorzystanie danych od ludności cywilnej. Konkretyzacja rejonów poszczególnych grup. Sposób prowadzenia rozpoznania w różnych warunkach terenowych. Wykorzystanie posiadanego odwodu. Udział w likwidacji wykrytych grup. Meldunek o wykonaniu zadania.

Temat 31 - Kompania w czasie rozpoznania desantu powietrznego nieprzyjaciela

Cel szkolenia:

Nauczyć kompanię zasad działania przy prowadzeniu desantów powietrznych nieprzyjaciela.

Zagadnienia:

Otrzymanie zadania. Postawienie doo pododdziałów zadań w czasie przesunięcia kompanii do rejonu działania desantu. Rozpoznanie rejonu działania desantu przez PR, PO, RPO, GR. Organizacja łączności z działającymi elementami rozpoznawczymi, wysłanie grup do rejonu działań desantu. Wykrycie sił desantu, jego odwodów, środków wsparcia, lądowisk i przutowisk. Określenie prawdopodobnego zamiaru i charakteru działań desantu. Sledzenie działań desantu. Meldowanie wyników.

Temat 32 - Kompania jako SPR w natarciu z pokonaniem przeszkody wodnej w marszu

Cel szkolenia:

Nauczyć kompanię zasad działania jako SPR przy konieczności rozpoznania i pokonania z marszu dużych przeszkód wodnych.

Zagadnienia:

Przygotowanie SPR ~~PR~~ działań. Działanie przy wykryciu nieprzyjaciela broniącego przeciwległego brzegu rzeki. Obserwacja nieprzyjaciela. Rozpoznanie systemu obrony. Rozpoznanie rzeki. Wybór najdogodniejszych odcinków do pokonania przeszkody. Pokonanie przeszkody. Organizacja rozpoznania na przeciwległym brzegu rzeki. Przeprowadzenie ciężkich środków uzbrojenia i sprzętu. Współdziałania z OW. Meldowanie wyników rozpoznania.

Temat 33 - Organizacja systemu obserwacji w działaniach obronnych ZT przez kompanię rozpoznawczą

Cel szkolenia:

Doskonalić oficerów w organizowaniu i kierowaniu systemem obserwacji w działaniach obronnych, w wyciąganiu prawidłowych wniosków z danych pochodzących z obserwacji, doskonalić obsady PO w technice prowadzenia obserwacji ze stałych i ruchomych posterunków obserwacyjnych.

Zagadnienia:

Upracowanie planu organizacji systemu obserwacji.

Przygotowanie stanu osobowego, sprzętu i środków łączności do pracy na PO. Zajęcie PO przez obsadę, ich urządzenie i nawiązanie łączności. Prowadzenie rozpoznania przez obserwację i podsłuchy. Zaopatrywanie PO. Zmiana obsad PO. Przygotowanie do działań ruchowych. Przekazywanie danych o ruchowych formach walki.

Temat 34 - Wzmocniona kompania jako SPR przy przejściu dywizji do przeciwuderzenia

Cel szkolenia:

Nauczyć kompanię prowadzenia rozpoznania jako SPR w czasie wykonywania przez dywizję przeciwuderzenia oraz umiejętnego współdziałania z organami rozpoznawczymi oddziałów i ZT broniących się w tym rejonie.

Zagadnienia:

Organizacja rozpoznania w czasie przesunięcia się dywizji z rejonu ześrodkowania do rubieży przeciwuderzenia. Rozpoznanie nieprzyjaciela znajdującego się przed frontem i na skrzydłach przeciwuderzających wojsk. Przenikanie na skrzydła i tyły broniącego się nieprzyjaciela. Współdziałanie z organami rozpoznawczymi broniących się wojsk. Pokonywanie zapór, przeszkód i odcinków skażonych. Organizacja rozpoznania z chwilą opanowania nakazanych rubieży.

Temat 35 - Wzmocniona kompania jako SPR w obronie ważnego obiektu /punktu/ uchwyconego w głębi obrony nieprzyjaciela

Cel szkolenia:

Doskonalić kompanię jako SPR lub w składzie OR w umiejętnościach opanowywania ważnych obiektów w głębi obrony nieprzyjaciela i utrzymania ich do czasu podejścia czołowych pododdziałów wojsk własnych.

Zagadnienia:

Działanie kompanii po uchwyceniu nakazanego obiektu. Organizacja obrony. Walka z nieprzyjacielem usiłującym opano-

wać utracony obiekt. Manewr siłami i środkami na zagrożone kierunki. Odparcie kolejnych ataków nieprzyjaciela. Utrzymanie obiektu do czasu podejścia czołowych pododdziałów wojsk własnych.

Temat 36 - Cwiczenie taktyczne ze strzelaniem amunicją bojową na temat: "Kompania jako SPR w natarciu na doraźnie zorganizowaną obronę nieprzyjaciela".

Cel szkolenia:

Sprawdzić stopień opanowania tematu przez cały stan osobowy kompanii, doskonalić dowódcę kompanii w kierowaniu ogniem swego pododdziału w działaniu jako SPR.

Zagadnienia:

Przygotowanie SPR do działania. Przedsięwzięcia w zakresie obrony przeciwatomowej. Organizacja przesunięcia SPR z rejonu ześrodkowania do rubieży wprowadzenia do działania. Wysłanie patroli, wozów patrolowych i ubezpieczeń. Prowadzenie rozpoznania. Wymijanie punktów oporu nieprzyjaciela i wychodzenie na jego skrzydła i tyły. Śledzenie ruchu odwodów nieprzyjaciela. Pokonywanie zapór i przeszkód. Częściowe zabiegi sanitarne i dezaktywacja sprzętu i uzbrojenia. Meldowanie wyników rozpoznania.

Temat 37 - Przewożenie wojsk transportem kolejowym /morskim i rzeczny/

Cel szkolenia:

Zapoznać stan osobowy z zasadami ładowania ludzi i sprzętu na transporter, zachowania się w czasie przewozu i wyładowania po przybyciu do miejsca przeznaczenia.

Zagadnienia:

Ugrupowanie pododdziałów do załadowania. Rozmieszczenie na stacji załadowania ludzi, broni i sprzętu do wagonów. Zasady zachowywania się w czasie transportu. Działanie w czasie nalotu samolotów nieprzyjaciela i napadu atomowego. Wysadzanie

żołnierzy, wyładowanie broni i sprzętu po przybyciu do stacji przeznaczenia.

PODODDZIAŁY CZOŁGOW

SZKOLENIE ZAŁOGI

/ dla drugiego rocznika /

Wykaz tematów

Nr tem.	Wyszczególnienie tematów
1	Czołg w natarciu
2	Czołg w obronie
3	Czołg w składzie patrolu rozpoznawczego
4	Czołg jako ruchomy posterunek obserwacyjny
5	Czołg w zasadzce

Temat 1 - Czołg w natarciu

Cel szkolenia:

Nauczyć załogę czołgu działania w ataku i w walce w głębi obrony nieprzyjaciela.

Zagadnienia:

Rozmieszczenie i czynności w rejonie wyczekiwania. Przygotowanie do ataku. Działanie w czasie ataku i w walce w głębi obrony nieprzyjaciela. Działanie w czasie napadu atomowego nieprzyjaciela. Pokonywanie terenu skazonego i zapór nieprzyjaciela. Częściowe zabiegi sanitarne, odkazanie i dezaktywacja uzbrojenia i sprzętu. Czołg w natarciu w nocy.

Temat 2 - Czołg w obronie

Cel szkolenia:

Nauczyć załogę czołgu działania w obronie w warunkach

stosowanie broni masowego rażenia.

Zagadnienia:

Przygotowanie i urządzenie głównego i zapasowego stanowiska ogniowego. Organizacja obrony przeciwatomowej. Niszczenie nieprzyjaciela przed przednim skrajem. Przejście na zapasowe stanowisko ogniowe. Odpieranie ataku z nowego kierunku. Częściowe zabiegi sanitarne, odkażanie i dezaktywacja uzbrojenia i sprzętu. Prowadzenie walki obronnej w nocy.

Temat 3 - Czołg w składzie patrolu rozpoznawczego

Cel szkolenia:

Nauczyć załogę działania w składzie PR w różnych sytuacjach oraz prowadzenia rozpoznania nieprzyjaciela i terenu.

Zagadnienia:

Przygotowanie załogi i wozu do działania. Sposób prowadzenia rozpoznania w różnych warunkach. Utrzymanie łączności z dowódcą PR. Pokonywanie zapór i przeszkód. Zachowanie się przy spotkaniu z nieprzyjacielem i podczas uszkodzenia wozu. Częściowe zabiegi sanitarne i dezaktywacja uzbrojenia i sprzętu. Prowadzenie rozpoznania w nocy.

Temat 4 - Czołg jako ruchomy posterunek obserwacyjny

Cel szkolenia:

Nauczyć załogę sposobu pracy jako RPO w różnych formach walki.

Zagadnienia:

Przygotowanie do działania jako RPO. Wyjście na nakazany kierunek działania. Prowadzenie obserwacji z krótkich przystanków i w ruchu. Przekazywanie wyników obserwacji. Miejsce RPO w sztykach maszerujących wojsk. Pokonywanie odcinków terenu skażonego. Prowadzenie obserwacji w pościgu. Działanie RPO w działaniach obronnych.

Temat 5 - Czołg w zasadzce

Cel szkolenia:

Nauczyć załogi działania w składzie pododdziału organizującego zasadzkę

Zagadnienia:

Otrzymanie zadania. Podejście do rejonu zasadzki. Wybór stanowiska ogniowego. Przygotowanie danych do prowadzenia ognia w dzień i w nocy. Otwarcie ognia na sygnał /znak/. Niszczenie wozów bojowych ogniem z zasadzki. Udejście po wykonaniu zadania.

SZKOLENIE PLUTONU

/ dla drugiego rocznika /

Wykaz tematów

Nr tematu	Wyszczególnienie tematów
6	Pluton czołgów w natarciu
7	Pluton czołgów w obronie
8	Pluton czołgów w składzie SPR w obronie ważnego obiektu na tyłach nieprzyjaciela
9	Pluton czołgów w składzie SPR w marszu i przewidywaniu boju spotkaniowego
10	Pluton czołgów w składzie SPR w natarciu i pościgu za wycofującym się nieprzyjacielem
11	Pluton czołgów /w składzie kompanii rozpoznawczej/ na zasadzce
12	Pluton czołgów w składzie SPR przy przejściu dywizji do przeciwwuderzenia
13	Pluton czołgów /w składzie kompanii rozpoznawczej/ w czasie rozpoznania desantu powietrznego nieprzyjaciela
14	Cwiczenie taktyczne ze strzelaniem bojowym na temat: "Pluton czołgów w natarciu"

Temat 6 - Pluton czołgów w natarciu

Cel szkolenia:

Doskonalić poszczególne załogi czołgów w wykonywaniu natarcia w składzie plutonu, a szczególnie przy przełamaniu płytkich rubieży obronnych nieprzyjaciela przy przenikaniu SPR /OR/ na jego tyły.

Zagadnienia:

Rozmieszczenie i działanie w rejonie wyczekiwania. Rozpoznanie nieprzyjaciela i terenu. Organizacja walki. Wyjście na rubież rozwinięcia /podstawę wyjściową/. Atak i niszczenie siły żywej i środków ogniowych nieprzyjaciela. Pokonywanie zapór i odcinków terenu skażonego. Udpieranie kontrataku. Częściowe zabiegi sanitarne i dezaktywacja uzbrojenia i sprzętu.

Temat 7 - Pluton czołgów w natarciu

Cel szkolenia:

Zgrywać załogi w prowadzeniu walki obronnej w składzie plutonu.

Zagadnienia:

Otrzymanie zadania. Zajęcie i urządzenie głównych i zapasowych stanowisk ogniowych. Sporządzenie szkicu obrony plutonu. Działanie w czasie napadu atomowego nieprzyjaciela. Niszczenie nieprzyjaciela przed przednim skrajem. Walka z nieprzyjacielem, który włamał się w obronę. Walka obronna w nocy. Zabiegi sanitarne i dezaktywacja uzbrojenia i sprzętu.

Temat 8 - Pluton czołgów w składzie SPR w obronie ważnego obiektu na tyłach nieprzyjaciela

Treść - jak temat 35 dla kompanii piechoty zmotoryzowanej.

Temat 9 - Pluton czołgów w składzie SPR w marszu i przewidywaniu boju spotkaniowego

Treść - jak temat 27 dla kompanii piechoty zmotoryzowanej.

Temat 10 - Pluton czołgów w składzie SPR w natarciu i pościgu za wycofującym się nieprzyjacielem

Treść - jak temat 28 dla kompanii zmotoryzowanej.

Temat 11 - Pluton czołgów /w składzie kompanii rozpoznawczej/ na zasadzce

Treść - jak temat 29 dla pododdziałów piechoty zmotoryzowanej.

Temat 12 - Pluton czołgów w składzie SPR przy przejściu dywizji do przeciwuderzenia

Treść - jak temat 34 dla pododdziałów piechoty zmotoryzowanej.

Temat 13 - Pluton czołgów /w składzie kompanii rozpoznawczej/ w czasie rozpoznania desantu powietrznego nieprzyjaciela

Treść - jak temat 31 dla pododdziałów piechoty zmotoryzowanej.

Temat 14 - Cwiczenie taktyczne ze strzelaniem amunicją bojową na temat: " Pluton czołgów w natarciu"

Treść - jak temat 6 dla pododdziałów czołgów.

SZKOLENIE KOMPANII

Wykaz tematów

Nr tematu	Wyszczególnienie tematów
15	Kompania czołgów w natarciu
1	Kompania czołgów jako SPR w natarciu i pościgu za wycofującym się nieprzyjacielem
17	Kompania czołgów w zasadzce
18	Przewożenie wojsk transportem kolejowym

Temat 15 - Kompania czołgów w natarciu

Cel szkolenia:

Doskonalić kompanię w przełamywaniu obrony nieprzyjaciela, zabezpieczając przerwanie się OR na jego tyły.

Zagadnienia:

Zajęcie dogodnej podstawy wyjściowej do ataku. Obezwładnienie ogniem środków ogniowych nieprzyjaciela. Atak i przełamanie obrony nieprzyjaciela. Zabezpieczenie przejścia OR. Dołączenie do OR i działanie w jego składzie.

Temat 16 - Kompania czołgów jako SPR w natarciu i pościgu za wycofującym się nieprzyjacielem

Cel szkolenia:

Doskonalić kompanię czołgów w samodzielnym działaniu jako SPR w natarciu i pościgu.

Zagadnienia:

Przygotowanie SPR do działania. Organizacja obrony przeciwatomowej. Zabezpieczenie wejścia SPR do działania. Wysłanie PR, wozów patrolowych i ubezpieczeń. Prowadzenie rozpoznania w natarciu i pościgu. Pokonywanie zapór i przeszkód. Zabiegi sanitarne i dezaktywacja uzbrojenia i sprzętu. Meldowanie wyników rozpoznania.

Temat 17 - Kompania czołgów w zasadzce

Cel szkolenia:

Kompania czołgów w samodzielnym działaniu na zasadzce.

Zagadnienia:

Przygotowanie kompanii do działań. Rozpoznanie i zajęcie rejonów zasadzki. Organizacja zasadzki. Wykonanie postawionego zadania. Wycofanie z rejonu zasadzki. Meldunek o wykonaniu zadania.

Temat 18 - Przewożenie wojsk transportem kolejowym

Treść - jak temat 37 dla pododdziałów piechoty zmotoryzowanej.

Udział w ćwiczeniach w składzie batalionu.

SZKOLENIE BATALIONU

/ dla pierwszego i drugiego rocznika /

Wykaz tematów

Nr tem.	Wyszczególnienie tematu
38	Batalion rozpoznawczy jako OR w natarciu i pościgu za wycofującym się nieprzyjacielem z pokonaniem przeszkody wodnej
39	Batalion jako OR w marszu w przewidywaniu boju spotkaniowego
40	Batalion jako OR, dywizji wprowadzonej w wyłom w natarciu na doraźnie zorganizowaną obronę i w pościgu za wycofującym się nieprzyjacielem
41	Batalion rozpoznawczy przy rozpoznaniu i niszczeniu grup dywersyjno-rozpoznawczych i desantu powietrznego nieprzyjaciela
42	Batalion rozpoznawczy jako OR w obronie ważnego obiektu /punktu/ uchwyconego w głębi obrony nieprzyjaciela
43	Batalion rozpoznawczy jako OR podczas przejścia dywizji do natarcia z rejonu położonego w głębi
44	Organizacja i prowadzenie rozpoznania przez batalion rozpoznawczy w warunkach obrony ruchowej

Temat 38 - Batalion rozpoznawczy jako OR w natarciu i pościgu za wycofującym się nieprzyjacielem z pokonaniem przeszkody wodnej.

Cel szkolenia:

Zgrywać pododdziały batalionu w działaniu jako OR,

doskonalić stan osobowy w prowadzeniu rozpoznania w działaniach zaczepnych, uczyć pokonywania przeszkód wodnych w marszu.

Zagadnienia:

Przygotowanie OR do działania. Przesunięcie OR z rejonu ześrodkowania do rubieży wprowadzenia do działania. Wykorzystanie skutków uderzeń atomowych. Prowadzenie rozpoznania w natarciu i pościgu. Współdziałanie z sąsiednimi OR /SPR/. Przygotowanie do pokonania przeszkód. Pokonanie przeszkody wodnej. Prowadzenie rozpoznania za przeszkodą wodną. Organizacja zaopatrywania pododdziałów w amunicję, mps, żywność. Zabiegi sanitarne i dezaktywacja. Meldowanie wyników rozpoznania.

Temat 39 - Batalion jako OR w marszu w przewidywaniu boju spotkaniowego

Cel szkolenia:

Doskonalić batalion w organizowaniu rozpoznania w warunkach manewrowych działań, przy ciągłym zagrożeniu ze strony nieprzyjaciela oraz w boju spotkaniowym

Zagadnienia:

Przygotowanie stanu osobowego i sprzętu do działań. Organizacja rozpoznania w marszu. Pokonywanie odcinków skażonych i przeszkód. Zachowanie się OR przy napotkaniu ubezpieczeń nieprzyjaciela. Rozpoznanie sił głównych podchodzącego nieprzyjaciela. Wyjście na skrzydła i tyły głównego zgrupowania nieprzyjaciela. Prowadzenie rozpoznania w czasie boju spotkaniowego. Spożądzenie i przesłanie meldunków.

Temat 40 - Batalion jako OR dywizji wprowadzonej w wyłom w natarciu na doraźnie zorganizowaną obronę i w pościgu za wycofującym się nieprzyjacielem

Cel szkolenia:

Doskonalić batalion w organizowaniu rozpoznania i działania jako OR dywizji wprowadzonej w wyłom, uczyć

ściślego współdziałania z organami rozpoznawczymi związków taktycznych działających w przodzie i na skrzydłach.

Zagadnienia:

Organizacja współdziałania z organami rozpoznawczymi dywizji pierwszorzutowych. Przesunięcie OR do rubieży wprowadzenia do działania. Rozpoznanie wycofującego się nieprzyjaciela i podchodzących jego odwodów. Pokonywanie zapór i przeszkód. Współdziałanie z OW i sąsiednimi OR. Rozpoznanie i pokonanie z marszu przeszkód wodnych. Uchwycenie ważnych obiektów /punktów/ i utrzymanie ich do czasu podejścia czołowych oddziałów wojsk własnych. Meldowanie wyników rozpoznania.

Temat 41 - Batalion rozpoznawczy przy rozpoznaniu i niszczeniu grup dywersyjno-rozpoznawczych i desantu powietrznego nieprzyjaciela

Cel szkolenia:

Doskonalić batalion w prowadzeniu rozpoznania i zwalczania grup dywersyjno-rozpoznawczych oraz desantów powietrznych nieprzyjaciela.

Zagadnienia:

Szybkie przesunięcie batalionu do rejonu działania grup dywersyjnych i desantu powietrznego nieprzyjaciela oraz organizacja rozpoznania. Rozpoznanie rejonu działania desantu z jednoczesnym działaniem mającym na celu dezorganizację systemu dowodzenia, łączności i zaopatrzenia. Walka ze środkami transportu powietrznego nieprzyjaciela znajdującymi się na lotnisku /lądowiskach/ i w powietrzu. Walka w celu opowania i zniszczenia najbardziej wrażliwych punktów /obektów środków wsparcia/ desantu nieprzyjaciela. Naprowadzenie własnego lotnictwa na zgrupowania wojsk desantu nieprzyjaciela. Współdziałanie z innymi pododdziałami przy niszczeniu desantu. Meldowanie wyników działania.

Temat 42 - Batalion rozpoznawczy jako OR w obronie ważnego obiektu /punktu/ uchwyconego w głębi obrony nieprzyjaciela

Cel szkolenia:

Doskonalić skład osobowy batalionu w zdobywaniu ważnych obiektów w głębi obrony nieprzyjaciela, w umiejętnym organizowaniu obrony tych obiektów i prowadzeniu walki obronnej z nieprzyjacielem usiłującym odzyskać utracony obiekt.

Zagadnienia:

Wymijanie wycofujących się kolumn nieprzyjaciela. Uchwycenie ważnego obiektu na tyłach nieprzyjaciela. Organizacja obrony. Prowadzenie walki obronnej. Manewr siłami i środkami. Prowadzenie rozpoznania częścią sił. Meldowanie wyników działania /rozpoznania/.

Temat 43 - Batalion rozpoznawczy jako OR podczas przejścia dywizji do natarcia z rejonu położonego w głębi

Cel szkolenia:

Nauczyć skład osobowy batalionu organizowania i prowadzenia rozpoznania przez OR w wypadku organizowania natarcia z podstaw wyjściowych położonych w głębi.

Zagadnienia:

Przygotowanie batalionu do działań. Organizacja rozpoznania. Wykorzystanie skutków uderzeń atomowych. Pokonywanie terenu skażonego. Omijanie punktów oporu nieprzyjaciela. Rozpoznanie odwodów i broni atomowej nieprzyjaciela. Współdziałanie z OW, OR i lotnictwem rozpoznawczym. Pokonywanie przeszkód i zapór. Meldowanie wyników rozpoznania.

Temat 44 - Organizacja i prowadzenie rozpoznania przez batalion rozpoznawczy w warunkach obrony ruchowej

Cel szkolenia:

Nauczyć skład osobowy batalionu zasad organizacji i prowadzenia rozpoznania w warunkach obrony ruchowej, doskonalić dowództwo batalionu w kierowaniu

różnymi elementami rozpoznawczymi w trudnych warunkach manewru i szybko zmieniających się sytuacjach bojowych.

Zagadnienia:

Organizacja rozpoznania na bezpośrednich przedpolach. Organizacja systemu obserwacji, działań PR, SPR, zasadzek, PR do działań w ugrupowaniu nieprzyjaciela. Organizacja łączności i dowodzenia. Rozpoznanie podchodzącego nieprzyjaciela. Kierowanie wycofaniem pododdziałów rozpoznawczych z przedpola. Kierowanie rozpoznaniem w czasie natarcia nieprzyjaciela. Uzupełnienie strat, luzowanie działających pododdziałów, wysyłanie dodatkowych PR, SPR, PO, RPO. Odtwarzanie odwodu sił i środków rozpoznania. Meldowanie wyników rozpoznania.

SZKOLENIE OGNIOWE /STRZELECKIE/

Cel szkolenia:

1. Wyszkolić szeregowców doskonale znających broń znajdującą się na uzbrojeniu pododdziałów i umiejących prowadzić celny ogień do różnych celów, w różnych warunkach terenowych i atmosferycznych.
2. Doskonalić podoficerów we wzorowym władaniu bronią swojej drużyny /obsługi/; doskonalić w kierowaniu ogniem drużyny /obsługi/ w różnych rodzajach walki oraz pogłębić umiejętności instruktorsko-metodyczne podoficerów w szkoleniu szeregowców.
3. Doskonalić oficerów we wzorowym władaniu bronią plutonu i kompanii; w kierowaniu ogniem pododdziałów w różnych rodzajach walki przy współdziałaniu wewnątrz pododdziałów ze środkami wzmocnienia i sąsiadami; doskonalić oficerów w prawidłowej organizacji i przeprowadzaniu zajęć ze szkolenia ogniowego oraz pogłębiać ich umiejętności instruktorsko-metodyczne w szkoleniu podoficerów i szeregowców.

Wskazówki metodyczne

1. W celu należytego wykonania zadań ze szkolenia ogniowego należy:

- prawidłowo organizować szkolenie ogniowe oraz zapewnić metodyczną kolejność w szkoleniu;
- nauczyć szeregowców dokładnej znajomości broni, zasad i sposobów strzelania oraz wykonywania warunków strzelań;
- oficerom i podoficerom dokładnie znać budowę broni, na bardzo dobrze wykonywać wszystkie strzelania z poszczególnych rodzajów broni oraz posiadać praktyczne umiejętności w szkoleniu podwładnych;
- utrzymywać broń w stanie sprawnym i w stałej gotowości bojowej;
- posiadać materiałowo=techniczną bazę zdolną do zabezpieczenia przeprowadzania zajęć na wysokim poziomie.

2. W zasadzie każdy temat ze szkolenia ogniowego obejmuje:

- znajomość broni,
- zasady strzelania,
- sposoby strzelania,
- rzucanie granatami ręcznymi,
- obserwację i określenie odległości,
- strzelanie amunicją bojową.

Cwiczenia ze szkolenia ogniowego planować jako 1-3 godzinne /w zimowym okresie szkolenia do 2 godzin/; przy czym poszczególne działy planować równoległe, np.: w ćwiczeniu 2-3 godzinnym mogą występować zagadnienia ze sposobów strzelania, rzucania granatami ręcznymi, obserwacji i oceny odległości itp.

Przy planowaniu treści ćwiczeń, oprócz podanych zagadnień w programie można dodatkowo planować zagadnienia z innych działów szkolenia ogniowego, przerabiane w poprzednich

tematach, w celu ich doskonalenia.

W celu systematycznego przygotowania żołnierzy do strzelania amunicją bojową i ciągłego doskonalenia w nabytych umiejętnościach w każdym ćwiczeniu przeprowadzanym w terenie należy obowiązkowo przewidzieć szkolenie z działu - sposoby strzelania.

Znajomość broni i zasady strzelania planować w zasadzie jako 1-godzinne ćwiczenie i przeprowadzać na salach wykładowych /szczególnie w zimowym okresie szkolenia/ wykorzystując tablice poglądowe, przekroje broni, filmy, przezroczka itp.

Zagadnienia, które wymagają praktycznego wyjaśnienia lub doskonalenia w warunkach polowych, np. wybór punktu celowania przy strzelaniu do celów ruchomych, przewyższenie toru pocisku, rozkładanie i składanie broni, ładowanie taśm lub magazynków itp. należy włączyć do ćwiczeń przeprowadzonych w terenie. Zagadnienia dotyczące posługiwania się bronią doskonalить zarówno w okresie zimowym jak i letnim oraz w dzień i w nocy.

3. Przy nauczaniu i zapoznaniu szeregowców z bronią należy szczególną uwagę zwrócić, począwszy od pierwszego zajęcia, należytą troskę o broń. Troska o broń powinna być wpaiana szeregowcom nie tylko na zajęciach ze szkolenia ogniowego ale również na wszystkich innych zajęciach, na których szeregowcy występują z bronią. Umiejętność pielęgnacji i konserwacji broni doskonalить w czasie codziennego czyszczenia broni.

4. Zajęcia ze szkolenia ogniowego w kompanii organizuje dowódca kompanii. Określa on treść i kolejność przeprowadzania zajęć za okres tygodnia i organizuje /w zależności od potrzeb/ zajęcia instruktorsko-metodyczne z podoficerami, decyduje o materiałowym zabezpieczeniu zajęć, kontroluje przebieg zajęć przeprowadzanych przez dowódców plutonów i drużyn, okazuje przy tym oficerom i podoficerom praktyczną pomoc.

5. Zajęcia ze szkolenia ogniowego w plutonie organizuje dowódca plutonu; zajęcia z szeregowcami prowadzi

dowódcy drużyn . . . . . Z najbardziej ważnych tematów /zagadnień szkoleniowych/, zajęcia przeprowadza osobiście dowódca plutonu.

W przeddzień przeprowadzania zajęć dowódca plutonu daje wskazówki dowódcom drużyn co do organizacji i przeprowadzenia zajęć w drużynach /grupach/ oraz ich materiałowego zabezpieczenia.

6. Przerobienie tematów ze szkolenia ogniowego przeprowadzać metodą zajęć praktycznych w polu i na strzelnicy w różnych warunkach atmosferycznych z wyjątkiem niektórych zagadnień z nauki o broni i zasad strzelania, które można przeprowadzać w salach wykładowych.

7. Na ćwiczeniach ze sposobów strzelania należy od początku wyrabiać u szeregowców umiejętności konieczne do prowadzenia szybkiego i celnego ognia. Szczególną uwagę należy zwrócić na szkolenie w prowadzeniu ognia do celów ruchomych i ukazujących się na krótkie okresy czasu.

8. Przygotowanie szeregowców do wykonania kolejnych strzelań sprawdza osobiście dowódca plutonu /kompanii/.

Przed wykonaniem strzelań szkolnych i bojowych należy sprawdzić:

- znajomość broni, z której odbywa się strzelanie;
- umiejętność prawidłowego i dokładnego wykonania sposobów i zasad strzelania na komendę i samodzielnie;
- znajomość niezbędnych wiadomości z zasad strzelania z broni piechoty;
- umiejętność wykorzystania terenu w czasie posuwania się, zajmowania stanowiska ogniowego i prowadzenia ognia;
- umiejętność obserwacji pola walki, wyszukiwania celów i określania do nich odległości;
- umiejętność rzucania granatami ręcznymi z miejsca ze wszystkich postaw i w marszu.

9. Strzelania amunicją bojową przeprowadzać po dokładnym przygotowaniu każdego szeregowca do danego strzelania

i po osobistym sprawdzeniu go przez dowódcę plutonu na punkcie kontrolnym.

Dowódca kompanii, po sprawdzeniu przygotowania żołnierzy melduje dowódcy batalionu o gotowości plutonu /kompanii/ do odbycia kolejnego strzelania. Dowódca batalionu decyduje o dopuszczeniu plutonu /kompanii/ do strzelania amunicją bojową. Strzelanie amunicją bojową odbywać plutonem lub kompanią. Niekiedy strzelanie amunicją bojową można odbywać w małych grupach w czasie zajęć programowych pod osobistym nadzorem dowódcy kompanii.

Warunkiem dopuszczenia szeregowca do następnego strzelania jest wykonanie przez niego poprzedniego strzelania z wynikiem pozytywnym. Dla szeregowców, którzy nie wykonali warunków strzelania, organizować specjalne grupy szkoleniowe pod osobistym nadzorem dowódcy plutonu lub kompanii.

10. Do strzelań bojowych w składzie pododdziału, dopuszczać jedynie drużyny zgrane pod względem taktycznym, w których szeregowcy wykonali z wynikiem dodatnim strzelania pojedynczo-bojowe. Przed przeprowadzeniem strzelań bojowych w składzie pododdziału wskazane jest przeprowadzić taktyczne ćwiczenie ze strzelaniem amunicją ćwiczebną, zbliżone swym charakterem warunków planowanego ćwiczenia ze strzelaniem amunicją bojową, lecz w innym terenie i na tle innej sytuacji taktycznej.

11. W celu wyrobienia u szeregowców umiejętności użycia broni w nocy i w warunkach ograniczonej widoczności, część zajęć z zakresu przygotowania do odbycia strzelań pojedynczo-bojowych w składzie pododdziałów, przeprowadzać w nocy. Na ćwiczeniach tych nauczyć szeregowców: bezszelestnego posuwania się, umiejętnego wyboru miejsca do strzelania, wyszukiwania celów i określania do nich odległości na podstawie błysków strzałów, wybuchów i innych demaskujących oznak strzelania, ładowania i rozładowania broni kierując się jedynie dotykiem, usuwania zacięć i prowadzenia ognia do celów oświetlonych i nieoświetlonych.

12. W szkoleniu ogniowym bezwzględnie przestrzegać zasady kolejności i stopniowania trudności w nauczaniu.

W tym celu:

- przystrzelanie broni powinno być zakończone do chwili rozpoczęcia strzelań amunicją bojową;
- szkolenie w znajomości broni, sposobach i zasadach strzelania oraz przerobienie wiadomości z obserwacji i określania odległości powinno wyprzedzać ćwiczenie ze strzelaniem amunicją bojową i rzucanie granatami ręcznymi;
- w toku szkolenia szeroko wykorzystywać przybory strzeleckie /szkła kontrolne, muszki pokazowe, diafragmy itp./.

Zabrania się przeprowadzać zajęcia na nie przygotowanych placach ćwiczeń, posługiwania się niesprawną bronią oraz niesprawnymi przyborami strzeleckimi, nauczania ładowania i oddawania strzału bez amunicji szkolnej.

13. Przy przygotowywaniu szeregowców do strzelań oraz w czasie odbywania strzelań ściśle przestrzegać zasad i wskazówek podanych w "Instrukcji strzelania piechoty".

14. Doskonalenie przerobionych zagadnień, wymagających zautomatyzowania czynności, przerabiać na treningach ogniowych w czasie przewidzianym porządkiem dnia. Przed tym jednak czynności te muszą być starannie przerobione na ćwiczeniach ze szkolenia ogniowego, aby trening nie utrwał błędnych nawyków.

15. Strzelania przygotowawcze z kbks jako zagadnienie działu "sposoby strzelania" należy planować z zasady na każdym ćwiczeniu oraz odbywać je z grupami najlepiej przygotowanych szeregowców na punkcie kontrolnym dowódcy plutonu /kompanii/ lub w specjalnie zorganizowanej podgrupie.

16. Tematy ze szkolenia ogniowego należy przerabiać w kolejności ujętej w programie z tym, że w pierwszym roku służby przerobić tematy od 1-7, a w drugim roku służby tematy od 8-17.

W pododdziałach specjalnych w pierwszym roku służby przerobić tematy od 1-2, a w drugim roku służby tematy od 3-5. Temat 3 przerabiają tylko pododdziały posiadające na

uzbrojeniu rkm.

Wykaz strzelań dla młodego i starszego rocznika podany będzie rok rocznie w "Wytycznych szkolenia bojowego Wojsk Lądowych".

PODODDZIAŁY PIECHOTY

A. CAŁY STAN OSOBOWY PLUTONÓW PIECHOTY KOMPANII PIECHOTY

Wykaz tematów

Nr tematu	Wyszczególnienie tematów
1	a/ <u>dla młodego rocznika</u> Strzelanie z broni piechoty do celu nieruchomego w postawie leżąc z wykorzystaniem podpórki w czasie nieograniczonym /strzelanie szkolne nr 1 z kbk, pm, rkm i rgppanc/.

Temat 1 - Strzelanie z broni piechoty do celu nieruchomego w postawie leżąc z wykorzystaniem podpórki w czasie nieograniczonym /strzelanie szkolne nr 1 z kbk, pm, rkm i rgppanc/.

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- znajomości broni będącej na wyposażeniu kompanii piechoty;
- zasad powstawania strzału i elementów celowania;
- umiejętność prowadzenia ognia z kbk, pm, rkm i rgppanc do celu nieruchomego;
- znajomość granatu ręcznego - zaczepnego i rzucanie granatem do celu;
- znajomość najprostszyc sposobów określania odległości w terenie.

Zagadnienia:

Dział I - Znajomość broni

Właściwości bojowe i budowa kbk, pm, rkm i rgppano. Rozkładanie i składanie broni. Opis i przeznaczenie części broni.

Pięlęgnacja i czyszczenie broni /karabinka, pistoletu maszynowego, ręcznego karabina maszynowego i ręcznego granatnika przeciwpancernego/: obchodzenie się z bronią w koszarach i na ćwiczeniach, przybory i środki do czyszczenia i smarowania broni, codzienny przegląd broni, kbk, pm, rkm i rgppanc przez szeregowca. Działanie części broni /kbk, pm, rkm, rgppanc/ podczas ładowania i oddania strzału. Charakterystyczne zacięcia i sposób ich usuwania. Budowa naboju do kbk, pm, rkm, rgppano/. Budowa magazynków do pm oraz taśm /magazynków/ do rkm.

Dział II - Zasady strzelania

/teoria strzału/

Przyrządy celownicze kbk, pm, rkm i rgppanc, opis i przeznaczenie. Celowanie i jego elementy /linia strzału, linia celowania i linia celownicza, punkt celowania/. Zjawisko strzału i opis naboju kbk, pm, rkm i rgppanc, powstawanie strzału oraz procesy zachodzące w naboju, powstawanie gazów prochowych, ich praca i wpływ na pocisk.

Ruch pocisku w przewodzie lufy, znaczenie gwintów i ich wpływ na ruch pocisku w powietrzu. Odrzut. Wpływ odrzutu na celność strzału. Wykorzystanie odrzutu w broni maszynowej.

Dział III - Sposoby strzelania

Omówienie warunków strzelania szkolnego nr 1 z kbk, pm, rkm i rgppanc. Wykonanie warunków strzelania przez najlepszych strzelców pododdziału.

Przygotowanie do strzelania z kbk w postawie leżąc, przyjęcie postawy, dopasowanie podpórki. Ładowanie kbk i nastawienie celownika. Złożenie się do strzału. Celowanie na różne odległości siedząc lub leżąc przy pomocy diafragmy i bez niej.

Celowanie leżąc z wykorzystaniem podpórki i bez podpórki. Trójkąt jednolitości celowania bezpośredni i pośredni. Sciąganie języka spustowego. Łączne wykonanie wszystkich czynności do prowadzenia ognia z kbk z postawy leżąc do różnych celów nieruchomych. Strzelanie przygotowawcze z kbks.

Umówienie zasad zachowania się na strzelnicy oraz praktyczne przerobienie tych zasad.

Strzelanie z kbk amunicją bojową.

Przygotowanie do strzelania z pm w postawie leżąc - przyjęcie postawy, dopasowanie podpórki. Ładowanie magazynków pm. Ładowanie, przeładowanie i rozładowanie pm, nastawienie celownika. Składanie się i celowanie na odległość 100 m ze sprawdzeniem przez szkło kontrolne. Pośredni i bezpośredni trójkąt jednolitości celowania. Strzelanie ogniem pojedynczym i krótkimi seriami. Łączne wykonanie wszystkich czynności składających się na prowadzenie ognia pojedynczego i krótkimi seriami w postawie leżąc z podpórką. Strzelanie krótkimi seriami z pm przystosowanego do strzelania amunicją sportową.

Strzelanie z pm amunicją bojową.

Wybór i zajęcie stanowiska ogniowego, ustawienie rkm na stanowisku ogniowym. Ładowanie taśmy /magazynków/. Ładowanie i rozładowanie rkm. Nastawienie celownika, składanie się i celowanie na odległość 100 m ze sprawdzeniem przez szkło kontrolne. Pośredni i bezpośredni trójkąt jednolitości celowania. Wybór celownika, punktu celowania i rodzaju ognia. Ładowanie taśmy /magazynka/ na czas. Wykonanie wszystkich czynności składających się na oddanie strzału z rkm. Strzelanie krótkimi seriami amunicją ćwiczebną /ślepa/.

Strzelanie z rkm amunicją bojową.

Przebieg granatnika z położenia marszowego do bojowego i odwrotnie. Wybór i urządzenie stanowiska ogniowego do strzelania z postawy leżąc. Zajęcie stanowiska ogniowego i ustawienie granatnika na stanowisku. Ładowanie granatnika. Czynności w czasie oddawania strzału. Usunięcie niewypału. Rozładowanie granatnika, Ładowanie, złożenie się, celowanie i oddanie strzału do celu nieruchomego. Strzelanie do celów nieruchomych rozmieszczonych wzdłuż frontu i w głębi. Przenoszenie ognia z jednego celu na drugi. Srodki bezpieczeństwa przy strzelaniu

z granatnika.

Strzelanie z rgppanc amunicją bojową.

Dział IV - Rzucanie granatami ręcznymi

Ogólna charakterystyka i przeznaczenie granatów ręcznych. Charakterystyka, budowa i opis granatu ręcznego - zaczepnego. Zapalnik do granatów ręcznych - jego budowa i opis, położenie części granatu przed uzbrojeniem i czynności strzelca przy uzbrojeniu i rzucaniu granatem. Działanie części granatu podczas rzutu. Rzucanie granatem stojąc do celu na odległość 20-35 m. Rzucanie granatem leżąc. Cwiczenie szkolne w rzucaniu granatami ręcznymi nr 1 według "Instrukcji Strzelania Piechoty".

Dział V - Obserwacja i określenie odległości

Znaczenie prawidłowego określania odległości przy strzelaniu. Najprostsze sposoby określania odległości. Dozory i sposób posługiwania się nimi. Wyrobienie spostrzegawczości i zdolności obserwacyjnych. Określenie odległości pomiarem /określenie wielkości pary kroków przez żołnierzy/. Mierzenie odległości parami kroków. Mierzenie odległości na oko według stopnia widoczności przedmiotów terenowych lub celów. Zapoznanie z tabelą widoczności.

Wnoszenie poprawek do odległości określonych wzrokiem przez żołnierzy. Lornetka i peryskop zwiadowczy: budowa i zasady posługiwania się nimi.

B. UZBROJENI W KBK

Wykaz tematów

Nr tematów	Wyszczególnienie tematów
1	2
	a/ <u>dla młodego rocznika</u>
2	Strzelanie z karabinka do celu ukazującego się w postawie leżąc z wolnej ręki

1	2
3	Strzelanie z karabinka do celu ruchomego w postawie stojąc z okopu /strzelanie szkolne nr 3 z kbk/.
4	Strzelanie z karabinka do celów ukazujących się i ruchomych w natarciu /strzelanie pojedynczo-bojowe nr 1 z kbk/.
5	Strzelanie z karabinka do celów ukazujących się w czasie odpierania ataku nieprzyjaciela w nocy /strzelanie pojedynczo-bojowe nr 2 z kbk/.
6	Drużyna piechoty w natarciu /strzelanie bojowe nr 1/.
7	Drużyna piechoty w obronie w nocy odpiera atak nieprzyjaciela /strzelanie bojowe nr 2/.
	b/ <u>dla starszego rocznika</u>
8	Uzbrojenie pododdziałów armii obcych /drużyny, plutonu, kompanii/.
9	Strzelanie z km z transportera opancerzonego z miejsca w ograniczonym czasie do celu ukazującego się /strzelanie szkolne nr 1 z km z transportera opancerzonego/.
10	Strzelanie z pistoletu maszynowego z przystosowanym urządzeniem do miotania granatów do celów opancerzonych i nieopancerzonych.
11	Strzelanie z karabinka z transportera opancerzonego lub samochodu z krótkich przystanków do celu ukazującego się /strzelanie pojedynczo-bojowe nr 1 z transportera opancerzonego lub samochodu/.
12	Strzelanie z karabinka z transportera opancerzonego lub samochodu w ruchu ze zwolnieniem szybkości do celów ukazujących się grupowych /strzelanie pojedynczo-bojowe nr 2 z transportera opancerzonego lub samochodu/.
13	Strzelanie z karabinka z transportera opancerzonego lub samochodu w ruchu do celu ruchomego /strzelanie pojedynczo-bojowe nr 3 z transportera opancerzonego lub samochodu/.
14	Drużyna piechoty w natarciu w szyku przedbojowym na transporterze opancerzonym lub samochodzie /strzelanie bojowe nr 1 z transportera opancerzonego lub samochodu/.

1	2
15	Drużyna piechoty na transporterze opancerzonym /samochodzie/ w pościgu /strzelanie bojowe nr 2 z transportera opancerzonego lub samochodu/.
16	Strzelanie z karabinka do celów powietrznych samodzielnie oraz w składzie drużyny i plutonu.
17	Strzelanie z rkm do celu ukazującego się, grupowego, krótkimi seriami /strzelanie szkolne nr 2 z rkm/

Temat 2 - Strzelanie z karabinka do celu ukazującego się w postawie leżąc z wolnej ręki /strzelanie szkolne nr 2 z kbk/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- działania części karabinka i właściwości celownika do strzelań nocnych;
- zasad lotu pocisku w powietrzu, elementów toru pocisku oraz wykorzystania toru pocisku do prowadzenia celnego ognia;
- umiejętności strzelania z wolnej ręki do celu ukazującego się;
- znajomości granatu ręcznego-obronnego;
- umiejętności prowadzenia obserwacji drogi marszu i w wyznaczonym sektorze.

Zagadnienia:

Dział I - Znajomość broni

Działanie karabinka przy przeładowaniu, zabezpieczeniu i rozładowaniu.

Przeznaczenie i budowa celownika do strzelań nocnych. Ogólne wiadomości o budowie celownika. Źródła zasilania. Przegląd celownika przed użyciem i po użyciu. Charakterystyczne niesprawności celownika i sposoby ich usuwania. Pielęgnacja i przechowywanie celownika. Sprawdzenie celownika.

Dział II - Zasady strzelania

/teoria strzału/

Prędkość początkowa i jej znaczenie. Siła przebijania pocisku. Ruch pocisku w powietrzu, tor pocisku i jego elementy. Części składowe toru pocisku. Praktyczne znaczenie toru pocisku. Stromy i płaski tor pocisku. Przewyższenie toru pocisku nad linią celowania /na 100, 200, 300 m - celownik 1, 2, 3 i 4/. Wpływ przewyższenia toru pocisku na dobór celownika. Pole rażenia, strzał bezwzględny. Pole zakryte i pole marstwe. Obliczenie wielkości pola zakrytego. Rozrzut, jego przyczyny. Określenie pola rozrzutu. Średni punkt trafienia i sposób jego określenia. Pas środkowy i środkowy prostokąt rozrzutu. Pojęcie o celności strzelania /pojęcie skupienia i odchylenia średniego punktu trafienia od środka celu/. Wykreślenie średniego punktu trafienia i ustalenie poprawek w nastawieniu przyrządów celowniczych. Wpływ warunków atmosferycznych na celność strzelania. Obliczenie poprawek na wiatr boczny wiejący pod kątem 90° . Uwzględnienie poprawek w doborze punktu celowania na wiatr słaby, umiarkowany i silny, wiejący pod różnymi kątami do kierunku strzału.

Dział III - Sposoby strzelania

Omówienie warunków strzelania oraz pokaz wykonania strzelania przez najlepszych strzelców pododdziału.

Wybór i urządzenie stanowiska do strzelania leżąc z wolnej ręki. Wysunięcie się na stanowisko ogniowe. Sposoby i zasady strzelania do celów ukazujących się. Oddanie strzału nabojem szkolnym leżąc z wolnej ręki do celu ukazującego się ze sprawdzeniem przez szkło kontrolne. Pośredni trójkąt jednolitości celowania. Określenie kierunku i prędkości wiatru oraz uwzględnienie poprawek na wiatr boczny i skośny. Sposoby strzelania w warunkach zadymiania, przy zmroku w noc księżycową do celów na bliskich odległościach, do celów oświetlonych i do celów demaskujących się błyskiem strzałów i dźwiękiem. Strzelanie w nocy przy użyciu celownika /noktowizora/ do strzelań nocnych. Doprowadzenie celownika z położenia marszowego w położenie bojowe. Włączenie źródeł zasilania.

Obserwacja pola walki i wyszukiwanie celów przy użyciu celownika. Sposoby strzelania do celów nieruchomych, ukazujących się i ruchomych. Przerwanie ognia. Doprowadzenie celownika z położenia bojowego w położenie marszowe.

Zasady i sposoby strzelania do celów pływających /morskich/. Dobór punktu celowania i momentu otwarcia ognia do celu pływającego ukazującego się lub ruchomego. Samodzielne strzelanie do różnych celów pływających /morskich/ amunicją ćwiczebną /ślepa/. Sposoby strzelania do celów pływających w ograniczonej widoczności i w warunkach napadu chemicznego nieprzyjaciela. Strzelanie przygotowawcze z kbks.

Strzelanie amunicją bojową przeprowadzić w dzień i w nocy.

Dział IV - Rzucanie granatami ręcznymi

Granat ręczny - obronny, właściwości bojowe i budowa granatu. Uzbrojenie granatu. Położenie części granatu podczas rzutu. Rzucanie granatów z miejsca, w marszu i w biegu do celu w transzei. Rzucanie granatów klęcząc. Cwiczenie nr 2 według "Instrukcji Strzelania Piechoty".

Dział V - Obserwacja i określanie odległości

Obserwacja wzdłuż drogi marszu, meldowanie i omówienie wyników obserwacji w wyznaczonym sektorze. Praktyczne prowadzenie obserwacji. Doskonalenie w określaniu odległości na oko według stopnia widoczności przedmiotów terenowych lub celów na odległość 600 m.

Nauka określenia odległości według wielkości odcinków terenu /wzrokowo utrwalonych/.

Zapoznanie z zasadami prowadzenia obserwacji wybrzeża morskiego. Praktyczne prowadzenie obserwacji przy różnych stanach morza i w różnych warunkach atmosferycznych. Określanie odległości do celów /morskich/ pływających. Prowadzenie obserwacji w warunkach ograniczonej widoczności.

Temat 3 - Strzelanie z karabinka do celu ruchomego w postawie stojąc z okopu /strzelanie szkolne nr 3 z kbk/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- Przeprowadzania przeglądów kbk oraz odkażania i dezaktywacji kbk;
- zasad dobierania punktu celowania przy strzelaniu do celów ruchomych;
  - umiejętności strzelania z kbk do celu ruchomego;
  - znajomości granatu ppanc i rzucania granatami ręcznymi w marszu i w biegu oraz w walkach ulicznych;
  - sposobów wykrywania celów i określania do nich odległości.

Zagadnienia:

Dział I - Znajomość broni

Przegląd kbk w stanie złożonym i rozłożonym. Przegląd i obchodzenie się z nabojami. Odkażanie i dezaktywacja kbk.

Dział II - Zasady strzelania

/teoria strzału/

Dobór punktu celowania do celów ruchomych, wyprzedzenie, tabela wyprzedzeń i sposób posługiwania się nią. Rozwiązywanie prostych zadań na dobór punktu celowania i branie wyprzedzenia do celów poruszających się prostopadle do osi strzału. Dobór punktu celowania. Wpływ błędów strzelca i na celność strzelania. Praktyczne rozwiązywanie zadań.

Dział III - Sposoby strzelania

Omówienie warunków danego strzelania. Analiza cech szczególnych strzelania oraz pokaz wykonania strzelania amunicją bojową. Nauka prowadzenia ognia w postawie leżąc, kładąc i stojąc z okopu na odległość 200 m. Trójkąt jednolitości celo-

wania - pośredni - odległość 200 m. Zajmowanie stanowiska w okopie, ustawienie celownika, ładowanie i celowanie. Sprawdzenie przez szkło kontrolne. Strzelanie do celu poruszającego się równoległe do płaszczyzny strzelania, pod kątem prostym i na sposobem prowadzenia celu i wyczekiwania na cel. Dobór punktu celowania, branie wyprzedzenia. Strzelanie do celów poruszających się. Strzelanie przygotowawcze z kbks.

Strzelanie amunicją bojową.

Dział IV - Rzucanie granatami ręcznymi

Granat ppanc - właściwości bojowe, budowa i działanie granatu. Rzucanie granatami ręcznymi w marszu /biegu/ w rowach łączących ze strzelaniem z kbk amunicją ćwiczebną /ślepa/. Rzucanie granatami do okien i drzwi podczas walk ulicznych. Ćwiczenie nr 3 według "Instrukcji Strzelania Piechoty".

Dział V - Obserwacja i określenie odległości

Sposoby określania położenia celów, wykrywanie celów - cele na odległość do 1000 m. Ćwiczenie nr 1 i 2 z obserwacji i określenie odległości według "Instrukcji Strzelania Piechoty".

Temat 4 - Strzelanie z karabinka do celów ukazujących się i ruchomych w natarciu /strzelania pojedynczo-bojowe nr 1 z kbk/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- znajomości budowy, rozkładania i składania pm i dokonywanie przeglądów pm oraz odkażania pm;
- umiejętności doboru punktu celowania ze względów na oświetlenie przyrządów celowniczych;
- umiejętności w samodzielnym niszczeniu z kbk celów ukazujących się i ruchomych w natarciu w dzień i w nocy;

- doskonalić znajomości granatu ppanc i rzucanie granatów ppanc;
- prowadzenia obserwacji i szybkiego określania odległości w natarciu.

Zagadnienia:

Dział I - Znajomość broni

Przegląd pm w stanie złożonym i rozłożonym. Przegląd przyborów do pm. Odkazanie i dezaktywacja pm.

Dział II - Zasady strzelania

/teoria strzału/

Wpływ oświetlenia na celność strzelania. Dobór punktu celowania.

Dział III - Sposoby strzelania

Omówienie warunków strzelania. Analiza cech szczególnych strzelania oraz pokaz wykonania strzelania przez najlepszych strzelców pododdziału.

Przygotowanie do niszczenia celów nieruchomych, ukazujących się i ruchomych. Wybór stanowiska ogniowego, wyszukiwanie celów. Ocena i wybór celów. Określenie odległości, wybór celownika i punktu celowania. Strzelanie z różnych postaw i w marszu do celów nieruchomych, ukazujących się i ruchomych. Strzelanie z wykorzystaniem indywidualnych środków opchem.

Przygotowanie broni do strzelania w natarciu w nocy. Urządzenie stanowiska ogniowego. Wyszukiwanie celów oświetlonych rakietami oraz zdradzających się błyskiem strzału lub dźwiękiem. Składanie się i celowanie do celów oświetlonych ukazujących się i ruchomych w natarciu w nocy. Strzelanie amunicją bojową w dzień i w nocy.

Dział IV - Rzucanie granatami ręcznymi

Budowa i działanie granatów przeciwpancernych. Uzbrojenie i rzucanie granatem ppanc. Szkolenie w rzucaniu granatami ppanc z za ukrycia do czołga w miejscu, w ruchu na stanowisko.

Cwiczenie nr 4 według "Instrukcji Strzelania Piechoty".

Dział V - Obserwacja i określenie odległości

Szkolenie w obserwacji w szybkim określaniu odległości w natarciu. Obserwacja i określenie odległości do celów oświetlonych raketami lub reflektorami oraz według dźwięku i błysku. Cwiczenie nr 3 według "Instrukcji Strzelania Piechoty".

Temat 5 - Strzelanie z karabinka do celów ukazujących się w czasie odpierania ataku nieprzyjaciela w nocy /strzelanie pojedynczo-bojowe nr 2 z kbk/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- sprawnego rozkładania kbk w ograniczonej widoczności, budowy, rozkładania i składania rkm, przeglądów, dezaktywacji i odkażania rkm;
- umiejętności samodzielnego strzelania z kbk w obronie do celów ukazujących się;
- zapoznać z zachowaniem się na rzutni bojowej i nauczyć rzucania granatem - bojowym.

Zagadnienia:

Dział I - Znajomość broni

Rozkładanie i składanie kbk oraz usuwania niesprawności w warunkach ograniczonej widoczności.

Budowa, rozkładanie i składanie rkm /doskonalenie/, przegląd rkm w stanie złożonym i rozłożonym. Przegląd taśm /magazyneków/ i naboju. Czyszczenie i smarowanie rkm przed strzelaniem i po strzelaniu. Odkażanie i dezaktywacja rkm.

Dział II - Zasady strzelania

/teoria strzału/

Cwiczenie kontrolno-sprawdzające z zagadnień zawar-

tych w Dz.II temat 1.

Dział III - Sposoby strzelania

Omówienie cech szczególnych danego strzelania. Pokaz przygotowania i wykonania strzelania amunicją bojową przez najlepszych strzelców pododdziału. Przygotowanie broni do nocnego strzelania, wykorzystanie kołków, drabiny, przyrządów celowniczych do strzelania w nocy /z masą promieniotwórczą/ itd. Przygotowanie do samodzielnego niszczenia celów nieruchomych, ukazujących się i ruchomych. Wyszukiwanie, ocena i wybór celów. Określenie odległości, wybór celownika i punktu celowania. Samodzielne wykonanie strzelania z różnych postaw i w różnych warunkach /o zmroku, w nocy, w dymie/. Strzelanie w warunkach napadu chemicznego, przy wykorzystaniu indywidualnych środków opchem.

Sposoby strzelania /doskonalenie/ w odpieraniu ataku desantu morskiego nieprzyjaciela przy obronie wybrzeża. Niszczenie celów pływających samodzielnie * przygotowanych stanowisk ogniowych. Dobór punktu celowania, strzelanie i przenoszenie ognia z jednego celu na drugi.

Strzelanie amunicją bojową.

Dział IV - Rzucanie granatami ręcznymi

Rzucanie granatami leżąc do otworu strzelniczego. Rzucanie granatów z za ukrycia do czołgu posuwającego się pod różnymi kątami. Obchodzenie się z granatami ręcznymi i środki ostrożności, zachowanie się na rzutni bojowej i warunki bezpieczeństwa. Cwiczenie pojedynczo-bojowe według "Instrukcji Strzelania Piechoty".

Dział V - Obserwacja i określanie odległości

Cwiczenie kontrolne z obserwacji i określania odległości według "Instrukcji Strzelania Piechoty".

Doskonalenie w prowadzeniu obserwacji wybrzeża morskiego i w określaniu odległości do celów pływających /morskich/.

Temat 6 - Drużyna piechoty w natarciu /strzelanie bojowe
nr 1/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- zasad budowy i obchodzenia się z rgppanc;
- budowa i działanie naboju;
- sposobów prowadzenia ognia w składzie drużyny w czasie natarcia w dzień i w nocy.

Zagadnienia:

Dział I - Znajomość broni

Warunki bezpieczeństwa przy strzelaniu z rgppanc. Przygotowanie rgppanc do strzelania. Sprawdzenie przyrządów celowniczych. Działanie zapalnika. Składanie naboju. Nabój ćwiczebny. Opakowanie i transport naboju ćwiczebnych. Transport i przenoszenie naboju ćwiczebnych przy szkoleniu. Składanie naboju ćwiczebnego. Nabój szkolny. Sprawdzenie urządzenia odpalającego. Przegląd naboju przed strzelaniem. Przegląd granatnika, naboju i przyborów. Niesprawności granatnika i naboju. Zapobieganie i usuwanie niesprawności granatnika i naboju. Położenie części rgppanc przed strzelaniem. Działanie części rgppanc podczas ładowania, oddania strzału, przy zabezpieczeniu i odbezpieczeniu. Przygotowanie rgppanc do marszu.

Dział III - Sposoby strzelania

Strzelanie w składzie drużyny ogniem pojedynczym i salwowym na komendę dowódcy drużyny do różnych celów w terenie.

Wykonanie ćwiczenia amunicją ćwiczebną /ślepa/ opierając się na treści strzelania bojowego nr 1 w składzie drużyny rozmieszczenie drużyny piechoty na podstawie wyjściowej do ataku, obserwacja pola walki i prowadzenie ognia na podstawie wyjściowej do ataku, prowadzenie ognia w marszu i z krótkich przystanków w czasie ataku. Podział, ześrodkowanie, przeniesienie

i przerwanie ognia podczas natarcia. Odpieranie kontrataków nieprzyjaciela ogniem drużyny piechoty.

Przygotowanie podstawy wyjściowej do natarcia w nocy. Strzelanie w składzie drużyny do celów ukazujących się i ruchomych, oświetlonych lub demaskujących się błyskiem strzałów lub dźwiękiem w natarciu w nocy. Prowadzenie ognia samodzielnie lub na rozkaz dowódcy drużyny. Odpieranie kontrataku npla w nocy. Warunki bezpieczeństwa w czasie strzelania w składzie drużyny w natarciu w nocy.

Strzelanie amunicją bojową w dzień i w nocy.

Temat 7 - Drużyna piechoty w obronie w nocy odpiera atak nieprzyjaciela /strzelanie bojowe nr 2/

Cel ćwiczenia:

Nauczyć szeregowców:

- umiejętności prowadzenia ognia w składzie drużyny w obronie.

Zagadnienia:

Dział III - Sposoby strzelania

Wykonywanie ćwiczenia amunicją ćwiczebną /ślepa/ o zmroku lub w nocy przy wykorzystaniu różnych środków oświetlających opierając się na treści strzelania bojowego nr 2 w składzie drużyny piechoty. Rozmieszczenie drużyny w transzei, postawienie zadań bojowych. Przygotowanie drużyny do obrony. Urządzenie stanowisk ogniowych. Prowadzenie, przeniesienie i przerwanie ognia w warunkach nocnych przy wykorzystaniu różnych środków oświetlających. Niszczenie celów zdradzających się błyskami wystrzału i ukazujących się na tle pożarów.

Przygotowanie drużyny do obrony odcinka wybrzeża morskiego. Niszczenie samodzielnie i na rozkaz dowódcy drużyny celów pływających /morskich/. Odpieranie ataku desantu morskiego nieprzyjaciela.

Strzelanie amunicją bojową.

Temat 8 - Uzbrojenie pododdziałów armii obcych /drużyny, plutonu, kompanii/.

Cel szkolenia:

- zapoznać szeregowców z uzbrojeniem pododdziałów armii obcych /karabinki, pistolety maszynowe, ręczne karabiny maszynowe i lekką broń ppanc/, znajdujących się na uzbrojeniu drużyny, plutonu i kompanii.

Zagadnienia:

Dział I - Znajomość broni

Właściwości bojowe, przeznaczenie i dane taktyczno-techniczne broni będącej na uzbrojeniu drużyny, plutonu, kompanii. Sposoby rozkładania i składania broni. Usuwanie zacięć. Sposoby ładowania i rozładowywania broni. Rodzaje amunicji.

Dział III - Sposoby strzelania

Zapoznanie ze sposobami strzelania z karabinów, pistoletów maszynowych, ręcznych karabinów maszynowych i lekkiej broni ppanc będących na uzbrojeniu kompanii piechoty armii obcych.

Temat 9 - Strzelanie z karabina maszynowego z transportera opancerzonego z miejsca w ograniczonym czasie do celu ukazującego się /strzelanie szkolne nr 1 z ckm z transportera opancerzonego/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- znajomości budowy i działania części km transportera opancerzonego;
- umiejętności prowadzenia ognia z pokładowego km do celu ukazującego się z miejsca.

Doskonalić szeregowców:

- w znajomości zasad strzelania, rzucaniu granatami

ręcznymi oraz w obserwacji i ocenie odległości.

Zagadnienia:

Dział I - Znajomość broni

Przeznaczenie, właściwości bojowe i ogólna budowa pokładowego km. Zapoznanie się z zasadami czyszczenia, utrzymania i pielęgnacji km. Rozkładanie i składanie km. Opis i przeznaczenie poszczególnych części km. Działanie części i urządzeń km podczas ładowania. Działanie części km w czasie strzelania. Przygotowanie km do strzelania. Ustawienie km na transporterze opancerzonym.

Dział II - Zasady strzelania

/teoria strzału/

Cwiczenie kontrolno-sprawdzające z zagadnień zawartych w Dz. II tematu 2.

Dział III - Sposoby strzelania

Omówienie warunków strzelania. Analiza cech szczególnych strzelania oraz praktyczne pokazanie wykonania strzelania amunicją bojową przez najlepszych żołnierzy pododdziału.

Wyjście transportera opancerzonego na rubież ognia. Otrzymanie zadania. Obserwacja pola walki. Przygotowanie karabina maszynowego do strzelania. Ładowanie karabina maszynowego. Strzelanie do celu ukazującego się w ograniczonym czasie. Przerwanie ognia i rozładowanie km.

Strzelanie amunicją bojową.

Dział IV - Rzucanie granatami ręcznymi

Cwiczenie kontrolno - sprawdzające - według ćwiczenia nr 1 w rzucaniu granatami ręcznymi.

Dział V - Obserwacja i określenie odległości

Cwiczenie kontrolno sprawdzające - według ćwiczenia nr 1 w obserwacji i określaniu odległości.

Temat 10 - Strzelanie z pistoletu maszynowego z przystosowanym urządzeniem do miotania granatów do celów opancerzonych i nieopancerzonych.

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- znajomości budowy i działania urządzenia do miotania granatów;
- umiejętności prowadzenia ognia do celów opancerzonych z pistoletu maszynowego przy pomocy urządzenia do miotania granatów.

Doskonalić szeregowców:

- w znajomości zasad strzelania, rzucania granatami ręcznymi oraz w obserwacji i określaniu odległości.

Zagadnienia:

Dział I - Znajomość broni

Właściwości bojowe i budowa urządzenia do miotania granatów. Zasady działania urządzenia. Budowa granatu przeciwpancernego. Zasady działania granatu. Sposób uzbrojenia granatu. Sposoby wykorzystania granatów zaczepnego i obronnego do miotania przy pomocy urządzenia.

Dział II - Zasady strzelania

/teoria strzału/

Cwiczenie kontrolno-sprawdzające z zagadnień zawartych w Dz. II tematu 3.

Dział III - Sposoby strzelania

Pokaz wykonania strzelania przez najlepszych strzelców pododdziału. Przygotowanie pm do miotania granatów /załadowanie broni, nakręcenie nasadki na lufę, zakręcanie kranika regulatora/. Nałożenie przyrządów celowniczych na pm. Ładowanie pm granatami przeciwpancernymi i obronnymi. Ładowanie pm amunicją przystosowaną do miotania granatów. Składanie się i celowanie. Wybór punktu celowania. Oddanie

strzału. Sposoby wykorzystania urządzenia do miotania granatami ręcznymi /zaczepny, obronny/ do piechoty nieprzyjaciela. Przejście do strzelania do celów żywych amunicją bojową i odwrotnie /do celów opancerzonych granatami ppanc/.
Strzelanie amunicją bojową.

Dział IV - Rzucanie granatami ręcznymi

Cwiczenie kontrolno-sprawdzające - według ćwiczenia szkolnego nr 2 w rzucaniu granatami.

Dział V - Obserwacja i określanie odległości

Cwiczenie kontrolno-sprawdzające - według ćwiczenia nr 2 w obserwacji i określaniu odległości.

Temat 11 - Strzelanie z karabinka z transportera opancerzonego lub samolotu z krótkich przystanków do celu ukazującego się /strzelanie pojedynczo-bojowe nr 1 z transportera opancerzonego lub samochodu/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- sposobów przystrzeliwania broni;
- umiejętności prowadzenia ognia z kbk z transportera opancerzonego lub samochodu z krótkich przystanków do celu ukazującego się.

Doskonalić szeregowców:

- w rzucania granatami ręcznymi oraz w obserwacji i określaniu odległości.

Zagadnienia:

Dział I - Znajomość broni

Doprowadzenie broni do normalnej celności. Zaznajomienie z zasadami i sposobami przystrzeliwania broni.

Dział III - Sposoby strzelania

Omówienie cech szczególnych danego strzelania. Pokaz

wykonania warunków strzelania amunicją bojową przez najlepszych strzelców pododdziału. Przygotowanie broni i amunicji do strzelania. Wykonanie komendy "Do wozu". Zajęcie miejsca w transporterze opancerzonym lub samochodzie. Otrzymanie zadania. Obserwacja pola walki, przygotowanie się do strzelania. Postawy do strzelania oraz sposoby prowadzenia ognia do celu ukazującego się z krótkich przystanków. Dobór punktu celowania. Składanie się, celowanie i oddanie strzału w chwili zatrzymania się transportera opancerzonego lub samochodu. Przerwanie ognia. Ponowne oddanie strzału na kolejnym przystanku. Strzelanie amunicją bojową.

Dział IV - Rzucanie granatami ręcznymi

Cwiczenie kontrolno-sprawdzające - według ćwiczenia szkolnego nr 3 w rzucaniu granatami ręcznymi.

Dział V - Obserwacja i określanie odległości

Cwiczenie kontrolno-sprawdzające - według ćwiczenia nr 3 w obserwacji i określaniu odległości.

Temat 12 - Strzelanie z karabinka z transportera opancerzonego lub samochodu w ruchu ze zwolnieniem szybkości dla celów ukazujących się grupowych /strzelanie pojedynczo-bojowe nr 2 z transportera opancerzonego lub samochodu/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- umiejętności prowadzenia ognia z kbk z transportera opancerzonego lub samochodu do celów ukazujących się.

Doskonalić szeregowców:

- w rzucaniu granatami ręcznymi oraz obserwacji i określaniu odległości.

Zagadnienia:

Dział III - Sposoby strzelania

Omówienie cech szczególnych danego strzelania. Pokaz wykonania warunków strzelania amunicją bojową przez najlepszych strzelców pododdziału. Przygotowanie broni i amunicji do strzelania. Wykonanie komendy: "Do wozu". Zajęcie miejsca w transporterze opancerzonym lub samochodzie. Otrzymanie zadania. Obserwacja pola walki, przygotowanie się do strzelania na komendę "Lewa /prawa/ burta do boju". Sposoby prowadzenia ognia, w ruchu do celu ukazującego się przy zwolnieniu szybkości transportera lub samochodu. Dobór punktu celowania. Składanie się, celowanie i prowadzenie ognia w ograniczonym czasie. Rozwiązywanie zadań ogniowych na dobór punktu celowania.

Dział IV - Rzucanie granatami ręcznymi

Cwiczenie kontrolno-sprawdzające - według ćwiczenia szkolnego nr 4 w rzucaniu granatami ręcznymi.

Dział V - Obserwacja i określanie odległości

Cwiczenie kontrolno-sprawdzające - według "Instrukcji strzelania cz. I".

Temat 13 - Strzelanie z karabinka z transportera opancerzonego lub samochodu w ruchu do celu ruchomego /strzelanie pojedynczo-bojowe nr 3 z transportera opancerzonego lub samochodu/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- umiejętności prowadzenia ognia z kbk z transportera opancerzonego lub samochodu w ruchu do celu ruchomego.

Zagadnienia:

Dział III - Sposoby strzelania

Omówienie cech szczególnych danego strzelania. Pokaz wykonania warunków strzelania amunicją bojową przez najlepszych strzelców pododdziału. Przygotowanie broni i amunicji do strzelania. Wykonanie komendy "Do wozu". Zajęcie miejsca w transporterze opancerzonym lub samochodzie. Otrzymanie zadania. Obserwacja pola walki, wybór celów, przygotowanie się do strzelania. Sposoby prowadzenia ognia w ruchu do celu ruchomego. Dobór punktu celowania i prowadzenia ognia w ograniczonym czasie.

Dział IV - Rzucanie granatami ręcznymi

Cwiczenie kontrolno-sprawdzające - według ćwiczenia pojedynczo-bojowego w rzucaniu granatami ręcznymi.

Temat 14 - Drużyna piechoty w natarciu w szyku przedbojowym na transporterze opancerzonym lub samochodzie /strzelanie bojowe nr 1 z transportera opancerzonego lub samochodu/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- umiejętności prowadzenia ognia w składzie drużyny z transportera opancerzonego lub samochodu w natarciu.

Zagadnienia:

Dział III - Sposoby strzelania

Strzelanie z karabinka z transportera opancerzonego lub samochodu w natarciu do celów ukazujących się na komendę dowódcy drużyny i samodzielnie. Wykonanie ćwiczenia amunicją ćwiczebną opierając się na treści ćwiczenia bojowego. Przygotowanie broni i amunicji do strzelania. Wykonanie komendy

"Do wozu". Otrzymanie zadania. Rozmieszczenie drużyny w transporterze opancerzonym lub samochodzie. Obserwacja pola walki. Sposoby prowadzenia ognia drużyną w czasie ruchu do celów ukazujących się. Otwarcie ognia na komendę dowódcy drużyny. Ześrodkowanie, przenoszenie, rozdzielanie ognia. Prowadzenie ognia salwowego. Przerwanie ognia. Strzelanie amunicją bojową.

Temat 15 - Drużyna piechoty na transporterze opancerzonym /samochodzie/ w pościgu /strzelanie bojowe nr 2 z transportera opancerzonego lub samochodu/.

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

-umiejętności prowadzenia ognia w składzie drużyny z transportera opancerzonego lub samochodu w czasie wykonywania przez drużynę pościgu.

Zagadnienia:

Dział III - Sposoby strzelania

Strzelania z karabinka z transportera opancerzonego lub samochodu w czasie pościgu do celów ruchomych. Wykonanie ćwiczenia amunicją ćwiczebną według założenia ćwiczenia bojowego. Przygotowanie broni i amunicji do strzelania. Wykonanie komendy "Do wozu". Otrzymanie zadania. Rozmieszczenie drużyny w samochodzie lub transporterze opancerzonym. Obserwacja pola walki. Wybór celów. Sposoby strzelania w ruchu do celów ruchomych. Otwarcie ognia na komendę dowódcy drużyny. Ześrodkowanie ognia całej drużyny do celu. Strzelanie ogniem salwowym. Przerwanie ognia. Strzelanie amunicją bojową.

Temat 16 - Strzelanie z karabinka do celów powietrznych samodzielnie oraz w składzie drużyny i plutonu

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- znajomości zasad strzelania do celów powietrznych;
- umiejętności strzelania do celów powietrznych samodzielnie oraz w składzie drużyny i plutonu;
- prowadzenie obserwacji celów powietrznych i określania odległości do nich.

Zagadnienia:

Dział II - Zasady strzelania

/teoria strzału/

Istota strzelania do celów powietrznych. Pojęcie o współrzędnych i parametrach celu. Ogólne zasady rozwiązywania zadania spotkania się pocisku z celem. Trójkąt wyprzedzenia i jego elementy. Ogólna zasada określania uchyleń tras od celu. Rekurs celu.

Dział III - Sposoby strzelania

Pokaz wykonania strzelania przez najlepszych strzelców pododdziału. Przygotowanie i zajmowanie stanowiska ogniowego do strzelania do celów powietrznych. Sposoby strzelania do samolotu lecącego poziomo. Sposoby strzelania do samolotu nurkującego /wychodzącego z nurkowania/ lub atakującego /szturmowego/. Sposoby strzelania do spadochroniarzy. Wybór celownika, wyprzedzenia i momentu otwarcia ognia. Strzelanie amunicją bojową.

Dział V - Obserwacja i określanie odległości

Zasady prowadzenia obserwacji celów powietrznych. Charakterystyka samolotów i sposoby ich rozpoznania. Sposoby określania odległości od celów powietrznych.

Temat 17 - Strzelanie z ręcznego karabina maszynowego do celu ukazującego się, grupowego, krótkimi seriami /strzelanie szkolne nr 2 z rkm/

Cel szkolenia:

- nauczyć szeregowców umiejętności strzelania z rkm

do celu ukazującego się grupowego.

Zagadnienia:

Dział III - Sposoby strzelania

Treść - jak temat 2, dział III - dla obsługi rkm.

C. UZBROJENI W PISTOLETY MASZYNOWE

Wykaz tematów

Nr tematów	Wyszczególnienie tematów
1	2
	<u>a/ dla młodego rocznika</u>
2	Strzelanie z pistoletu maszynowego do celu ukazującego się, grupowego, w postawie leżąc z podpórki /strzelanie szkolne nr 2 z pm/
3	Strzelanie z pistoletu maszynowego do celu ruchomego, grupowego w postawie stojąc w okopie /strzelanie szkolne nr 3 z pm/
4	Strzelanie z pistoletu maszynowego do celów ukazujących się i ruchomych w natarciu /strzelanie pojedynczo-bojowe nr 1 z pm/
5	Strzelanie z pistoletu maszynowego do celów ukazujących się w czasie odpierania ataku npla w nocy /strzelanie pojedynczo-bojowe nr 2 z pm/
6	Drużyna piechoty w natarciu /strzelanie bojowe nr 1 wraz z uzbrojonymi w kbk/
7	Drużyna piechoty w obronie w nocy odpiera atak nieprzyjaciela /strzelanie bojowe nr 2 wraz z uzbrojonymi w kbk/
	<u>b/ dla starszego rocznika</u>
8	Uzbrojenie pododdziałów armii obcych /drużyny, plutonu i kompanii/
9	Strzelanie z karabina maszynowego z transportera opancerzonego z miejsca w ograniczonym czasie do celu ukazującego się /strzelanie szkolne nr 1 z km z transportera opancerzonego/

1	2
10	Strzelanie z pistoletu maszynowego z przystosowanym urządzeniem do miotania granatów do celów opancerzonych i nieopancerzonych.
11	Strzelanie z pistoletu maszynowego z transportera opancerzonego lub samochodu z krótkich przystanków do celu ukazującego się /strzelanie pojedynczo-bojowe nr 1 z transportera opancerzonego lub samochodu/
12	Strzelanie z pistoletu maszynowego z transportera opancerzonego lub samochodu w ruchu, ze zwolnieniem szybkości do celów ukazujących się, grupowych /strzelanie pojedynczo-bojowe nr 2 z transportera opancerzonego lub samochodu/
13	Strzelanie z pistoletu maszynowego z transportera opancerzonego lub samochodu w ruchu do celu ruchomego /strzelanie pojedynczo-bojowe nr 3 z transportera opancerzonego lub samochodu/
14	Drużyna piechoty w natarciu w szyku przedbojowym na transporterze opancerzonym lub samochodzie /strzelanie bojowe nr 1 z transportera opancerzonego lub samochodu wraz z uzbrojonymi w kbk/
15	Drużyna piechoty w pościgu /strzelanie bojowe nr 2 z transportera opancerzonego lub samochodu wraz z uzbrojonymi w kbk/
16	Strzelanie z pistoletu maszynowego do celów powietrznych samodzielnie oraz w składzie drużyny i plutonu
17	Strzelanie z ręcznego karabina maszynowego do celu ukazującego się, grupowego, krótkimi seriami /strzelanie szkolne nr 2 z rkm/

Temat 2 - Strzelanie z pistoletu maszynowego do celu ukazującego się grupowego w postawie leżąc z podpórki /strzelanie szkolne nr 2 z pm/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- znajomości działania części pistoletu maszynowego oraz celownika do strzelań nocnych;
- zasad lotu pocisku w powietrzu elementów toru pocisku oraz wykorzystania właściwości toru po-

- cisku do prowadzenia celnego ognia;
- umiejętności prowadzenia ognia z pm do celu ukazującego się grupowego;
- znajomości granatu ręcznego - obronnego;
- umiejętności prowadzenia obserwacji dróg marszu i w wykonywanym sektorze.

Zagadnienia:

Dział I - Znajomość broni

Dzielenie części pm przy ładowaniu, strzelaniu i rozładowaniu. Przeznaczenie i budowa celownika do strzelań nocnych. Przegląd celownika przed użyciem i po użyciu. Charakterystyczne niesprawności celownika i sposoby ich usunięcia. Pięlegnacja i przechowywanie celownika. Sprawdzenie celownika.

Dział II - Zasady strzelania

/teoria strzału/

Treść jak temat 2, dział II - dla uzbrojonych w kbk.

Dział III - Sposoby strzelania

Omówienie warunków strzelania oraz pokaz wykonania strzelania przez najlepszych strzelców pododdziału. Wybór i urządzenie stanowiska, dopasowanie podpórki. Wysunięcie się na stanowisko ogniowe. Sposoby i zasady strzelania do celów ukazujących się. Prowadzenie ognia do celu ukazującego się z podpórki i z wolnej ręki ze sprawdzeniem przez szkło kontrolne. Pośredni trójkąt jednolitości celowania. Sposoby strzelania w warunkach zadymiania, przy zmroku, w noc księżycową do celów na bliskich odległościach, do celów oświetlonych i do celów demaskujących się błyskiem strzałów i dźwiękiem. Strzelanie w nocy przy użyciu celownika /noktowizora/ do strzelań nocnych. Doprowadzenie celownika z położenia marszowego w położenie bojowe. Włączenie źródeł zasilania. Obserwacja pola walki i wyszukiwanie celów przy użyciu celownika. Strzelanie do różnych celów. Przerwanie ognia. Doprowadzenie celownika z położenia bojowego w położenie marszowe. Strzelanie z pm przystosowa-

nego do strzelania amunicją sportową i ćwiczebną /ślepa/.

Zasady i sposoby strzelania do celów pływających /morskich/. Dobór punktu celowania i momentu otwarcia ognia do celu pływającego ukazującego się i ruchomego.

Samodzielne strzelanie do różnych celów pływających /morskich/ amunicją ćwiczebną /ślepa/. Sposoby strzelania do celów pływających w ograniczonej widoczności i w warunkach pływających w ograniczonej widoczności i w warunkach napadu chemicznego nieprzyjaciela.

Strzelanie amunicją bojową przeprowadzać w dzień i w nocy.

Dział IV - Rzucanie granatami ręcznymi

Treść-jak temat 2, dział IV - dla uzbrojonych w kbk.

Dział V - Obserwacja i określanie odległości

Treść-jak temat 2, dział V - dla uzbrojonych w kbk.

Temat 3 - Strzelanie z pistoletu maszynowego do celu ruchomego, grupowego w postawie stojąc w okopie /strzelanie szkolne nr 3 z pm/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- przeprowadzania przeglądów, odkażania, i dezaktywacji pm;
- obliczania poprawek na dobór punktu celowania do celów ruchomych;
- umiejętności strzelania z pm do celu ruchomego;
- znajomości granatu ppanc i rzucania granatami ręcznymi w marszu i w biegu oraz w walkach ulicznych; sposobów wykrywania celów i określania do nich odległości.

Wagadnienia:

Dział I - Znajomość broni

Przeгляд pm w stanie rozłożonym. Przeгляд i obchodzenie się z nabojami. Przeгляд przyborów. Udkazanie i dezaktywacja pm. Zapoznanie się z budową, rozkładaniem i składaniem oraz działaniem części pm innych wzorów będących na wyposażeniu wojska.

Dział II - Zasady strzelania

/teoria strzału/

Treść - jak temat 3, dział II - dla uzbrojonych w kbk.

Dział III - Sposoby strzelania

Omówienie warunków strzelania. Analiza cech szczególnych strzelania oraz pokaz wykonania strzelania przez najlepszych strzelców pododdziału. Przygotowanie się do strzelania w postawie stojąc w okopie, składanie się, celowanie i ściąganie spustu w postawie stojąc. Sprawdzenie celowania za pomocą szkła kontrolnego. Celowanie do celów ruchomych ze składaniem się i oddanie strzału nabojem ćwiczebnym. Strzelanie krótkimi seriami amunicją ćwiczebną do celu ruchomego, grupowego w postawie stojąc w okopie z przenoszeniem ognia z jednej figury bojowej na drugą. Strzelanie z pm przygotowanego do strzelania amunicją sportową i ćwiczebną /ślepa/. Strzelanie amunicją bojową.

Dział IV - Rzucanie granatami ręcznymi

Treść - jak temat 3 - dział IV - dla uzbrojonych w kbk.

Dział V - Obserwacja i określanie odległości

Treść jak temat 3 - dział V - dla uzbrojonych w kbk.

Temat 4 - Strzelanie z pistoletu maszynowego do celów ukazu-

jących się i ruchomych w natarciu / strzelanie pojedynczo-bojowe nr 1 z pm/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- działania szczęci, przeglądów, odkażania i dezaktywacji kbk;
- umiejętności doboru punktu celowania ze względu na oświetlenie przyrządów celowniczych;
- umiejętności w samodzielnym niszczeniu z pm celów ukazujących się i ruchomych w natarciu w dzień i w nocy;
- znajomości granatu ppanc i rzucanie granatami ppanc;
- prowadzenie obserwacji i szybkiego określania odległości do celów w natarciu.

Zagadnienia:

Dział I - Znajomość broni

Działanie części kbk przy przeładunku i przy zabezpieczeniu. Przegład i obchodzenie się z nabojami. Przegład przyborów do karabinka. Odkażanie i dezaktywacja karabinka.

Dział II - Zasady strzelania

/teoria strzału/

Treść jak temat 4, dział II - dla uzbrojonych w kbk.

Dział III - Sposoby strzelania

Omówienie warunków strzelania. Analiza cech szczególnych strzelania oraz pokaz wykonania strzelania przez najlepszych strzelców pododdziału. Dobór punktu celowania atmosferycznego ze sprawdzeniem celowania przez szkło kontrolne. Dobór punktu celowania dla celów ukazujących się w różnych sytuacjach. Dobór punktu celowania do celów ruchomych.

Wykrywanie, ocena i zwalczanie celów ukazujących się i ruchomych na różnych odległościach podczas natarcia. Dosko-

nalenie w przyjmowaniu postaw w zależności od terenu.

Przygotowanie broni do strzelania w natarciu w nocy. Urządzenie stanowiska ogniowego. Wyszukiwanie celów oświetlonych rakietami oraz zdradzających się błyskiem strzału lub dźwiękiem. Składanie się i celowanie do celów oświetlonych ukazujących się i ruchomych w natarciu w nocy.

Strzelanie amunicją bojową w dzień i w nocy.

Dział IV - Rzucanie granatami ręcznymi

Treść jak temat 4, dział IV - dla uzbrojonych w kbk.

Dział V - Obserwacja i określanie odległości

Treść jak temat 4, dział V - dla uzbrojonych w kbk.

Temat 5 - Strzelanie z pistoletu maszynowego do celów ukazujących się w czasie odpierania ataku nieprzyjaciela w nocy /strzelanie pojedynczo-bojowe nr 2 z pm/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- składania i rozkładania pm oraz usuwania zacięć w warunkach ograniczonej widoczności, przeglądów, dezaktywacji i odkażania rkm;
- umiejętności samodzielnego strzelania z pm do celów ukazujących się w obronie;
- zachowanie się na rzutni bojowej i rzucanie granatami bojowymi.

Zagadnienia:

Dział I - Znajomość broni

Rozkładanie i składanie pm oraz usuwanie niesprawności w warunkach ograniczonej widoczności. Budowa, rozkładanie i składanie rkm /doskonalenie/. Przegląd rkm w stanie złożonym i rozłożonym. Przegląd przyborów do rkm. Odkażanie i dezaktywacja rkm.

Dział II - Zasady strzelania

/teoria strzału/

Treść - jak temat 5, dział II - dla uzbrojonych w kbk.

Dział III - Sposoby strzelania

Omówienie cech szczególnych danego strzelania. Pokaz przygotowania i wykonania strzelania amunicją bojową przez najlepszych strzelców pododdziałów. Przygotowanie broni do nocnego strzelania, wykorzystanie kołków, darniny, przyrządów celowniczych do strzelania w nocy /z masą promieniotwórczą/ itd. Przygotowanie do samodzielnego niszczenia celów nieruchomych, ukazujących się i ruchomych. Wyszukiwanie, ocena i wybór celów. Określanie odległości, wybór celownika i punktu celowania. Samodzielne strzelanie z różnych postaw i w różnych warunkach, o zmroku, w nocy. Strzelanie w warunkach napadu chemicznego przy wykorzystaniu indywidualnych środków opchem.

Sposoby strzelania /doskonalenie/ w odpieraniu ataku desantu morskiego nieprzyjaciela, przy obronie wybrzeża. Niszczenie celów pływających samodzielnie z przygotowanych stanowisk ogniowych. Dobór punktu celowania, strzelanie i przeniesienie ognia z jednego celu na drugi.

Strzelanie amunicją bojową.

Dział IV - Rzucanie granatami ręcznymi

Treść jak temat 5, dział IV - dla uzbrojonych w kbk.

Dział V - Obserwacja i określanie odległości

Treść jak temat 5, dział V - dla uzbrojonych w kbk.

Temat 6 - Drużyna piechoty w natarciu /strzelanie bojowe nr 1 wraz z uzbrojonymi w kbk/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- zasad budowy i obchodzenia się z rgppanc, budową

- i składaniem naboju;
- sposobów prowadzenia ognia w składzie drużyny w czasie natarcia w dzień i w nocy.

Zagadnienia:

Treść jak temat 6 - dla uzbrojonych w kbk.

Temat 7 - Drużyna piechoty w obronie w nocy odpiera atak nieprzyjaciela /strzelanie bojowe nr 2 wraz z uzbrojonymi w kbk/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- umiejętności prowadzenia ognia w składzie drużyny w obronie.

Zagadnienia:

Treść - jak temat 7 - dla uzbrojonych w kbk.

Temat 8 - Uzbrojenie pododdziałów armii obcych /drużyny, plutonu, kompanii/

Cel szkolenia:

- zapoznać szeregowców z uzbrojeniem pododdziałów armii obcych /karabinki, pistolety maszynowe, ręczne karabiny maszynowe i lekka broń przeciwpancerna/ znajdujących się na uzbrojeniu drużyny, plutonu i kompanii.

Zagadnienia:

Treść jak temat 8, dla uzbrojonych w kbk.

Temat 9 - Strzelanie z karabina maszynowego z transportera opancerzonego z miejsca w ograniczonym czasie do celu ukazującego się /strzelanie szkolne nr 1 z km z transportera opancerzonego/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- znajomości budowy i działania części km transportera opancerzonego;
- umiejętności prowadzenia ognia z pokładowego km do celu ukazującego się z miejsca.

Doskonalić szeregowców:

- w znajomości zasad strzelania, rzucaniu granatami ręcznymi oraz w obserwacji i określaniu odległości.

Zagadnienia:

Treść - jak temat 9, dla uzbrojonych w kbk.

Temat 10 - Strzelanie z pistoletu maszynowego z przystosowanym urządzeniem do miotania granatów do celów opancerzonych i nieopancerzonych

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- znajomości urządzenia do miotania granatów;
- umiejętności prowadzenia ognia do celów opancerzonych z pm przy pomocy urządzenia do miotania granatów.

Doskonalić szeregowców:

- w znajomości zasad strzelania, rzucaniu granatów i określaniu odległości.

Zagadnienia:

Treść jak temat 10 - dla uzbrojonych w kbk.

Temat 11 - Strzelanie z pistoletu maszynowego z transportera opancerzonego lub samochodu z krótkich przystanków do celu ukazującego się /strzelanie pojedynczo-bojowe nr 1 z transportera opancerzonego lub samochodu/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- sposobów przystrzeliwania broni;

- umiejętności prowadzenia ognia z pm z transportera opancerzonego lub samochodu z krótkich przystanków do celu ukazującego się;
- Doskonalić szeregowców:
- w rzucaniu granatami ręcznymi oraz w obserwacji i określaniu odległości.

Zagadnienia:

Treść jak temat 11 - dla uzbrojonych w kbk.

Temat 12 - Strzelanie z pistoletu maszynowego z transportera opancerzonego lub samochodu w ruchu ze zwolnieniem szybkości do celów ukazujących się grupowych /strzelanie pojedynczo-bojowe nr 2 z transportera opancerzonego lub samochodu/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- umiejętności prowadzenia ognia z pm z transportera opancerzonego lub samochodu do celów ukazujących się.

Doskonalić szeregowców:

- w rzucaniu granatami ręcznymi oraz obserwacji i określaniu odległości.

Zagadnienia:

Treść jak temat 12 - dla uzbrojonych w kbk.

Temat 13 - Strzelanie z pistoletu maszynowego z transportera opancerzonego lub samochodu w ruchu do celu ruchomego /strzelanie pojedynczo-bojowe nr 3 z transportera opancerzonego lub samochodu/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- umiejętności prowadzenia ognia z pm z transportera opancerzonego lub samochodu w ruchu do celu ruchomego.

Zagadnienia:

Treść jak temat 13 - dla uzbrojonych w kbk.

Temat 14 - Drużyna piechoty w natarciu w szyku przedbojowym na transporterze opancerzonym lub samochodzie /strzelanie bojowe nr 1 z transportera opancerzonego lub samochodu, wraz z uzbrojonymi w kbk/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- umiejętności prowadzenia ognia w składzie drużyny z transportera opancerzonego lub samochodu w natarciu.

Zagadnienia:

Treść - jak temat 14 - dla uzbrojonych w kbk.

Temat 15 - Drużyna piechoty na transporterze opancerzonym /samochodzie/ w pościgu /strzelanie bojowe nr 2 z transportera opancerzonego lub samochodu, wraz z uzbrojonymi w kbk/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- umiejętności prowadzenia ognia w składzie drużyny z transportera opancerzonego lub samochodu w czasie wykonywania przez drużynę pościgu.

Zagadnienia:

Treść jak temat 15 - dla uzbrojonych w kbk.

Temat 16 - Strzelanie z pistoletu maszynowego do celów powietrznych samodzielnie oraz w składzie drużyny i plutonu.

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- znajomości zasad strzelania do celów powietrznych;

- umiejętności strzelania do celów powietrznych samodzielnie oraz w składzie drużyny i plutonu;
- prowadzenia obserwacji celów powietrznych oraz określania do nich odległości.

Zagadnienia:

Treść jak temat 16 - dla uzbrojonych w kbk.

Temat 17 - Strzelanie z ręcznego karabina maszynowego do celu ukazującego się, grupowego, krótkimi seriami /strzelanie szkolne nr 2 z rkm/

Cel szkolenia:

- nauczyć szeregowców umiejętności prowadzenia ognia z rkm do celu ukazującego się grupowego.

Zagadnienia:

Treść jak temat 17 - dla uzbrojonych w kbk.

D. OBSŁUGI RĘCZNYCH KARABINÓW MASZYNOWYCH

Wykaz tematów

Nr tematów	Wyszczególnienie tematów
	<u>a/ dla młodszego rocznika</u>
2	Strzelanie z ręcznego karabina maszynowego do celu ukazującego się, grupowego, krótkimi seriami /strzelanie szkolne nr 2 z rkm/
3	Strzelanie z ręcznego karabina maszynowego do celu ruchomego, grupowego, krótkimi seriami /strzelanie szkolne nr 3 z rkm/
4	Strzelanie z ręcznego karabina maszynowego do celów ukazujących się i ruchomych w natarciu /strzelanie pojedynczo-bojowe nr 1 z rkm/
5	Strzelanie z ręcznego karabina maszynowego do celów ukazujących się w czasie odpięcia ataku nieprzyjaciela w nocy /strzelanie pojedynczo-bojowe nr 2 z rkm/

Nr tematów	Wyszczególnienie tematów
6	Drużyna piechoty w natarciu /strzelanie bojowe nr 1 wraz z uzbrojonymi w kbk/
7	Drużyna piechoty w obronie w nocy odpiera atak nieprzyjaciela /strzelanie bojowe nr 2 wraz z uzbrojonymi w kbk/
8	a/ <u>dla starszego rocznika</u> Uzbrojenie pododdziałów armii oboych /drużyny, plutonu, kompanii/
9	Strzelanie z karabina maszynowego z transportera opancerzonego z miejsca w ograniczonym czasie do celu ukazującego się /strzelanie szkolne nr 1 z km z transportera opancerzonego/.
10	Strzelanie z pistoletu maszynowego z przystosowanym urządzeniem do miotania granatów do celów opancerzonych i nieopancerzonych
11	Strzelanie z rkm z transportera opancerzonego lub samochodu z krótkich przystanków do celu ukazującego się /strzelanie pojedynczo-bojowe nr 1 z transportera opancerzonego lub samochodu/
12	Strzelanie z rkm z transportera opancerzonego lub samochodu w ruchu ze zwolnieniem szybkości do celów ukazujących się, grupowych /strzelanie pojedynczo-bojowe nr 2 z transportera opancerzonego lub samochodu/
13	Strzelanie z rkm z transportera opancerzonego lub samochodu w ruchu do celu ruchomego /strzelanie pojedynczo-bojowe nr 3 z transportera opancerzonego lub samochodu/
14	Drużyna piechoty w natarciu w szyku przedbojowym na transporterze opancerzonym lub samochodzie /strzelanie bojowe nr 1 z transportera opancerzonego lub samochodu wraz z uzbrojonymi w kbk/
15	Drużyna piechoty na transporterze opancerzonym /samochodzie/ w pościgu /strzelanie bojowe nr 2 z transportera opancerzonego lub samochodu wraz z uzbrojonymi w kbk/
16	Strzelanie z ręcznego karabina maszynowego do celów powietrznych samodzielnie oraz w składzie drużyny i plutonu.

Temat 2 - Strzelanie z ręcznego karabina maszynowego do celu ukazującego się, grupowego krótkimi seriami /strzelanie szkolne nr 2 z rkm/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- znajomości działania części rkm oraz celownika do strzelań nocnych;
- zasad lotu pocisku w powietrzu elementów toru pocisku oraz wykorzystania właściwości toru pocisku do prowadzenia celnego ognia;
- umiejętności prowadzenia ognia z rkm do celu ukazującego się grupowego;
- znajomości granatu ręcznego - obronnego;
- umiejętności prowadzenia obserwacji drogi marszu i w wyznaczonym sektorze.

Wagadnienia:

Dział I - Znajomość broni

Działanie części rkm przy ładowaniu, strzelaniu i rozładowaniu. Rozkładanie i składanie magazynka. Przegląd taśmy i naboju. Rozkładanie i składanie magazynka. Przeznaczenie i budowa celownika do strzelań nocnych. Ogólne właściwości celownika. Źródła zasilania. Przegląd celownika przed użyciem i po użyciu. Charakterystyczne niesprawności celownika i sposoby ich usuwania. Pielęgnacja i przechowywanie celownika. Sprawdzenie celownika.

Dział II - Zasady strzelania

/teoria strzału/

Treść - jak temat 2, dział II - dla uzbrojonych w kbk.

Dział III - Sposoby strzelania

Omówienie warunków strzelania oraz pokaz wykonania strzelania przez najlepszych strzelców pododdziału. Wybór i urządzenie stanowiska ogniowego. Wysunięcie się na stanowisko ogniowe. Sposoby i zasady strzelania do celów ukazują-

cych się.Ładowanie magazynków.Strzelanie do celu ukazującego się ze sprawdzeniem przez szkło kontrolne.Pośredni trójkąt jednolitości celowania.Sposoby strzelania w nocy do celów na bliskich odległościach,do celów oświetlonych i do celów demaskujących się błyskiem strzałów i dźwiękiem.

Strzelanie w nocy przy użyciu celownika /noktowizora/ do strzelań nocnych.Doprowadzenie celownika z położenia marszowego w położenie bojowe.Włączenie źródeł zasilania.Obszerwacja pola walki i wyszukiwanie celów przy użyciu celownika.Prowadzenie i przerwanie ognia.Doprowadzenie celownika z położenia bojowego w położenie marszowe.

Zasady i sposoby strzelania do celów pływających /morskich/.Dobór punktu celowania i momentu otwarcia ognia do celu pływającego ukazującego się lub ruchomego.Samodzielne strzelanie do różnych celów pływających /morskich/ amunicją ćwiczebną /ślepa/.Sposoby strzelania do celów pływających w ograniczonej widoczności i w warunkach napadu chemicznego nieprzyjaciela.

Strzelanie amunicją bojową - prowadzić w dzień i w nocy.

Dział IV - Rzucanie granatami ręcznymi

Treść jak temat 2,dział IV - dla uzbrojonych w kbk.

Dział V - Obserwacja i określania odległości

Treść jak temat 2,dział V - dla uzbrojonych w kbk.

Temat 3 - Strzelanie z ręcznego karabina maszynowego do celu ruchomego,grupowego,krótkimi seriami /strzelanie szkolne nr 3 z rkm/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- przeprowadzenia przeglądów,odkażania i dezaktywacji rkm;
- obliczanie poprawek na dobór punktu celowania do

- celów ruchomych;
- umiejętności strzelania z rkm do celu ruchomego;
  - znajomości granatu ppanc i rzucania granatami ręcznymi w marszu i w biegu oraz w walkach ulicznych;
  - sposobów wykrywania celów i określania do nich odległości.

Zagadnienia:

Dział I - Znajomość broni

Przegląd rkm w stanie złożonym i rozłożonym. Przegląd magazynków i naboj. Udkażanie i dezaktywacja rkm. Ogólne zapoznanie z budową, rozkładaniem i składaniem oraz działaniem części rkm innych wzorów będących na wyposażeniu wojska.

Dział II - Zasady strzelania

/teoria strzału/

Treść jak temat 3, dział II. - dla uzbrojonych w kbk.

Dział III - Sposoby strzelania

Omówienie warunków strzelania. Analiza cech szczególnych danego strzelania oraz pokaz wykonania strzelania przez najlepszych strzelców pododdziałów. Wybór i urządzenie stanowiska ogniowego do strzelania stojąc z okopu. Wysunięcie na stanowisko ogniowe i przygotowanie się do strzelania stojąc z okopu.

Sposoby, zasady i prowadzenie ognia do celów poruszających się równolegle do płaszczyzny strzelania i pod różnymi kątami do niej. Określenie wyprzedzenia, dobór celownika i punktu celowania przy strzelaniu do celów poruszających się. Strzelanie do celów poruszających się sposobem wyszukiwania na cel i prowadzenia celu. Strzelanie do celów poruszających się z uwzględnieniem poprawek na wiatr.

Strzelanie amunicją bojową.

Dział IV - Rzucanie granatami ręcznymi

Treść jak temat 3, dział V - dla uzbrojonych w kbk.

Dział V - Obserwacja i określanie odległości

Treść jak temat 3, dział V - dla uzbrojonych w kbk.

Temat 4 - Strzelanie z ręcznego karabina maszynowego do celów ukazujących się i ruchomych w natarciu /strzelanie pojedynczo-bojowe nr 1 z rkm/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- działania części, przeglądów, odkażania i dezaktywacji kbk;
- umiejętności doboru punktu celowania ze względu na oświetlenie przyrządów celowniczych;
- umiejętności w samodzielnym niszczeniu z rkm celów ukazujących się i ruchomych w natarciu w dzień i w nocy;
- znajomości granatu ppanc i rzucanie granatami ppanc;
- przeprowadzenia obserwacji i szybkiego określenia odległości do celów w natarciu.

Zagadnienia:

Dział I - Znajomość broni

Działanie części kbk przy przesładowaniu i przy zabezpieczeniu. Przegląd karabinka w stanie złożonym i rozłożonym. Przegląd przyborów do karabinka. Odkażanie i dezaktywacja karabinka.

Dział II - Zasady strzelania

/teoria strzału/

Treść - jak temat 4, dział II - dla uzbrojonych w kbk.

Dział III - Sposoby strzelania

Omówienie warunków strzelania. Analiza cech szczególnych danego strzelania oraz pokaz wykonania warunków strzelania amunicją bojową

przez najlepszych strzelców pododdziału. Wybór i urządzenie stanowiska ogniowego na podstawie wyjściowej do ataku. Zachowanie się na podstawie wyjściowej do ataku. Obserwacja pola walki, wybór celów, przygotowanie się do strzelania i strzelanie. Prowadzenie ognia do różnych celów na różnych odległościach. Przyjmowanie postawy do strzelania z marszu i z krótkich zatrzymań. Ustawienie rkm na stanowisku. Składanie się, celowanie i ściąganie spustu. Przeładowanie magazynków, posuwanie się w natarciu i strzelanie w ograniczonym czasie do różnych celów. Dobór punktu celowania.

Posuwanie się w nakazanym kierunku, wybór i zajęcie stanowiska ogniowego, przygotowanie się do strzelania, strzelanie krótkimi seriami w czasie ograniczonym. Przenoszenie ognia z jednego celu na drugi, zmiana magazynka, posuwanie się w natarciu. Strzelanie do celu grupowego.

Przygotowanie broni do strzelania w natarciu w nocy. Urządzenie stanowiska ogniowego. Wyszukiwanie celów oświetlonych rakietami oraz zdradzających się błyskiem strzału lub dźwiękiem. Składanie się i celowanie do celów oświetlonych ukazujących się i ruchomych w natarciu w nocy.

Strzelanie amunicją bojową.

Dział IV - Rzucanie granatami ręcznymi

Treść jak temat 4, dział IV - dla uzbrojonych w kbk.

Dział V - Obserwacja i określanie odległości

Treść jak temat 4, dział V - dla uzbrojonych w kbk.

Temat 5 - Strzelanie z ręcznego karabina maszynowego do celów ukazujących się w czasie odpięcia ataku nieprzyjaciela w nocy /strzelanie pojedynczo-bojowe nr 2 z rkm/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:
- rozkładania i składania oraz usuwania zacięć

- w warunkach ograniczonej widoczności;
- umiejętności samodzielnego niszczenia z rkm celów ukazujących się w obronie;
- zachowania się na rzutni bojowej i rzucania granatami ręcznymi.

Zagadnienia:

Dział I - Znajomość broni

Rozkładanie i składanie rkm oraz usuwanie niesprawności w warunkach ograniczonej widoczności. Budowa, rozkładanie i składanie pm. Przegląd pm w stanie złożonym i rozłożonym. Przegląd przyborów do pm. Odkazanie i dezaktywacja pm.

Dział II - Zasady strzelania

/teoria strzału/

Treść jak temat 5, dział II - dla uzbrojonych w kbk.

Dział III - Sposoby strzelania

Omówienie warunków strzelania. Analiza cech szczególnych danego strzelania oraz pokaz wykonania strzelania przez najlepszych strzelców pododdziału. Przygotowanie stanowiska ogniowego i rkm do strzelania w nocy, ustawienie rkm, ładowanie, nastawienie celownika, składanie się. Wykorzystanie przyrządów celowniczych do strzelania w nocy z masą promieniotwórczą. Prowadzenie obserwacji. Przygotowanie obserwacji. Przygotowanie do samodzielnego niszczenia celów nieruchomych ukazujących się ruchomych.

Wyszukiwanie, ocena i wybór celów. Określanie odległości, wybór celownika i punktu celowania. Strzelanie z różnych postaw i w różnych warunkach o zmroku, w nocy. Strzelanie w warunkach napadu chemicznego.

Sposoby strzelania /doskonalenie/ w odpięciu ataku desantu morskiego nieprzyjaciela przy obronie wybrzeża morskiego. Niszczenie celów pływających samodzielnie z przygotowanych stanowisk ogniowych. Dobór punktu celowania, strzelanie i przenoszenie ognia z jednego celu na drugi.

Strzelanie amunicją bojową.

Dział IV - Rzucanie granatami ręcznymi

Treść jak temat 5, dział IV - dla uzbrojonych w kbk.

Dział V - Obserwacja i określanie odległości

Treść jak temat 5, dział V - dla uzbrojonych w kbk.

Temat 6 - Drużyna piechoty w natarciu /strzelanie bojowe nr 1 wraz z uzbrojonymi w kbk/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- zasad budowy obchodzenia się z rgppanc, działania części i urządzeń granatnika, budowy i działania naboju;
- sposobów prowadzenia ognia w składzie drużyny w czasie natarcia w dzień i w nocy.

Zagadnienia:

Treść jak temat 6 - dla uzbrojonych w kbk.

Temat 7 - Drużyna piechoty w obronie w nocy odpiera atak nieprzyjaciela /strzelanie bojowe nr 2 wraz z uzbrojonymi w kbk/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- umiejętności prowadzenia ognia w składzie drużyny w obronie.

Zagadnienia:

Treść jak temat 7 - dla uzbrojonych w kbk.

Temat 8 - Uzbrojenie pododdziałów armii obcych /drużyny, plutonu, kompanii/

Cel szkolenia:

- zapoznać szeregowców z uzbrojeniem pododdziałów

armii obcych /karabinki, pistolety maszynowe, ręczne karabiny maszynowe i lekka broń przeciwpancerna/ znajdującym się na uzbrojeniu drużyny, plutonu i kompanii.

Zagadnienia:

Treść jak temat 8 - dla uzbrojonych w kbk.

Temat 9 - Strzelanie z karabina maszynowego z transportera opancerzonego z miejsca w ograniczonym czasie do celu ukazującego się /strzelanie szkolne nr 1 z km z transportera opancerzonego/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- znajomości budowy i działania części km transportera opancerzonego;
- umiejętności prowadzenia ognia z pokładowego km do celu ukazującego się z miejsca.

Doskonalić szeregowców:

- w znajomości zasad strzelania, rzucania granatami ręcznymi oraz w obserwacji i określaniu odległości.

Zagadnienia:

Treść jak temat 9 - dla uzbrojonych w kbk.

Temat 10 - Strzelanie z pistoletu maszynowego z przystosowanym urządzeniem do miotania granatów do celów opancerzonych i nieopancerzonych.

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- znajomości urządzenia do miotania granatów;
- umiejętności prowadzenia ognia do celów opancerzonych z pm przy pomocy urządzenia do miotania granatów.

Doskonalić szeregowców:

- w znajomości zasad strzelania, rzucania granatami

i określaniu odległości.

Zagadnienia:

Treść jak temat 10 - dla uzbrojonych w kbk.

Temat 11 - Strzelanie z rkm z transportera opancerzonego lub samochodu z krótkich przystanków do celu ukazującego się /strzelanie pojedynczo-bojowe nr 1 z transportera opancerzonego lub samochodu/.

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- sposobów przystrzeliwania broni;
- umiejętności prowadzenia ognia z rkm z transportera opancerzonego lub samochodu z krótkich przystanków do celu ukazującego się.

Doskonalić szeregowców:

- w rzucaniu granatami ręcznymi oraz obserwacji i określaniu odległości.

Zagadnienia:

Treść jak temat 11 - dla uzbrojonych w kbk.

Temat 12 - Strzelanie z rkm z transportera opancerzonego lub samochodu w ruchu ze zwolnieniem szybkości do celów ukazujących się grupowych /strzelanie pojedynczo-bojowe nr 2 z transportera opancerzonego lub samochodu/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- umiejętności prowadzenia ognia z rkm z transportera opancerzonego lub samochodu do celów ukazujących się.

Doskonalić szeregowców:

- w rzucaniu granatów ręcznych oraz obserwacji i określaniu odległości.

Zagadnienia:

Treść jak temat 12 - dla uzbrojonych w kbk.

Temat 13 - Strzelanie z rkm z transportera opancerzonego lub samochodu w ruchu do celu ruchomego /strzelanie pojedynczo-bojowe nr 3 z transportera opancerzonego lub samochodu/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- umiejętności prowadzenia ognia z rkm z transportera opancerzonego lub samochodu w ruchu do celu ruchomego.

Zagadnienia:

Dział III - Sposoby strzelania

Treść jak temat 13 - dla uzbrojonych w kbk.

Temat 14 - Drużyna piechoty w natarciu w szyku przedbojowym na transporterze opancerzonym lub samochodzie /strzelanie bojowe nr 1 z transportera opancerzonego lub samochodu, wraz z uzbrojonymi w kbk/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- umiejętności prowadzenia ognia w składzie drużyny z transportera opancerzonego lub samochodu w natarciu.

Zagadnienia:

Treść jak temat 14 - dla uzbrojonych w kbk.

Temat 15 - Drużyna piechoty na transporterze opancerzonym /samochodzie/ w podcigu /strzelanie bojowe nr 2 z transportera opancerzonego lub samochodu wraz

z uzbrojonymi w kbk/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- umiejętności prowadzenia ognia w składzie drużyny z transportera opancerzonego lub samochodu w czasie wykonywania przez drużynę pościgu.

Wzgardnienia:

Treść jak temat 15 - dla uzbrojonych w kbk.

Temat 16 - Strzelanie z ręcznego karabina maszynowego do celów powietrznych samodzielnie oraz w składzie drużyny i plutonu

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- znajomości zasad strzelania do celów powietrznych;
- umiejętności strzelania do celów powietrznych samodzielnie oraz w składzie drużyny i plutonu;
- prowadzenie obserwacji celów powietrznych oraz określania odległości do nich.

Wzgardnienia:

Treść jak temat 16 - dla uzbrojonych w kbk.

E. OBSŁUGI RĘCZNYCH GRANATNIKÓW PRZECIWFANCERNYCH

Wykaz tematów

Nr tem.	Wyszczególnienie tematów
	a/ <u>dla młodego rocznika</u>
2	Strzelanie z pistoletu maszynowego do celu ukazującego się, grupowego w postawie leżąc z podpórki /strzelanie szkolne nr 2 z pm/
3	Strzelanie z ręcznego granatnika przeciwpancernego do celu ruchomego /strzelanie szkolne nr 2 z rgppanc/

Nr tem.	Wyszczególnienie tematów
4	Strzelanie z ręcznego granatnika przeciwpancernego do celu ruchomego w czasie natarcia /strzelanie pojedynczo-bojowe z rgppanc/
5	Strzelanie z pistoletu maszynowego do celów ukazujących się i ruchomych w natarciu /strzelanie pojedynczo-bojowe nr 1 z pm/
6	Drużyna piechoty w natarciu /strzelanie bojowe nr 1 wraz z uzbrojonymi w kbk/
7	Drużyna piechoty w obronie w nocy odpiera atak nieprzyjaciela /strzelanie bojowe nr 2 wraz z uzbrojonymi w kbk/
	<u>b/ dla starszego rocznika</u>
8	Uzbrojenie pododdziałów armii obcych, drużyny, plutonu, kompanii
9	Strzelanie z karabina maszynowego z transportera opancerzonego z miejsca w ograni zonym czasie do celu ukazującego się /strzelanie szkolne nr 1 z km z transportera opancerzonego/
10	Strzelanie z pistoletu maszynowego z przystosowanym urządzeniem do miotania granatów do celów opancerzonych i nieopancerzonych/
11	Strzelanie z pm z transportera opancerzonego lub samochodu z krótkich przystanków do celu ukazującego się /strzelanie pojedynczo-bojowe nr 1 z transportera opancerzonego lub samochodu/
12	Strzelanie z pm z transportera opancerzonego lub samochodu w ruchu ze zwolnieniem szybkości do celów ukazujących się, grupowych /strzelanie pojedynczo-bojowe nr 2 z transportera opancerzonego lub samochodu/
13	Strzelanie z pm z transportera opancerzonego lub samochodu w ruchu do celu ruchomego /strzelanie pojedynczo-bojowe nr 3 z transportera opancerzonego lub samochodu/
14	Drużyna piechoty w natarciu w szyku przedbojowym na transporterze opancerzonym lub samochodzie /strzelanie bojowe nr 1 z transportera opancerzonego lub samochodu wraz z uzbrojonymi w kbk/
15	Drużyna piechoty na transporterz opancerzonym /samochodzie/w pościgu /strzelanie bojowe nr 2 z transportera opancerzonego lub samochodu wraz z uzbrojonymi w kbk/
16	Strzelanie z pm do celów powietrznych samodzielnie lub w składzie drużyny i plutonu

Temat 2 - Strzelanie z pistoletu maszynowego do celu ukazującego się grupowego w postawie leżąc z podpórki /strzelanie szkolne nr 2 z pm/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- znajomości celownika do strzelań nocnych;
- zasad lotu pocisku w powietrzu, elementów toru pocisku, oraz wykorzystania właściwości toru pocisku do prowadzenia celnego ognia;
- umiejętności prowadzenia ognia z pm do celu ukazującego się grupowego;
- znajomości granatu ręcznego-obronnego;
- umiejętności prowadzenia obserwacji drogi marszu i w wyznaczonym sektorze.

Zagadnienia:

Treść jak temat 2 - dla uzbrojonych w pm.

Temat 3 - Strzelanie z ręcznego granatnika przeciwpancernego do celu ruchomego /strzelanie szkolne nr 2 z rgppanc/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- sposobów eksploatacji granatnika ppanc;
- obliczanie poprawek na dobór punktu celowania do celów ruchomych;
- znajomość granatu ppanc i rzucanie granatami ręcznymi w marszu, biegu i walkach ulicznych;
- sposobów wykrywania celów i określania do nich odległości.

Zagadnienia:

Dział I - Znajomość broni

Działanie zapalnika. Składanie naboju. Nabój ćwiczebny. Opakowanie i transport nabojów. Transport i przenoszenie

nabojów przy strzelaniu. Składanie nabojów. Torby na naboje. Wykorzystanie torby. Sprawdzenie urządzenia odpalającego. Przegląd nabojów przed strzelaniem.

Dział II - Zasady strzelania

/teoria strzału/

Treść jak temat 3, dział II - dla uzbrojonych w kbk.

Dział III - Sposoby strzelania

Określenie prędkości poruszania się czołgu, określenie kąta posuwania się oraz określenie wyprzedzenia. Zasady strzelania do czołgów i dział pancernych w ruchu wzdłuż frontu i na wprost, od stanowiska i na stanowisko. Wybór punktu celowania i momentu oddania strzału. Sposoby prowadzenia ognia bocznego do czołgów i dział pancernych. Wykonanie komendy "Do boju". Ustawienie granatnika na stanowisku. Załadowanie granatnika i otwarcie ognia do niespodziewanie ukazujących się czołgów. Strzelanie do celów opancerzonych w czasie przechodzenia ich przez stanowisko ogniowe. Sposoby prowadzenia ognia w warunkach zadymiania, przy zmroku, w noc księżycową i do celów na bliskich odległościach, do celów demaskujących się błyskiem strzałów, dźwiękiem. Strzelanie w nocy przy pomocy przyrządów celowniczych, prowadzenie ognia w nocy./z maską promieniotwórczą/.

Dział IV - Rzucanie granatami ręcznymi

Treść jak temat 3, dział IV - dla uzbrojonych w kbk.

Dział V - Obserwacja i określenie odległości

Treść jak temat 3, dział V - dla uzbrojonych w kbk.

Temat 4 - Strzelanie z ręcznego granatnika przeciwpancernego do celu ruchomego w czasie ataku /strzelanie pojedynczo-bojowe z rgppanc/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- dokonywania przeglądów granatnika i naboju oraz współdziałania części i urządzeń rgppanc;
- umiejętności doboru punktu celowania ze względu na oświetlenie przyrządów celowniczych;
- umiejętności samodzielnego strzelania z rgppanc do celów ruchomych w natarciu;
- znajomość granatu ppanc wz 6, sposobów zachowania się na rzutni i rzucania granatami bojowymi;
- prowadzenie obserwacji i szybkiego określania odległości w natarciu.

Zagadnienia:

Dział I - Znajomość broni

Przegląd granatnika, naboju i przyborów. Niesprawności granatnika i naboju. Położenie części rgppanc przed strzelaniem. Działanie części rgppanc podczas ładowania, oddania strzału, przy zabezpieczeniu i odbezpieczeniu. Przygotowanie rgppanc do marszu. Odkazanie i dezaktywacja rgppanc.

Dział II - Zasady strzelania

/teoria strzału/

Treść jak temat 4 i 5, dział II - dla uzbrojonych w kbk.

Dział III - Sposoby strzelania

Wybór i urządzenie stanowiska ogniowego, przygotowanie rgppanc do strzelania. Celowanie do celów ruchomych różnymi kątami do osi strzału, branie wyprzedzeń, dobór punktu celowania przy różnych szybkościach celu /w maskach pgaz i bez/. Wybór punktu celowania i momentu oddania strzału do celów ruchomych posuwających się na stanowisko i od stanowiska /w masce pgaz i bez/. Prowadzenie ognia bocznego do czołgów i dział pancernych /w masce pgaz i bez/. Wykonanie komendy "Do boju", załadowanie granatnika i otwarcie ognia do niespo-

dziewanie ukazującego się czołgu lub działa pancernego /w masce pgaz i bez/. Strzelanie do celów ruchomych posuwających się w różnych kierunkach i na różnych odległościach. Wybór celu pod względem ważności. Strzelanie w masce pgaz i bez maski. Strzelanie amunicją bojową /ćwiczebną/.

Dział IV - Rzucanie granatami ręcznymi

Treść jak temat 4 i 5, dział IV - dla uzbrojonych w kbk.

Dział V - Obserwacja i określanie odległości

Treść jak temat 4 i 5, dział V - dla uzbrojonych w kbk.

Temat 5 - Strzelanie z pistoletu maszynowego do celów ukazujących się i ruchomych w natarciu /strzelanie pojedynczo-bojowe nr 1 z pm/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- działania części, przeglądów, odkażania, dezaktywacji kbk;
- umiejętności samodzielnego prowadzenia ognia z pm do celów ukazujących się i ruchomych w natarciu.

Zagadnienia:

Treść jak temat 4 - dla uzbrojonych w pm.

Temat 6 - Drużyna piechoty w natarciu /strzelanie bojowe nr 1 wraz z uzbrojonymi w kbk/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- sposobów prowadzenia ognia w składzie drużyny w czasie natarcia.

Zagadnienia:

Treść jak temat 6 - dla uzbrojonych w kbk.

Temat 7 - Drużyna piechoty w obronie w nocy odpiera atak nieprzyjaciela /strzelanie bojowe nr 2 wraz z uzbrojonymi w kbk/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- umiejętności prowadzenia ognia w składzie drużyny w obronie.

Zagadnienia:

Treść jak temat 7 - dla uzbrojonych w kbk.

Temat 8 - Uzbrojenie pododdziałów armii obcych, drużyny, plutonu kompanii

Cel szkolenia

- zapoznać szeregowców z uzbrojeniem pododdziałów armii obcych /karabinki, pistolety maszynowe, ręczne karabiny maszynowe i lekka broń ppanc/ znajdującym się na uzbrojeniu drużyny, plutonu i kompanii.

Zagadnienia:

Treść jak temat 8 - dla uzbrojonych w kbk.

Temat 9 - Strzelanie z karabina maszynowego, z transportera opancerzonego z miejsca w ograniczonym czasie do celu ukazującego się /strzelanie szkolne nr 1 z km z transportera opancerzonego/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- znajomości budowy i działania części km transportera opancerzonego;
- umiejętności prowadzenia ognia z pokładowego km

do celu ukazującego się.

Doskonalić szeregowców:

- w znajomości zasad strzelania, rzucania granatami ręcznymi i określaniu odległości.

Zagadnienia:

Treść jak temat 9 - dla uzbrojonych w kbk.

Temat 10 - Strzelanie z pistoletu maszynowego z przystosowanym urządzeniem do miotania granatów do celów opancerzonych i nieopancerzonych

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- znajomości urządzenia do miotania granatów;
- umiejętności prowadzenia ognia do celów opancerzonych z pm przy pomocy urządzenia do miotania granatów.

Doskonalić szeregowców

- w znajomości zasad strzelania, rzucania granatami ręcznymi i określaniu odległości.

Zagadnienia:

Treść jak temat 10 - dla uzbrojonych w kbk.

Temat 11 - Strzelanie z pm z transportera opancerzonego lub samochodu z krótkich przystanków do celu ukazującego się / strzelania pojedynczo-bojowe nr 1 z transportera opancerzonego lub samochodu

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- sposobów przystrzeliwania broni;
- umiejętności prowadzenia ognia z pm z transportera opancerzonego lub samochodu z krótkich przystanków do celu ukazującego się.

Doskonalić szeregowców:

- w rzucaniu granatami ręcznymi oraz obserwacji

1 określaniu odległości.

Zagadnienia:

Treść jak temat 11 - dla uzbrojonych w kbk.

Temat 12 - Strzelanie z pm z transportera opancerzonego lub samochodu w ruchu ze zwolnieniem szybkości do celów ukazujących się grupowych /strzelanie pojedynczo-bojowe nr 2 z transportera opancerzonego lub samochodu/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- umiejętności prowadzenia ognia z pm z transportera opancerzonego lub samochodu do celów ukazujących się.

Doskonalić szeregowców:

- w rzucaniu granatów ręcznych oraz obserwacji i określaniu odległości.

Zagadnienia:

Treść jak temat 12 - dla uzbrojonych w kbk.

Temat 13 - Strzelanie z pm z transportera opancerzonego lub samochodu w ruchu do celu ruchomego /strzelanie pojedynczo-bojowe nr 3 z transportera opancerzonego lub samochodu/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- umiejętności prowadzenia ognia z pm z transportera opancerzonego lub samochodu w ruchu do celu ruchomego.

Zagadnienia:

Treść jak temat 13 - dla uzbrojonych w kbk.

Temat 14 - Drużyna piechoty w natarciu w szyku przedbojowym na transporterze opancerzonym lub samochodzie /strzelanie bojowe nr 1 z transportera opancerzonego lub samochodu, wraz z uzbrojonymi w kbk/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- umiejętności prowadzenia ognia w składzie drużyny z transportera opancerzonego lub samochodu w natarciu.

Zagadnienia:

Treść jak temat 14 - dla uzbrojonych w kbk.

Temat 15 - Drużyna piechoty na transporterze opancerzonym /samochodzie/ w pościgu /strzelanie bojowe nr 2 z transportera opancerzonego lub samochodu, wraz z uzbrojonymi w kbk/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- umiejętności strzelania w składzie drużyny z transportera opancerzonego lub samochodu w czasie wykonywania przez drużynę pościgu.

Zagadnienia:

Treść jak temat 15 - dla uzbrojonych w kbk.

Temat 16 - Strzelanie z pistoletu maszynowego do celów powietrznych samodzielnie oraz w składzie drużyny i plutonu

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- znajomości zasad strzelania do celów powietrznych;
- umiejętności strzelania do celów powietrznych samodzielnie oraz w składzie drużyny i plutonu;
- prowadzenie obserwacji celów powietrznych oraz

określanie odległości do nich.

Zagadnienia:

Treść jak temat 16 - dla uzbrojonych w pm.

F. OBSŁUGI RECZNYCH KARABINOW MASZYNOWYCH
PODODDZIAŁÓW MOTOCYKLI

Wykaz tematów

Nr tem.	Wyszczególnienie tematów
	a/ <u>dla młodego rocznika</u>
2	Strzelanie z rkm z motocykla z miejsca w ograniczonym czasie /strzelanie szkolne nr 2 z rkm z motocykla/
3	Strzelanie z rkm z motocykla z przystanku do celów ruchomych /strzelanie szkolne nr 3 z rkm z motocykla/
4	Strzelanie z pistoletu maszynowego do celu ukazującego się grupowego w postawie leżąc z podpórki /strzelanie szkolne nr 2 z pm/
5	Strzelanie z ręcznego karabina maszynowego do celu ukazującego się grupowego krótkimi seriami /strzelanie szkolne nr 2 z rkm/
6	Strzelanie z rkm z motocykla z krótkich przystanków do celów ukazujących się /strzelanie pojedynczo-bojowe nr 1 z rkm z motocykla/
7	Strzelanie z rkm z motocykla w ruchu do ukazujących się celów /strzelanie pojedynczo-bojowe nr 2 z rkm z motocykla/
	b/ <u>dla starszego rocznika</u>
8	Uzbrojenie pododdziałów armii obcych drużyny, plutonu, kompanii
9	Strzelanie z pistoletu maszynowego z przystosowanym urządzeniem do miotania granatów do celów opancerzonych i nieopancerzonych
10	Strzelanie z pistoletu maszynowego do celu ruchomego, grupowego w postawie stojąc w okopie /strzelanie szkolne nr 3 z pm/

Nr tem.	Wyszczególnienie tematów
11	Strzelanie z ręcznego karabina maszynowego do celu ruchomego, grupowego, krótkimi seriami /strzelanie szkolne nr 3 z rkm/
12	Motocykl w patrolu rozpoznawczym /strzelanie bojowe nr 1 z rkm z motocykla/
13	Motocykl jako wóz patrolujący ubezpieczenia marszewego /strzelanie bojowe nr 2 z rkm z motocykla/

Temat 2 - Strzelanie z rkm z motocykla z miejsca w ograniczonym czasie /strzelanie szkolne nr 2 z rkm z motocykla/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- znajomości budowy rozkładania i składania oraz działania części rkm i znajomości celownika do strzelań nocnych;
- zasad lotu pocisku w powietrzu, elementów toru pocisku oraz wykorzystanie znajomości budowy toru pocisku do prowadzenia celnego ognia;
- umiejętności strzelania z rkm z motocykla z miejsca do celu nieruchomego;
- znajomości granatu ręcznego - obronnego;
- umiejętności prowadzenia obserwacji drogi marszu i w wyznaczonym sektorze.

Zagadnienia:

Dział I - Znajomość broni

Treść jak temat 2, dział I - obsługa rkm piechoty.

Dział II - Zasady strzelania

/teoria strzału/

Treść jak temat 2, dział II - obsługa rkm piechoty.

Dział III - Sposoby strzelania

Przygotowanie rkm do strzelania z motocykla do celów

ukazujących się. Wysunięcie motocykla na rubież otwarcia ognia. Sposoby i zasady strzelania do celów ukazujących się. Doskonalenie w szybkim ładowaniu, składaniu się, nastawianiu celownika, oddaniu strzału, przeładowaniu i rozładowaniu. Ładowanie magazynków. Strzelanie do celu ukazującego się ze sprawdzeniem przez szkło kontrolne.

Strzelanie amunicją bojową.

Dział IV - Rzucanie granatami ręcznymi

Treść jak temat 2, dział IV - obsługa rkm piechoty.

Dział V - Obserwacja i określanie odległości

Treść jak temat 2, dział V - obsługa rkm piechoty.

Temat 3 - Strzelanie z rkm z motocykla z przystanków do celów ruchomych /strzelanie szkolne nr 3 z rkm z motocykla/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- dokonywania przeglądów, odkażania i dezaktywacji rkm;
- obliczania poprawek na dobór punktu celowania do celów ruchomych;
- umiejętności strzelania z rkm z motocykla z przystanków do celów ruchomych;
- znajomości granatów ppanc i rzucania granatami ręcznymi w marszu i w biegu oraz w walkach ulicznych;
- sposobów wykrywania celów i określania do nich odległości.

Wagadnienia:

Dział I - Znajomość broni

Treść jak temat 3, dział I - obsługa rkm piechoty.

Dział II - Zasady strzelania

/teoria strzału/

Treść jak temat 3, dział II - obsługa rkm piechoty.

Dział III - Sposoby strzelania

Przygotowanie rkm do strzelania z motocykla z krótkich przystanków do celów ruchomych. Wyszukiwanie celu i ocena odległości do niego. Ładowanie, nastawianie celownika, dobór punktu celowania. Osiągnięcie przez motocykl linii ognia. Wyszukiwanie ukazujących się celów. Zatrzymanie się motocykla, wycelowanie i oddanie strzału. Określenie wyprzedzenia, dobór celownika i punktu celowania przy strzelaniu do celów ruchomych. Sprawdzenie celowania za pomocą szkła kontrolnego. Strzelanie do celów ruchomych z uwzględnieniem poprawek na wiatr.

Strzelanie amunicją bojową.

Dział IV - Rzucanie granatami ręcznymi

Treść jak temat 3, dział IV - obsługa rkm piechoty.

Dział V - Obserwacja i określanie odległości

Treść jak temat 3, dział V - obsługa rkm piechoty.

Temat 4 - Strzelanie z pistoletu maszynowego do celu ukazującego się, grupowego w postawie leżąc z podpórki /strzelanie szkolne nr 2 z pm/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- dokonywania przeglądów, odkażania i dezaktywacji pm;
- umiejętności doboru punktu celowania ze względu na oświetlenie przyrządów celowniczych;
- umiejętności strzelania z pm do celu ukazującego się grupowego;

- znajomości granatów ppanc i rzucania granatami ppanc;
- prowadzenia obserwacji i szybkiego określania odległości w natarciu.

Zagadnienia:

Dział I - Znajomość broni

Treść jak temat 3, dział I - dla uzbrojonych w pm.

Dział II - Zasady strzelania

/teoria strzału/

Treść jak temat 4, dział II - obsługa rkm piechoty.

Dział III - Sposoby strzelania

Treść jak temat 2, dział III - dla uzbrojonych w pm.

Dział IV - Rzucanie granatami ręcznymi

Treść jak temat 4, dział IV - obsługa rkm piechoty.

Dział V - Obserwacja i określanie odległości

Treść jak temat 4, dział V - obsługa rkm piechoty.

Temat 5 - Strzelanie z ręcznego karabina maszynowego do celu ukazującego się, grupowego, krótkimi seriami /strzelanie szkolne nr 2 z rkm/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- rozkładania i składania rkm oraz usuwanie zacięć w warunkach ograniczonej widoczności;
- umiejętności strzelania z rkm do celu ukazującego się grupowego;
- zachowanie się na rzutni bojowej i rzucania granatami ręcznymi.

Zagadnienia:

Dział I - Znajomość broni

Rozkładanie i składanie rkm oraz usuwanie niesprawności w warunkach ograniczonej widoczności.

Dział II - Zasady strzelania

/teoria strzału/

Treść jak temat 5, dział II - obsługa rkm piechoty.

Dział III - Sposoby strzelania

Treść jak temat 2, dział III - obsługa rkm piechoty.

Dział IV - Rzucanie granatami ręcznymi

Treść jak temat 5, dział IV - obsługa rkm piechoty.

Dział V - Obserwacja i określanie odległości

Treść jak temat 5, dział V - obsługa rkm piechoty.

Temat 6 - Strzelanie z rkm z krótkich przystanków do ukazujących się celów /strzelanie pojedynczo-bojowe nr 1 z rkm z motocykla/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców

- umiejętności strzelania z rkm z motocykla do celów ukazujących się.

Zagadnienia:

Dział III - Sposoby strzelania

Przygotowanie rkm do strzelania z motocykla z krótkich przystanków do ukazujących się celów. Celowanie z rkm umieszczonego na motocyklu z krótkich przystanków do celów ukazujących się. Ładowanie, nastawianie celownika. Sprawdzenie

celowania za pomocą szkła kontrolnego. Osiągnięcie przez motocykl linii ognia. Wyszukiwanie pojawiających się celów. Zatrzymanie motocykla na przeciąg 6-8 sekund. Wycelowanie i oddanie strzału. Przejazd do następnego przystanku. Zatrzymanie się i otwarcie ognia.

Strzelanie amunicją bojową.

Temat 7 - Strzelanie z rkm z motocykla w ruchu do ukazujących się celów /strzelania pojedynczo-bojowo nr 2 z rkm z motocykla/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- umiejętności strzelania z rkm z motocykla w ruchu do celów ukazujących się.

Zagadnienia:

Dział III - Sposoby strzelania

Przygotowanie rkm do strzelania z motocykla w ruchu. Sposoby strzelania z rkm z motocykla do celów ukazujących się. Obowiązki załogi przy strzelaniu w ruchu. Kolejność wykonywania zadań. Ładowanie, prowadzenie obserwacji. Doskonalenie w celowaniu w ruchu do celów ukazujących się. Dobór punktu celowania przy ruchu czołowym. Dobór punktu celowania do celu ukazującego się sposobem prowadzenia celu. Doskonalenie w wykonywaniu sposobów strzelania z doborem punktu celowania do celu ukazującego się.

Strzelanie amunicją bojową.

Temat 8 - Uzbrojenie pododdziałów armii obcych drużyny, plutonu, kompanii.

Cel szkolenia:

- zapoznać szeregowców z uzbrojeniem pododdziałów armii obcych /karabinki, pistolety maszynowe, ręczne karabiny maszynowe i lekka broń ppanc./, znajdującą-

cym się na uzbrojeniu drużyny, plutonu i kompanii.

Zagadnienia:

Treść jak temat 8 - obsługa rkm piechoty.

Temat 9 - Strzelanie z pistoletu maszynowego z przystosowanym urządzeniem do miotania granatów do celów opancerzonych i nieopancerzonych.

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- znajomości urządzenia do miotania granatów;
- umiejętności strzelania do celów opancerzonych z pm przy pomocy urządzenia do miotania granatów.

Doskonalić szeregowców:

- w znajomości zasad strzelania, rzucania granatami ręcznymi oraz w obserwacji i określaniu odległości.

Zagadnienia:

Dział I - Znajomość broni

Treść jak temat 10, dział I - obsługa rkm piechoty.

Dział II - Zasady strzelania

/ teoria strzału/

Treść jak temat 9, dział II - obsługa rkm piechoty.

Dział III - Sposoby strzelania

Treść jak temat 10, dział III - obsługa rkm piechoty.

Dział IV - Rzucanie granatami ręcznymi

Treść jak temat 9, dział IV - obsługa rkm piechoty.

Dział V - Obserwacja i ocena odległości

Treść jak temat 9, dział V - obsługa rkm piechoty.

Temat 10 - Strzelanie z pistoletu maszynowego do celu ruchomego, grupowego w postawie stoją w okopie /strzelanie szkolne nr 3 z pm/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- sposobów przystrzeliwania broni;
- umiejętności strzelania z pm do celu ruchomego, grupowego.

Doskonalić szeregowców:

- w znajomości zasad strzelania, rzucania granatami ręcznymi i w określaniu odległości.

Zagadnienia:

Dział I - Znajomość broni

Treść jak temat 11, dział I - obsługa rkm piechoty.

Dział II - Zasady strzelania

/teoria strzału/

Treść jak temat 10, dział II - obsługa rkm piechoty.

Dział III - Sposoby strzelania

Treść jak temat 3, dział III - uzbrojonych w pm.

Dział IV - Rzucanie granatami ręcznymi

Treść jak temat 10, dział IV - obsługa rkm piechoty.

Dział V - Obserwacja i określanie odległości

Treść jak temat 10, dział V - obsługa rkm piechoty

Temat 11 - Strzelanie z ręcznego karabina maszynowego do celu ruchomego, grupowego, krótkimi seriami /strzelanie szkolne nr 3 z rkm/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- umiejętności strzelania z rkm do celu ruchomego, grupowego, krótkimi seriami.

Doskonalić szeregowców:

- w rzucaniu granatami ręcznymi oraz w obserwacji i określaniu odległości.

Zagadnienia:

Dział III - Sposoby strzelania

Treść jak temat 3, dział III - obsługa rkm piechoty.

Dział IV - Rzucanie granatami ręcznymi

Treść jak temat 11, dział IV - obsługa rkm piechoty.

Dział V - Obserwacja i określanie odległości

Treść jak temat 11, dział V - obsługa rkm piechoty.

Temat 12 - Motocykl w patrolu rozpoznawczym /strzelanie bojowe nr 1 z rkm z motocykla/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- umiejętności działania w patrolu rozpoznawczym i strzelania z rkm do celów ukazujących się.

Doskonalić szeregowców:

- w rzucaniu granatami ręcznymi oraz w obserwacji i określaniu odległości.

Zagadnienia:

Dział III - Sposoby strzelania

Doskonalenie w szybkim wykonywaniu strzelania do celów nieruchomych i ukazujących się /osiągnąć oddanie strzału w 6-8 sekund po ukazaniu się celu/. Doskonalenie w szybkim wyborze i zajmowaniu stanowiska ogniowego.

Doskonalenie w samorzutnym otwieraniu ognia do celów ukazujących się. Przenoszenie ognia z jednego celu na drugi. Osiągnięcie przez motocykl linii ognia. Wyszukiwanie celów. Zatrzymanie motocykla, celowanie i otwarcie ognia. Dalszy ruch motocykla, zatrzymanie i otwarcie ognia do nowego celu. Sprawdzenie przygotowania do odbycia strzelania.

Strzelanie amunicją bojową.

Dział IV - Rzucanie granatami ręcznymi

Treść jak temat 12, dział V - obsługa rkm piechoty.

Temat 13 - Motocykl jako wóz patrolujący i ubezpieczenia marszowego /strzelanie bojowe nr 2 z rkm z motocykla/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- umiejętności działania w ubezpieczeniu marszowym i niszczenia celów ukazujących się.

Zagadnienia:

Dział III - Sposoby strzelania

Przygotowanie rkm do strzelania z motocykla w ruchu. Wyjście motocykla na linię ognia. Utrzymanie zadania. Prowadzenie obserwacji. Celowanie i otwarcie ognia ze zwolnieniem biegu motocykla /do 6-8 km/godz./do celu grupowego, ukazującego się. Doskonalenie w wykonywaniu wszystkich czynności przy strzelaniu w czasie ruchu motocykla.

Strzelanie amunicją bojową.

Dział IV - Rzucanie granatami ręcznymi

Treść jak temat 13, dział IV - obsługa rkm piechoty.

PODODDZIAŁY ŁACZNOŚCI

Wykaz tematów

Nr tem.	Wyszczególnienie tematów
1	a/ <u>dla młodego rocznika</u> Strzelanie z pistoletu maszynowego do celu nieruchomego ogniem pojedynczym i krótkimi seriami w postawie leżąc z wykorzystaniem podpórki /strzelanie szkolne nr 1 z pm/
2	Strzelanie z pistoletu maszynowego do celu ukazującego się grupowego w postawie leżąc z wykorzystaniem podpórki /strzelanie szkolne nr 2 z pm/
3	b/ <u>dla starszego rocznika</u> Strzelanie z ręcznego karabina maszynowego do celu nieruchomego krótkimi seriami w postawie leżąc na uprzednio przygotowanym stanowisku /strzelanie szkolne nr 1 z rkm - tylko dla pododdziałów posiadających na uzbrojeniu rkm/
4	Strzelanie z pistoletu maszynowego z przystosowanym urządzeniem do miotania granatów do celów opancerzonych i nieopancerzonych
5	Strzelanie z pm z samochodu lub transportera opancerzonego w ruchu do celów ukazujących się /strzelanie bojowe nr 2 z samochodu lub transportera opancerzonego/

Temat 1 - Strzelanie z pistoletu maszynowego do celu nieruchomego ogniem pojedynczym i krótkimi seriami w postawie leżąc z wykorzystaniem podpórki /strzelanie szkolne nr 1 z pm/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- znajomości budowy i działania części pistoletu maszynowego;
- zasad oddawania strzału i zjawisk balistyki wewnętrznej;
- umiejętności prowadzenia ognia z pm do celu nieruchomego;

- znajomości granatu ręcznego-zaczepnego oraz sposobów rzucania granatami;
- spostrzegawczości, zdolności obserwacyjnych oraz najprostszycy sposobów mierzenia odległości.

Zagadnienia:

Dział I - Znajomość broni

Właściwości bojowe, budowa i przeznaczenie oraz opis części pm. Rozkładanie i składanie pm. Budowa, przeznaczenie oraz opis części pm. Rozkładanie i składanie pm. Budowa, przeznaczenie oraz opis magazynków pm. Budowa - opis naboju. Pielęgnacja i czyszczenie pm; obchodzenie się z pm w koszarach i na ćwiczeniach; przybory i środki do czyszczenia, czyszczenie i smarowanie pm. Położenie części i urządzeń pm przy strzelaniu. Zapoznanie z różnymi rodzajami pistoletów maszynowych.

Dział II - Zasady strzelania

/teoria strzału/

Przyrządy celownicze pm, opis i przeznaczenie. Celowanie i jego elementy /linia strzału, linia celowania, linia celownicza; punkt celowania/. Zjawisko strzału i opis naboju pm, powstawanie strzału oraz procesy zachodzące w naboju, powstawanie gazów prochowych, ich praca i wpływ na pocisk. Ruch pocisku w przewodzie lufy, znaczenie gwintów i ich wpływ na ruch pocisku w powietrzu. Odrzut. Wpływ odrzutu na celność strzelania. Wykorzystanie odrzutu w broni maszynowej.

Dział III - Sposoby strzelania

Przygotowanie do strzelania leżąc - przyjęcie postawy, dopasowanie podpórki, ładowanie, przeładowanie i rozładowanie, nastawienie celownika, składanie się i celowanie na odległość 100 m ze sprawdzeniem przez szkło kontrolne. Pośredni trójkąt jednolitości celowania na odległość 100 m. Strzelanie ogniem pojedynczym i krótkimi seriami. Ładowanie magazynków. Łączne wykonanie wszystkich czynności składających się na strzelanie ogniem pojedynczym i seriami w postawie leżąc z pod-

pórki, Strzelanie z pm przygotowanego do strzelania amunicją sportową. Strzelanie amunicją bojową.

Dział IV - Rzucania granatami ręcznymi

Ogólna charakterystyka i przeznaczenie granatów ręcznych. Charakterystyka, budowa i opis granatów. Zapalnik do granatów ręcznych - jego budowa i opis. Położenie części granatu przed uzbrojeniem i czynności strzelca przy uzbrojeniu i rzucaniu granatami. Działanie części granatu podczas rzutu. Rzucanie granatem stojąc do celu na odległość 20-35 m. Rzucanie granatem leżąc. Ćwiczenie szkolne w rzucaniu granatami ręcznymi nr 1 i 2 według "Instrukcji Strzelania piechoty".

Dział V - Obserwacja i określanie odległości

Znaczenie prawidłowego określania odległości do celów przy strzelaniu. Najprostsze sposoby określania odległości. Dozory i sposób posługiwania się nimi. Wyrabianie spostrzegawczości i zdolności obserwacyjnych. Określanie odległości pomiarem /określanie wielkości pary kroków przez żołnierzy/. Mierzenie odległości parami kroków. Mierzenie odległości na oko według stopnia widoczności przedmiotów terenowych lub celów. Zapoznanie z tabelą widoczności. Wnoszenie poprawek do odległości określanych wzrokiem przez żołnierzy.

Temat 2 - Strzelanie z pistoletu maszynowego do celu ukazującego się grupowego w postawie leżąc z wykorzystaniem podpórki /strzelanie szkolne nr 2 z pm/.

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- sposobów usuwania zacięć pm, oraz dokonywania przeglądów;
- znaczenie toru pocisku i jego elementów w prowadzeniu celnego ognia;

- umiejętności strzelania z pm do celu ukazującego się grupowego;
- znajomości granatu ręcznego - obronnego oraz rzuwania granatami ręcznymi w marszu i biegu;
- prowadzenie obserwacji dróg marszu i określenie odległości według stopnia widoczności.

Zasadniczość i.

Dział I - Znajomość broni

Zasady zapobiegania i usuwania zacięć przy strzelaniu. Zacięcia, ich przyczyny i sposób usuwania. Sposób codziennego przeglądu pm przez strzelca. Przegląd pm w stanie złożonym i rozłożonym. Przegląd przyborów do pm.

Przeznaczenie i budowa celownika do strzelań nocnych. Ogólne wiadomości o budowie celownika. Źródła zasilania. Przegląd celownika przed użyciem i po użyciu. Charakterystyczne niesprawności celownika i sposób ich usuwania. Pielęgnacja i przechowywanie celownika. Sprawdzenie celownika.

Dział II - Zasady strzelania

/teoria strzału/

Prędkość początkowa i jej znaczenie. Siła przebijania pocisku. Ruch pocisku w powietrzu, tor pocisku i jego elementy. Części składowe toru pocisku. Praktyczne znaczenie toru pocisku. Stromy i płaski tor pocisku. Przewyższenie toru pocisku nad linią celowania /na 100, 200 i 300 m - celownik 1, 2, 3, 4/. Wpływ przewyższenia toru pocisku na dobór celownika. Pole rażenia strzału bezwzględne. Pole zakryte i pole martwe. Obliczenie wielkości pola zakrytego. Rozrzut i jego przyczyny. Określenie pola rozrzutu. Średni punkt trafienia i sposób jego określenia. Pas środkowy i środkowy prostokąt rozrzutu. Pojęcie o celności strzelania /pojęcie skupienia i odchylenia średniego punktu trafienia i ustalenia

poprawek w nastawie przyrządów celowniczych/.

Dział III - Sposoby strzelania

Wybór i urządzenie stanowiska, dopasowanie podpórki. Wysunięcie się na stanowisko ogniowe. Sposoby i zasady strzelania do celów ukazujących się. Doskonalenie w szybkim przyjmowaniu postawy, ładowaniu, składaniu się, nastawianiu celownika, oddaniu strzału, przeładowaniu, rozładowaniu. Strzelanie do celu ukazującego się z podpórki i z wolnej ręki ze sprawdzeniem przez szkło kontrolne. Pośredni trójkąt jednolitości celowania. Sposoby strzelania w warunkach zadymiania, przy zmroku, w noc księżycową do celów na bliskich odległościach, do celów oświetlających i do celów demaskujących się błyskiem strzałów i dźwiękiem.

Strzelanie w nocy przy użyciu celownika /noktowizora/ do strzelań nocnych. Doprowadzenie celownika z położenia marszowego w położenie bojowe. Włączenie źródeł zasilania. Obserwacja pola walki i wyszukiwanie celów przy użyciu celownika. Prowadzenie i przerwanie ognia. Doprowadzenie celownika z położenia bojowego w położenie marszowe.

Strzelanie z pm przystosowanego do strzelania amunicją sportową lub ćwiczebną.

Strzelanie amunicją bojową - przeprowadzać w dzień i w nocy.

Dział IV - Rzucanie granatami ręcznymi

Granat ręczny - obronny, właściwości bojowe i budowa granatu. Uzbrojenie granatu. Rzucanie granatem. Położenie części granatu podczas rzutu. Granaty ręczne przeciwpancerne, właściwości bojowe i budowa. Rzucanie granatów z miejsca, w marszu i w biegu do celu w trasze.

Rzucanie granatów kłęcząc. Ćwiczenie nr 3 i 4 według "Instrukcji Strzelania Piechoty". Ćwiczenie pojedynczo-bojowe w rzucaniu granatami bojowymi.

Dział V - Obserwacja i określanie odległości

Obserwacja wzdłuż drogi marszu, meldowanie i omówienie wyników obserwacji. Zapoznanie z zasadami prowadzenia obserwacji. Doskonalenie w określaniu odległości na oko według stopnia widoczności przedmiotów terenowych lub celów na odległość do 600 m. Nauka określania odległości według wielkości odcinków terenu /wzrokowo utrwalonych/. Prowadzenie obserwacji w warunkach ograniczonej widoczności.

Temat 3 - Strzelanie z ręcznego karabina maszynowego do celu nieruchomego krótkimi seriami w postawie leżąco na uprzednio przygotowanym stanowisku /strzelanie szkolne nr 1 z rkm tylko dla pododdziałów posiadających na uzbrojeniu rkm/

Cel szkolenia :

Nauczyć szeregowców :

- znajomości budowy i działania części ręcznego karabina maszynowego;

- umiejętności strzelania z rkm do celu nieruchomego;

Doskonalić szeregowców :

- w znajomości zasad strzelania, rzucaniu granatami ręcznymi i określaniu odległości.

Zagadnienia :

Dział I - Znajomość broni

Treść jak temat 11, dział I - dla pododdziałów okm.

Dział II - Zasady strzelania

/teoria strzału/

Ćwiczenie kontrolno-sprawdzające z zagadnień zawartych w temacie 1, dział II.

Dział III - Sposoby strzelania

Ćwiczenie kontrolno-sprawdzające - według ćwiczenia szkolnego nr 1 i 2 w rzucaniu granatami ręcznymi.

Dział V - Obserwacja i określanie odległości

Ćwiczenie kontrolno-sprawdzające według ćwiczenia nr 1 i 2 w obserwacji i określaniu odległości.

Temat 4 - Strzelanie z pistoletu maszynowego z przystosowanym urządzeniem do miotania granatów do celów opancerzonych i nieopancerzonych

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców :

- znajomości urządzenia do miotania granatów;
- umiejętności strzelania z pm do celów opancerzonych przy pomocy urządzenia do miotania granatów.

Doskonalić szeregowców :

- w znajomości zasad strzelania, w rzucaniu granatami ręcznymi oraz określaniu odległości.

Zagadnienia:

Dział I - Znajomość broni

Treść jak temat 10, dział I - dla uzbrojonych w kbk pododdziałów piechoty.

Dział II - Zasady strzelania

Ćwiczenie kontrolno-sprawdzające z zagadnień zawartych w temacie 2, dział II.

Dział III - Sposoby strzelania

Treść jak temat 10, dział I - dla uzbrojonych w kbk w pododdziałach piechoty.

Dział IV - Rzucanie granatami ręcznymi

Ćwiczenie kontrolno-sprawdzające - według ćwiczenia szkolnego nr 3 i 4 w rzucaniu granatami ręcznymi.

Dział V - Obserwacja i określanie odległości

Cwiczenie kontrolno-sprawdzające według ćwiczenia nr 3 w obserwacji i określaniu odległości.

Temat 5 - Strzelanie z pm z samochodu lub transportera opancerzonego w ruchu do celów ukazujących się /strzelanie bojowe nr 3 z samochodu lub transportera opancerzonego/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- umiejętności strzelania w składzie drużyny /obsługi, grupy/ z transportera opancerzonego lub samochodu w ruchu do celów ukazujących się.

Zagadnienia:

Dział III - Sposoby strzelania

Charakterystyka cech szczególnych strzelania. Pokaz wykonania strzelania amunicją bojową przez najlepszych strzelców pododdziału.

Przygotowanie broni i amunicji do strzelania. Wykonanie komendy "Do wozu" lub "Zmiana stanowiska". Obserwacja pola walki w czasie ruchu. Rozmieszczenie drużyny /działonu/ w samochodzie lub transporterze opancerzonym. Sposoby strzelania na komendę dowódcy drużyny. Środkowanie, przenoszenie, rozdzielanie ognia. Przerwanie ognia.

Strzelanie amunicją bojową.

PODODDZIAŁY PANCERNE

Wykaz tematów

Nr tem.	Wyszczególnienie tematów
1	2
1	Strzelanie z pistoletu maszynowego do celu nieruchomego ogniem pojedynczym i krótkimi seriami w pozycji leżącej z wykorzystaniem podpórki /strzelanie szkolne nr 1 z pm/

1	2
2	Strzelanie z pistoletu maszynowego do celu ukazującego się grupowego w postawie leżąc z wykorzystaniem podpórki /strzelanie szkolne nr 2 z pm/
3	Strzelanie z pistoletu maszynowego z przystosowanym urządzeniem do miotania granatów do celów opancerzonych i nieopancerzonych
4	Strzelanie z broni osobistej do celu nieruchomego w postawie stojąc z wolnej ręki w czasie nieograniczonym /strzelanie nr 1 z pistoletu/

Temat 1 - Strzelanie z pistoletu maszynowego do celu nieruchomego ogniem pojedynczym i krótkimi seriami w postawie leżąc z wykorzystaniem podpórki /strzelanie szkolne nr 1 z pm/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- znajomości budowy i działania części pistoletu maszynowego;
- zasad oddawania strzału i zjawisk balistyki wewnętrznej,
- umiejętności strzelania z pm do celu nieruchomego;
- znajomości granatu ręcznego-zaczepnego oraz sposobów rzucania granatami;
- spostrzegawczości, zdolności obserwacyjnych oraz najprostszyc sposobów określania odległości.

Zagadnienia:

Dział I - Znajomość broni

Właściwości bojowe, budowa i przeznaczenie oraz opis części pm. Rozkładanie i składanie pm. Budowa, przeznaczenie oraz opis magazynków pm. Budowa - opis naboju. Pielęgnacja i czyszczenie pm; obchodzenie się z pm w koszarach i na ćwiczeniach; przybory i środki do czyszczenia; czyszczenie i smarowanie pm. Położenie części i urządzeń przy strzelaniu. Zapoznanie z różnymi rodzajami pistoletów maszynowych.

Dział II - Zasady strzelania

/teoria strzału/

Przyrządy celownicze pm, opis i przeznaczenie. Celowanie i jego elementy /linia strzału, linia celowania i linia celownicza; punkt celowania/. Zjawisko strzału i opis naboju pm, powstawanie strzału oraz procesy zachodzące w naboju, powstawanie gazów prochowych, ich praca i wpływ na pocisk. Ruch pocisku w przewodzie lufy, znaczenie gwintów i ich wpływ na ruch pocisku w powietrzu. Odrzut. Wpływ odrzutu na celność strzelania. Wykorzystanie odrzutu w broni maszynowej.

Dział III - Sposoby strzelania

Przygotowanie do strzelania leżąc - przyjęcie postawy, dopasowanie podpórki. Ładowanie, przeładowanie i rozładowanie, nastawienie celownika, składanie się i celowanie na odległość 100 m ze sprawdzeniem przez szkło kontrolne. Pośredni trójkąt jednolitości celowania na odległość 100 m. Strzelanie ogniem pojedynczym i krótkimi seriami. Ładowanie magazynków. Krowadzenie ognia. Łączne wykonanie wszystkich czynności składających się na strzelanie ogniem pojedynczym i seriami w postawie leżąc z podpórki. Strzelania z pm przystosowanego do strzelania amunicją sportową /ćwiczebną/.

Strzelanie amunicją bojową.

Dział IV - Rzucanie granatami ręcznymi

Ugólna charakterystyka i przeznaczenie granatów ręcznych. Charakterystyka, budowa i opis granatu ręcznego -zaczepnego. Położenie części przed uzbrojeniem i czynności strzelca przy uzbrojeniu i rzucaniu granatem. Działanie części granatu podczas rzutu. Rzucanie granatem stojąc do celu na odległość 20-35 m. Rzucanie granatem leżąc. Ćwiczenie szkolne w rzucaniu granatami ręcznymi nr 1 i 2 według "Instrukcji Strzelania Piechoty".

Dział V - Obserwacja i określanie odległości

Znaczenie prawidłowego określania odległości do celów przy strzelaniu. Najprostsze sposoby określania odległości. Dozory i sposób posługiwania się nimi. Wyrabianie spostrzegawczości i zdolności obserwacyjnych. Określanie odległości pomiarem /określenie wielkości pary kroków przez żołnierzy/. Mierzenie odległości parami kroków. Mierzenie odległości na oko według stopnia widoczności przedmiotów terenowych lub celów. Zapoznanie z tabelą widoczności. Wnoszenie poprawek do odległości określanych wzrokiem przez żołnierzy.

Temat 2 - Strzelanie z pistoletu maszynowego do celu ukazującego się grupowego w postawie leżąc z wykorzystaniem podpórki /strzelanie szkolne nr 2 z pm/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- sposobów usuwania zacięć pm oraz dokonywania przeglądów;
- znaczenie toru pocisku i jego elementów w prowadzeniu celnego ognia;
- umiętności strzelania z pm do celu ukazującego się grupowego;
- znajomości granatu ręcznego - obronnego oraz granatów ppanc i rzucania granatami ręcznymi w marszu i biegu;
- prowadzenie obserwacji drogi marszu i określania odległości wg stopnia widoczności.

Zagadnienia:

Dział I - Znajomość broni

Zasady zapobiegania i usuwania zacięć przy strzelaniu. Zacięcia, ich przyczyny i sposób usuwania. Sposób codziennego przeglądu pm przez strzelca. Przegląd pm w stanie złożonym i rozłożonym. Przegląd przyborów do pm.

Przeznaczenie i budowa celownika do strzelań nocnych. Ogólne wiadomości o budowie celownika. Źródła zasilania. Przegląd celownika przed użyciem i po użyciu. Charakterystyczne niesprawności celownika i sposób ich usuwania. Pięlegnacja i przechowywanie celownika. Sprawdzenie celownika.

Dział II - Zasady strzelania

/teoria strzału/

Prędkość początkowa i jej przeznaczenie. Siła przebijania pocisku w powietrzu, tor pocisku i jego elementy. Części składowe toru pocisku. Praktyczne znaczenie toru pocisku. Stromy i płaski tor pocisku. Przewyższenie toru pocisku nad linią celowania /na 100, 200 i 300 m - celownik 1, 2, 3, 4/. Wpływ przewyższenie toru pocisku na dobór celownika. Pole rażenia strzału bezwzględne. Pole zakryte i pole martwe. Obliczenie wielkości pola zakrytego. Rozrzut i jego przyczyny. Określenie pola rozrzutu. Średni punkt trafienia i sposób jego określenia. Pas środkowy i środkowy prostokąt rozrzutu. Pojęcie o celności strzelania /pojęcie skupienia i odchylenia średniego punktu trafienia i ustalenia poprawek w nastawieniu przyrządów celowniczych.

Dział III - Sposoby strzelania

Wybór i urządzenie stanowiska, dopasowanie podpórki. Wysunięcie się na stanowisko ogniowe. Sposoby i zasady strzelania do celów ukazujących się. Doskonalenie w szybkim przymowaniu postawy, ładowaniu, składaniu się, nastawianiu celownika, oddaniu strzału, przeładowaniu, rozładowaniu. Strzelanie do celu ukazującego się z podpórki i z wolnej ręki ze sprawdzeniem przez szkło kontrolne. Pośredni trójkąt jednolitości celowania. Sposoby strzelania w warunkach zadymiania, przy zmroku w noc księżycową do celów na bliskich odległościach, do celów oświetlonych i do celów demaskujących się błyskiem strzałów i dźwiękiem. Strzelanie w nocy przy użyciu celownika /noktowizora/ do strzelań nocnych. Doprowadzenie celownika z położenia marszowego w położenie bojowe. Włączenie źródeł zasilania.

Obserwacja pola walki i wyszukiwanie celów przy użyciu celownika. Strzelanie i przerwanie ognia. Doprowadzenie celownika z położenia bojowego w położenie marszowe. Strzelanie z pm przystosowanego do strzelania amunicją sportową lub ćwiczebną.

Strzelanie amunicją ćwiczebną - przeprowadzać w dzień i w nocy.

Dział IV - Rzucanie granatami ręcznymi

Granat ręczny obronny, właściwości bojowe i budowa granatu. Uzbrojenie granatu. Rzucanie granatem. Położenie części granatu podczas rzutu. Granaty ręczne przeciwpancerne - właściwości bojowe i budowa. Rzucanie granatów z miejsca, z marszu i w biegu do różnych celów. Rzucanie granatów kłęcząc. Ćwiczenie nr 3 i 4 według "Instrukcji Strzelania Piechoty". Ćwiczenie pojedynczo-bojowe z rzucania granatami ręcznymi.

Dział V - Obserwacja i określanie odległości

Obserwacja wzdłuż drogi marszu, meldowanie i omówienie wyników obserwacji. Zapoznanie z zasadami prowadzenia obserwacji. Doskonalenie w określaniu odległości na oko według stopnia widoczności przedmiotów terenowych lub celów na odległość do 600 m. Nauka określania odległości według wielkości odcinków terenu /wzrokowo utrwalonych/. Przewodzenie obserwacji w warunkach ograniczonej widoczności.

Temat 3 - Strzelanie z pistoletu maszynowego z przystosowanym urządzeniem do miotania granatów do celów opancerzonych i nieopancerzonych /tylko dla działonowych, ładowniczych i mechaników kierowców/

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców:

- znajomości budowy i działania urządzenia do miotania granatów;

- umiejętności strzelania z pm do celów opancerzonych przy pomocy urządzenia do miotania granatów.

Doskonalić szeregowców: .

- w znajomości zasad strzelania, w rzucaniu granatami ręcznymi oraz określaniu odległości.

Zagadnienia:

Dział I - Znajomość broni

Treść jak temat 10, dział I - dla uzbrojonych w kbk oddziałów piechoty.

Dział II - Zasady strzelania

Cwiczenie kontrolno-sprawdzające z zagadnień zawartych w temacie 1, dział II.

Dział III - Sposoby strzelania

Treść jak w temacie 10, dział I - dla uzbrojonych w kbk pododdziałów piechoty.

Dział IV - Rzucanie granatami ręcznymi

Cwiczenie kontrolno-sprawdzające według ćwiczenia szkolnego nr 1 i 2 w rzucaniu granatami ręcznymi.

Dział V - Obserwacja i określanie odległości

Cwiczenie kontrolno-sprawdzające według ćwiczenia nr 1 i 2 w obserwacji i określaniu odległości.

Temat 4 - Strzelanie z broni osobistej do celu nieruchomego w postawie stojąc z wolnej ręki w czasie nieograniczonym /strzelanie nr 1 z pistoletu - tylko dla dowódców czołgów/

Cel szkolenia:

Nauczyć dowódców czołgów:

- znajomości budowy i działania części pistoletu;
- umiejętności strzelania z pistoletu do celu nieruchomego;

Doskonalić:

- w znajomości zasad strzelania, rzucaniu granatami ręcznymi i określaniu odległości.

Zagadnienia:

Dział I - Znajomość broni

Doskonalenie w znajomości budowy, rozkładaniu i składaniu, działaniu części, dokonywaniu przeglądów pistoletu.

Dział II - Zasady strzelania

/teoria strzału/

Cwiczenie kontrolno-sprawdzające z zagadnień zawartych w temacie 2, dział II.

Dział III - Sposoby strzelania

Przyjęcie postawy stojąc. Ładowanie pistoletu. Składanie się, celowanie i oddanie strzału z pistoletu do celu nieruchomego w postawie stojąc. Przerwanie ognia i rozładowanie broni. Wykonanie łącznych czynności.

Dział IV - Rzucanie granatami ręcznymi

Cwiczenie kontrolno-sprawdzające - według ćwiczenia szkolnego 3 i 4 w rzucaniu granatami ręcznymi.

Dział V - Obserwacja i określanie odległości

Cwiczenie kontrolno-sprawdzające według ćwiczenia 3 w obserwacji i określaniu odległości.

SZKOLENIE SPECJALNE
PODODDZIAŁY PANCERNE

SZKOLENIE OGNIOWE

z broni i wozów bojowych

Ogólny cel szkolenia:

1. Nauczyć załogi wozów bojowych prowadzenia ognia do różnorodnych celów w każdej sytuacji bojowej.
2. Doskonalić załogi w obsłudze i użytkowaniu uzbrojenia.
3. Doskonalić załogi w prowadzeniu celnego ognia wszelkimi sposobami oraz w kierowaniu nim w walce.
4. Doskonalenie dowódców pododdziałów we władaniu bronią i umiejętnym kierowaniu ogniem w walce.

Wskazówki metodyczne

Wykonanie zadań szkolenia ogniowego osiąga się przez:

- metodyczną kolejność szkolenia i prawidłową organizację ćwiczeń;
- utrzymanie uzbrojenia w sprawności i wzorowym stanie;
- posiadanie odpowiedniej ilości sprawnych pomocy szkoleniowych oraz prawidłowego wykorzystania ich w toku szkolenia;
- posiadanie urządzonych poligonów i strzelnic zapewniających prowadzenie strzelań bojowych i strzelań w składzie pododdziału.

Utrwalenie umiejętności w działaniu przy broni i zastosowaniu zasad strzeżenia osiąga się przez prowadzenie systematycznych treningów ogniowych.

Treningi ogniowe prowadzi się w ramach godzin programowych przewidzianych na szkolenie ogniowe. Zakres treningów ogniowych określa się corocznie w "Wykazie strzelań".

Biorąc pod uwagę stopień ogólnego przygotowania żołnierzy oraz plan strzelań, dowódcy oddziałów /pododdziałów/ osobiście określają ilość treningów ogniowych do odpowiedniego strzelania szkolnego i bojowego.

W celu sprawdzenia umiejętności **szkolonych** w prowadzeniu celnego ognia, oprócz wykorzystywania pomocy szkoleniowych, stosować strzelania amunicją małokalibrową, a przy odbywaniu zespołowych ćwiczeń treningowych amunicją karabinową.

Na odbywanie strzelań szkolnych i bojowych zezwalać szkolonym dopiero po dokładnym sprawdzeniu ich umiejętności.

Na odbywanie strzelań w składzie pododdziałów zezwalać jedynie tym pododdziałom, których załogi wykonały strzelania bojowe i osiągnęły w dostatecznym stopniu zgranie pododdziału.

Przygotowanie załóg do odbycia kolejnych strzelań szkolnych i bojowych sprawdza osobiście dowódca plutonu, a przygotowanie pododdziału do odbycia strzelań bojowych pododdziału sprawdza dowódca oddziału.

W składzie pododdziału prowadzi się ćwiczenia w kierowaniu ogniem pododdziałów, ćwiczenia egzaminacyjne w rozpoznawaniu celów, określaniu odległości i wskazywania oraz strzelania.

Naukę o sprzęcie uzbrojenia, amunicji i zadaniach strzelania prowadzi się w grupach specjalności.

Ćwiczenia ze sprzętu uzbrojenia i amunicji prowadzić praktycznie na sprzęcie szkolno-bojowym. Ćwiczenia organizować w ten sposób, aby szkoleni w ciągu ćwiczenia przerabiali praktycznie całokształt zagadnień z wykorzystaniem etatowego sprzętu, narzędzi i wyposażenia. W celu utrwalenia znajomości sprzętu oraz jego użytkowania wykorzystywać czas przeznaczony na obsługiwanie sprzętu uzbrojenia.

W celu wyrobienia wprawy w posługiwaniu się sprzętem uzbrojenia w warunkach ograniczonej widoczności i w nocy część treningów ogniowych prowadzić w masce przeciwgazowej i w nocy.

Podczas nauczania prowadzenia ognia w warunkach specjalnych szczególną uwagę zwrócić na wyrobienie umiejętności wyboru stanowiska ogniowego w zależności od warunków terenowych oraz na właściwe określanie początkowych nastaw do strzelania.

Szkolenie w strzelaniu zakrytych stanowisk ogniowych prowadzić po opanowaniu załogi strzelań na wprost. W toku szkolenia zwrócić szczególną uwagę na: wyrobienie w załogach umiejętności zajmowania stanowisk ogniowych, skierowania armaty w kierunku zasadniczym, układanie snopów, mierzenie najmniejszych celowników, prowadzenia ognia pojedynczego, ciągłego o salwowego.

Cwiczenia praktyczne prowadzi bezpośrednio na wozach szkolno-bojowych, w początkowym okresie na placu ćwiczeń ogniowych, strzelnicy artyleryjsko-karabinowej, a następnie w terenie.

Szkolenie załóg w rozpoznawaniu celów przez obserwację, określaniu odległości i wskazywaniu celów oraz w kierowaniu ogniem pododdziałów, prowadzi podczas treningów ogniowych oraz w czasie przeznaczonym na ćwiczenia w kierowaniu ogniem, w połączeniu z ćwiczeniami taktycznymi i nauką prowadzenia wozów bojowych.

Strzelania organizować i prowadzić zgodnie ze wskazaniami zawartymi w "Instrukcji wojsk pancernych i zmechanizowanych" - Kurs strzelań cz. I i II oraz "Tymczasowego kursu strzelań".

Strzelania należy planować w ten sposób, aby odbywały się one w miarę możliwości równomiernie w ciągu całego roku szkoleniowego oraz ściśle były powiązane z innymi tematami ze szkolenia ogniowego.

Podczas strzelań szczególną uwagę zwrócić na prawidłowe, szybkie i samodzielne działanie załogi w powiązaniu z sytuacją i zadaniem ogniowym.

Dowódcy wszystkich szczebli powinni troszczyć się o wzorowe urządzenie placów ćwiczeń ogniowych, strzelnic i poligonów oraz aby zabezpieczenie ćwiczeń stwarzało warunki jak najbardziej zbliżone do rzeczywistości bojowej.

Cel szkolenia na zimowy i letni okres:

1. Nauczyć załogi wozów bojowych i pododdziały zgranych działań podczas prowadzenia ognia do rozmaitych celów w różnych warunkach walki.

2. Pogłębić wiadomości członków załóg z użytkowania sprzętu uzbrojenia i nauczyć ich samodzielnego wykorzystania jego mocy ogniowej do skutecznego niszczenia różnych celów.

3. Doskonalić dowódców w kierowaniu ogniem wozu bojowego i pododdziału w walce, współdziałaniu ogniowym z sąsiedzami i środkami wzmocnienia.

Wskazówki metodyczne:

Pierwszy i drugi okres szkolenia ma na celu doskonalenie członków załóg według specjalności i w składzie załogi wozu bojowego.

W tym okresie większość ćwiczeń należy prowadzić w składzie załogi. Jedynie zajęcia teoretyczne z zasad strzelania oraz strzelania szkolne prowadzić w grupach według specjalności. Szkolenie ogniowe mechaników-kierowców prowadzić tylko w składzie załogi w godzinach programowych. W doborze tematyki w dziale strzelania kierować się "Wykazem strzelań".

Wykaz tematów

Nr tem.	Wyszczególnienie tematów
1	2
1	Użytkowanie czołgowego karabina maszynowego
2	Użytkowanie czołgowego przeciwlotniczego karabina maszynowego
3	Użytkowanie armaty czołgowej
4	Użytkowanie przyrządów celowniczych i obserwacyjnych
5	Zgrywanie zerowych nastaw celowniczych oraz przystrzeliwanie karabinów maszynowych
6	Przegląd i przygotowanie uzbrojenia do strzelania
7	Zapoznanie z uzbrojeniem innych typów wozów bojowych
8	Strzelanie z miejsca i przystanków do celów ruchomych

1	2
9	Strzelanie z krótkich przystanków
10	Strzelanie w ruchu do celów nieruchomych
11	Strzelanie w ruchu do celów ruchomych
12	Strzelanie przeciwlotnicze
13	Strzelanie w warunkach specjalnych
14	Strzelanie w zakrytych stanowiskach ogniowych
15	Obserwacja, określanie odległości i wskazywanie celów
16	Kierowanie ogniem

Temat 1 - Użytkowanie czołgowego karabina maszynowego

Cel szkolenia:

Doskonalić szkolonych w obsłudze karabina maszynowego.

Zagadnienia:

Wyjmowanie km z jarzma. Rozkładanie i składanie km. Usuwanie zacięć km. Wymiana uszkodzonych części. Czyszczenie i smarowanie km. Wkładanie km do jarzma i umocowanie go.

Temat 2 - Użytkowanie czołgowego przeciwlotniczego karabina maszynowego

Cel szkolenia:

Treść jak zagadnienia tematu 1.

Temat 3 - Użytkowanie armaty czołgowej

Cel szkolenia:

Doskonalić szkolonych w obsłudze armaty.

Zagadnienia:

Rozkładanie i składanie zamka armaty. Usuwanie nies-

prawności armaty. Wymiana uszkodzonych części. Regulacja mechanizmów armaty. Sprawdzenie oporopowrotnika, uzupełnienie płynem i powietrzem, czyszczenie i smarowanie armaty.

Temat 4 - Użytkowanie przyrządów celowniczych i obserwacyjnych

Cel szkolenia:

Doskonalić szkolonych w obsłudze przyrządów celowniczych i obserwacyjnych.

Zagadnienia:

Przegląd i czyszczenie przyrządów celowniczych i obserwacyjnych. Usuwanie niesprawności. Wymiana uszkodzonych części. Konserwacja przyrządów celowniczych i obserwacyjnych.

Temat 5 - Zgrywanie zerowych nastaw celowniczych oraz przystrzeliwanie karabinów maszynowych

Cel szkolenia:

Doskonalić szkolonych w zgrywaniu zerowych nastaw celowniczych oraz przystrzeliwaniu karabinów maszynowych.

Zagadnienia:

Zgrywanie zerowych nastaw celowniczych armaty. Przystrzeliwanie karabinów maszynowych. Sporządzenie dokumentacji.

Temat 6 - Przegląd i przygotowanie uzbrojenia do strzelania

Cel szkolenia:

Doskonalić szkolonych w przygotowaniu uzbrojenia do strzelania.

Zagadnienia:

Przegląd przedziału bojowego i jego wyposażenia. Czyszczenie i konserwacja uzbrojenia. Przegląd uzbrojenia, przyrządów celowniczych i obserwacyjnych oraz urządzenia do

sterowania armaty. Sprawdzenie uzbrojenia. Usunięcie niesprawności i regulacja.

Temat 7 - Zapoznanie z uzbrojeniem innych typów wozów bojowych

Cel szkolenia:

Zapoznać szkolonych z uzbrojeniem innych typów wozów.

Zagadnienia:

Przeznaczenie, właściwości bojowe, ogólny opis sprzętu uzbrojenia i amunicji.

Temat 8 - Strzelanie z miejsca i przystanków do celów ruchomych

Cel szkolenia:

Doskonalić szkolonych w strzelaniu z miejsca i krótkich przystanków do celów ruchomych.

Zagadnienia:

Krótkie powtórzenie zasad strzelania z miejsca i krótkich przystanków do celów ruchomych.

T r e n i n g i o g n i o w e. Przygotowanie się do strzelania, czynności przy przyrządach celowniczych oraz urządzeniu do sterowania wieżą. Rozpoznanie i wybór celów, określanie odległości i wskazywanie celów. Podawanie komend ogniowych. Czynności przy mechanizmach naprowadzenia, oddawanie strzału do celu ruchomego.

Trening w przenoszeniu punktu celowania. Przejście od prowadzenia ognia z armaty do prowadzenia ognia z karabina maszynowego. Ładowanie broni. Prowadzenie obserwacji wyników ognia.

Trening w zespołowym wykonywaniu czynności z zastosowaniem zasad strzelania z przystanków do celów ruchomych.

S t r z e l a n i a. Wykonanie strzelań według wykazu strzelań.

Temat 9 - Strzelanie z krótkich przystanków

Cel szkolenia:

Doskonalenie szkolonych w strzelaniu z krótkich przystanków.

Zagadnienia:

Z a s a d y s t r z e l a n i a z k r ó t -
k i c h p r z y n t a n k ó w. Zadania rozwiązywane ogniem
z krótkich przystanków. Charakterystyka i zastosowanie prze-
pisów prowadzenia ognia z krótkich przystanków. Przeznacze-
nie, czas trwania krótkich przystanków. Określenie początko-
wych danych do strzelania do celów nieruchomych i ruchomych.
Wstrzeliwanie kierunku i donośności. Prowadzenie ognia sku-
tecznego. Rozwiązywanie zadań ogniowych.

Treningi ogniowe. Sposoby strzelania. Określanie
początkowych danych. Czynności przy przyrządach celowniczych
i obserwacyjnych oraz mechanizmach naprowadzenia. Danie strza-
łu. Ładowanie broni podczas ruchu wozu bojowego. Podawanie
i wykonywanie komend ogniowych. Prowadzenie ognia. Rozpoznanie
i wybór celów, określanie odległości i wskazywania celów.

Trening w zespołowym wykonywaniu czynności przy
zastosowaniu zasad strzelania z krótkich przystanków do ce-
lów nieruchomych i ruchomych. Prowadzenie obserwacji wyników
ognia. Trening w prowadzeniu ognia z wykorzystaniem indywi-
dualnych środków obrony przeciwochemicznej.

S t r z e l a n i a. Wykonanie strzelań według wy-
kazu strzelań.

Temat 10 - Strzelanie w ruchu do celów nieruchomych

Cel szkolenia:

Nauczyć szkolonych strzelania w ruchu do celów nie-
ruchomych.

Zagadnienia:

Z a s a d y s t r z e l a n i a w r u c h u
d o c e l ó w n i e r u c h o m y c h. Zadania rozwiązy-
wane ogniem w ruchu. Właściwości strzelania z użyciem stabi-

lizatora armaty. Technika prowadzenia ognia w ruchu, tempo strzelania. Określanie początkowych danych do strzelania. Wstrzeliwanie kierunku i donośności. Prowadzenie ognia w ruchu do celów nieruchomych. Prowadzenie ognia skutecznego.

T r e n i n g i o g n i o w e. Sposoby prowadzenia ognia, określanie początkowych danych, posługiwanie się stabilizatorem i urządzeniem do strzelania, wieżą oraz przyrządami obserwacyjnymi i celowniczymi. Ładowanie broni oraz danie strzału w ruchu. Rozpoznawanie celów, określanie odległości i wskazywanie celów w ruchu.

Zespołowe wykonywanie czynności z zastosowaniem zasad strzelania w ruchu do celów nieruchomych. Prowadzenie obserwacji wyników ognia. Trening w prowadzeniu ognia z wykorzystaniem środków obrony przeciwchemicznej.

S t r z e l a n i a. Wykonanie strzelań według wykazu strzelań.

Temat 11 - Strzelanie w ruchu do celu ruchomego

Cel szkolenia:

Nauczyć szkolonych strzelania w ruchu do celów ruchomych.

Zagadnienia:

Z a s a d y s t r z e l a n i a w r u c h u d o c e l ó w r u c h o m y c h. Zadania rozwiązywane ogniem w ruchu. Właściwości strzelania z użyciem stabilizatora armaty. Technika prowadzenia ognia w ruchu, tempo strzelania. Określanie początkowych danych do strzelania. Wstrzeliwanie kierunku i donośności. Prowadzenie ognia w ruchu do celów ruchomych. Prowadzenie ognia skutecznego.

T r e n i n g i o g n i o w e. Sposoby prowadzenia ognia, określanie początkowych danych, posługiwanie się stabilizatorem i urządzeniem do sterowania wieżą oraz przyrządami obserwacyjnymi i celowniczymi. Ładowanie broni oraz danie strzału w ruchu, Rozpoznawanie celów, określanie odległości i wskazywanie celów w ruchu.

Zespołowe wykonywanie czynności z zastosowaniem

zasad strzelania w ruchu do celów ruchomych. Obserwacja wyników ognia. Trening w prowadzeniu ognia z wykorzystaniem indywidualnych środków obrony przeciwchemicznej.

S t r z e l a n i a. Wykonanie strzelań według wykazu strzelań.

Temat 12 - Strzelania przeciwlotnicze

Cel szkolenia:

Nauczyć dowódców /ładowniczych/ dział pancernych strzelania do celów powietrznych.

Zagadnienia:

Przygotowanie do strzelania. Określanie kursu i szybkości kursowej celu. Zasady celowania przy pomocy celownika przeciwlotniczego. Prowadzenie ognia. Korygowanie ognia. Strzelanie do desantów spadochronowych, bomb oświetlających i celów naziemnych.

T r e n i n g i o g n i o w e. Rozpoznawanie celów określanie kursów, szybkości przelotowych i kursowych, posługiwanie się celownikiem przeciwlotniczym. Sposoby strzelania. Obsługiwanie karabina maszynowego. Sposoby strzelania do celów naziemnych.

Trening w zespołowym wykonywaniu czynności przy strzelaniu do celów przeciwlotniczych i naziemnych.

S t r z e l a n i a. Wykonanie strzelania według wykazu strzelań.

Temat 13 - Strzelania w warunkach specjalnych

Cel szkolenia:

Nauczyć szkolonych strzelania w warunkach specjalnych.

Zagadnienia:

Zasady strzelania w nocy. Zasady strzelania ponad głowami i przez przerwy w ugrupowaniach wojsk własnych. Zasady strzelania do celów nawodnych. Osobliwości strzelania

na duże odległości. Zasady strzelania w górach.

T r e n i n g i o g n i o w e. Sporządzenie tabeli początkowych nastaw i szkicu ognia wozu bojowego w nocy. Sposoby strzelania w górach. Sposoby i przygotowanie strzelania, wstrzeliwanie i prowadzenie ognia skutecznego do celów nawodnych. Sposoby i przygotowanie strzelania, zajęcie stanowiska ogniowego, prowadzenie wstrzeliwania jednym wozem bojowym, przekazywanie wskazania celów przy strzelaniu na duże odległości.

S t r z e l a n i a. Wykonanie strzelań w nocy według wykazu strzelań.

Temat 14 - Strzelanie z ZSO

Cel szkolenia:

Nauczyć szkolonych prowadzenia ognia z ZSO.

Zagadnienia:

Wybór i urządzenie SO. Zajęcie SO. Skierowanie armaty wozu bojowego w kierunku zasadniczym. Układanie snopa równoległego. Ustalanie armaty na zasadniczy punkt celowania. Określenie najmniejszych celowników /kątów podniesienia/. Komendy ogniowe. Odejście z SO.

T r e n i n g i a r t y l e r y j s k o - s t r z e l e c k i e. Wykonanie ćwiczenia artyleryjskiego nr 1.

S t r z e l a n i e. Udział w strzelaniu z ZSO według wykazu strzelań.

Temat 15 - Obserwacja, określanie odległości i wskazywanie celów

Cel szkolenia:

Nauczyć szkolonych obserwacji pola walki, określania odległości i wskazywania celów.

Zagadnienia:

Wykonanie ćwiczeń w rozpoznawaniu, określaniu odległości i wskazywaniu celów w dzień i w nocy według wykazu strzelań.

Temat 16 - Kierowanie ogniem

Cel szkolenia:

Doskonalić pluton i kompanię w prowadzeniu kierowanego ognia z wozów bojowych.

Zagadnienia:

Wykonanie ćwiczeń w kierowaniu ogniem na wprost według wykazu strzelań, za wyjątkiem ćwiczeń ujętych w szkoleniu taktycznym.

Cel szkolenia na okres jesienny /IV/

1. Nauczyć ładowniczych opisu sprzętu uzbrojenia, amunicji. Przyrządów celowniczych i obserwacyjnych oraz zasad posługiwania się tym sprzętem.

2. Nauczyć ładowniczych prowadzenia obserwacji pola walki, wykrywania i rozpoznawania celów oraz określania odległości i wskazywania celów.

3. Podać działonowym niezbędne wiadomości z teorii strzelania oraz nauczyć ich zasad strzelania z wozów bojowych.

4. Nauczyć działonowych prowadzenia celnego ognia z broni wozu bojowego.

Wskazówki organizacyjno-metodyczne

Okres czwarty ma na celu przygotowanie ładowniczych pierwszego roku służby do działania w składzie załogi oraz przeszkolenie ładowniczych drugiego roku służby na działonowych.

W czwartym okresie należy nauczyć ładowniczych pierwszego roku służby opisu sprzętu uzbrojenia i posługiwania się nim oraz podstawowych zasad prowadzenia obserwacji pola walki, rozpoznania celów, określania odległości i wskazywania celów, niezbędnych do działania w składzie załogi. Ładowniczych drugiego roku służby nauczyć zasad strzelania z wozów bojowych oraz podać im niezbędne wiadomości z teorii

strzelania, po czym przekwalifikować ich na działonowych.

Wykaz tematów

Ładowniczy

Nr tem.	Wyszczególnienie tematów
1	Przedział bojowy
2	Czołgowy karabin maszynowy
3	Przeciwlotniczy karabin maszynowy
4	Przyrządy celownicze i obserwacyjne
5	Armata
6	Amunicja
7	Rozpoznawanie celów przez obserwację, określanie odległości i wskazywanie celów

Temat 1 - Przedział bojowy

Cel szkolenia:

Zapoznać szkolonych z przeznaczeniem i rozmieszczeniem uzbrojenia w wozie bojowym.

Zagadnienia:

Przeznaczenie i rozmieszczenie uzbrojenia, przyrządów celowniczych i obserwacyjnych, środków łączności i dowodzenia. Przeznaczenie i rozmieszczenie stabilizatora oraz urządzenie do sterowania wieżą. Oświetlenie przedziału bojowego i przyrządów. Rozmieszczenie jednostki ognia.

Temat 2 - Czołgowy karabin maszynowy

Cel szkolenia:

Nauczyć szkolonych posługiwania się karabinem maszynowym.

Zagadnienia:

Przeznaczenie i właściwości bojowe km. Ogólny opis

km. Przeznaczenie, opis i działanie części i mechanizmów km. Rozkładanie i składanie km. Umocowanie km. Ładowanie i rozładowanie km. Niesprawności oraz sposób usuwania. Przegląd, czyszczenie i konserwacja km.

Temat 3 - Przeciwlotniczy karabin maszynowy

Cel szkolenia:

Treść tematu jak w temacie 2.

Temat 4 - Przyrządy celownicze i obserwacyjne

Cel szkolenia:

Nauczyć szkolonych posługiwania się przyrządami celowniczymi i obserwacyjnymi.

Zagadnienia:

Teleskopowy celownik /etatowy/. Przeznaczenie, właściwości optyczne i opis celownika. Umocowanie celownika w wozie bojowym. Przeznaczenie, opis części i mechanizmów oraz układu optycznego celownika. Przegląd i usuwanie niesprawności celownika.

Kątomierz działowy /tylko dla ładowniczych dział pancernych/. Przeznaczenie, właściwości optyczne i opis części i mechanizmów oraz układu optycznego kątomierza. Przegląd i usuwanie niesprawności kątomierza.

Celownik działowy /tylko dla ładowniczych dział pancernych/. Przeznaczenie, opis i działanie części i mechanizmów celownika. Przegląd i usuwanie niesprawności celownika.

Celownik przeciwlotniczy. Przeznaczenie, właściwości optyczne i opis celownika. Umocowanie celownika. Przegląd i usuwanie niesprawności.

Przeznaczenie, właściwości i opis przyrządów obserwacyjnych. Przeznaczenie i opis kątomierza wieżowego, poziomicę podniesień i urządzenia do sterowania wieżą. Przegląd i usuwanie niesprawności.

Temat 5 - Armata

Cel szkolenia

Nauczyć szkolonych posługiwania się armatą.

Zagadnienia:

Przeznaczenie, właściwości bojowe oraz ogólny opis armaty.

L u f a. Przeznaczenie i opis lufy. Połączenie rury z nasadą i lufy z oporopowrotnikiem i kołyską. Przegląd lufy, usuwanie niesprawności.

Z a m e k. Przeznaczenie i opis zamka. Przeznaczenie, opis części i mechanizmów oraz działanie zamka. Rozkładanie i składanie zamka. Niesprawności i sposoby ich usuwania.

O p o r o p o w r o t n i k. Przeznaczenie, umocowanie, opis, zasady działania, przegląd oporopowrotnika.

M e c h a n i z m y s p u s t o w e. Przeznaczenie, opis, przegląd, regulacja i usuwanie niesprawności.

M e c h a n i z m y n a p r o w a d z e n i a. Przeznaczenie, opis, działanie, regulacja i usuwanie niesprawności mechanizmów naprowadzenia.

S t a b i l i z a t o r a r m a t y. Przeznaczenie, właściwości oraz ogólne zasady działania stabilizatora.

K o ł y s k a, m e c h a n i z m r ó w n o w a ż ą c y i o s ł o n a. Przeznaczenie, opis, umocowanie, przegląd i usuwanie niesprawności.

Temat 6 - Amunicja

Cel szkolenia:

Nauczyć szkolonych opisu i obchodzenia się z amunicją.

Zagadnienia:

Przeznaczenie, właściwości i opis oraz zasady działania zapalników głowicowych i dennych.

Cel i zasady znakowania amunicji. Znakowanie i cechowanie pocisków, zapalników, łusek, ładunków oraz opakowania.

Obchodzenie się z amunicją. Jednostka ognia wozu bojowego i jej ułożenie.

Temat 7 - Rozpoznanie celów przez obserwację, określanie odległości i wskazywanie celów

Cel szkolenia:

Nauczyć szkolonych obserwacji, określania odległości i wskazywania celów.

Zagadnienia:

Rozpoznawanie celów przez obserwację i określanie odległości. Wybór dozorów. Obserwowanie terenu według sektorów i rąbieży. Charakterystyczne oznaki demaskujące cele. Sposoby określania odległości z miejsca i w ruchu. Określanie odległości do celów nieruchomych, pojawiających się i ruchomych. Określanie kierunku i szybkości poruszania się celów.

Rozpoznawanie celów przez obserwację i określanie do nich odległości w warunkach ograniczonej widoczności /według wybuchów strzałów, błysków strzałów i skutecznego oświetlenia/. Prowadzenie obserwacji wybuchów pocisków i smug pocisków.

Wskazywanie celów z wozu bojowego. Wskazywanie celów według dozorów /przedmiotów terenowych/ od kierunku ruchu wozu bojowego i za pomocą kątomierza wieżowego. Składanie meldunków.

Odbycie ćwiczeń szkolnych w obserwacji, określaniu odległości i wskazywaniu celów według wykazu strzelań.

Wykaz tematów

Kurs działonowych

Nr tem.	Wyszczególnienie tematów
1	2
1	Zgrywanie zerowych nastaw celowniczych i przystrzelanie karabinów maszynowych
2	Sprawdzenie oporopowrotnika armaty
3	Wprowadzenie do zasad strzelania

1	2
4	Strzelanie z miejsca do celów nieruchomych
5	Strzelanie z miejsca i przystanków do celów ruchomych
6	Strzelanie z krótkich przystanków
7	Strzelanie w ruchu do celów nieruchomych

Temat 1 - Zgrywanie zerowych nastaw celowniczych i przystrzeliwanie karabinów maszynowych

Cel szkolenia:

Nauczyć działonowych zgrywania zerowych nastaw celowniczych i przystrzeliwania karabinów maszynowych.

Zagadnienia:

Zgrywanie zerowych nastaw celowniczych. Przystrzeliwanie karabinów maszynowych. Sporządzenie dokumentacji.

Temat 2 - Sprawdzenie oporopowrotnika armaty

Cel szkolenia:

Nauczyć działonowych obsługiwanie oporopowrotnika.

Zagadnienia:

Sprawdzenie oporopowrotnika, uzupełnienie płynem i powietrzem. Niesprawności i sposoby ich usuwania.

Temat 3 - Wprowadzenie do zasad strzelania

Cel szkolenia:

Zapoznać działonowych z podstawami zasad strzelania.

Zagadnienia:

Pojęcie o paleniu się prochu i zjawisko strzału. Ruch pocisku w lufie i towarzyszące mu zjawiska. Lot pocisku. Tor pocisku i jego elementy. Zjawiska towarzyszące lotowi pocisku. Pojęcie o podstawowych liniach i kątach elementów toru pocisku i ich praktyczne wykorzystanie. Pojęcie o celowaniu

bezpośrednim i pośrednim. Mierzenie kątów. Pole rażenia, strzał bezwzględny i ich praktyczne znaczenie. Pojęcie o rozrzucie i skuteczności ognia oraz ich praktyczne zastosowanie.

Temat 4 - Strzelanie z miejsca do celów nieruchomych

Cel szkolenia:

Nauczyć działonowego samodzielnego rozwiązywania zadań ogniowych strzelaniem z miejsca do celów nieruchomych.

Zagadnienia:

Zasady strzelania z miejsca i przystanków do celów nieruchomych. Zadanie rozwiązywane ogniem z miejsca i przystanków. Zastosowanie sposobów prowadzenia ognia. Odległość ognia skutecznego i zastosowanie strzału bezwzględnego. Kolejność rozwiązywania zadania ogniowego, wykrywanie i wybór celów, wybór broni, pocisku, sposobu prowadzenia ognia i określanie początkowych nastaw. Wstrzeliwanie kierunku i donośności. Prowadzenie ognia skutecznego. Rozwiązywanie zadań ogniowych.

Treningi ogniowe. Wykonywanie komend "Do boju" i "Odbój". Przygotowanie się do strzelania, czynności przy przyrządach celowniczych i obserwacyjnych oraz urządzenie do sterowania wieżą. Rozpoznawanie i wybór celów, określanie odległości i wskazywanie celów.

Podawanie komend ogniowych. Czynności przy mechanizmach naprowadzania, oddania strzału do celów nieruchomych.

Trening w jednolitości celowania. Celowanie w ograniczonym czasie do celów pojawiających się. Przenoszenie i dobór punktu celowania. Przejście od prowadzenia ognia z armaty do prowadzenia ognia z karabinu maszynowego. Ładowanie broni. Prowadzenie obserwacji wyników ognia.

Trening w zespołowym wykonywaniu czynności z zastosowaniem zasad strzelania z miejsca i przystanków do celów nieruchomych.

Trening w prowadzeniu ognia z wykorzystaniem indywidualnych środków obrony przeciwchemicznej.

S t r z e l a n i a. Wykonanie strzelań według wykazu strzelań.

Temat 5 - Strzelanie z miejsca i przystanków do celów ruchomych

Cel szkolenia:

Nauczyć działonowych strzelania z miejsca i przystanków do celów ruchomych.

Zagadnienia:

Z a s a d y s t r z e l a n i a z m i e j s c a i p r z y s t a n k ó w d o c e l ó w r u c h o m y c h .Zadania rozwiązywane strzelaniem do celów ruchomych. Charakterystyka i zastosowanie sposobów prowadzenia ognia do celów ruchomych.Rodzaje ruchów celu.Określanie kierunku i szybkości oraz poprawki na ruch celu.Odległości ognia skutecznego.Kolejność rozwiązywania zadania ogniowego: wykrycie i wybór celu, wybór broni, pocisku, wybór sposobu prowadzenia ognia i określanie początkowych nastaw.Wstrzeliwanie kierunku i donośności.Prowadzenie ognia skutecznego.Rozwiązywanie zadań ogniowych.

T r e n i n g i o g n i o w e.Przygotowanie do strzelania, czynności przy przyrządach celowniczych i urządzeniach do sterowania wieżą.Rozpoznawanie i wybór celów, określanie odległości i wskazywanie celów.Podawanie komend ogniowych.Czynności przy mechanizmach naprowadzania, oddanie strzału do celu ruchomego.

Trening w przenoszeniu punktu celowania.Przejście od prowadzenia ognia z armaty do prowadzenia ognia z karabina maszynowego.Ładowanie broni.Prowadzenie obserwacji wyników ognia.

Trening w zespołowym wykonywaniu czynności z zastosowaniem zasad strzelania z przystanków do celów ruchomych.

S t r z e l a n i a. Wykonanie strzelań według wykazu strzelań.

Temat 6 - Strzelanie z krótkich przystanków

Cel szkolenia:

Nauczyć działonowych strzelania z krótkich przystanków.

Zagadnienia:

Zasady strzelania z krótkich przystanków. Zadania ogniowe rozwiązywane strzelaniem z krótkich przystanków. Charakterystyka i zastosowanie sposobów prowadzenia ognia z krótkich przystanków. Czas trwania krótkich przystanków. Określanie początkowych nastaw do strzelania do celów nieruchomych i ruchomych. Wstrzeliwanie kierunku i donośności. Prowadzenie ognia skutecznego. Rozwiązywanie zadań ogniowych.

Treningi ogniowe. Sposoby strzelania. Określanie początkowych nastaw. Czynności przy przyrządach celowniczych i obserwacyjnych oraz mechanizmach naprowadzania. Oddanie strzału. Ładowanie broni podczas ruchu wozu bojowego. Podawanie i wykonywanie komend ogniowych. Prowadzenie ognia. Rozpoznawanie i wybór celów, określanie odległości i wskazywanie celów.

Trening w zespołowym wykonywaniu czynności przy zastosowaniu zasad strzelania z krótkich przystanków do celów nieruchomych i ruchomych. Prowadzenie obserwacji wyników ognia.

Strzelania. Wykonanie strzelań według wykazu strzelań.

Temat 7 - Strzelanie w ruchu do celów nieruchomych

Cel szkolenia:

Nauczyć działonowych strzelania w ruchu do celów nieruchomych.

Zagadnienia:

Zasady strzelania w ruchu do celów nieruchomych. Zadania ogniowe rozwiązywane strzelaniem w ruchu. Właściwości strzelania z użyciem stabilizatora armaty. Technika prowadzenia ognia w ruchu,

tempo strzelania. Określanie początkowych danych do strzelania. Wstrzeliwanie kierunku i donośności. Prowadzenie ognia w ruchu do celów nieruchomych. Prowadzenie ognia skutecznego.

T r e n i n g i o g n i o w e. Sposoby prowadzenia ognia, określanie początkowych danych, posługiwanie się stabilizatorem i urządzeniem do sterowania wieżą oraz przyrządami obserwacyjnymi i celowniczymi. Ładowanie broni oraz oddanie strzału w ruchu. Rozpoznanie celów, określanie odległości i wskazywanie celów w ruchu.

Łespolowe wykonywanie czynności z zastosowaniem zasad strzelania w ruchu do celów nieruchomych. Prowadzenie obserwacji wyników ognia.

S t r z e l a n i a. Wykonanie strzelań według wykazu strzelań.

SZKOLENIE TECHNICZNE

/dla pododdziałów czołgów średnich i czołgów pływających/

Cel szkolenia:

1. Doskonalić umiejętności członków załóg wozów bojowych w zakresie eksploatacji, obsługi i remontu bieżącego wozów bojowych.

2. Pogłębić wiadomości mechaników - kierowców z zakresu budowy sprzętu oraz nauczyć ich szybkiego określania i usuwania niesprawności.

3. Nauczyć mechaników-kierowców różnic w budowie i eksploatacji czołgów T-34 i T-54-A.

Wskazówki metodyczne

1. Zajęcia z załogami wozów bojowych w sprawnym wykonywaniu prac w zakresie obsługi i remontu wozów bojowych prowadzą dowódcy plutonów a zajęcia trudniejsze pomocnicy dowódców kompanii do spraw technicznych.

Praktyczne umiejętności załóg z zakresu obsługiwan-
nia wozów bojowych w warunkach polowych doskonali się podczas
wszystkich zajęć i ćwiczeń taktycznych.

2. Nauczanie mechaników-kierowców budowy sprzętu
prowadzi się w grupach kompanijnych pod kierownictwem pomo-
cnika dowódcy kompanii do spraw technicznych. Przy tym mecha-
nicy - kierowcy, którzy w pierwszym roku służby szkoleni byli
na wozach T-34 poznają budowę wozu T54 A, zasadnicze różnice
w budowie i eksploatacji między tymi wozami i odwrotnie, szko-
leni w pierwszym roku służby na T54A poznają budowę T-34.

3. Kolejność przerabiania tematów ze szkolenia tech-
nicznego określa dowódca oddziału, z uwzględnieniem przedsię-
wzięć przewidzianych w planie eksploatacji wozów bojowych.

4. W szkoleniu położyć jak największy nacisk na stro-
nę praktyczną.

Wykaz tematów

Nr tem.	Wyszczególnienie tematów
1	2
1	Przepisy bezpieczeństwa jazdy wozami bojowymi
2	Zasady eksploatacji wozów bojowych
3	Materiały eksploatacyjne
4	Indywidualny zestaw zapasowych części, narzędzi wozu bojowego
5	Eksploatacja wozów bojowych w warunkach zimowych
6	Eksploatacja wozów bojowych w warunkach letnich
7	Przegląd kontrolny wozu bojowego
8	Obsługiwanie techniczne Nr 1 wozu bojowego
9	Obsługiwanie techniczne Nr 2 wozu bojowego
10	Obsługiwanie techniczne Nr 3 wozu bojowego
11	Evakuacja i remont wozów bojowych
12	Konserwacja wozu bojowego

1	2
13	Urządzenie i zabezpieczenie przeciwpozarowe wozu bojowego
14	Silnik i jego układy - regulacja i obsługiwanie
15	Transmisja wozu bojowego - regulacja i obsługiwanie
16	Układ bieżny wozu bojowego - regulacja i obsługiwanie
17	Instalacja elektryczna wozu bojowego
18	Remont wozu bojowego
19	Silnik i jego układy - inny typ wozu
20	Transmisja wozu bojowego-inny typ wozu
21	Układ bieżny wozu bojowego - inny typ wozu
22	Instalacja elektryczna wozu bojowego - inny typ

Szkolenie w składzie załogi

Temat 1 - Przepisy bezpieczeństwa jazdy wozami bojowymi

Cel szkolenia:

Nauczyć załogi zachowania się w wozach w czasie jazdy w różnych warunkach.

Zagadnienia:

Ubiór załogi do jazdy w wozie bojowym. Miejsce załogi w czasie jazdy w różnym terenie i warunkach /droga, pola, las/. Przewożenie osób i sprzętu nie należącego do załogi. Przykłady i konsekwencje przekraczania przepisów jazdy.

Temat 2 - Zasady eksploatacji wozów bojowych

Cel szkolenia:

Nauczyć załogi norm eksploatacji, organizacji i sposobów obsługi, porządku i pracy w parkach.

Zagadnienia:

Roczne normy eksploatacji i międzyremontowe okredy

pracy wozów bojowych. Organizacja i sposoby obsługi wozów bojowych. Planowanie eksploatacji wozów bojowych. Prowadzenie ewidencji pracy silnika i wozu bojowego. Zasady organizacji, rozmieszczenia i porządku w parkach wozów bojowych. Obowiązki członków załogi w czasie obsługi i utrzymania wozu bojowego w stałej gotowości bojowej.

Temat 3 - Materiały eksploatacyjne

Cel szkolenia:

Zapoznać załogę z materiałami eksploatacyjnymi, sposobami ich rozpoznawania i użycia w wozach.

Zagadnienia:

Przeznaczenie, właściwości i zewnętrzne oznaki paliwa, olejów i smarów stosowanych do wozów bojowych. Sposoby określania ich jakości w warunkach polowych. Sposoby przygotowania mieszanin smarów do smarowania zespołów i mechanizmów wozów bojowych. Tabela smarowania zespołów i mechanizmów wozu bojowego. Eksploatacyjne normy zużycia i sposoby oszczędzania paliwa, olejów i smarów. Płyny chłodzące i płyny do amortyzatorów oraz ich właściwości i zasady zastosowania w eksploatacji wozów bojowych.

Temat 4 - Indywidualny zestaw zapasowych części, narzędzi i przynależności wozu bojowego.

Cel szkolenia:

Utrwalić załodze skład zapasowych części i narzędzi oraz sposób posługiwania się nimi i przechowywania.

Zagadnienia:

Skład zestawu zapasowych części, narzędzi i przynależności wozu bojowego. Prowadzenie ewidencji, sposób przechowywania, wykorzystanie i uzupełnienia. Praktyczny sposób posługiwania się zestawem zapasowych części, narzędzi i przynależności wozu bojowego, układanie ich w wozie bojowym.

Temat 5 - Eksploatacja wozów bojowych w warunkach zimowych

Cel szkolenia:

Nauczyć załogi zasad eksploatacji wozów bojowych w warunkach zimowych.

Zagadnienia:

Charakterystyczne cechy eksploatacji wozów bojowych w warunkach zimowych. Przedsięwzięcia w zakresie przygotowania wozu bojowego do eksploatacji w warunkach zimowych. Srodki i sposoby ułatwiające uruchamianie silnika przy niskiej temperaturze. Uruchamianie zimnego silnika i sposób jego rozgrzewania po uruchomieniu. Srodki i sposoby ogrzewania wozów bojowych na przystankach i przy dłuższym postoju w warunkach polowych.

Temat 6 - Eksploatacja wozów bojowych w warunkach letnich

Cel szkolenia:

Nauczyć załogi zasad eksploatacji wozów bojowych w warunkach letnich.

Zagadnienia:

Charakterystyczne cechy eksploatacji wozów bojowych w warunkach letnich. Przegrzanie silnika, przyczyny przegrzania oraz zapobieganie przegrzaniu. Przygotowanie sprzętu bojowego do eksploatacji w warunkach letnich.

Temat 7 - Przegład kontrolny wozu bojowego

Cel szkolenia:

Nauczyć załogi zasad przeprowadzania przeglądów kontrolnych.

Zagadnienia:

Sposób przeprowadzania przeglądu kontrolnego przed wyjazdem i na przystankach. Obowiązki członków załogi przy przeprowadzaniu przeglądu kontrolnego. Sposoby usuwania niesprawności wykrytych w czasie przeglądu kontrolnego. Praktyczne przepro-

dzanie przeglądu kontrolnego.

Temat 8 - Obsługiwanie techniczne Nr 1 wozu bojowego

Cel szkolenia:

Nauczyć praktycznie załogi obsługiwania technicznego Nr 1.

Zagadnienia:

Znaczenie obsługiwania technicznego Nr 1

Zakres prac wykonywanych w czasie obsługiwania technicznego Nr 1 wozu bojowego i kolejność ich wykonywania. Urządzenia parkowe wykorzystywane przy obsługiwanu i sposób ich użycia.

Praktyczne wykonanie obsługiwania technicznego Nr 1 wozu bojowego.

Temat 9 - Obsługiwanie techniczne Nr 2 wozu bojowego

Cel szkolenia:

Nauczyć załogi przeprowadzania obsługiwania technicznego Nr 2 wozu bojowego.

Zagadnienia:

Znaczenie obsługiwania technicznego Nr 2 wozu bojowego. Zakres prac wykonywanych podczas obsługiwania technicznego Nr 2 wozu bojowego.

Praktyczne wykonanie czynności obsługiwania technicznego Nr 2 wozu bojowego.

Temat 10 - Obsługiwanie techniczne Nr 3 wozu bojowego

Cel szkolenia:

Nauczyć załogi przeprowadzania obsługiwania technicznego Nr 3 wozu bojowego.

Zagadnienia:

Znaczenie obsługiwania technicznego Nr 3. Zakres prac wykonywanych podczas obsługiwania technicznego Nr 3. Praktyczne

wykonanie czynności obsługiwanego technicznego Nr 3 wozu bojowego.

Temat 11 - Ewakuacja i remont wozów bojowych

Cel szkolenia:

Nauczyć załogi sposobów ewakuacji i remontów wozów bojowych w czasie walki.

Zagadnienia:

Organizacja ewakuacji i remontu wozów bojowych w zasadniczych rodzajach walki. Charakterystyczne rodzaje ugrzęźnięć i uszkodzeń wozów bojowych w walce. Sposoby ewakuacji i usuwania niesprawności wozów bojowych siłami załogi w warunkach polowych. Urządzenia stosowane przy ewakuacji i bieżącym remoncie wozu bojowego.

Praktyczna ewakuacja, wyciąganie ugrzęźniętego wozu bojowego, wykonywanie bieżących remontów układu bieżnego.

Temat 12 - Konserwacja wozu bojowego

Cel szkolenia:

Nauczyć załogi zasad i sposobów konserwacji wozów bojowych.

Zagadnienia:

Zakres i kolejność wykonywanych czynności przy przygotowaniu wozu bojowego do konserwacji. Sprawdzenie stanu technicznego wozów bojowych znajdujących się na konserwacji i sposób ich obsługiwanego. Zdejmowanie wozu bojowego z konserwacji /przygotowanie go do eksploatacji/.

Praktyczne wykonywanie czynności przy stawianiu wozu na konserwację, przeglądzie wozu konserwacyjnego i zdejmowaniu z konserwacji do eksploatacji.

Temat 13 - Urządzenie i zabezpieczenie przeciwpożarowe wozu bojowego

Cel szkolenia:

Nauczyć załogi obsługiwanego urządzeń przeciwpożarowych

oraz stosowania przepisów ppoż oraz sposobów gaszenia pożarów.

Zagadnienia:

Budowa, działanie i obsługiwane urządzeń przeciwpożarowych wozu bojowego. Zapobieganie pożarom w wozie bojowym. Sposoby gaszenia pożarów wewnątrz i na zewnątrz wozu bojowego. Czynności załogi przy gaszeniu pożarów.

Szkolenie mechaników - kierowców

Temat 14 - Silnik i jego układy

Cel szkolenia:

Doskonalić umiejętności mechaników - kierowców w praktycznej regulacji mechanizmów silnika.

Zagadnienia:

Regulacja mechanizmów silnika. Ustawianie kąta wyprzedzenia wtrysku paliwa. Regulacja układów sterowania pompą wtryskową. Eksploatacja, obsługiwane silnika i jego układów. Niesprawności silnika i jego układów, przyczyny niesprawności, sposoby ich wykrywania i usuwania. Praktyczne usuwanie niesprawności silnika i jego układów.

Temat 15 - Transmisja wozu bojowego

Cel szkolenia:

Doskonalić praktyczne umiejętności mechaników kierowców w regulacji i obsłudze zespołów i mechanizmów transmisji.

Zagadnienia:

Regulacja zespołów i mechanizmów transmisji wozu bojowego. Eksploatacja i obsługiwane. Niesprawności transmisji, przyczyny ich powstawania, sposoby wykrywania i usuwania. Praktyczne czynności przy regulacji, usuwaniu niesprawności mechanizmów transmisji.

Temat 16 - Układ bieżny wozu bojowego

Cel szkolenia:

Doskonalić praktyczne umiejętności mechaników-kierowców w regulacji, obsłudze i usuwaniu niesprawności układu bieżnego.

Zagadnienia:

Regulacja i obsługiwane układu bieżnego wozu bojowego. Niesprawności układu bieżnego, sposób ich wykrywania i usuwania. Praktyczne wykrywanie i usuwanie niesprawności, obsługiwane oraz regulacja układu bieżnego.

Temat 17 - Instalacja elektryczna wozu bojowego

Cel szkolenia:

Doskonalić praktyczne umiejętności mechaników - kierowców w obsłudze i naprawie instalacji elektrycznej wozu bojowego.

Zagadnienia:

Praktyczne wyszukiwanie i usuwanie niesprawności instalacji elektrycznej wozu bojowego. Regulacja i obsługiwane urządzeń instalacji elektrycznej.

Temat 18 - Remont wozu bojowego

Cel szkolenia:

Doskonalić praktyczne umiejętności mechaników - kierowców w remoncie wozu bojowego.

Zagadnienia:

Praktyczne wykonywanie remontu wozu bojowego /zmiana tarcz ciernych sprzęgła głównego, taśm hamulcowych, pompy paliwowej, złączy gumowych układów silnika, rozrusznika itd/.

Temat 19 - Silnik i jego układy

Cel szkolenia:

Zapoznać mechaników-kierowców z budową silnika innego

typu wozu bojowego.

Zagadnienia:

Różnice w budowie silnika między T-34, a T54A. Różnice w zasadach eksploatacji.

Temat 20 - Transmisja wozu bojowego

Cel szkolenia:

Zapoznać mechaników kierowców z budową transmisji innego typu wozu bojowego.

Zagadnienia:

Różnice w budowie, pracy zespołów i mechanizmów transmisji wozu bojowego, zasadach eksploatacji między T-34 a T54A.

Temat 21 - Układ bieżny wozu bojowego

Cel szkolenia:

Zapoznać mechaników kierowców z budową, regulacją i obsługiwaniem układu bieżnego innego typu wozu.

Zagadnienia:

Różnice w budowie, eksploatacji, regulacji i obsługiwaniu układu bieżnego między T-34 a T54A.

Temat 22 - Instalacja elektryczna wozu bojowego

Cel szkolenia:

Zapoznać mechaników - kierowców z budową instalacji działaniem i obsługiwaniem zespołów i przyrządów instalacji elektrycznej innego typu wozu bojowego.

Zagadnienia:

Różnice w budowie i rozmieszczeniu instalacji elektrycznej działaniu i obsługiwaniu zespołów, przyrządów instalacji elektrycznej między wozami bojowymi T34 a T54A.

Prowadzenie wozów bojowych
/dla mechaników - kierowców/

Cel szkolenia:

1. Doskonalić umiejętności mechaników - kierowców w prowadzeniu wozów bojowych w trudnych warunkach przez przeszkody, zapory, ograniczone przejścia oraz w pokonywaniu przeszkód wodnych.

Wskazówki metodyczne:

W ramach planowanych godzin nauki prowadzenia wozów bojowych doskonalić umiejętności mechaników-kierowców w pokonywaniu przeszkód, zapór i ograniczonych przejść oraz w pokonywaniu przeszkód wodnych w bród w trudnych warunkach przez przerobienie 10 i 11 ćwiczenia z Kursu Prowadzenia wozów bojowych Panc 90/55. Ćwiczenie Nr 12 przerobić w ramach treningów ogniowych. Z ćwiczeń 13 i 14 w ramach zajęć z planowanej nauki prowadzenia wozów przerobić tylko zajęcia: z ćwiczenia 13 - 1,3 oraz z ćwiczenia 14 zajęcia 1.

Pozostałe zajęcia praktyczne z tych ćwiczeń są ujęte w programie szkolenia taktycznego.

PODODDZIAŁY ŁACZNOŚCI

Cel szkolenia:

a/ Dla radiotelegrafistów

Nauczyć żołnierzy samodzielnego pełnienia dyżuru radiotelegrafisty i prowadzenia wymiany radiowej kluczem z szybkością przewidzianą dla radiotelegrafisty III klasy w różnych warunkach atmosferycznych i różnej porze doby.

Zapoznać żołnierzy z ogólną budową etatowej radiostacji i nauczyć prawidłowego wykonywania czynności związanych z szybkim rozwijaniem i przygotowywaniem radiostacji do pracy w różnym terenie, samodzielnej obsługi oraz zasad eksploatacji i konserwacji radiostacji.

b/ Dla radiotelefonistów

Zapoznać żołnierzy z ogólną budową etatowej radiostacji, polowego aparatu telefonicznego i polowej łącznicy telefonicznej małej pojemności oraz z zasadami ich eksploatacji i konserwacji ze szczególnym uwzględnieniem warunków ćwiczeń w polu.

Nauczyć żołnierzy prawidłowego wykonywania czynności związanym z szybkim rozwijaniem i przygotowaniem radiostacji do pracy, nawiązywaniem łączności radiowej mikrofonem w różnej porze doby oraz prowadzenia bezbłędnej wymiany radiowej fonem.

Nauczyć żołnierzy szybkiej budowy polowej linii przewodowej i rozwijania węzłów łączności w różnym terenie, w różnych warunkach atmosferycznych w dzień i w nocy oraz zasad eksploatacji węzłów łączności i polowych linii przewodowych.

Wskazówki ogólne

Program szkolenia należy przerobić w pierwszym roku służby i doskonalić w całości w drugim roku służby. Zagadnienia tematu Nr 3 - "Znajomość sprzętu radiowego", dostosować do radiostacji będących na wyposażeniu pododdziału /oddziału/. Wskazówki metodyczne oraz normy szkoleniowe dla pierwszego /młodego/ i drugiego /starszego/ rocznika podawane będą każdorazowo w "Wytycznych szkolenia bojowego wojsk lądowych".

RADIOTELEGRAFISCI

Wykaz tematów

Nr tem.	Wyszczególnienie tematów
1	2
	Podstawy elektrotechniki i radiotechniki
1	Prąd stały
2	Ogniwa galwaniczne i akumulatory zasadowe
3	Magnetyzm i elektromagnetyzm

1	2
4	Prąd zmienny
5	Przyrządy pomiarowe
6	Lampy elektroniczne
7	Anteny radiostacji wojskowych
Znajomość sprzętu radiowego	
1	Radiostacja KF małej mocy RBM-1
2	Radiostacja KF średniej mocy
3	Radiostacja KF z modulacją amplitudową
4	Obsługa wozu dowódczego "Bizon 3"
Znajomość sprzętu telefonicznego	
1	Aparat telefoniczny AP-48 /TAI-43/
2	Łącznica telefoniczna LP-10 /P-193-B/
Praca na radiostacjach	
1	Nauka odbioru alfabetu Morse'a, nauka nadawania kluczem, nauka przepisów prowadzenia korespondencji radiowej i stałych znaków służbowych
2	Zwiększenie szybkości odbioru i nadawania kluczem do 8 grup na minutę
3	Zwiększenie szybkości odbioru i nadawania kluczem do 12 grup na minutę
4	Praca na radiostacjach w terenie
5	Zwiększenie szybkości odbioru i nadawanie kluczem do 15 grup na minutę
6	Doskonalenie w pracy na radiostacjach wg wymaganych norm szkolenia, przygotowanie do egzaminów na radiotelegrafistów II klasy
7	Zwiększenie szybkości odbioru i nadawanie kluczem do 18 grup na minutę
8	Praca na radiostacjach w sieciach i kierunkach radiowych. Przygotowanie do zdania egzaminów na radiotelegrafistów I klasy. Opanowanie norm szkoleniowych obowiązujących na zakończenie II roku służby
Budowa polowych linii łączności	
1	Budowa polowych linii przewodowych

Podstawy elektrotechniki i radiotechniki

Temat 1 - Prąd stały

Cel szkolenia:

„apoznać żołnierzy z budową atomu, pojęciem pola elektrycznego, określeniem oporu elektrycznego, obwodem elektrycznym i jego budową oraz cieplnym działaniem prądu elektrycznego.

Zagadnienia:

Budowa atomu. Przewodniki i izolatory. Rodzaje ładunków elektrycznych i ich wzajemne oddziaływanie na siebie. Pojęcie pola elektrycznego. Potencjał elektryczny. Określenie napięcia. Prąd elektryczny jako ruch elektronów swobodnych. Natężenie prądu elektrycznego i jego jednostki. Określenie SEM i jednostki SEM. Sposoby otrzymywania prądu elektrycznego.

Określenie oporu elektrycznego. Rodzaje oporów elektrycznych i jednostki pomiarowe oporu. Zależność oporu od materiału przewodnika, jego wymiarów i temperatury.

Obwód elektryczny i jego budowa. Określenie prawa Ohma i jego zastosowanie. Łączenie oporów różnymi sposobami. Opór ogólny obwodu przy szeregowym łączeniu.

Określenie równoległego łączenia oporów. Właściwości układu równoległego. Prawo Kirchoffa i jego zastosowanie. Zastosowanie układu równoległego. Praktyczne łączenie oporów układu szeregowego, równoległego i szeregowo-równoległego.

Cieplne działanie prądu elektrycznego. Wykorzystanie cieplnego działania prądu elektrycznego. Zasada działania bezpieczników topikowych, ich rola i zastosowanie w urządzeniach łączności.

Temat 2 - Ogniwa galwaniczne i akumulatory zasadowe

Cel szkolenia:

„apoznać żołnierzy z budową ogniw galwanicznych i akumulatorów zasadowych oraz nauczyć zastosowania ich.

Zagadnienia:

Zastosowanie ogniw galwanicznych i akumulatorów zasa-

dowych. Budowa ogniwa galwanicznego i przeznaczenie poszczególnych części. Rodzaje ogniw. Zalety i wady ogniw galwanicznych ich konserwacja i eksploatacja. Sposoby łączenia ogniw.

Praktyczne łączenie ogniw i baterii szeregowo, równoległe i szeregowo-równoległe. Co uzyskujemy przez łączenie szeregowo, równoległe i szeregowo-równoległe.

Rodzaje i typy akumulatorów używanych w wojsku. Budowa i zasada działania akumulatorów zasadowych. Sposoby ładowania akumulatorów zasadowych. Przygotowanie i zmiana elektrolitu latem i zimą, pomiar elektrolitu. Praktyczne ładowanie akumulatorów w warunkach stacjonarnych i polowych. Eksploatacja i konserwacja akumulatorów zasadowych.

Temat 3 - Magnetyzm i elektromagnetyzm

Cel szkolenia:

Zapoznać szeregowców z określeniami magnetyzmu i elektromagnetyzmu, typami magnesów stosowanych w urządzeniach łączności i ich wykorzystaniem w technice łączności.

Zagadnienia:

Określenie magnesu stałego i jego właściwości. Wzajemne oddziaływanie magnesów stałych na siebie. Określenie pola magnetycznego, magnetyczne linie sił. Pojęcie i określenie indukcji magnetycznej. Typy magnesów stałych stosowanych w urządzeniach łączności.

Określenie solenoidu. Reguła prawej ręki dla określenia biegunowości solenoidu. Elektromagnes, jego budowa, zastosowanie i właściwości. Indukcja elektromagnetyczna, warunki jej powstawania. Wykorzystanie indukcji elektromagnetycznej w technice.

Temat 4 - Prąd zmienny

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy z określeniem prądu zmiennego, procesami fizycznymi zachodzącymi w obwodzie prądu zmiennego oraz z zastosowaniem prądu zmiennego w technice łączności.

Zagadnienia:

Określenie prądu zmiennego, otrzymywanie i wielkości charakteryzujące prąd zmienny. Zależność między okresem a częstotliwością. Określenie prądu pulsującego i jego powstawanie. Obwód mikrofonowy. Procesy fizyczne zachodzące w obwodzie prądu zmiennego z cewką.

Rodzaje, budowa i przeznaczenie kondensatorów. Pojemność elektryczna i jej jednostki. Praca kondensatora w obwodzie prądu stałego i zmiennego. Łączenie kondensatorów i wytrzymałość na przebicie.

Rodzaje i budowa transformatorów. Zasada działania transformatorów, przekładnia transformatorów. Autotransformator, jego budowa i zastosowanie oraz zasada działania.

Budowa i zasada działania przetwornicy wibratorowej. Dane elektryczne przetwornicy.

Temat 5 - Przyrządy pomiarowe

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy z przyrządami pomiarowymi i ich wykorzystaniem.

Zagadnienia:

Znaczenie pomiarów elektrycznych w technice łączności. Klasyfikacja przyrządów pomiarowych według przeznaczenia, konstrukcji i dokładności wskazań. Przyrząd magnetoelektryczny. Budowa, zasada działania, właściwości przyrządu i zastosowanie. Przyrząd elektromagnetyczny. Zasada działania, budowa, właściwości przyrządu i zastosowanie.

Określenie amperomierza. Opór amperomierza. Różnica między amperomierzem a woltomierzem. Opór woltomierza. Budowa i zasada działania amperomierza.

Temat 6 - Lampy elektronowe

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy z typami lamp i ich zastosowaniem w urządzeniach łączności.

Zagadnienia:

Typy lamp i ich zastosowanie w urządzeniach łączności. Zjawisko emisji. Budowa i zasada działania najprostszych lamp elektronowych - diody i triody.

Budowa i zastosowanie lamp wielosiatkowych w urządzeniach łączności.

Temat 7 - Anteny radiostacji wojskowych

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy z typami anten radiostacji wojskowych, ich przeznaczeniem i wykorzystaniem.

Zagadnienia:

Przeznaczenie anten w radiostacjach. Praca anteny w czasie odbioru i nadawania. Typy anten i ich zastosowanie.

Rozkład prądu i napięcia w antenie. Rola i znaczenie przeciwwagi. Wysokość skuteczna anteny. Wpływ ziemi i wysokości podwieszenia anteny na charakterystykę promieniowania anteny.

Istota dźwięku. Fale dźwiękowe i szybkość ich rozchodzenia się. Detekcja i modulacja. Przesyłanie sygnałów telefonicznych i telegraficznych.

Znajomość sprzętu radiowego

Temat 1 - Radiostacja KF małej mocy RBM-1

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy z przeznaczeniem i danymi taktyczno-technicznymi, budową radiostacji oraz nauczyć przygotowania jej do pracy i obsługi radiostacji.

Zagadnienia:

Dane taktyczno-techniczne radiostacji, przeznaczenie i ogólna charakterystyka, zasięg, zasilanie, obsługa, czas rozwijania.

Opis płyty czołowej, przeznaczenie przełączników i pokręteł. Opis skrzynki zasilania.

Przygotowanie radiostacji do pracy. Podłączenie źródeł zasilania. Strojenie i skalowanie. Praca punktu wynośnego.

Zasady konserwacji i eksploatacji radiostacji. Usuwanie najprostszych uszkodzeń radiostacji.

Temat 2 - Radiostacja KF średniej mocy

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy z budową, przeznaczeniem i danymi taktyczno-technicznymi radiostacji średniej mocy oraz nauczyć przygotowania jej do pracy i obsługi.

Zagadnienia:

Dane taktyczno-techniczne radiostacji, przeznaczenie i ogólna charakterystyka, zasięg, zasilanie, obsługa, czas rozwijania.

Rozmieszczenie radiostacji w samochodzie. Opis urządzeń, ich przeznaczenie i działanie. Budowa i przeznaczenie cewki antenowej.

Opis i przeznaczenie poszczególnych pokręteł i przełączników na płycie czołowej aparatury odbiorczo-nadawczej. Przeznaczenie i budowa przetwornic. Rodzaje anten i ich zastosowanie. Wyposażenie radiostacji.

Zróżnicowanie źródeł zasilania radiostacji. Typy akumulatorów i przetwornic. Podłączenie źródeł zasilania. Eksploatacja i konserwacja, Pomiar napięcia.

Przygotowanie radiostacji do pracy i strojenie. Podłączenie źródeł zasilania i uruchomienie odbiornika radiowego. Strojenie odbiornika radiowego na telefon i telegraf. Uruchamianie nadajnika, strojenie na danej częstotliwości na różnych typach anten.

Skalowanie odbiornika i nadajnika według kalibratora kwarcowego. Sporządzenie tabeli skalowania.

Rozwijanie radiostacji z zastosowaniem różnych anten. Czynności dowódcy radiostacji i radiotelegrafistów przy rozwijaniu radiostacji. Nawijanie łączności na krótkich odległościach. Zwijanie radiostacji.

Przygotowanie akumulatorów do ładowania i ładowanie.

Uruchomienie silnika. Praca na radiostacji z silnika. Włączanie i wyłączanie oporów redukcyjnych.

Nawiązanie łączności. Praca w kierunku i w sieci na normalnych odległościach. Wymiana korespondencji. Przestrajanie nadajnika i odbiornika na różne częstotliwości, żądanie hasła, zakończenie pracy. Doskonalenie w rozwijaniu, nawiązywaniu łączności i zwijaniu radiostacji.

Opis płyty czołowej skrzynki ładowniczo-rozdzielczej. Typy bezpieczników, ich rola i przeznaczenie. Blokady i styki. Działanie skrzynki ładowniczo-rozdzielczej w czasie pracy na nadawanie i odbiór. Usuwanie najprostszycch uszkodzeń.

Dane techniczne silnika spalinowego Ł 3/2. Budowa silnika i jego działanie. Uruchomienie silnika i jego obsługa.

Przeznaczenie i ogólna budowa prądniccy i przetwornic. Zasada działania, obsługa, eksploatacja i konserwacja oraz usuwanie najprostszycch uszkodzeń. Pomiarv napięć.

Schemat blokowy nadajnika. Aparatura nadawcza i jej części. Ogólna charakterystyka nadajnika. Stopnie nadajnika, ich przeznaczenie i zasada działania. Pulpit manipulacyjny i jego działanie. Mikrofon różnicowy i jego właściwości.

Schemat blokowy odbiornika. Ogólna charakterystyka odbiornika. Stopnie odbiornika i ich przeznaczenie. Lampy odbiornika. Przemiana częstotliwości i detekcja. Działanie automatycznej i ręcznej regulacji wzmocnienia.

Eksploatacja i konserwacja radiostacji. Sprawdzenie i przegląd zewnętrzny radiostacji. Sprawdzenie elektryczne radiostacji. Nauka prawidłowego prowadzenia dokumentacji na radiostacji.

Temat 3 - Radiostacja KF z modulacją amplitudową

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy z ogólną budową, charakterystyką i przeznaczeniem radiostacji oraz nauczyć przygotowania jej do pracy i obsługi.

Zagadnienia:

Taktyczno-techniczne dane radiostacji, przeznaczenie

i ogólna charakterystyka, zasięg, zasilanie, obsługa, czas rozwijania.

Budowa i opis skrzynki odbiorczo-nadawczej, skrzynki zasilania, bloku przetwornicy obrotowej. Komplet antenowy, torba radiotelegrafisty. Rozmieszczenie radiostacji w samochodzie.

Eksploatacja i konserwacja radiostacji. Sprawdzenie i przegląd zewnętrzny radiostacji i urządzeń. Sprawdzenie elektryczne urządzeń i ich konserwacja.

Obsługa urządzeń zasilających radiostację. Urządzenia zasilające i ich dane techniczne.

Podłączenie akumulatorów. Przygotowanie radiostacji do pracy.

Strojenie radiostacji na danej częstotliwości na telefon i telegraf. Kolejność czynności dowódcy radiostacji i radiotelegrafisty w przygotowaniu radiostacji do pracy. Skalowanie radiostacji.

Rozwijanie i zwijanie radiostacji. Wybór anteny w zależności od odległości korespondenta.

Doskonalenie w rozwijaniu i zwijaniu radiostacji na różnych typach anten oraz praktyczna praca na radiostacji.

Schemat blokowy nadajnika, wzбудnica, wstępny wzmacniacz, wzmacniach mocy, obwód antenowy i modulator. Przeznaczenie poszczególnych części. Lamy nadajnika. Rodzaj modulacji i procesy zachodzące przy manipulacji.

Schemat blokowy odbiornika. Ogólna charakterystyka odbiornika, jego schemat blokowy. Przeznaczenie poszczególnych stopni. Lamy odbiornika. Zasada działania automatycznej regulacji wzmocnienia.

Temat 4 - Obsługa wozu dowódczego "Bizon 3"

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy z przeznaczeniem aparatuwni "Bizon 3" i nauczyć praktycznej obsługi urządzeń wozu.

Zagadnienia:

Przeznaczenie aparatuwni "Bizon 3". Zapoznanie z rozmieszczeniem i podłączeniem poszczególnych urządzeń.

Zgrywanie obsługi w rozwijaniu i zwijaniu aparatow-
ni "Bizon 3".

Praktyczna obsługa urządzeń wozu dowódczego "Bizon 3".

Znajomość sprzętu telefonicznego

Temat 1 - Aparat telefoniczny AP-48 /TAI-43/

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy z budową i działaniem aparatu
AP-48 oraz nauczyć sposobów i zasad posługiwania
się aparatem telefonicznym i jego eksploatacją.

Zagadnienia:

Taktyczno-techniczne dane aparatu AP-48 /TAI-43/.
Zastosowanie i przeznaczenie aparatu. Zasięg działania na róż-
nych liniach. Zasilanie. Ciężar, wymiary. Czas instalacji apa-
ratu. Ogólna budowa aparatu.

Przygotowanie aparatu telefonicznego do pracy. Prze-
gląd ogólny aparatu, Sprawdzenie i podłączenie ogniw. Spraw-
dzenie obwodu mówniczego. Sprawdzenie obwodu wywoławczego. Spraw-
dzenie odgromnika. Konserwacja aparatu telefonicznego, przecho-
wywanie. Podłączenie aparatu do linii.

Temat 2 - Łącznica telefoniczna ŁP-10 /P-193-B/.

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy z budową i działaniem łącznicy
telefonicznej oraz nauczyć zasad i sposobów obsłu-
giwania, eksploatacji i konserwacji.

Zagadnienia:

Przeznaczenie, taktyczno-techniczne dane łącznicy
ŁP-10/P-193-B/. Ogólna budowa łącznicy.

Przygotowanie łącznicy do pracy. Sprawdzenie łączni-
cy. Rozwijanie. Praktyczna obsługa.

Praca na radiostacjach

Temat 1 - "Nauka odbioru alfabetu Morse'a, nauka nadawania, nauka przepisów korespondencji radiowej i stałych znaków służbowych

Zagadnienia:

Nauka odbioru liter HBS, postawa przy nadawaniu /uchwyt klucza/, regulacja klucza. Przepisy prowadzenia korespondencji radiowej "Wskazówki ogólne".

Doskonalenie odbioru liter HBS. Nauka odbioru litery D. Nadawanie krótkich i długich sygnałów. Rodzaje telegramów i kolejność ich przesyłania.

Doskonalenie odbioru liter HBSD. Nauka odbioru litery G. Nadawanie krótkich i długich sygnałów. Załatwianie telegramów na węzle łączności i radiostacji.

Doskonalenie odbioru liter HBSDG. Nauka odbioru litery A. Nadawanie krótkich i długich sygnałów. Prowadzenie korespondencji radiowej.

Doskonalenie odbioru liter HBSDGA. Nauka odbioru litery M. Nadawanie długich i krótkich sygnałów.

Doskonalenie odbioru liter HBSDGAM. Doskonalenie nadawania krótkich i długich sygnałów. Powtórzenie słabo opanowanych zagadnień z "Przepisów prowadzenia korespondencji radiowej".

Doskonalenie odbioru liter HBSDGAM. Nauka odbioru liter OT. Nauka nadawania liter TMO, zero. Obowiązki pomocnika dyżurnego łączności.

Doskonalenie odbioru liter HBSDGAMOT. Nauka odbioru litery I. Nauka nadawania liter TMO zero. Obowiązki dowódcy radiostacji.

Doskonalenie odbioru liter HBSDGAMOTI. Nauka odbioru litery E. Doskonalenie nadawania liter TMO zero. Obowiązki dowódcy radiostacji kontrolnej.

Doskonalenie odbioru liter HBSDGAMOTIE. Nauka odbioru litery V. Doskonalenie nadawania liter TMO zero. Obowiązki starszego radiotelegrafisty.

Doskonalenie odbioru liter HBSDGAMOTIEV. Nauka od-

bioru litery U. Doskonalenie nadawania liter TMO zero. Nauka nadawania przecinka jako elementu łączenia krótkiego sygnału z długim.

Obowiązki dyżurnego radiotelegrafisty.

Doskonalenie odbioru liter HBSDGAMOTIEVU. Doskonalenie nadawania liter TMO zero. Nadawanie przecinka. Obowiązki dyżurnego radiotelegrafisty radiostacji kontrolnej.

Doskonalenie odbioru liter HBSDGAMOTIEVU. Nauka odbioru litery J. Nauka nadawania drugiej serii liter EISH 5. Doskonalenie nadawania przecinka. Obowiązki dyżurnego ekspedytora WŁ.

Zajęcia doskonalące - powtórzenie słabo opanowanych zagadnień.

Doskonalenie odbioru liter HBSDGAMOTIEVUJ. Nauka odbioru litery N. Nauka nadawania trzeciej serii liter NDB 6. Doskonalenie nadawania liter TMO zero EISH 5. Obowiązki dyżurnego elektromechanika radiostacji.

Doskonalenie odbioru liter HBSDGAMOTIEUVJN. Nauka odbioru litery Z. Doskonalenie nadawania liter TMO zero EISH 5 NDB 6 oraz przecinka jako elementu łączenia krótkich i długich sygnałów.

Ogólne wiadomości o prowadzeniu korespondencji radiowej.

Doskonalenie odbioru liter HBSDGAMOTIEUVJNZ. Nauka odbioru liter YW. Doskonalenie w nadawaniu liter TMO zero EISH 5 NDB 6. Zasady nawiązywania i sprawdzania łączności.

Doskonalenie odbioru liter HBSDGAMOTIEUVJNZYW. Nauka odbioru litery Q. Nauka nadawania liter AUV 4. Zasady nadawania telegramów.

Doskonalenie odbioru liter HBSDGAMOTIEUVJNZYWQ. Nauka odbioru liter LC. Nauka nadawania liter WJ 1,2,3. Doskonalenie nadawania liter TMO zero. EISH 5 NDB 6 AUV 4. Zasady nadawania telegramów okólnikowych.

Doskonalenie odbioru liter HBSDGAMOTIEUVJNZYWQLC. Nauka odbioru liter PF. Doskonalenie nadawania liter TMO zero EISH 5 NDB 6 AUV 4 WJ 123. Nauka nadawania liter GZ 9,8,7. Zasady nadawania telegramów przechodzących.

Doskonalenie odbioru liter HBSDGAMOTIEUVJNZYWQLCPF.

Nauka odbioru liter XKR. Doskonalenie nadawania liter TMO zero EISH 5 NDB 6 AUV 4 WJ 123 GZ 9,8,7. Nauka nadawania liter RPLF. Zasady nadawania telegramów częściami.

Doskonalenie w odbiorze wszystkich liter alfabetu. Nauka nadawania liter KXCYQ. Skróty dozwolone w korespondencji radiowej.

Doskonalanie odbioru wszystkich liter alfabetu. Doskonalanie odbioru liter słabo opanowanych. Doskonalenie nadawania wszystkich liter alfabetu. Nauka nadawania znaków przestankowych ?, wykrzyknik, znak dużego rozdziału. Zasady nadawania sygnałów radiowych.

Doskonalanie odbioru wszystkich liter alfabetu, trening w odbiorze tekstów profilaktycznych obejmujących litery słabo opanowane. Doskonalenie w nadawaniu wszystkich liter alfabetu.

Zasady prowadzenia wymiany radiowej mikrofonem.

Zajęcia doskonalące - powtórzenie słabo opanowanych zagadnień.

Nauka odbioru cyfr 1,2,3,4,5, nauka i trening w nadawaniu cyfr 1,2,3,4,5, Zasady korespondencji radiowej przy pracy literodrukiem. Doskonalenie w odbiorze i nadawaniu cyfr 1,2,3,4,5.

Doskonalenie w odbiorze cyfr 1,2,3,4,5, Nauka nadawania i odbioru cyfr 6,7,8,9,0.

Trening w odbiorze i nadawaniu wszystkich cyfr.

Doskonalenie w odbiorze tekstów literowych i cyfrowych. Nadawanie tekstów literowych i cyfrowych w kierunkach radiowych na sali /praca parami/. Nauka odbioru i nadawania stałych znaków służbowych QSA?, QSA 1,2,3,4,5, RPT, QRK?, QRK 1,2,3,4,5, SK.

Zajęcia doskonalące - powtórzenie słabo opanowanych zagadnień.

Praca w kierunku radiowym na sali /praca parami/ z prowadzenie dziennika korespondencyjnego. Odbiór i nadawanie znaków służbowych QBM, QDA?, QDA, QDR, QEM. Zasady korespondencji radiowej przy odbiorze i nadawaniu automatycznym.

Doskonalenie w odbiorze i nadawaniu tekstów literowych i cyfrowych /praca parami/. Odbiór i nadawanie stałych

znaków służbowych QKU,QLD,QNO,QRM,QRN.

Doskonalenie w odbiorze i nadawaniu tekstów literowych i cyfrowych /praca parami/.Odbiór i nadawanie stałych znaków służbowych QRO,QRP,QRS,QRT,QRU?,QRU.

Doskonalenie w odbiorze tekstów literowych i cyfrowych /praca parami/ z prowadzeniem dziennika korespondencyjnego.Nauka odbioru i nadawania stałych znaków służbowych QSN,QST,QSV,QSZ,QTB,QTC.

Odbiór tekstów literowych i cyfrowych w tempie 6 grup na minutę z magnetofonu.Nadawanie indywidualne tekstów literowych i cyfrowych.Nauka odbioru i nadawania stałych znaków służbowych QTR?,QTR,AA,AB,ABV,ADS,PBL.

Doskonalenie w odbiorze i nadawaniu różnych tekstów literowych i cyfrowych.Nauka odbioru i nadawania stałych znaków służbowych AS,BM,EC,GUHOR,K,KLU,N,NW,OK.

Zajęcia doskonalące - powtórzenie słabo opanowanych zagadnień.

Temat 2 - Zwiększenie szybkości odbioru i nadawanie kluczem do 8 grup na minutę

Zagadnienia: .

Odbiór od instruktora tekstów literowych i cyfrowych w tempie 8 grup na minutę.Nadawanie trudniejszych serii liter AUV 4,EISH 5 NOB 6 na komendę instruktora.Nadawanie indywidualne.

Praca w kierunkach radiowych na sali,wymiana tekstów literowych i cyfrowych z prowadzeniem dokumentacji stacyjnej.

Praca na radiostacjach małej mocy w kierunkach radiowych na zbliżonych odległościach.

Odbiór od instruktora tekstów literowych i cyfrowych w tempie 8 grup na minutę.Nadawanie indywidualne tekstów cyfrowych z kontrolą instruktora.

Doskonalenie odbioru różnych tekstów w tempie 8 grup na minutę,nadawanie trudniejszych serii liter na komendę instruktora.

Praca na sali w kierunku radiowym.Wymiana różnych

tekstów z prowadzeniem dziennika korespondencyjnego.

Zajęcie doskonalące, trening w odbiorze liter najsłabiej opanowanych przez zespół szkolonych.

Praca w kierunkach radiowych na sali w tempie 8 grup na minutę.

Praca na radiostacjach małej mocy, wymiana tekstów literowych i cyfrowych w tempie 8 grup na minutę.

Temat 3 - Zwiększenie szybkości odbioru i nadawanie kluczem do 12 grup na minutę

Zagadnienia:

Zwiększenie szybkości odbioru słuchowego i nadawania do 10 grup na minutę. Doskonalenie znajomości obowiązków osób funkcyjnych. Praca w sieciach i kierunkach radiowych na radiostacjach i na sali.

Zwiększenie szybkości odbioru słuchowego i nadawania do 12 grup na minutę. Powtórka przepisów korespondencji radiowej. Praca na radiostacjach w kierunkach i sieciach radiowych.

Temat 4 - Praca na radiostacjach w terenie

Zagadnienia:

Praca na radiostacjach małej mocy i średniej mocy kluczem w kierunkach i sieciach radiowych na odległościach taktycznych. Wykonanie normatyw szkoleniowych i przygotowanie do zdania egzaminów na klasowych radiotelegrafistów.

Temat 5 - Zwiększenie szybkości odbioru i nadawania kluczem do 15 grup na minutę

Zagadnienia:

Doskonalenie w odbiorze tekstów literowych i cyfrowych w tempie 12 grup na minutę od instruktora. Doskonalenie w nadawaniu tekstów literowych i cyfrowych /nadawanie indywidualne/.

Praca w kierunkach radiowych na sali, wymiana tekstów

literowych i cyfrowych w tempie 12 grup na minutę z prowadzeniem dziennika korespondencyjnego.

Zwiększenie szybkości odbioru tekstów literowych i cyfrowych do 13-14 grup na minutę od instruktora lub z transmitra. Doskonalenie w nadawaniu tekstów literowych i cyfrowych, nadawanie indywidualne. Trening w nadawaniu trudniejszych serii liter na komendę instruktora.

Praca w kierunku radiowym na sali z prowadzeniem dziennika korespondencyjnego Wymiana tekstów literowych i cyfrowych w tempie 14 grup na minutę.

Zwiększenie szybkości odbioru tekstów literowych i cyfrowych w tempie 15 grup na minutę. Doskonalenie w nadawaniu tekstów literowych i cyfrowych z uwzględnieniem trudniejszych serii liter.

Dalsze doskonalenie w odbiorze tekstów literowych i cyfrowych w tempie 15 grup na minutę. Doskonalenie w nadawaniu tekstów literowych i cyfrowych, zwiększanie szybkości nadawania do 15 grup na minutę.

Praca w kierunkach radiowych na sali z prowadzeniem dziennika korespondencyjnego. Wymiana tekstów literowych i cyfrowych w tempie 15 grup na minutę.

Praktyczna praca na radiostacjach. Wymiana tekstów literowych i cyfrowych w tempie 15 grup na minutę z prowadzeniem dokumentacji stacyjnej.

Doskonalenie odbioru tekstów literowych i cyfrowych w tempie 15 grup na minutę. Doskonalenie w nadawaniu tekstów cyfrowych oraz trudniejszych serii liter. Powtórzenie słabo opanowanych zagadnień z przepisów prowadzenia korespondencji radiowej.

Temat 6 - Doskonalenie w pracy na radiostacjach wg wymaganych norm szkolenia, przygotowanie do egzaminów na radiotelegrafistów II klasy.

Temat 7 - Zwiększenie szybkości odbioru i nadawania do 18 grup na minutę

Zagadnienia:

Doskonalenie odbioru tekstów literowych i cyfrowych z transmitra z szybkością do 15 grup na minutę. Doskonalenie w nadawaniu tekstów literowych i cyfrowych w tempie do 15 grup na minutę. Doskonalenie znajomości przepisów prowadzenia korespondencji radiowej.

Zwiększenie szybkości odbioru do 18 grup na minutę. Odbiór tekstów literowych i cyfrowych. Zwiększenie umiejętności nadawania do 18 grup na minutę.

Temat 8 - Praca na radiostacjach w sieciach i kierunkach radiowych

Zagadnienia:

Przygotowanie do zdania egzaminów na radiotelegrafistów I klasy. Opanowanie norm szkoleniowych obowiązujących na zakończenie II roku służby.

Budowa polowych linii łączności

Temat 1 - Budowa polowych linii przewodowych

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy z przeznaczeniem polowych linii przewodowych, sprzętem do budowy linii i nauczyć sposobów budowy i zwijania linii.

Zagadnienia:

Przeznaczenie polowych linii przewodowych. Sprzęt do budowy linii. Zespół budujący przewodową linię polową, jego skład i wyposażenie. Obowiązki funkcyjnych w czasie budowy i zwijania linii. Zasady budowy linii w różnym terenie.

Praktyczna nauka robienia złącz i mocowań. Wykonywanie złącz na przewodzie polowym. Nauka mocowania przewodu do przedmiotów terenowych. Zarabianie końcówek, podłączanie linii do aparatu. Włączanie aparatu do linii.

Budowa linii w terenie urozmaiconym. Przejście przez szosy, tory kolejowe, wiadukty, miejscowości. Zwijanie linii.

Doskonalenie w praktycznej budowie linii na krótkich odcinkach w urozmaiconym terenie.

RADIOTELEFONISCI

Wykaz tematów

Nr tem.	Wyszczególnienie tematów
1	2
	Podstawy elektrotechniki i radiotechniki
1	Prąd stały
2	Ogniwa galwaniczne i akumulatory zasadowe
3	Magnetyzm i elektromagnetyzm
4	Prąd zmienny
5	Przyrządy pomiarowe
6	Lampy elektronowe
7	Anteny radiostacji wojskowych
	Znajomość sprzętu radiowego
1	Ogólna budowa radiostacji UKF - małej mocy z modulacją częstotliwościową
2	Przygotowanie radiostacji do pracy
3	Układ i zasady działania radiostacji
4	Eksploatacja i konserwacja radiostacji
5	Ogólna budowa radiostacji UKF - z modulacją amplitudową
6	Wojskowy odbiornik radiowy UKF
7	Radiostacja KF małej mocy RBM-1
8	Radiostacja UKF małej mocy A-7-B
	Znajomość sprzętu telefonicznego
1	Budowa i przeznaczenie aparatu telefonicznego AP-48 /TAJ-43/
2	Eksploatacja aparatu telefonicznego
3	Schemat aparatu i obiegi prądów

1	2
4	Charakterystyczne uszkodzenia w aparacie telefonicznym, sposoby ich odnajdywania i usuwania
5	Łącznica telefoniczna małej pojemności
	Praca na radiostacjach
1	Przepisy korespondencji radiowej
2	Praca na radiostacji
3	Praca na radiostacjach w sieciach radiowych
4	Doskonalenie obsługi radiostacji w rozwijaniu radiostacji prowadzenie wymiany radiowej oraz związanie radiostacji
	Budowa polowych linii przewodowych
1	Budowa polowych linii przewodowych
2	Konserwacja i przechowywanie przewodu polowego

Podstawy elektrotechniki i radiotechniki

Temat 1-7 - Wyszczególnienie tematów i treść jak tematy 1-7 dla radiotelegrafistów

Znajomość sprzętu radiowego

Temat 1 - Ogólna budowa radiostacji UKF małej mocy z modulacją częstotliwościową

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy z ogólną budową radiostacji, jej technicznymi danymi i przeznaczeniem oraz nauczyć praktycznego obsługiwania radiostacji.

Zagadnienia:

Rozwój radiowych środków łączności, pierwsze radiostacje stosowane w wojsku. Ogólna zasada pracy radiostacji i odbiorników radiowych w wojsku, zapoznanie z etatowymi środkami radiowymi - pokaz sprzętu radiowego.

Dane taktyczno-techniczne radiostacji. Przeznaczenie, ogólna charakterystyka, zasięg na różnych typach anten, zasilanie, obsługa radiostacji.

Dane elektryczne nadajnika i odbiornika, praca radiostacji w różnych warunkach atmosferycznych. Zasada działania przetwornicy wibratorowej.

Części składowe radiostacji i ich przeznaczenie. Opis części wchodzących w skład kompletu radiostacji i ich przeznaczenie. Opis płyty czołowej radiostacji.

Temat 2 - Przygotowanie radiostacji do pracy

Cel szkolenia:

Nauczyć żołnierzy przygotowania radiostacji do pracy rozwijania i praktycznej obsługi oraz związania radiostacji.

Zagadnienia:

Praca radiostacji na nadawanie i odbiór. Strojenie i skalowanie radiostacji na antenie elastycznej typu "Kulikowa".

Praktyczne rozwijanie radiostacji na etatowych typach anten. Nawiazanie łączności i wymiana korespondencji, związanie radiostacji. Omówienie ćwiczeń.

Praca radiostacji z punktu wynośnego. Sposób podłączania polowych linii łączności. Prowadzenie rozmowy między punktem wynośnym a radiostacją.

Temat 3 - Układ i zasada działania radiostacji

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy z układem i zasadą działania radiostacji.

Zagadnienia:

Schemat blokowy urządzenia nadawczo-odbiorczego radiostacji. Ogólna charakterystyka nadajnika i odbiornika.

Przeznaczenie poszczególnych stopni odbiornika i na-

dajnika. Typy zastosowanych lamp radiowych. Praca poszczególnych stopni. Procesy zachodzące przy modulacji i manipulacji. Rodzaje modulacji.

Temat 4 - Eksploatacja i konserwacja radiostacji

Cel szkolenia:

Nauczyć żołnierzy zasad eksploatacji i konserwacji radiostacji.

Zagadnienia:

Przygotowanie radiostacji do pracy. Sprawdzenie i przegląd zewnętrzny radiostacji. Przepisy eksploatacji, przechowywanie i konserwacja radiostacji.

Wymiana akumulatorów, konserwacja, eksploatacja i przechowywanie akumulatorów. Praktyczne łączenie akumulatorów i sprawdzenie napięcia.

Rozwijanie radiostacji, wybór typu anteny z uwzględnieniem wymaganego zasięgu, charakteru przewidywanej pracy i warunków terenowych. Rozmieszczenie radiostacji i anten w terenie, maskowanie radiostacji.

Najprostsze uszkodzenie radiostacji: mikrofonu, słuchawki, źródeł zasilania. Usuwanie uszkodzeń.

Temat 5 - Ogólna budowa radiostacji UKF z modulacją amplitudową

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy z ogólną budową radiostacji, jej przeznaczeniem i technicznymi danymi oraz nauczyć sposobów przygotowania radiostacji do pracy, eksploatacji i konserwacji.

Zagadnienia:

Taktyczno-techniczne dane radiostacji, przeznaczenie i ogólna charakterystyka, zasięg, zasilanie, obsługa, czas rozwijania.

Części składowe radiostacji. Opis części wchodzących w skład kompletu radiostacji i ich przeznaczenie. Opis płyty

czołowej radiostacji.

Schemat blokowy radiostacji. Ogólna charakterystyka nadajnika i odbiornika, przeznaczenie kolejnych stopni, lampy, ich typy i przeznaczenie w poszczególnych stopniach.

Przygotowanie radiostacji do pracy. Praca radiostacji na nadawanie i odbiór. Praktyczne rozwijanie i zwijanie radiostacji.

Eksploatacja i konserwacja radiostacji, sprawdzenie radiostacji pod względem technicznym, wymiana źródeł zasilania, przepisy eksploatacji i konserwacji radiostacji.

Praktyczne rozwijanie radiostacji w terenie, nawiązanie łączności i wymiana korespondencji. Maskowanie radiostacji.

Najprostsze uszkodzenia radiostacji: mikrofonu, słuchawki, źródeł zasilania. Usuwanie uszkodzeń.

Temat 6 - Wojskowy odbiornik radiowy UKF

Cel szkolenia:

zapoznać żołnierzy z budową i przeznaczeniem oraz zasadami eksploatacji i konserwacji odbiornika.

Zagadnienia:

Dane taktyczno-techniczne odbiornika, określenie i przeznaczenie, zakres częstotliwości, obsługa, ciężar, rodzaj anten, źródła zasilania, płyta czołowa, nazwa i przeznaczenie pokręteł i przełączników.

Przygotowanie odbiornika do pracy. Włączenie odbiornika, skalowanie i strojenie na żadaną częstotliwość. Praca i zwijanie.

Schemat blokowy odbiornika. Ogólna charakterystyka i przeznaczenie kolejnych stopni. Lampy, ich typy i przeznaczenie w poszczególnych stopniach.

Zasady eksploatacji i konserwacji odbiornika, sprawdzanie odbiornika pod względem technicznym, wymiana źródeł zasilania. Najprostsze uszkodzenia odbiornika: słuchawek, źródeł zasilania. Usuwanie uszkodzeń.

Temat 7 - Radiostacja KF małej mocy RBM-1

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy z budową, przeznaczeniem radiostacji oraz nauczyć przygotowania jej do pracy, eksploatacji i konserwacji.

Zagadnienia:

Dane taktyczno-techniczne radiostacji, określenie, przeznaczenie, zakres częstotliwości, obsługa, ciężar, rodzaj anten. Opis kompletu radiostacji.

Opis płyty czołowej, nazwa i przeznaczenie przełączników i pokręteł. Źródła zasilania.

Przygotowanie radiostacji do pracy. Podłączenie źródeł zasilania. Strojenie i skalowanie radiostacji. Praca z punktu wynośnego.

Zasady konserwacji i eksploatacji radiostacji. Najprostsze uszkodzenia radiostacji i sposoby ich usuwania.

Temat 8 - Radiostacja UKF małej mocy A-7-B

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy z budową, przeznaczeniem radiostacji oraz nauczyć zasad pracy, eksploatacji i konserwacji radiostacji.

Zagadnienia:

Dane taktyczno-techniczne radiostacji, określenie, przeznaczenie, zakres częstotliwości, obsługa, ciężar, rodzaj anten. Opis kompletu radiostacji.

Opis płyty czołowej, nazwa i przeznaczenie przełączników i pokręteł. Źródła zasilania.

Przygotowanie radiostacji do pracy. Podłączenie źródeł zasilania. Strojenie i skalowanie radiostacji. Praca z punktu wynośnego.

Zasady konserwacji i eksploatacji radiostacji. Najprostsze uszkodzenia radiostacji i sposoby ich usuwania.

Znajomość sprzętu telefonicznego

Temat 1 - Budowa i przeznaczenie aparatu telefonicznego
AP-48 /TAI-43/

Cel szkolenia:

zapoznać żołnierzy z budową, przeznaczeniem aparatu telefonicznego oraz nauczyć budowy i działania poszczególnych części składowych aparatu telefonicznego.

Zagadnienia:

Przeznaczenie i dane taktyczno-techniczne aparatu telefonicznego, zasięg, zasilanie. Ogólna budowa aparatu, wymiary, waga, obsługa.

Budowa i przeznaczenie: skrzynki, korpusu, mikrotelefonu, wkładki słuchawkowej i mikrofonowej oraz słuchawki dodatkowej.

Zasady działania mikrofonu i słuchawki.

Budowa i przeznaczenie induktora i dzwonka. Zasada działania.

Budowa i przeznaczenie cewki indukcyjnej i zasada działania. Budowa i przeznaczenie odgromnika, bloku kondensatorów i przycisku kontrolnego.

Temat 2 - Eksploatacja aparatu telefonicznego

Cel szkolenia:

Nauczyć żołnierzy zasad eksploatacji aparatu telefonicznego.

Zagadnienia:

Sprawdzanie aparatu telefonicznego pod względem elektrycznym i mechanicznym. Sprawdzanie obwodu mówniczego, wywoławczego i odgromnika.

Praktyczne podłączanie źródeł zasilania. Podłączanie aparatu telefonicznego do linii. Podłączanie uziemienia. Podłączanie aparatu na stacji początkowej /końcowej/ i pośredniej.

Temat 3 - Schemat aparatu i obiegi prądów

Cel szkolenia:

Zapoznać szeregowców ze schematem aparatu telefonicznego i obiegami prądów.

Zagadnienia:

Wysyłanie induktorowego sygnału wywoławczego. Odbiór sygnału induktorowego. Obiegi prądu w czasie nadawania i odbioru rozmowy.

Zasada działania układu antylokálnego.

Temat 4 - Charakterystyczne uszkodzenia w aparacie telefonicznym, sposoby ich wyszukiwania i usuwania

Cel szkolenia:

Nauczyć żołnierzy sposobów wykrywania i usuwania uszkodzeń w aparacie telefonicznym.

Zagadnienia:

Najczęściej spotykane uszkodzenia aparatu telefonicznego i ich usuwanie : w mikrofonie, induktorze, dzwonku, odgromniku i przycisku kontrolnym.

Przepisy przechowywania i konserwacji aparatu telefonicznego w warunkach stacjonarnych i polowych latem i zimą.

Temat 5 - Łącznica telefoniczna małej pojemności

Cel szkolenia:

Nauczyć żołnierzy danych taktyczno-technicznych, budowy, eksploatacji i konserwacji łącznicy ŁP-10 /P-193-B/.

Zagadnienia:

Dane taktyczno-techniczne i budowa łącznicy ŁP-10 /P-193-B/. Przeznaczenie poszczególnych części.

Działanie łącznicy ŁP-10 /P-193-B/. Omówienie na schemacie obiegów prądu i procesów elektrycznych zachodzących podczas działania łącznicy: zgłoszenie AAb na łącznicę, zgłoszenie się telefonisty do AAb, wywołanie PAb, połączenie i rozmowa AAb z PAb, sprawdzenie rozmowy, rozłączenie abonentów.

Sprawdzenie łącznicy. Praktyczne wykonanie i objaśnienie zachodzących procesów elektrycznych i obiegów prądu na schemacie podczas sprawdzania następujących części składowych łącznicy: sznurów połączeniowych, wtyczek, gniazdek połączeniowych, elektromagnesów i klapek, odgromników.

Praktyczna obsługa łącznicy ŁP-10 /P-193-B/. Podłączenie linii abonenckich, uziemienia, aparatu służbowego, dzwonka bacznościowego. Zestawianie łącznic w celu zwiększenia pojemności centrali. Sprawdzanie łącznicy. Obsługa łącznicy w czasie eksploatacji. Różnice między łącznicą ŁP-10 i P-193-B.

Sposób konserwacji łącznicy telefonicznej. Uszkodzenia spotykane w łącznicy, sposoby ich wykrywania i usuwania. Praktyczne sprawdzanie łącznicy. Sposoby przechowywania łącznicy w warunkach stacjonarnych i polowych latem i zimą.

Praca na radiostacjach

Temat 1 - Przepisy prowadzenia korespondencji radiowej

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy z przepisami prowadzenia korespondencji radiowej oraz nauczyć obowiązków funkcyjnych i sposobów załatwiania korespondencji.

Zagadnienia:

Znaczenie łączności radiowej, jej cechy dodatnie i ujemne. Pojęcie kierunku radiowego i sieci radiowej. System pracy w sieciach i kierunkach radiowych. Przydział częstotliwości, kryptonimy, dyscyplina pracy radiowej.

Rodzaje telegramów i kolejność ich przesyłania środkami radiowymi, nadawanie wiadomości tekstem jawnym, nazwa telegramów, załatwianie telegramów wchodzących i wychodzących. Sposób załatwiania telegramów na węzle łączności i na radiostacji. Prowadzenie dokumentacji na radiostacji.

Obowiązki dowódcy radiostacji, starszego radiotelefonisty i radiotelefonisty. Tablica rozmów dyżurnego radiotelefonisty /TRR/, zwroty stosowane przy pracy mikrofonem, posługiwanie się TRR, sprawdzenie hasła radiostacji, prowadze-

nie rozmów służbowych przy pomocy TRR.

Temat 2 - Praca na radiostacji

Cel szkolenia:

Nauczyć żołnierzy zasad i sposobów pracy na radiostacjach.

Łagadnienia:

Praca na radiostacjach mikrofonem w kierunkach radiowych. Sposób prowadzenia korespondencji. Nadawanie telegramów sposobem zgłoszkowania, przekazanie rozkazów, meldunków i komend.

Praca na radiostacjach mikrofonem w kierunkach radiowych. Rozwijanie radiostacji i anten, strojenie i nawiązanie łączności na bliskich odległościach. Żądanie hasła, przejście na częstotliwość zapasową. Wymiana krótkich telegramów literowych i cyfrowych.

Rozwijanie radiostacji i nawiązanie łączności, praca na zbliżonych odległościach z uwzględnieniem wyboru miejsca dla rozmieszczenia radiostacji. Rozwinięcie urządzeń antenowych w zależności od odległości i kierunku korespondenta. Wymiana telegramów literowych i cyfrowych.

Praca na radiostacji w kierunkach radiowych w czasie marszu na odległościach zmniejszonych. Przekazywanie sygnałów. Domarsz do rejonu wyznaczonego i przekazanie komend. Nawiązanie łączności na zapasowej częstotliwości. Nadawanie telegramów literowych i cyfrowych. Powrót do miejsca zakwaterowania z pracą w marszu, przejście na falę roboczą. Zakończenie pracy.

Praca na radiostacji w kierunkach radiowych w czasie marszu w nocy. Przekazywanie sygnałów. Domarsz w nocy do rejonu wyznaczonego i przekazanie komend. Nadawanie telegramów literowych i cyfrowych w nocy. Praca w marszu i przejście na falę roboczą.

Temat 3 - Praca na radiostacjach w sieciach radiowych

Cel szkolenia:

Nauczyć żołnierzy zasad i sposobów pracy na radio-

stacjach w sieciach radiowych.

Zagadnienia:

Praca na radiostacjach w sieciach radiowych w dzień. Podanie założeń, rozdanie danych radiowych. Wymiana telegramów, przekazanie komend i meldunków. Nawiązanie łączności na zapasowej częstotliwości. Wymiana telegramów.

Praca na radiostacji w sieciach radiowych na zbliżonych odległościach. Przemarsz do wyznaczonych rejonów, praca w marszu. Sprawdzenie tożsamości korespondenta. Wymiana telegramów, przekazanie telegramów okólnikowych i sygnałów alarmowych, nawiązanie łączności w sieci alarmowej, okopanie radiostacji, przeniesienie radiostacji do pracy w innej sieci radiowej. Przekazywanie funkcji radiostacji głównej, zmiana danych radiowych.

Praca na radiostacji w sieciach radiowych na odległościach normalnych. Przemarsz do wyznaczonych rejonów i praca w marszu. Okopanie radiostacji. Rozwijanie radiostacji na czas, nawiązanie łączności. Wymiana telegramu, przejście na częstotliwość roboczą, zakończenie pracy.

Praca na radiostacji w punkcie wypożyczalnego. Wymiana telegramów tekstu literowego i cyfrowego.

Powtórzenie zagadnień pracy na radiostacjach w sieciach radiowych w nocy.

Temat 4 - Doskonalenie obsługi radiostacji w rozwijaniu radiostacji, prowadzeniu wymiany radiowej oraz związaniu radiostacji

Cel szkolenia:

Doskonalić obsługi radiostacji w prowadzeniu wymiany radiowej.

Zagadnienia:

Organizacja pracy i prowadzenie wymiany na radiostacjach w kierunkach i sieciach radiowych, okopywanie radiostacji, rozwijanie radiostacji, nawiązywanie łączności na czas w terenie na odległościach taktycznych. Związanie radiostacji.

Przygotowanie i rozwijanie radiostacji do pracy z zastosowaniem wszystkich etatowych anten. Strojenie nadajnika i odbiornika. Nawiązywanie łączności w sieciach i kierunkach radiowych. Prowadzenie wymiany radiowej, nadawanie sygnałów alarmowych i meldunków. Przejście z częstotliwości roboczej na zapasową. Przejście do innej sieci radiowej. Praca w marszu, praca z punktu wypośniego. Wybór miejsca dla rozwinięcia radiostacji w terenie z uwzględnieniem różnych typów anten.

Powtórzenie przerobionych zagadnień pracy na radiostacjach w nocy.

Doskonalenie obsłóg w rozwijaniu i zwijaniu radiostacji, organizacja pracy, wymiana telegramów w czasie przewidzianym normami szkoleniowymi. Zmiana miejsca radiostacji. Nawiązanie łączności, wymiana telegramów na częstotliwości roboczej i zapasowej.

Powtórzenie zagadnień słabo opanowanych.

Budowa polowych linii łączności.

Temat 1 - Budowa polowych linii przewodowych

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy z zasadami i nauczyć praktycznej budowy linii przewodowej w różnych warunkach terenowych.

Zagadnienia:

Przeznaczenie polowych linii przewodowych, sprzęt potrzebny do budowy linii. Elektryczne dane przewodu polowego. Zespół budujący polowe linie przewodowe, jego skład i wyposażenie. Obowiązki funkcyjnych w czasie budowy i zwijania linii. Praktyczna nauka robienia złącz i mocowań. Wykonanie złącza na przewodzie polowym. Nauka mocowania przewodu polowego do przedmiotów terenowych. Zarabianie końcówek przewodu.

Zasady budowy linii w różnych warunkach terenowych. Zapoznanie się drużyny z obowiązkami funkcyjnych, sposobem ich pracy oraz posługiwania się sprzętem podczas budowy linii. Zapoznanie ze sposobem budowy linii przy przejściach przez szosy, drogi, mosty, tory kolejowe i przeszkody terenowe. Mocowanie przewodu polowego.

Budowa linii przez osiedla i lasy. Wykonywanie przejść, maskowanie i mocowanie przewodu.

Praktyczna nauka budowy polowych linii przewodowych w różnym terenie. Postawienie zadań dowódcom drużyn do budowy linii. Postawienie zadań funkcyjnym przez dowódców drużyn. Budowa linii do 3 km. Urządzenie stacji początkowej. Rozwijanie przewodu, sprawdzanie linii. Maskowanie i mocowanie linii. Urządzenie stacji końcowej, eksploatacja wybudowanej linii oraz jej ochrona. Omówienie budowy. Postawienie zadań do zwijania linii. Omówienie zajęć.

Doskonalenie w budowie polowych linii przewodowych. Postawienie zadania. Praktyczna budowa linii w tempie przyśpieszonym. Urządzenie stacji pośrednich i końcowych. Ochrona i obrona linii. Eksploatacja wybudowanej linii. Zwijanie linii i omówienie zajęć.

Praktyczna budowa linii w transzejach. Rozwijanie linii, mocowanie linii, budowa linii na skrzyżowaniach transzei. Urządzenie stacji telefonicznej.

Budowa polowych linii przewodowych w lesie. Urządzenie stacji początkowej, rozwijanie i podwieszenie przewodu, zakopywanie przewodu, robienie studzienek do sprawdzania linii, mocowanie linii przez małe przeszkody terenowe.

Budowa polowych linii przewodowych z forsowaniem przeszkody wodnej. Budowa linii z forsowaniem przeszkody wodnej, sposoby zatapiania przewodów i mocowanie. Zachowanie środków bezpieczeństwa. Eksploatacja wybudowanej linii.

Budowa polowych linii przewodowych w maskach przeciwigazowych. Wydanie zadania na budowę linii. Praktyczna budowa linii w maskach pgaz na odległość 3 km. Urządzenie stacji początkowej /końcowej/. Budowa linii ze zmianą funkcyjnych. Sprawdzanie linii pod względem technicznym, mocowanie i maskowanie linii. Eksploatacja wybudowanej linii. Ochrona i obrona linii. Zwijanie linii i omówienie zajęć.

Doskonalenie w budowie linii w maskach pgaz na dalsze odległości. Praktyczna budowa linii w terenie skażonym środkami chemicznymi. Eksploatacja linii.

Budowa linii w terenie urozmaiconym. Wydanie zadania. Wybór i rozpoznanie pracy. Budowa linii przez tor kolejowy.

wy, osiedle i inne przeszkody terenowe. Podwieszanie linii na drzewach. Zakopywanie przewodu.

Budowa linii w terenie urozmaiconym na większych odległościach. Zmiana funkcyjnych w czasie budowy. Eksploatacja linii i usuwanie uszkodzeń.

Budowa polowych linii przewodowych w nocy. Wydanie zadania do budowy linii w nocy. Praktyczna budowa linii w terenie urozmaiconym. Eksploatacja wybudowanej linii. Organizacja ochrony i obrony linii. Żwianie linii.

Doskonalenie w budowie linii w nocy w określonym czasie.

Temat 2 - Konserwacja i przechowywanie przewodu polowego

Cel szkolenia:

Nauczyć żołnierzy zasad i sposobów konserwacji oraz przechowywania przewodu polowego.

Zagadnienia:

Wykonywanie złącz na przewodzie oraz naprawa izolacji. Organizacja i sposób ozokerytowania przewodu polowego. Zapoznanie z obowiązkami funkcyjnych przy ozokerytowaniu przewodu. Zapoznanie z narzędziami potrzebnymi do remontu i konserwacji przewodu.

Praktyczna naprawa izolacji, robienie złącz i ich lutowanie. Czyszczenie przewodu z nadmiaru ozokerytu. Suszenie przewodu, elektryczne sprawdzenie przewodu za pomocą aparatu telefonicznego i przyrządów pomiarowych. Nawijanie przewodu, ozokerytowanie.

KIEROWCY SAMOCHODOWI PODODDZIAŁÓW LINIOWYCH

Cel szkolenia:

1. Z budowy pojazdów mechanicznych i elektrotechniki samochodowej:

Podnieść u kierowców poziom wyszkolenia specjalnego drogą przerabiania wybranych zagadnień z budowy po-

jazdów mechanicznych i elektrotechniki samochodowej. Pogłębić i rozszerzyć znajomość budowy i działania poszczególnych mechanizmów i zespołów samochodu oraz nauczyć kierowców samodzielnego wykrywania i usuwania niesprawności w typowych pojazdach mechanicznych. Zapoznać z podstawowymi zasadami budowy i działania silnika wtryskowego. Rozszerzyć i pogłębić wiadomości z elektrotechniki samochodowej.

2. Z eksploatacji i obsługi technicznej pojazdów mechanicznych:

Pogłębić znajomość zasad eksploatacji pojazdów mechanicznych w wojsku. Wykazać wpływ racjonalnej eksploatacji na zwiększenie przebiegów międzynaprawczych i rolę w tym kierowcy. Nauczyć wypełniania podstawowych dokumentów pojazdu i zapoznać ogólnie z podstawową dokumentacją stosowaną w transporcie cywilnym. Zapoznać z zasadami dokonywania oraz nauczyć przeprowadzania obsługi technicznej jak: przeglądy codzienne, przeglądy techniczne nr 1, 2, 3 i 4 + miesięczne apele samochodowe oraz zabiegi konserwacyjne. Nauczyć praktycznego wykonywania czynności związanych z przeglądem technicznym nr 1 i nr 2. Rozszerzyć i pogłębić wiadomości ze służby parkowej.

3. Z wojskowej służby kierowcy:

Nauczyć podstawowych wiadomości dotyczących dokonywania przewozów wojsk i sprzętu transportem samochodowym oraz organizacji marszu kolumn samochodowych. Nauczyć zachowania się kierowcy podczas marszu i na postoju kolumny samochodowej oraz zasad obrony i ochrony pojazdów mechanicznych. Nauczyć znajomości sygnałów służby regulacji ruchu oraz sygnałów i znaków dowodzenia kolumną samochodową.

4. Z nauki jazdy i przepisów ruchu drogowego:

Utrwalić i pogłębić wiadomości z przepisów ruchu kołowego na drogach publicznych. Wpocić kierowcom zasady bezwzględnego przestrzegania przepisów ruchu

drogowego i podporządkowania się organom regulacji ruchu oraz przestrzegania zasad bezpieczeństwa jazdy w mieście i poza miastem. Pogłębić i doskonalić umiejętność prowadzenia pojazdów mechanicznych szczególnie w ciężkich warunkach terenowych i atmosferycznych w terenie skażonym BST i BSP oraz nocą bez świateł.

5. Z materiałów pędnych i smarów:

Zapoznać z zakresem pracy składu MPS w oddziale gospodarczym, zasadami transportowania MPS i sprzętu służby MPS, zasadami bhp przy obchodzeniu się z MPS i produktami specjalnymi oraz wyjaśnić rolę i zadania kierowcy w oszczędzaniu materiałów pędnych i smarów. Nauczyć prawidłowego rozliczenia MPS na podstawie rozkazu wyjazdu.

Wskazówki metodyczne

Szkolenie samochodowe dla kierowców, oddziałów i pododdziałów zmechanizowanych obejmują zakres materiału fachowego opartego na "Programie szkolenia zawodowego kierowców samochodowych kategorii II-ej" wydanego przez Ministerstwo Komunikacji. Ma to na celu umożliwienie kierowcom szkolącym się na bazie niniejszego programu podniesienia swych kwalifikacji zawodowych w takim zakresie, aby po zwolnieniu do rezerwy mogli w przypadku spełnienia innych pozostałych warunków ubiegać się o dopuszczenie do egzaminu w celu otrzymania pozwolenia kategorii II -ej.

Zajęcia z budowy pojazdów mechanicznych i elektrotechniki samochodowej należy prowadzić w oparciu o typowy sprzęt znajdujący się na wyposażeniu wojska, przy czym wykład należy jak najbardziej powiązać z praktycznym wykorzystaniem pomocy szkoleniowych, tzn. modeli, przekrojów i oryginalnego sprzętu.

Z uwagi na wymagania stawiane kandydatom na kierowców z pozwoleniem kat. II-ej należy rozszerzyć podbudowę teoretyczną przedmiotu, a szczególną uwagę zwrócić na opanowanie znajomości budowy, działania i obsługi silników wysokoprężnych.

Z elektrotechniki samochodowej nauczyć zwłaszcza umiejętności wykrywania i usuwania niedomagań w instalacji zapłonowej i oświetleniowej.

W przedmiocie "Eksploatacja i obsługa techniczna pojazdów mechanicznych" szczególny nacisk położyć na doskonalenie kierowców w praktycznym wykonywaniu podstawowych czynności obsługowych wchodzących w zakres przeglądów technicznych, obsłudze nowych i niedotartych pojazdów mechanicznych oraz konserwacji. Zajęcia związane z zagadnieniem walki z wypadkami drogowymi traktować jako szczególnie ważne mając na uwadze konieczność prowadzenia ciągłej akcji zapobiegawczej.

Zajęcia w "Wojskowej służby kierowcy" w maksymalnym stopniu prowadzić jako zajęcia praktyczne w celu wyrobienia u kierowców doskonałej znajomości zasadniczych obowiązków podczas dokonywania przewozów i przemarszów. W praktycznych zajęciach z tego przedmiotu uwzględnić specyfikę warunków wynikających ze stosowania współczesnych środków walki.

Szkolenie z "Przepisów ruchu drogowego i nauki jazdy" traktować jako doskonalenie w praktycznym prowadzeniu pojazdów mechanicznych z maksymalną znajomością zasad ruchu kołowego i przestrzegania zasad bezpieczeństwa jazdy na drogach publicznych. Ponadto dla doskonalenia z prowadzenia pojazdów mechanicznych wykorzystywać wszelkie wyjazdy na ćwiczenia, strzelania, manewry itp.

W końcowej fazie szkolenia z nauki jazdy przeprowadzić jazdę sprawdzającą, która pozwoli na określenie stopnia umiejętności prowadzenia pojazdów mechanicznych w różnych warunkach drogowych i atmosferycznych.

W szkoleniu z przedmiotu "Materiały pędne i smary" szczególną uwagę zwrócić na opanowanie przez kierowców umiejętności rozliczenia rozkazu wyjazdu /i karty drogowej/ oraz zagadnienia oszczędności MPS.

Szkolenie samochodowe prowadzić oddzielnie dla pierwszego i oddzielnie dla drugiego rocznika wg niżej podanego wykazu tematów:

Wykaz tematów

Pierwszy rocznik		Drugi rocznik	
Nr tem.	Wyszczególnienie tematów	Nr tem.	Wyszczególnienie tematów
<u>Budowa pojazdów mechanicznych i elektrotechnika samochodowa</u>			
1	Ogólna charakterystyka i dane taktyczno-techniczne typowych pojazdów mechanicznych	1	Ogólna budowa silnika wysokoprężnego
2	Ogólne określenie pojęcia mocy i sprawności silnika	2	Budowa i działanie silnika wysokoprężnego
3	Układ chłodzenia		
4	Układ smarowania		
5	Układ zasilania		
6	Sprzęgło		
7	Skrzynki biegów i rozdzielcze		
8	Przekładnia główna i mechanizm różnicowy		
9	Rama, zawieszenie koła i ogumienie		
10	Układ kierowniczy		
11	Układ hamulcowy		
12	Nadwozie		
13	Zastosowanie prądu elektrycznego w pojazdach mechanicznych		
14	Akumulatory, prądnice samoczynne, regulatory napięcia i natężenia		
15	Bateryjny układ zapłonu		
16	Rozrusznik		
17	Instalacja oświetleniowa w typowych pojazdach mechanicznych		

1	2	3	4
<u>F eksploatacja i obsługa techniczna pojazdów mechanicznych</u>			
1	Zasady eksploatacji pojazdów mechanicznych w wojsku	1	Parki samochodowe i służba parkowa
2	Sposoby zmniejszenia zużycia paliwa i rola w tym kierowcy		
3	Przyczyny powstawania nadzwyczajnych wypadków samochodowych i walka z nimi		
4	Zasady obsługi technicznej pojazdów mechanicznych w wojsku		
5	Obsługa codzienna pojazdów mechanicznych		
6	Organizacja i czynności przeglądów technicznych		
7	Obowiązki i zadania kierowcy w przygotowaniu pojazdów mechanicznych do eksploatacji jesienno-zimowej i wiosenno-letniej		
8	Prace kontrolno-regulacyjne przy zasadniczych zespołach pojazdu mechanicznego i naprawa bieżąca		
<u>Nauka jazdy i przepisy ruchu drogowego</u>			
1	Zasady ruchu drogowego	1	Jazda kontrolna
2	Praktyczne prowadzenie pojazdów mechanicznych		
<u>Wojskowa służba kierowcy</u>			
		1	Przewóz wojsk i sprzętu wojskowego transportem samochodowym
		2	Praktyczne ładowanie sprzętu i ładunków na samochody, wyciąganie i formowanie kolumn
		3	Służba regulacji ruchu i sygnały dowodzenia

1	2	3	4
		4	Ochrona i obrona pojazdów mechanicznych
		5	Przewożenie pojazdów mechanicznych koleją
<u>Materiały pędne i smary</u>			
		1	Podstawowe wiadomości z gospodarki MPS w wojsku
		2	Praktyczne tankowanie pojazdów mechanicznych i rozliczanie rozkazu wyjazdu

/ dla pierwszego rocznika /

Budowa pojazdów mechanicznych i elektrotechnika
samochodowa

Temat 1 - Ogólna charakterystyka i dane taktyczno-techniczne typowych pojazdów mechanicznych

Cel szkolenia:

Nauczyć danych techniczno-taktycznych typowych pojazdów mechanicznych.

Zagadnienia:

Charakterystyka, przeznaczenie i właściwości budowy typowych samochodów, traktorów i motocykli. Dane liczbowe charakterystyki technicznej i taktycznej oraz zastosowanie i wykorzystanie pojazdów mechanicznych znajdujących się na wyposażeniu wojska.

Temat 2 - Ogólne określenie pojęcia mocy i sprawności silnika

Cel szkolenia:

Zapoznać kierowców z podstawowymi pojęciami mocy i sprawności silnika gaźnikowego.

Zagadnienia:

Ogólne określanie pojęcia mocy i sprawności silnika gaźnikowego. Wielkość stopnia sprężania oraz jego wpływ na moc i sprawność silnika. Jednostkowe zużycie paliwa na km/godz. Wymagania stawiane paliwom w zależności od stopnia sprężania silnika. Podstawowe czynniki oszczędnej pracy silnika.

Temat 3 - Układ chłodzenia

Cel szkolenia:

Zapoznać kierowców z charakterystyką i celem stosowania układu chłodzenia.

Zagadnienia:

Wpływ temperatury wody chłodzącej na pracę silnika. Bilans cieplny silnika. Przyczyny przegrzania i nadmiernego chłodzenia silnika. Sposoby regulacji temperatury wody w układzie chłodzenia. Systemy chłodzenia, ich wady i zalety. Charakterystyczne cechy budowy układów chłodzenia typowych silników.

Temat 4 - Układ smarowania

Cel szkolenia:

Pogłębić znajomość budowy i działania układu smarowania.

Zagadnienia:

Tarcie i jego rodzaje. Podstawowe cechy oleju silnikowego. Części silnika wymagające smarowania. Rodzaje smarowania i ich charakterystyka. Rozmieszczenie budowa i działanie części składowych układu smarowania typowych silników. Obiegi oleju w układzie smarowania. Wietrzenie silników. Wskazówki obsługi układu smarowania typowych silników.

Temat 5 - Układ zasilania

Cel szkolenia:

Pogłębić znajomość budowy i działania elementów układu zasilania.

Zagadnienia:

Rodzaje układów zasilania. Rozmieszczenie, przeznaczenie, budowa i działanie poszczególnych części składowych układu zasilania typowych silników. Zasady wytwarzania mieszanki. Rodzaje mieszanek. Sposoby zapalania i przebieg spalania mieszanki. Budowa i działanie prostego gaźnika. Warunki jakim powinien odpowiadać nowoczesny gaźnik. Budowa i działanie gaźników typowych silników. Regulator maksymalnych obrotów. Wskaźniki obsługi i praktyczna regulacja typowych gaźników.

Temat 6 - Sprzęgło

Cel szkolenia:

Rozszerzyć wiadomości o rodzajach, budowie i działaniu sprzęgieł.

Zagadnienia:

Cel stosowania sprzęgła. Rodzaje sprzęgieł i ich charakterystyka. Budowa części składowych sprzęgieł typowych samochodów. Współdziałanie części sprzęgła w czasie włączania i wyłączania. Wskazówki obsługi i regulacji sprzęgieł typowych samochodów. Zastosowanie sprzęgieł hydraulicznych i ogólna zasada ich działania.

Temat 7 - Skrzynki biegów i rozdzielcze

Cel szkolenia:

Pogłębić znajomość budowy i działania skrzynek biegów i rozdzielczych.

Zagadnienia:

Cel stosowania skrzynki biegów. Typy i rodzaje skrzynek biegów. Charakterystyka i budowa skrzynek biegów typowych samochodów. Współdziałanie części składowych skrzynki biegów podczas włączania kolejnych przekładni. Budowa i działanie mechanizmu zmiany biegów, urządzeń zabezpieczających oraz synchronizatora.

Cel stosowania i rodzaje skrzynek rozdzielczych.
Budowa i działanie skrzynek rozdzielczych typowych samochodów.
Wskazówki obsługi skrzynki biegów i rozdzielczej. Zasada działania planetarnej i hydraulicznej skrzynki biegów.

Temat 8 - Przekładania główna i mechanizm różnicowy

Cel szkolenia:

Rozszerzyć znajomość rodzajów głównych przekładni i mechanizmów różnicowych.

Zagadnienia:

Przeznaczenie i rodzaje oraz charakterystyka przekładni głównej. Budowa, działanie przekładni głównej samochodów typowych. Mechanizm różnicowy typowych samochodów. Mechanizm różnicowy samoklinujący, wolne koło. Blokowanie mechanizmu różnicowego. Piasty kół typowych samochodów, ich budowa, zamocowanie i regulacja.

Temat 9 - Rama, zawieszenie koła i ogumienie.

Cel szkolenia:

Rozszerzyć znajomość budowy kół i ogumienia.

Zagadnienia:

Budowa ram typowych samochodów. Budowa mostów napędowych i osi. Resory i amortyzatory. Rodzaje zawieszzeń mostów i osi oraz ich charakterystyka. Konstrukcja zawieszzeń mostów i osi w samochodach typowych. Wymagania stawiane kołom i ogumieniu. Rodzaje i budowa kół oraz ogumienia. Cel stosowania kół bliźniaczych. Ogumienie bezdętkowe.

Temat 10 - Układ kierowniczy

Cel szkolenia:

Pogłębić znajomość budowy i działania układu kierowniczego.

Zagadnienia:

Geometria układu kierowniczego. Ustawienie kół przed-

nich samochodu i wpływ jego na prowadzenie i eksploatację. Budowa i współdziałanie części składowych układu kierowniczego. Rodzaje przekładni kierowniczych i ich charakterystyka. Budowa układu kierowniczego typowych samochodów oraz wskazówki regulacji i obsługi. Mechanizm "servo" wspomagający.

Temat 11 - Układ hamulcowy

Cel szkolenia:

Pogłębić znajomość budowy i działania hamulców.

Zagadnienia:

Cel stosowania hamulców. Rodzaje hamulców i ich charakterystyka. Droga hamowania i czynniki wpływające na jej wielkość. Budowa i działanie hamulców hydraulicznych i powietrznych typowych samochodów. Regulacja, odpowietrzanie i obsługiwanie hamulców typowych samochodów. Hamulce przyczep samochodowych. Zastosowanie hamulca silnikowego /Skoda 7068/.

Temat 12 - Nadwozie

Cel szkolenia:

Zapoznać z typami nadwozia i ich cechami konstrukcyjnymi.

Zagadnienia:

Rodzaje nadwozi typowych samochodów - wymiary, budowa i wyposażenie. Nadwozia szkieletowe i samoniosące. Charakterystyka budowy nadwozi współczesnych samochodów.

Temat 13 - Zastosowanie prądu elektrycznego w pojazdach mechanicznych

Cel szkolenia:

Ugruntować wiadomości o zastosowaniu prądu elektrycznego w pojazdach mechanicznych

Zagadnienia:

Opis urządzeń, przyrządów i aparatów w instalacji

typowych samochodów, traktorów i motocykli. Schematy połączeń i obieg prądu w instalacji typowych pojazdów mechanicznych.

Temat 14 - Akumulatory, prądnice samoczynne, regulatory napięcia i natężenia

Cel szkolenia:

Pogłębić znajomość budowy i działania elementów instalacji elektrycznej.

Zagadnienia:

Budowa akumulatora ołowiowego. Procesy chemiczne zachodzące podczas ładowania i wyładowania. Pojemność i sprawność akumulatorów. Przygotowanie nowego akumulatora do ładowania, praktyczne ładowanie nowych i używanych akumulatorów. Typowe niesprawności, samowyładowanie akumulatorów, zasiarczenie i zwarcie. Okresowy przegląd akumulatorów. Zasada działania i budowa prądnicy. Współpraca prądnicy z akumulatorem - regulacja napięcia i natężenia prądu. Charakterystyczne cechy budowy prądnic typowych samochodów, traktorów i motocykli. Niedomagania prądnic, sposoby ich wykrywania i usuwania.

Temat 15 - Bateriajny układ zapłonu

Cel szkolenia:

Pogłębić znajomość budowy i działania elementów układu zapłonu.

Zagadnienia:

Ogólny schemat układu zapłonu bateryjnego. Części składowe i obwody elektryczne w układzie zapłonu bateryjnego. Budowa i działanie poszczególnych części składowych układu zapłonu typowych pojazdów mechanicznych. Praktyczne ustawienie i regulacja zapłonu silników typowych samochodów i motocykli. Praktyczne wykrywanie i usuwanie niedomagań w układzie zapłonu typowych pojazdów mechanicznych.

Temat 16 - Rozrusznik

Cel szkolenia:

Powtórzyć i ugruntować wiadomości o budowie i działaniu rozruszników.

Zagadnienia:

Zasada działania i budowa rozrusznika. Rodzaje rozruszników i ich charakterystyka. Budowa, połączenie i działanie rozruszników typowych samochodów i traktorów.

Temat 17 - Instalacja oświetleniowa w typowych pojazdach mechanicznych

Cel szkolenia:

Pogłębić znajomość budowy i działania elementów instalacji oświetleniowej.

Zagadnienia:

Schemat instalacji oświetleniowo-sygnalizacyjnej typowych samochodów, traktorów i motocykli. Rozmieszczenie odbiorników prądu i ich połączenie. Praktyczna regulacja i ustawienie przednich świateł w typowych pojazdach mechanicznych. Budowa, połączenia i działania przyrządów kontrolnych, mierniczych i pomocniczych w instalacji elektrycznej typowych samochodów, traktorów i motocykli.

Eksplatacja i obsługa techniczna
pojazdów mechanicznych

Temat 1 - Zasady eksploatacji pojazdów mechanicznych w wojsku

Cel szkolenia:

Nauczyć zasad eksploatacji pojazdów mechanicznych w wojsku.

Zagadnienia:

Podział pojazdów mechanicznych w wojsku. Podział pojazdów mechanicznych na grupy eksploatacyjne i zasady użytkowania pojazdów w poszczególnych grupach. Podstawowe dokumenty planowania i ewidencji eksploatacji pojazdów - plany przewo-

zów i plany eksploatacji. Dokumenty ewidencji pracy pojazdów mechanicznych stosowane w wojsku i w transporcie cywilnym oraz sposoby ich prowadzenia. Zasadnicze dokumenty pojazdu i kierowcy wojskowego.

Temat 2 - Sposoby zmniejszania zużycia paliwa i rola w tym kierowcy

Cel szkolenia:

Nauczyć kierowców zasadniczych sposobów zmniejszania zużycia paliwa.

Zagadnienia:

Utrzymanie pojazdów w stałej sprawności technicznej warunkiem ekonomiki jego pracy. Stosowanie właściwej techniki prowadzenia pojazdu, wpływ racjonalnego ładowania i szybkości ruchu na oszczędność zużycia paliwa. Apele miesięczne i roczny przegląd techniczny jako czynniki podnoszące sprawność pojazdów mechanicznych.

Temat 3 - Przyczyny powstawania nadzwyczajnych wypadków samochodowych i walka z nimi

Cel szkolenia:

Zapoznać kierowców z zasadniczymi przyczynami i sposobem walki z wypadkami drogowymi.

Zagadnienia:

Najczęstsze przyczyny powstawania nadzwyczajnych wypadków samochodowych, rodzaje wypadków. Odpowiedzialność kierowcy za spowodowanie wypadku i konsekwencje w stosunku do winnych. Sposoby walki z nadzwyczajnymi wypadkami samochodowymi i rola w tym kierowcy. Organa kontroli i ich uprawnienia. Zachowanie się kierowcy w czasie kontroli pojazdu i dokumentów przez organa kontroli ruchu.

Temat 4 - Zasady obsługi technicznej pojazdów mechanicznych w wojsku

Cel szkolenia:

Pogłębić znajomość zasad obsługi technicznej i konserwacji pojazdów mechanicznych.

Zagadnienia:

Cel, rodzaje i organizacja obsługi technicznej pojazdów mechanicznych w wojsku. Planowanie i realizacja obsługi technicznej. Obsługa codzienna i przeglądy techniczne nr 1, 2, 3 i 4. Kolejność i terminy przeprowadzania obsługi technicznej. Specyfika obsługi technicznej pojazdów mowych i po naprawie. Organizacja obsługi technicznej w warunkach garnizonowych i polowych. Rola i zadania kierowcy przy wykonywaniu obsługi technicznej. Ogólne zasady przechowywania i konserwacji pojazdów mechanicznych.

Temat 5 - Obsługa codzienna pojazdów mechanicznych

Cel szkolenia:

Nauczyć wzorowego przeprowadzenia obsługi codziennej.

Zagadnienia:

Cel stosowania i zakres czynności wchodzących w obsługę codzienną. Praktyczne przeprowadzenie przeglądu pojazdu mechanicznego przed wyjazdem, w drodze i po powrocie z drogi.

Temat 6 - Organizacja i czynności przeglądów technicznych

Cel szkolenia:

Nauczyć wzorowego wykonywania planowej obsługi technicznej.

Zagadnienia:

Organizacja i czynności wchodzące w zakres przeglądu technicznego nr 1, 2, 3 i 4. Zadania kierowcy przy dokonywaniu kolejnych przeglądów technicznych oraz odpowiedzialność za właściwe przeprowadzenie przeglądu. Praktyczne przeprowadzenie przeglądów technicznych nr 1, 2, 3 i 4. Sposób kontroli pojazdu mechanicznego po dokonaniu przeglądu i rola w tym kierowcy.

Temat 7 - Obowiązki i zadania kierowcy w przygotowaniu pojazdu mechanicznego do eksploatacji jesienno-zimowej i wiosenno-letniej

Cel szkolenia:

Ugruntować znajomość zadań kierowcy w przygotowaniu pojazdów mechanicznych do eksploatacji letniej i zimowej.

Zagadnienia:

Przygotowanie pojazdu mechanicznego do przejścia na eksploatację zimową. Ocieplenie akumulatora, sprawdzenie i regulacja zapłonu oraz regulacja napięcia i natężenia prądu ładowania. Regulacja gaźnika, uszczelnienie i przemycie układu chłodzenia, ocieplenie chłodnicy, zamiana olejów i smarów. Wskazówki eksploatacji pojazdów mechanicznych w okresie zimowym. Przygotowanie pojazdów mechanicznych do eksploatacji wiosenno-letniej. Zamiana olejów i przemycie układu smarowania silnika. Regulacja gaźnika i stopnia ogrzewania mieszanki gazami spalinowymi. Zasady eksploatacji pojazdu mechanicznego w okresie wiosenno-letnim.

Temat 8 - Prace kontrolno-regulacyjne przy zasadniczych zespołach pojazdu mechanicznego i naprawa bieżąca

Cel szkolenia:

Nauczyć praktycznego wykonywania podstawowych prac kontrolno-regulacyjnych.

Zagadnienia:

Praktyczne wykonywanie regulacji gaźnika, regulacji i ustawienia zapłonu, regulacji zaworów, regulacji sprzęgła, regulacji zagłębienia kół zębatach głównej przekładni, regulacji łożysk piast kół, regulacji układu kierowniczego i hamulcowego. Praktyczne wykonywanie naprawy bieżącej silnika, napędu i podwozia. Podstawowe wiadomości dotyczące ruchomych środków naprawczych, ich wyposażenia i wykorzystania.

Nauka jazdy i przepisy ruchu drogowego

Temat 1 - Zasady ruchu drogowego

Cel szkolenia:

Pogłębić i rozszerzyć znajomość ruchu drogowego.

Zagadnienia:

Bezpieczeństwo i porządek na jezdni zasadą ruchu drogowego. Konwencja międzynarodowa dotycząca ruchu samochodowego. Ruch jedno i dwukierunkowy oraz okrężny i wielostrumieniowy. Zasady wyprzedzania i wymijania. Zawracanie, cofanie, zatrzymywanie i postój. Znaki drogowe i sygnalizacja regulacji ruchu. Pierszeństwo przejazdu na skrzyżowaniach. Dozwolona szybkość dla wojskowych pojazdów mechanicznych. Warunki dopuszczania pojazdu mechanicznego do ruchu. Obowiązki i odpowiedzialność kierowcy pojazdu mechanicznego. Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach.

Temat 2 - Praktyczne prowadzenie pojazdów mechanicznych

Cel szkolenia:

Doskonalić technikę prowadzenia pojazdów mechanicznych.

Zagadnienia:

Prowadzenie samochodów w mieście o dużym nasileniu ruchu. Jazda w kolumnie w ciężkim terenie, po bezdrożach drogach leśnych. Jazda w kolumnie dniem i nocą z holowaniem dział i przyczep. Jazda nocą w terenie bez świateł z maksymalną szybkością. Jazda w kolumnie nocą bez świateł w ciężkim terenie z maksymalną szybkością.

Pokonywanie brodów i przepraw przez przeszkodę wodną. Jazda samochodem po drogach zaśnieżonych, oblodzonych oraz po drogach gliniastych i podmokłych. Prowadzenie samochodów w kolumnie dniem i nocą przez odcinki terenu skażonego EST i BSP. Wyciąganie i ewakuacja ugrzęźniętych pojazdów mechanicznych.

/ dla drugiego rocznika /

Budowa pojazdów mechanicznych i elektrotechnika

samochodowa

Temat 1 - Ogólna budowa silnika wysokoprężnego

Cel szkolenia:

Nauczyć kierowców ogólnych zasad budowy silnika wysokoprężnego.

Zagadnienia:

Zasada działania 4-ro i 6-cio suwowego silnika wtryskowego. Ogólna budowa silnika wysokoprężnego i porównanie go z silnikiem gaźnikowym. Paliwa stosowane do silników wtryskowych.

Temat 2 - Budowa i działanie silnika wysokoprężnego

Cel szkolenia:

Nauczyć kierowców cech budowy i sposobu pracy poszczególnych zespołów silnika wysokoprężnego.

Zagadnienia:

Budowa kadłuba oraz typy komór sprężania. Charakterystyczne cechy budowy mechanizmu korbowego i rozrządczego oraz fazy rozrządu. Budowa i działanie układu chłodzenia i smarowania. Układ zasilania - budowa i działanie poszczególnych elementów układu zasilania. Obieg paliwa. Budowa i zasada działania pompy wtryskowej o stałym i zmiennym skoku tłoczka. Wtryskiwacze - rodzaje, budowa i działanie. Regulacja momentu wtrysku paliwa. Budowa i działanie regulatora obrotów odśrodkowego i pneumatycznego. Praktyczna obsługa układu zasilania. Urządzenie rozruchowe silników wysokoprężnych. Instalacja elektryczna silnika wysokoprężnego.

Eksploatacja i obsługa techniczna pojazdów

mechanicznych

Temat 1 - Parki samochodowe i służba parkowa

Cel szkolenia:

Pogłębić wiadomości o pracy w parkach samochodowych oraz o służbie parkowej.

Zagadnienia:

Podstawowe wiadomości o organizacji parków stałych i polowych. Zasadnicze wymogi taktyczne i techniczne przy urządzeniu parków samochodowych. Elementy parku samochodowego, ich przeznaczenie i wykorzystanie. Organizacja pracy w parku samochodowym. Znajomość instrukcji pracy w parku, instrukcji alarmowej i przeciwpożarowej oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy. Miesięczne apele samochodowe - roczny przegląd techniczny, odpowiedzialność kierowcy za utrzymanie powierzonego pojazdu w stałej gotowości bojowej i technicznej. Organizacja i zadania służby parkowej. Obowiązki i prawa osób pełniących służbę parkową. Pełnienie służby parkowej, służby dyżurnego parku i służby na PKT.

Nauka jazdy i przepisy ruchu drogowego

Temat 1 - Jazda kontrolna

Cel szkolenia:

Sprawdzić stopień opanowania umiejętności praktycznego prowadzenia pojazdu mechanicznego w różnych warunkach terenowych i atmosferycznych.

Zagadnienia:

Jazda kontrolna w mieście i w terenie.

Wojskowa służba kierowcy

Temat 1 - Przewóz wojsk i sprzętu wojskowego transportem samochodowym

Cel szkolenia:

Pogłębić wiadomości o zasadach przewozów transportem samochodowym.

Zagadnienia:

Podstawowe wiadomości o organizacji i dokonywaniu przewozów wojsk i sprzętu transportem samochodowym oraz o zasadach organizacji marszu kolumn samochodowych. Zadania kierowcy w przygotowaniu pojazdów mechanicznych do przewozu ludzi i ładunków. Sposoby ładowania na drodze i na placu w stosunku do różnych typów samochodów - normy ładowania. Sposób formowania kolumn i rzutów samochodowych w różnych sytuacjach bojowych i warunkach terenowych, kolejność formowania i wyciągania kolumn. Rejony załadowania, wyładowania oraz punkty przejścia. Rozpoznanie trasy marszu. Zabezpieczenie bojowe i techniczne marszu kolumn samochodowych. Obowiązki kierowcy w czasie dokonywania przewozu i podczas marszu kolumny samochodowej w różnych warunkach terenowych i atmosferycznych oraz nocą.

Temat 2 - Praktyczne ładowanie sprzętu i ładunków na samochody, wyciąganie i formowanie kolumn

Cel szkolenia:

Nauczyć praktycznego ładowania i przewozu sprzętu samochodem.

Zagadnienia:

Przebieg i przygotowanie samochodu do załadowania i przewozu ludzi i ładunków. Praktyczne ładowanie ludzi i ładunków na poszczególne typy samochodów na drodze i na placu. Przewożenie amunicji, sprzętu i uzbrojenia oraz chorych i rannych. Praktyczne wyciąganie i formowanie kolumny. Zachowanie się kierowcy podczas marszu kolumny i na postojach w wypadku zetknięcia się z nieprzyjacielem, w czasie napadu lotniczego nieprzyjaciela i w razie użycia nowoczesnych środków walki.

Temat 3 - Służba regulacji ruchu i sygnały dowodzenia

Cel szkolenia:

Pogłębić znajomość zadań służby regulacji ruchu.

Zagadnienia:

Znaczenie, organizacja, praca i obowiązki służby regulacji ruchu. Obowiązki regulującego ruch, komendanta posterunku regulacji ruchu, obowiązki stałych i ruchomych posterunków regulacji ruchu. Punkty i posterunki regulacji ruchu. Drogowskazy, znaki i napisy oraz ich stosowanie. Sygnały regulacji ruchu i ich praktyczna znajomość. Konieczność stosowania sygnałów i ich znajomość praktyczna.

Temat 4 - Ochrona i obrona pojazdów mechanicznych

Cel szkolenia:

Nauczyć praktycznie zasad ochrony i obrony pojazdów mechanicznych.

Zagadnienia:

Zadania kierowcy w ochronie i obronie pojazdów mechanicznych w marszu i na postoju. Praktyczne okopywanie i maskowanie pojazdów mechanicznych w terenie z punktu widzenia ochrony przed działaniem nowoczesnych środków walki.

Temat 5 - Przewozenie pojazdów mechanicznych koleją

Cel szkolenia:

Pogłębić znajomość zasad przewozu pojazdów mechanicznych koleją.

Zagadnienia:

Charakterystyka transportu kolejowego. Przygotowanie samochodów do przewozu koleją. Rozpoznanie punktu załadowania. Plan załadowania. Załadowanie - sposób umocowania i zabezpieczenia pojazdów na wagonach. Przewóz - łączność podczas przewozu. Ubezpieczenie i ochrona patom, plot, ppanc, pchem podczas ładowania, przewozu i wyładowania. Organizacja i sposób wyładowania pojazdów mechanicznych z transportu kolejowego.

Materiały pedne i smary

Temat 1 - Podstawowe wiadomości z gospodarki MPS w wojsku

Cel szkolenia:

Pogłębić znajomość zasad gospodarki MPS w wojsku.

Zagadnienia:

Ogólne wiadomości z gospodarki MPS w wojsku. Ogólne wiadomości o paliwach i smarach używanych do typowych pojazdów mechanicznych. Praca składu MPS w oddziale gospodarczym. Urządzenie dystrybucyjne cystern samochodowych. Transportowanie MPS i sprzętu służby MPS. Uciążliwość i sposoby oszczędności materiałów pędnych i smarów. Bhp przy obchodzeniu się z MPS i produktami specjalnymi.

Temat 2 - Praktyczne tankowanie pojazdów mechanicznych i rozliczanie rozkazu wyjazdu

Cel szkolenia:

Nauczyć posługiwania się sprzętem MPS oraz rozliczania rozkazu wyjazdu.

Zagadnienia:

Zapoznanie z typowym sprzętem służby MPS. Praktyczne tankowanie pojazdów mechanicznych. Wypełnianie podstawowych dokumentów gospodarki z uwzględnieniem dodatkowych norm zużycia paliwa.

KIEROWCY MOTOCYKLISCI - PODODZIAŁÓW ROZPOZNAWCZYCH

Cel szkolenia i wskazówki metodyczne:

1. Z budowy motocykli i elektrotechniki : podnieść u kierowców - motocyklistów poziom wykształcenia technicznego drogą pogłębiania wiadomości z budowy typowych motocykli. Nauczyć budowy i działania poszczególnych mechanizmów i zespołów motocykla oraz nauczyć kierowców samodzielnego wykrywania i usuwania niesprawności. Rozszerzyć i pogłębić wiadomości z elektrotechniki w zakresie niezbędnym kierowcy motocyklowemu.

2. Z eksploatacji technicznej : nauczyć zasad eksploatacji motocykli w wojsku. Wykazać wpływ racjonalnej eksploatacji na zwiększenie przebiegów międzynaaprawczych i rolę w tym

kierowcy. Nauczyć postępowania przy przyjmowaniu przekazywanego pojazdu oraz wypełniania podstawowych dokumentów kierowcy i pojazdu. Zapoznać z przyczynami powstawania nadzwyczajnych wypadków motocyklowych oraz ze sposobami walki z nimi. Nauczyć zasad zachowania się kierowcy podczas kontroli dokonywanej przez organa kontroli ruchu pojazdów mechanicznych. Rozszerzyć i pogłębić wiadomości ze służby parkowej oraz dotyczące zasad i organizacji przeprowadzania planowej obsługi technicznej.

W godzinach parkowych położyć szczególny nacisk na praktyczne wykonywanie przez kierowców przeglądów technicznych i zabiegów konserwacyjnych.

3. Z przepisów ruchu drogowego i nauki jazdy: utrwalić i pogłębić wiadomości z przepisów ruchu kołowego na drogach publicznych. Pogłębić i doskonalić umiejętność prowadzenia motocykli szczególnie w ciężkich warunkach terenowych i atmosferycznych, w terenie skażonym BST i BSP oraz nocą bez świateł.

4. Z materiałów pędnych i smarów: zapoznać kierowców z rodzajami paliw i smarów stosowanych do typowych motocykli. Wyjaśnić rolę i zadania kierowcy w oszczędzaniu materiałów pędnych i smarów. Zapoznać z obowiązującymi w wojsku zasadami gospodarki MPS oraz nauczyć prawidłowego rozliczania MPS na podstawie rozkazu wyjazdu.

/tylko dla pierwszego rocznika/

Wykaz tematów

Nr tem.	Wyszczególnienie tematów
1	2
	<u>Budowa motocykli i elektrotechnika</u>
1	Ugólna budowa motocykla
2	Budowa i praca silnika
3	mechanizm korbowy
4	Mechanizm rozrządczy

1	2
5	Układ chłodzenia i smarowania
6	Układ zasilania
7	Sprzęgło, skrzynka biegów i napęd na koło tylne
8	Rama, zawieszenie koła i ogumienie
9	Elementy kierowania motocyklem
10	Budowa wózka /przyczepy/
11	Instalacja zapłonowa w typowych motocyklach
12	Instalacja oświetleniowa w typowych motocyklach
	<u>Eksplloatacja i obsługa techniczna motocykli</u>
1	Zasady eksploatacji motocykli w wojsku
2	Rola i zadanie kierowcy w utrzymaniu sprawności technicznej powierzonego pojazdu
3	Wypadki nadzwyczajne i walka z nimi
4	Obsługa techniczna motocykli
5	Parki samochodowo-motocyklowe i służba parkowa
	<u>Nauka jazdy i przepisy ruchu drogowego</u>
1	Zasady ruchu drogowego
2	Praktyczne prowadzenie motocykli
	<u>Materiały pędne i smary</u>
1	Podstawowe wiadomości z gospodarki MPS w wojsku

Budowa motocykli i elektrotechnika

Temat 1 - Ogólna budowa motocykla

Cel szkolenia:

Doskonalić u kierowców znajomość budowy motocykla.

Zagadnienia:

Przeznaczenie, zastosowanie i charakterystyka techniczno-taktyczna typowych motocykli. Budowa i charakterystyka

zasadniczych zespołów motocykla. Ogólne wskazówki obsługiwa-
nia motocykla.

Temat 2 - Budowa i praca silnika

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców budowy i działania silnika.

Zagadnienia:

Charakterystyka techniczna silnika i ogólna budowa. Przeznaczenie, budowa i działanie mechanizmów i układów silnika. Kolejność pracy dwucylindrowych silników motocyklowych o poziomym układzie cylindrów.

Temat 3 - Mechanizm korbowy

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców budowy i przeznaczenia mechanizmu korbowego.

Zagadnienia:

Zadanie mechanizmu korbowego. Rozmieszczenie i budowa części składowych. Współdziałanie części mechanizmu korbowego. Charakterystyczne cechy budowy mechanizmu korbowego nowoczesnych silników motocyklowych.

Temat 4 - Mechanizm rozrządowy

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców budowy i pracy mechanizmu rozrządowego.

Zagadnienia:

Zadanie mechanizmu rozrządowego. Rozrząd tłokowy i zaworowy. Rozmieszczenie i budowa części składowych mechanizmu rozrządowego. Kąty otwierania i zamykania zaworów. Ustawianie rozrządu i praktyczna regulacja luzu zaworów.

Temat 5 - Układ chłodzenia i smarowania

Cel szkolenia:

Zapoznać szeregowców z układem chłodzenia i smarowania.

Zagadnienia:

Cel i sposób chłodzenia silników motocyklowych. Chłodzenie powietrzne - wady i zalety. Cel i sposoby smarowania silników typowych motocykli. Działanie i współpraca części składowych układu smarowania. Obieg oleju w silniku. Wskazówki obsługiwanania układu smarowania silników typowych motocykli.

Temat 6 - Układ silnika

Cel szkolenia:

Zaznajomić szeregowców z układem zasilania.

Zagadnienia:

Ogólna charakterystyka układu zasilania silnika motocyklowego. Rozmieszczenie, przeznaczenie, budowa i działanie poszczególnych części składowych układu zasilania typowych silników motocyklowych. Zasady wytwarzania mieszanki. Rodzaje mieszanek. Sposoby zapalania i przebieg spalania mieszanki. Budowa i działanie prostego gaźnika. Budowa i działanie gaźników silników typowych motocykli. Wskazówki obsługiwanania i praktyczna regulacja typowych gaźników.

Temat 7 - Sprzęgło, skrzynka biegów i napęd na koło tylne

Cel szkolenia:

Zapoznanie szeregowców ze sprzęgłem, skrzynką biegów i napędem na koło tylne motocykla oraz nauczyć szeregowców zasad działania tych urządzeń.

Zagadnienia:

Cel stosowania i rodzaje sprzęgieł motocyklowych. Rozmieszczenie, budowa i działanie części składowych sprzęgieł typowych motocykli. Budowa i działanie mechanizmu wyłączenia.

Wskazówki obsługiwania i regulacji typowych sprzęgieł. Budowa i działanie skrzynek biegów typowych motocykli. Mechanizm zmiany biegów i urządzenia zabezpieczające. Sposób przenoszenia napędu na koło tylne - łańcuch i wał napędowy. Budowa i działanie przekładni głównej. Charakterystyczne cechy budowy płyty koła motocyklowego.

Temat 8 - Rama, zawieszenie koła i ogumienie

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców budowy ramy motocykla, zasad zawieszenia koła oraz zapoznać z ogumieniem.

Zagadnienia:

Budowa ram typowych motocykli. Zawieszenie koła przedniego i tylnego w typowych motocyklach. Budowa i działanie amortyzatorów sprężynowych i sprężynowo-hydraulicznych. Budowa i zamocowanie siodełka. Budowa kół typowych motocykli. Ogumienie - wskazówki jego obsługiwania, naprawy i konserwacji.

Temat 9 - Elementy kierowania motocyklem

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców budowy elementów kierowania motocyklem.

Zagadnienia:

Budowa i umocowanie kierownicy. Regulator obrotu kierownicy. Budowa, działanie i wskazówki obsługiwania hamulca ręcznego i nożnego.

Temat 10 - Budowa wózka /przyczepy/

Cel szkolenia:

Zapoznanie szeregowców z budową wózka /przyczepy/

Zagadnienia:

Budowa ramy wózka - oś, resorowanie i uchwyty łączące wózek z motocyklem. Budowa i umocowanie nadwozia wózka.

Praktyczne łączenie wózka z motocyklem i regulacja zbieżności oraz kąta nachylenia.

Temat 11 - Instalacja zapłonowa w typowych motocyklach

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców budowy instalacji zapłonowej w typowych motocyklach.

Zagadnienia:

Zródła i odbiorniki prądu w bateryjnym układzie zapłonu. Schemat połączeń, budowa i działanie poszczególnych części składowych układu zapłonu typowych motocykli. Obieg prądu w bateryjnym układzie zapłonu. Ogólna budowa i działanie iskrownika. Praktyczne ustawianie i regulacja zapłonu w typowych motocyklach.

Temat 12 - Instalacja oświetleniowa w typowych motocyklach

Cel szkolenia:

Zaznajomienie szeregowców z instalacją elektryczną /oświetleniową/ w typowych motocyklach.

Zagadnienia:

Schemat instalacji oświetleniowo-sygnalizacyjnej, rozmieszczenie odbiorników prądu, ich podłączenie i działanie. Niesprawności instalacji oświetleniowej, ich wykrywanie i usuwanie. Praktyczna regulacja i ustawianie przednich latarni w typowych motocyklach.

Eksploatacja i obsługa techniczna motocykli

Temat 1 - Zasady eksploatacji motocykli w wojsku

Cel szkolenia:

Zapoznać szeregowców z zasadami eksploatacji motocykli w wojsku.

Zagadnienia:

Podział motocykli na grupy eksploatacyjne i zasady

eksploatacji w poszczególnych grupach. Podstawowe wiadomości o planowaniu eksploatacji. Podstawowe dokumenty kierowcy i pojazdu - sposoby ich prowadzenia.

Temat 2 - Rola i zadanie kierowcy w utrzymaniu sprawności technicznej powierzonego pojazdu.

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców zasad utrzymania motocykla w stałej sprawności technicznej.

Zagadnienia:

Podstawowe obowiązki kierowcy wojskowego. Sprawność techniczna pojazdów mechanicznych i wpływ jej na gotowość bojową oddziału oraz rola kierowcy w utrzymywaniu wysokiego stanu technicznego powierzonego pojazdu. Znaczenie miesięcznych apeli i przygotowanie motocykla do przeglądu. Postępowanie przy przekazywaniu pojazdu mechanicznego kierowcy.

Temat 3 - Wypadki nadzwyczajne i walka z nimi

Cel szkolenia:

Zaznajomić szeregowców z rodzajami wypadków pojazdów mechanicznych.

Zagadnienia:

Najczęstsze przyczyny powstawania nadzwyczajnych wypadków samochodowych /motocyklowych/, rodzaje wypadków. Odpowiedzialność kierowcy za spowodowanie wypadku i konsekwencje w stosunku do winnych. Sposoby walki z wypadkami nadzwyczajnymi i rola w tym kierowcy. Organa kontroli ruchu i ich uprawnienia. Zachowanie się kierowcy w czasie kontroli dokonywanej przez organa kontroli ruchu.

Temat 4 - Obsługa techniczna motocykli

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców obsługi technicznej motocykli.

Zagadnienia:

Zasady i znaczenie dokonywania planowej obsługi motocykli w wojsku. Obsługa codzienna i przeglądy techniczne - zakres czynności i organizacja ich przeprowadzania. Obowiązki i zadania kierowcy w przygotowywaniu motocykla do eksploatacji jesienno-zimowej i wiosenno-letniej. Sposoby i organizacja dokonywania obsługi technicznej w warunkach polowych. Praktyczne dokonywanie prac kontrolno-regulacyjnych przy zasadniczych zespołach motocykla. Praktyczne przeprowadzenie obsługi codziennej, przeglądów technicznych i zabiegów konserwacyjnych. Wskazówki o użytkowaniu i obsłudze technicznej motocykli nowych i po remoncie.

Temat 5 - Parki samochodowo-motocyklowe i służba parkowa

Cel szkolenia:

zapoznać szeregowców z organizacją parków samochodowo-motocyklowych i służbą parkową.

Zagadnienia:

Podstawowe wiadomości o organizacji parków stałych i polowych. Elementy parku samochodowo-motocyklowego, ich przeznaczenie i wykorzystywanie. Organizacja pracy w parku. Organizacja i zadania służby parkowej. Obowiązki i prawa pełniących służbę parkową. Pełnienie służby parkowej, służby dyżurnego parku i służby na PKT"

"Auka jazdy i przepisy ruchu drogowego

Temat 1 - Zasady ruchu drogowego

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców znajomości zasad ruchu drogowego.

Zagadnienia:

Bezpieczeństwo i porządek na jezdni podstawową zasadą ruchu. Ruch jedno i dwukierunkowy oraz okrężny i wielostrumieniowy. Zasady wyprzedzania i wymijania. Zawracanie,

zatrzymywanie i postój. Znaki drogowe i sygnalizacja regulacji ruchu. Pierwszeństwo przejazdu na skrzyżowaniach. Dozwolona szybkość ruchu dla wojskowych pojazdów mechanicznych.

Temat 2 - Praktyczne prowadzenie motocykli

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców praktycznego prowadzenia motocykla.

Zagadnienia:

Prowadzenie motocykla w mieście o dużym nasileniu ruchu. Jazda w kolumnie w ciężkim terenie, po bezdrożach i drogach gruntowych. Jazda nocą. Jazda nocą bez świateł z maksymalną szybkością. Pokonywanie brodów i przeprawa przez przeszkodę wodną. Jazda dniem i nocą przez odcinki terenu skażonego BST i BSP. Wyciąganie i ewakuacja ugrzęźniętych motocykli. Okopywanie i maskowanie motocykli.

Materiały pędne i smary

Temat 1 - Podstawowe wiadomości z gospodarki MPS w wojsku

Cel szkolenia:

Zaznajomić szeregowców z zasadami gospodarki MPS w wojsku.

Zagadnienia:

Ogólne wiadomości o paliwach i smarach używanych do typowych motocykli. Normy zużycia paliwa i dodatki do normy zasadniczej. Praktyczne rozliczanie MPS na podstawie rozkazu wyjazdu. BHP przy obchodzeniu się z materiałami pędnymi i produktami specjalnymi. Znaczenie i sposoby MPS i rola w tym kierowcy.

SZKOLENIE
OGÓLNOWOJSKOWE I SPECJALNE PODODZIAŁÓW TRANSPORTOWO-
GOSPODARCZYCH

/ dla wszystkich szeregowców i podoficerów
służby czynnej/

Cel szkolenia:

1. Dać żołnierzom niezbędny zasób wiadomości ogólnowojskowych, politycznych, umiejętności w zakresie wykonywania przez nich prac fachowych, nauczyć ich troskliwego obchodzenia się z powierzonym im sprzętem oraz prawidłowej jego eksploatacji i utrzymania go w stałej gotowości.

2. Nauczyć żołnierzy pododdziału transportowo-gospodarczego umiejętnego i terminowego wykonywania prac i zadań w zakresie materiałowo-technicznego zabezpieczenia wojsk w walce w warunkach stosowania przez wojska własne i nieprzyjaciela broni masowego rażenia i innych środków walki, w warunkach szybko rozwijających się sytuacjach bojowych.

Wskazówki metodyczne

1. Czas trwania roku szkoleniowego we wszystkich pododdziałach transportowo-gospodarczych - jak w pododdziałach liniowych. W tygodniu planować 9 godzin szkoleniowych z czego 4 godziny przeznaczyć na szkolenie polityczne, a 5 na szkolenie ogólnowojskowe, taktyki tyłów i fachowe.

Tematykę i zagadnienia z poszczególnych przedmiotów szkolenia ogólnowojskowego dla pododdziałów transportowo-gospodarczych w oparciu o podany w programie podział godzin ustala sztab batalionu.

2. Pododdziały transportowo-gospodarcze ukompletować szeregowcami posiadającymi cywilną praktykę w danym zawodzie /kierowca, kucharz, krawiec, szewc, rzeźnik itp./.

3. Typowanie szeregowców do pododdziałów gospodarczych przeprowadzać zgodnie z wytycznymi do szkolenia bojowego wojsk lądowych.

4. Szeregowców, którzy z tytułu posiadanego zawodu cywilnego mogą pełnić bez specjalnego przeszkolenia obowiązki w pododdziałach gospodarczych /aparacie kwatermistrzowskim/ po odbyciu przez nich przeszkolenia w pododdziałach liniowych - skierować na stanowiska w pododdziałach gospodarczych /w aparacie kwatermistrzowskim/ z takim wyliczeniem aby co najmniej miesiąc dublowali stanowiska odchodzących do rezerwy specjalistów. Szeregowców nie mających odpowiedniej praktyki zawodowej i wymagających fachowego przeszkolenia, skierować na krótkotrwałe nieetatowe kursy, celem przygotowania ich do wykonywania danej specjalności w pododdziałach transportowo-gospodarczych. Kursy organizować oddzielnie dla każdej grupy specjalistów wymagających przeszkolenia /grupy: kucharzy, sanitariuszy, pomocników magazynierów itp/. Kursy organizować przy oddziałach posiadających możliwości przeprowadzania praktycznie zajęć fachowych. Program zajęć dla kursów ustala kwatermistrz związku taktycznego. Po zakończeniu kursu, szeregowców skierowywać do pododdziałów gospodarczych i dalsze szkolenie prowadzić zgodnie z programem.

5. Doskonalenie fachowe szeregowców pododdziałów gospodarczych prowadzić w czasie codziennej praktycznej pracy fachowej /praca w warsztatach, magazynach, kuchniach, kancelariach itp./.

6. Ćwiczenia taktyczne pododdziałów, oddziałów i związków taktycznych oraz ćwiczenia dowódczo-sztabowe wykorzystywać jako zasadniczy rodzaj praktycznego szkolenia, i zgrywania pododdziałów transportowo-gospodarczych. Na ćwiczenia taktyczne oddziałów i związków taktycznych, powoływać pełny stan pododdziałów transportowo-gospodarczych, uzupełniając je w miarę możliwości kosztem innych pododdziałów lub żołnierzami rezerwy zgodnie z ćwiczebnymi etatami. Na ćwiczenia kompanijne i batalionowe powoływać przede wszystkim szeregowców zajmujących etatowe stanowiska gospodarcze w kompaniach i batalionach. Sposób powoływania na ćwiczenia kompanijne i batalionowe pododdziałów transportowo-gospodarczych ustala dowódca pododdziału w zależności od celów wyszkoleniowych danego ćwiczenia.

Szkolenie ogólnowojskowe i taktyka tyłów

/ 25 godzin /

Wykaz tematów

Nr tem.	Wyszczególnienie tematu
1	Obowiązki żołnierzy kompanii /plutonu, drużyny/ transportowo-gospodarczej
2	Organizacja i zadania kompanii /plutonu, drużyny/ transportowo-gospodarczej
3	Organizacja kwatermistrzostwa oddziału i jego zadania w zakresie zabezpieczenia materiałowego i obsługi oddziałów
4	Organizacja batalionu
5	Odpowiedzialność materialna żołnierzy za posiadane wyposażenie osobiste i powierzony im sprzęt oraz środki materiałowe
6	Zasady właściwej i racjonalnej gospodarki w batalionie
7	Zasady zaopatrywania kompanii, plutonu, drużyny /równorzędnych/ w różnych rodzajach walki
8	Organizacja ewakuacji z kompanii, plutonu, drużyny /równorzędnych/
9	Organizacja, wyposażenie i przeznaczenie pododdziałów tyłowych oraz punktów zaopatrywania i ewakuacji w batalionie /równorzędnych/ w polu
10	Ochrona i obrona tyłów
11	Dezaktywacja sprzętu i wyposażenia materiałowego

Temat 1 - Obowiązki żołnierzy kompanii /plutonu, drużyny/
transportowo-gospodarczej

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy z podstawowymi obowiązkami przy uwzględnieniu ogólnych obowiązków szeregowca.

Zagadnienia:

- ogólne obowiązki szeregowca,
- obowiązki wynikające z tytułu zajmowanego stanowiska w pionach poszczególnych specjalności.

Temat 2 - Organizacja i zadania kompanii /plutonu, drużyny/
transportowo-gospodarczej

Cel szkolenia:

Zapoznać szeregowców z organizacją i zadaniami kompanii /plutonu, drużyny/ transportowo-gospodarczej w garnizonie i w polu.

Zagadnienia:

- struktura organizacyjna kompanii /plutonu, drużyny/ transportowo-gospodarczej,
- zadania kompanii /plutonu, drużyny/ transportowo-gospodarczej,
- współpraca poszczególnych komórek organizacyjnych kompanii /plutonu, drużyny/ transportowo-gospodarczej,
- różnorodność specjalności skupiających się w kompanii /plutonie, drużynie/ transportowo-gospodarczej,
- zaopatrywanie żołnierzy w kompanii /plutonie, drużynie/ transportowo-gospodarczej.

Temat 3 - Organizacja kwatermistrzostwa oddziału i jego zadania w zakresie zabezpieczenia materiałowego i obsługi oddziału

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy z organizacją służb kwatermistrzowskich w oddziale i ich zadaniami w zakresie zabezpieczenia materiałowego i obsługi oddziału.

Zagadnienia:

- struktura organizacyjna kwatermistrzostwa oddziału,
- zależność służbowa żołnierzy kwatermistrzostwa oddziału,

- wyposażenie w sprzęt i środki materiałowe poszczególnych służb kwatermistrzowskich,
- obowiązki służb kwat. w zakresie zabezpieczenia materiałowego i obsługi oddziału,
- specyfika pracy w garnizonie i w polu.

Temat 4 - Organizacja batalionu

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy z ogólną organizacją batalionu.

Zagadnienia:

- ogólna struktura organizacyjna,
- ogólne zadania zasadniczych szczebli organizacyjnych.

Temat 5 - Odpowiedzialność materialna żołnierza za posiadane wyposażenie osobiste i powierzony im sprzęt oraz środki materiałowe

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy z odpowiedzialnością za powierzone im wyposażenie osobiste, sprzęt i środki materiałowe.

Zagadnienia:

- podstawowe przepisy określające odpowiedzialność żołnierzy za wyrządzoną szkodę w mieniu wojskowym,
- tryb postępowania w wypadku zaistnienia straty lub szkody spowodowanej niewłaściwym użytkowaniem względnie nadużyciem popełnionym przez żołnierza,
- odpowiedzialność materialna i sądowa winnych powstania strat i szkód w majątku wojskowym.

Temat 6 - Zasady właściwej i racjonalnej gospodarki w batalionie

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy z właściwym użytkowaniem wyposa-

zenia oraz należytą eksploatację urządzeń koszarowych i sprzętu, który znajduje się na wyposażeniu w batalionie.

Zagadnienia:

- rodzaje wyposażenia osobistego i zasady jego użytkowania,
- wyposażenie obiektów koszarowych, urządzenia techniczne, sanitarne i racjonalna ich eksploatacja,
- sprzęt służb kwatermistrzowskich oraz zasady jego użytkowania.

Temat 7 - Zasady zaopatrywania kompanii /plutonu, drużyny/
/równorzędnych/ w różnych rodzajach walki

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy z organizacją zaopatrywania kompanii, plutonu, drużyny w różnych rodzajach walki

Zagadnienia:

- ilość zapasów środków materiałowych w kompanii przy żołnierzu,
- dowóz zaopatrzenia do w/w pododdziałów w zasadniczych rodzajach walki,
- sposób przekazywania /wydawania/ zaopatrzenia dla pododdziałów i poszczególnych użytkowników,
- urzutowanie zapasów ruchomych w pododdziale.

Temat 8 - Organizacja ewakuacji kompanii, plutonu, drużyny
/równorzędnych/

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy z ewakuacją rannych i chorych ludzi oraz sprzętu.

Zagadnienia:

- rodzaje ewakuacji, zasady ewakuacji,
- środki transportowe i ich przystosowanie do przeprowadzenia ewakuacji,

- przygotowanie ludzi i sprzętu do ewakuacji z pododdziałów.

Temat 9 - Organizacja, wyposażenie i przeznaczenie pododdziałów tyłowych oraz punktów zaopatrywania i ewakuacji w batalionie /równorzędnym/

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy z organizacją zaopatrywania i ewakuacji batalionu /równorzędnego/.

Zagadnienia:

- pododdziały i urządzenia tyłowe na szczeblu batalionu /równorzędnym/,
- wyposażenie i przeznaczenie pododdziałów tyłowych oraz punktów zaopatrywania i ewakuacji w batalionie /równorzędnym/,
- rozmieszczenie pododdziałów oraz punktów zaopatrywania i ewakuacji w batalionie /równorzędnym/ w zasadniczych rodzajach walki,
- przegrupowanie tyłów batalionu w toku walki,
- zapasy ruchomych środków materiałowych na szczeblu batalionu /równorzędnym/,
- obrona i ochrona tyłów batalionu /równorzędny./.

Temat 10 - Ochrona i obrona tyłów - zajęcia praktyczne

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy z zagadnieniami obrony i ochrony tyłów pułku oraz nauczyć ich wykonywania niektórych czynności związanych z obroną i ochroną tyłów.

Zagadnienia:

- cel ochrony i obrony urządzeń tyłowych,
- siły i środki do obrony i ochrony oraz sposób ich wykorzystania,
- przygotowanie poszczególnych urządzeń tyłowych do obrony ze szczególnym uwzględnieniem obrony przeciwatomowej,

- sposoby alarmowania w wypadku zagrożenia,
- zachowywanie się żołnierzy w chwili ogłoszenia alarmu oraz ich czynności związane z ochroną i obroną poszczególnych urządzeń,
- okopywanie,
- regulacja ruchu w rejonie tyłów.

Temat 11 - Dezaktywacja sprzętu i wyposażenia materiałowego - zajęcia praktyczne

Cel szkolenia:

Zapoznać i nauczyć żołnierzy najprostszych sposobów przeprowadzania dezaktywacji sprzętu i wyposażenia.

Zagadnienia:

- ogólne pojęcie o dezaktywacji,
- kto przeprowadza dezaktywację,
- praktyczne sposoby przeprowadzania dezaktywacji w poszczególnych służbach,
- konieczność przeprowadzania dezaktywacji,
- badania sprzętu i wyposażenia po przeprowadzeniu dezaktywacji.

Szkolenie sanitarne

/ 14 godzin /

Wykaz tematów

Nr tem.	Wyszczególnienie tematów
1	2
1	Higiena urządzeń kwatermistrzowskich
2	Szkodliwość alkoholu
3	Profilaktyka chorób wenerycznych
4	Pierwsza pomoc przy skażeniach środkami masowego rażenia
5	Praca drużyny sanitarnej na polu walki

1	2
6	Praca plutonu medyczno-sanitarnego na polu walki
7	Dane taktyczno-techniczne sprzętu i wyposażenia służby medycznej batalionu

Temat 1 - Higiena urzędzeń kwatermistrzowskich

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy z zasadami przestrzegania higieny w poszczególnych urzędzeniach kwatermistrzowskich.

Zagadnienia:

- higiena osobista żołnierza;
- higiena izby chorych;
- higiena urzędzeń sanitarnych;
- higiena pomieszczeń koszarowych i rejonu zakwaterowania;
- higiena urzędzeń służby żywnościowej;
- higiena urzędzeń służby mundurowej;
- higiena pracy z materiałami pędnymi i smarami;
- higiena urzędzeń służby samochodowej.

Temat 2 - Szkodliwość alkoholu

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy z ujemnymi skutkami wywołanymi przez nadmierne używanie alkoholu.

Zagadnienia:

- alkohol i jego wpływ na organizm;
- objawy zatrucia alkoholem;
- dziedziczne obciążenia w rodzinach alkoholików;
- alkoholizm źródło przestępczości;
- trzeźwość i jej znaczenie dla społeczeństwa i wojska.

Temat 3 - Profilaktyka chorób wenerycznych

Cel szkolenia:

Zaznajomić szeregowców ze skutkami i następstwami chorób wenerycznych.

Zagadnienia:

- rodzaje chorób wenerycznych: kiła, rzeżączka i wrzód miękki;
- zarazki wywołujące choroby weneryczne;
- źródła zakażenia i objawy chorobowe;
- obowiązek zgłaszania się chorego do lekarza i obowiązek wskazania źródła zakażenia;
- następstwa nie leczonych chorób wenerycznych;
- zapobieganie chorobom wenerycznym.

Temat 4 - Pierwsza pomoc przy skażeniach środkami masowego rażenia

Cel szkolenia:

Wapoznać żołnierzy z zasadami udzielania pomocy przy skażeniach środkami masowego rażenia.

Zagadnienia:

- bojowe środki trujące i ich wpływ na organizm ludzki;
- bojowe środki promieniotwórcze i ich wpływ na organizm ludzki;
- pierwsza pomoc przy skażeniach BST, przy użyciu indywidualnego opatrunku pchem;
- pierwsza pomoc przy skażeniach BSP - sposoby prowadzenia zabiegów sanitarnych.

Temat 5 - Praca drużyny sanitarnej na polu walki /zajęcia praktyczne/

Cel szkolenia:

Wauczyć sanitariuszy wykonywania prac w ramach drużyny sanitarnej kompanii oraz pokazać tę pracę dla pozostałych żołnierzy innych służb.

Zagadnienia:

- wyszukiwanie i udzielanie pomocy rannym przez sanitariusza;

- zabezpieczenie rannego przed powtórny^m rażeniem i ewakuowanie go do gniazda rannych;

Temat 6 - Praca plutonu medyczo-sanitarnego na polu walki /zajęcia praktyczne/

Cel szkolenia:

Nauczyć sanitariuszy praktycznego udzielania pomocy rannym oraz przeprowadzania ewakuacji przez pluton med.-san. oraz zapoznać z tą pracą pozostałych żołnierzy.

Zagadnienia:

- praca sanitariuszy noszowych;
- przygotowanie rannego do ewakuacji transportem sanitarnym;
- cel stosowania środków przeciwwstrząsowych;
- dokumentacja etapów ewakuacji.

Temat 7 - Dane taktyczno-techniczne sprzętu i wyposażenia służby medycznej batalionu

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy z podstawowymi danymi taktyczno-technicznymi sprzętu i wyposażenia służby medycznej oddziału.

Zagadnienia:

- samochód sanitarny;
- łaźnia - dezynfektor;
- autorentgen;
- autolaboratorium;
- nosze;
- torba sanitariusza.

Szkolenie samochodowe

6 godzin

Wykaz tematów

Nr tem.	Wyszczególnienie tematów
1	Przeznaczenie i ogólna budowa samochodu
2	Ogólne zasady eksploatacji samochodów w warunkach garnizonowych i polowych
3	Praktyczne ładowanie na samochody ludzi i sprzętu. Zasady posuwania się kolumn samochodowych po drogach i bezdrożach

Temat 1 - Przeznaczenie i ogólna budowa samochodu

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy z przeznaczeniem i ogólną budową samochodu.

Zagadnienia:

- przeznaczenie i rola samochodów w wojsku;
- rodzaje samochodów używanych w wojsku;
- podział samochodów w zależności od budowy i przeznaczenia;
- krótka charakterystyka taktyczno-techniczna samochodów będących na wyposażeniu oddziału;
- ogólna budowa samochodu;
- przeznaczenie i rozmieszczenie poszczególnych zespołów i układów.

Temat 2 - Ogólne zasady eksploatacji samochodów w warunkach garnizonowych i polowych

Cel szkolenia:

Zapoznać z ogólnymi zasadami eksploatacji samochodów w warunkach garnizonowych i polowych.

Zagadnienia:

- podział pojazdów mechanicznych;

- sprawność techniczna pojazdów mechanicznych;
- rola kierowcy w utrzymaniu wysokiego stanu technicznego pojazdu;
- przestrzeganie norm załadowniczych;
- przestrzeganie przepisów ruchu kołowego;
- wypełnianie i przechowywanie podstawowych dokumentów pojazdu i kierowcy;
- organizacja parków samochodowych stałych i polowych;
- zadania i praca punktu kontroli technicznej.

Temat 3 - Praktyczne ładowanie na samochody ludzi i sprzętu. Zasady posuwania się kolumn samochodowych po drogach i bezdrożach

Cel szkolenia:

Nauczyć żołnierzy praktycznego ładowania ludzi i sprzętu czas posuwania się kolumn.

Zagadnienia:

- praktyczne ładowanie na samochody ludzi i sprzętu;
- uczykowanie samochodów przed załadowaniem w różnych szykach;
- zbiórka pododdziału ze sprzętem przed, przy i za samochodem;
- rozkazy, komendy i sygnały przy wsiadaniu i wysiadaniu;
- rozmieszczenie ludzi na samochodzie;
- załadowanie sprzętu na samochody;
- rozmieszczenie i umocowanie sprzętu na samochodzie;
- rozładowanie;
- porządek posuwania się samochodów w kolumnie i dowodzenie w marszu;
- utrzymanie tempa i regulaminowej odległości.

Szkolenie żywnościowe

5 godzin

Wykaz tematów

Nr tem.	Wyszczególnienie tematów
1	Należności żywnościowe stosowane w wojsku
2	Zasady organizacji żywienia w oddziale
3	Organizacja pracy kuchni i stołówki żołnierskiej
4	Organizacja żywienia wojska w warunkach polowych na szczeblu kompania-batalion
5	Dane taktyczno-techniczne sprzętu i wyposażenie służby żywn. na szczeblu batalionu

Temat 1 - Należności żywnościowe stosowane w wojsku

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy z należnościami żywnościowymi stosowanymi w wojsku.

Zagadnienia:

- pojęcie należności żywnościowych dla ludzi;
- zasadnicze, dodatkowe należności żywnościowe;
- zasady stosowania zasadniczej i dodatkowych należności żywnościowych;

Temat 2 - Zasady organizacji żywienia w oddziale

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy z zasadami organizacji żywienia zbiorowego wojska.

Zagadnienia:

- ogólne zasady żywienia wojska;
- wpływ racjonalnego żywienia na zdrowie człowieka;
- zasady organizacji żywienia w oddziale.

Temat 3 - Organizacja pracy kuchni i stołówki żołnierskiej

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy z organizacją i pracą kuchni i stołówki żołnierskiej.

Zagadnienia:

- kuchnia i stołówka żołnierska - zasadniczymi pomieszczeniami służby żywnościowej;
- organa służbowe w kuchni i stołówce;
- obowiązki drużyny służbowej w kuchni;
- zachowanie się na stołówce oraz zasady posługiwania się przyborami do jedzenia /wykład z pokazem/.

Temat 4 - Organizacja żywienia wojska w warunkach polowych na szczeblu kompania, batalion

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy z zasadami żywienia w warunkach polowych.

Zagadnienia:

- ogólne zasady żywienia wojska w polu - 3 razowe, 2-razowe - żywienie należnościami paczkowymi;
- zasady i warunki użycia należności "R";
- organizacja i praca batalionowego punktu żywnościowego;
- organizacja i praca kompanijnego punktu wydawania strawy;
- sposoby pobierania żywności z KPWS.

Temat 5 - Dane taktyczno-techniczne sprzętu i wyposażenia służby żywnościowej na szczeblu batalionu

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy z podstawowymi danymi taktyczno-technicznymi sprzętu i wyposażenia służby żywnościowej.

Zagadnienia:

- rodzaje kuchen polowych;
- skrzynka do gotowania strawy;
- termos polowy;
- zbiornik na wodę.

Szkolenie mundurowe

5 godzin

Wykaz tematów

Nr tem.	Wyszczególnienie tematów
1	Należności mundurowe zasadnicze i specjalne
2	Przepisy ubiorcze
3	Zasady użytkowania przedmiotów zaopatrzenia mundurowego
4	Organizacja i praca służby mundurowej pułku w warunkach garnizonowych i polowych
5	Dane taktyczno-techniczne sprzętu i wyposażenia służby mundurowej na szczeblu batalionu

Temat 1 - Należności mundurowe zasadnicze i specjalne

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy z należnościami mundurowymi.

Zagadnienia:

- rodzaje zestawów - zestawy zasadnicze, zestawy specjalne;
- uprawnienia do otrzymywania przedmiotów mundurowych.

Temat 2 - Przepisy ubiorcze

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy z przepisami ubiorczymi WP.

Zagadnienia:

- skład poszczególnych ubiorów;

- zasady noszenia przedmiotów umundurowania oraz odznak wojskowych;
- odznaki wojsk, broni, służb i specjalności.

Temat 3 - Zasady użytkowania przedmiotów zaopatrzenia mundurowego

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy z zasadami użytkowania przedmiotów zaopatrzenia mundurowego.

Zagadnienia:

- dopasowanie przedmiotów umundurowania;
- rodzaje dokonywanych napraw: przedmiotów zaopatrzenia mundurowego przez użytkowników;
- przechowywanie umundurowania w magazynie;
- obowiązki żołnierzy w zakresie poszanowania umundurowania i utrzymania należytego wyglądu zewnętrznego;
- stawianie i zwijanie namiotów oraz ich konserwacja w użyciu.

Temat 4 - Organizacja i praca służby mundurowej pułku w warunkach polowych

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy z pracą służby mundurowej w warunkach polowych na szczeblu pułku

Zagadnienia:

- zaopatrywanie w przedmioty mundurowe;
- organizacja kąpieli szeregowców i wymiana bielizny osobistej;
- remont obuwia i umundurowania;
- zapasy przedmiotów mundurowych.

Temat 5 - Dane taktyczno-techniczne sprzętu i wyposażenia służby mundurowej na szczeblu batalionu

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy z danymi taktyczno-technicznymi sprzętu i wyposażeniem służby mundurowej na szczeblu batalionu,

Zagadnienia:

- samochód - łaźnia;
- samochód - warsztat szewski;
- samochód - warsztat krawiecki;
- magany na przyczepie;
- maszyny warsztatowe /szewskie, krawieckie/;
- rodzaje i przeznaczenie namiotów.

Szkolenie MPS

3 godziny

Wykaz tematów

Nr tem.	Wyszczególnienie tematów
1	Ogólne zasady prowadzenia gospodarki MPS na szczeblu oddziału gospodarczego
2	Zasady zaopatrywania w MPS pojazdów mechanicznych w warunkach polowych
3	Dane taktyczno-techniczne podstawowego sprzętu i wyposażenia służby MPS na szczeblu oddziału gospodarczego

Temat 1 - Ogólne zasady prowadzenia gospodarki MPS na szczeblu oddziału gospodarczego

Cel szkolenia:

Nauczyć żołnierzy prowadzenia racjonalnej gospodarki MPS.

Zagadnienia:

- materiały pędne, oleje, smary i produkty specjalne oraz ich zastosowanie;
- zasadnicze eksploatacyjne normy zużycia MPS na pojazdy mechaniczne oraz normy dodatkowe;
- sposób zaopatrywania w MPS pojazdu mechanicznego w garnizonie;
- zasady zbierania przepracowanych olejów i produktów specjalnych;

- zasady bezpieczeństwa przy obchodzeniu się z pustą tarą MPS.

Temat 2 - Zasady zaopatrywania w MPS pojazdów mechanicznych w warunkach polowych

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy z zasadami organizacji i pracy służby MPS pułku w warunkach polowych.

Zagadnienia:

- pojęcie jednostki napełnienia, ilość i urzutowanie zapasów ruchomych MPS;
- sposoby tankowania pojazdów mechanicznych i wozów bojowych;
- zasady przestrzegania bezpieczeństwa ppoż. w rejonie rozmieszczenia składów MPS.

Temat 3 - Dane taktyczno-techniczne podstawowego sprzętu i wyposażenia służby MPS na szczeblu oddziału gospodarczego

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy z danymi taktyczno-technicznymi podstawowego sprzętu i wyposażeniem służby MPS na szczeblu oddziału gospodarczego.

Zagadnienia:

- cysterny samochodowe;
- cysterny - przyczepy samochodowe;
- pompy motorowe;
- beczki stalowe lakierowane 200 l;
- lejki do kanistrów;
- pistolety nalewcze;
- bańki 5-cio litrowe.

Szkolenie weterynaryjne

2 godziny

Wykaz tematów

Nr tem.	Wyszczególnienie tematów
1	Choroby odzwierzęce
2	Opieka nad zwierzętami w wojsku

Temat 1 - Choroby odzwierzęce

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy z występującymi chorobami odzwierzęcymi oraz sposobami przeciwdziałania w celu ochrony zdrowia żołnierza.

Zagadnienia:

- gruźlica;
- wągrzyca;
- włośnica;
- zranienie;
- badanie zwierząt rzeźnych i mięsa.

Temat 2 - Opieka nad zwierzętami w wojsku

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy ze sposobem doglądu zwierząt oraz ich wykorzystaniem w wojsku /konie i psy/.

Zagadnienia:

- pomieszczenie dla zwierząt;
- utrzymanie;
- pielęgnacja;
- karmienie;
- eksploatacja.

Szkolenie kwaterunkowe

5 godzin

Wykaz tematów

Nr tem.	Wyszczególnienie tematów
1	Podstawowe wiadomości o zakwaterowaniu żołnierzy
2	Sprzęt kwaterunkowy, jego użytkowanie i utrzymanie
3	Przepisy przeciwpożarowe o zapobieganiu pożarów
4	Budowa i użycie podręcznego sprzętu ppoz.
5	Zasady gaszenia bojowych środków zapalających

Temat 1 - Podstawowe wiadomości o zakwaterowaniu żołnierzy

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy z zasadami zakwaterowania żołnierzy.

Zagadnienia:

- ogólne wiadomości o zakwaterowaniu żołnierzy;
- normy zakwaterowania, ogrzewania, oświetlania;
- zakwaterowanie stałe w garnizonach, zakwaterowanie przejściowe, obozy, biwakowanie.

Temat 2 - Sprzęt kwaterunkowy, jego użytkowanie i utrzymanie

Cel szkolenia:

Nauczyć żołnierzy zasad użytkowania i eksploatacji sprzętu kwaterunkowego.

Zagadnienia:

- rodzaje sprzętu kwaterunkowego;
- normy należności sprzętu kwaterunkowego na pomieszczenia, drużyny, plutonu i kompanii;
- zasady użytkowania sprzętu kwaterunkowego przez żołnierzy;
- remont i konserwacja sprzętu kwaterunkowego;
- rodzaje sprzętu polowego.

Temat 3 - Przepisy przeciwpożarowe - zapobiegania pożarom

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy z przepisami ppoż. i zasadami zapobiegania powstawaniu pożarów.

Zagadnienia:

- ogólne wiadomości o organizacji zabezpieczenia ppoż. w jednostkach wojskowych;
- przyczyny powstawania pożarów;
- profilaktyka przeciwpożarowa;
- instrukcje przeciwpożarowe.

Temat 4 - Budowa i użycie podręcznego sprzętu przeciwpożarowego

Cel szkolenia:

Zapoznać żołnierzy z budową podręcznego sprzętu ppoż. oraz nauczyć ich praktycznie posługiwania się tym sprzętem.

Zagadnienia:

- wstępne wiadomości o rodzajach gaśnic: tetrowych, pianowych, śniegowych i proszkowych oraz sposobach ich użycia;
- hydranty - sposób ich użycia, punkty ppoż.

Temat 5 - Zasady gaszenia bojowych środków zapalających

Cel szkolenia:

Nauczyć żołnierzy gaszenia bojowych środków zapalających.

Zagadnienia:

- bojowe środki zapalające, ich charakterystyka;
- zasady gaszenia bojowych środków zapalających /bomb fosforowych, termitowych, napalmu/.

KIEROWCY SAMOCHODOWI W ODDZIAŁACH I PODODDZIAŁACH
TRANSPORTOWO - GOSPODARCZYCH

Cel szkolenia:

1. Z budowy pojazdów mechanicznych i elektrotechniki: nauczyć kierowców budowy, obsługi i regulacji najważniejszych mechanizmów i zespołów nowoczesnych samochodów produkcji radzieckiej i polskiej znajdujących się na wyposażeniu wojska oraz pogłębić praktycznie umiejętność wykrywania i usuwania niedomagań w instalacji elektrycznej samochodu.

2. Z eksploatacji i obsługi technicznej pojazdów

mechanicznych : utrwalić i pogłębić wiadomości o zasadach eksploatacji wojskowych pojazdów mechanicznych, nauczyć postępowania przy przyjmowaniu przekazywanego pojazdu oraz wypełniania podstawowych dokumentów kierowcy i pojazdu. Rozszerzyć i pogłębić wiadomości ze służby parkowej oraz dotyczące zasad i organizacji przeprowadzania planowej obsługi technicznej. W godzinach parkowych położyć szczególny nacisk na praktyczne wykonywanie przez kierowców przeglądów technicznych i zabiegów konserwacyjnych.

3. Ze służby samochodowej : zapoznać z podstawowymi zasadami dokonywania przewozów wojsk i sprzętu samochodami, nauczyć sygnałów regulacji ruchu i dowodzenia kolumną samochodową oraz zasad obrony i ochrony pojazdów mechanicznych w marszu i na postoju z punktu widzenia ochrony przed działaniem broni atomowej.

4. Z przepisów ruchu drogowego: utrwalić i pogłębić wiadomości z przepisów ruchu drogowego na drogach publicznych. Wpoić kierowcom zasady bezwzględnego przestrzegania przepisów ruchu drogowego i podporządkowania się organom regulacji ruchu oraz przestrzegania zasad bezpieczeństwa jazdy w mieście i poza miastem.

5. Z materiałów pędnych i smarów: zapoznać z zakresem pracy składu MPS i sprzętem służby MPS, zasadami bhp przy obchodzeniu się z MPS i produktami specjalnymi oraz wyjaśnić rolę i zadania kierowcy w oszczędzaniu materiałów pędnych i smarów.

Wykaz tematów

Nr tem.	Wyszczególnienie tematów
1	2
	<u>Budowa pojazdów mechanicznych</u>
1	Budowa, działanie i regulacja nowoczesnych gaźników
2	Budowa, działanie i regulacja hamulców hydraulicznych i powietrznych
3	Docieranie i regulacja zaworów

1	2
4	Elektrotechnika samochodowa
	<u>Eksploatacja i obsługa techniczna pojazdów mechanicznych</u>
1	Zasady eksploatacji pojazdów mechanicznych w wojsku
2	Obsługa techniczna pojazdów mechanicznych
	<u>Służba samochodowa</u>
1	Przewóz wojsk i sprzętu wojskowego transportem samochodowym
2	Służba regulacji ruchu i sygnały dowodzenia
3	Ochrona i obrona pojazdów mechanicznych
	<u>Przepisy ruchu drogowego</u>
1	Zasady ruchu drogowego
	<u>Materiały pędne i smary</u>
1	Podstawowe wiadomości z gospodarki MPS w wojsku

Budowa pojazdów mechanicznych

Temat 1 - Budowa, działanie i regulacja nowoczesnych gaźników

Cel szkolenia:

Ugruntować i pogłębić wiadomości z praktycznej regulacji typowych gaźników.

Zagadnienia:

Charakterystyka techniczna gaźnika K-49A, K-80 i K-82. Budowa i zasada działania nowoczesnych gaźników silników samochodowych. Rozmieszczenie, budowa i działanie poszczególnych urządzeń dawujących. Praca gaźnika na różnych zakresach obrotów i obciążenia silnika. Budowa i działanie regulatora maksymalnych obrotów silnika. Praktyczna regulacja nowoczesnych gaźników /K-49A, K-80 i K-82/.

Temat 2 - Budowa, działanie i regulacja hamulców hydraulicznych i powietrznych

Cel szkolenia:

Pogłębić znajomość budowy i działania hamulców typowych samochodów.

Zagadnienia:

Zasada działania hamulców hydraulicznych. Części składowe układu i ich przeznaczenie. Budowa i działanie hamulców hydraulicznych. Regulacja i odpowietrzanie. Zasada działania hamulców powietrznych - ich wady i zalety. Rozmieszczenie i przeznaczenie części składowych. Budowa i działanie oraz sposób obsługi hamulców powietrznych.

Temat 3 - Docieranie i regulacja zaworów

Cel szkolenia:

Nauczyć praktycznej obsługi mechanizmu rozrządowego.

Zagadnienia:

Przygotowanie silnika oraz przyrządów i materiałów do docierania i regulacji zaworów. Wykręcanie świec i zdjęcie głowic. Oczyszczenie zaworów i gniazd zaworowych. Docieranie i zamiana zaworów. Oczyszczenie i założenie głowicy. Regulacja zaworów. Uruchomienie silnika, sprawdzenie wyników dotarcia i regulacji zaworów.

Temat 4 - Elektrotechnika samochodowa

Cel szkolenia:

Nauczyć znajomości budowy i działania samochodowej instalacji elektrycznej.

Zagadnienia:

Źródło i odbiorniki prądu w samochodowej instalacji elektrycznej. Akumulator - budowa, działanie i podstawowe zasady obsługi. Zasada działania i budowa prądnicy. Sposób regulacji napięcia i natężenia prądu - samoczynne regulatory.

Zasada działania i budowa rozrusznika. Schemat instalacji zapłonowej i obieg prądu. Budowa i działanie części składowych układu zapłonu. Praktyczne ustawianie i regulacja zapłonu. Wykrywanie i usuwanie najczęstszych niedomagań w układzie zapłonu. Schemat instalacji oświetleniowo-sygnalizacyjnej. Rozmieszczenie odbiorników prądu, ich podłączenie i działanie. Niesprawności instalacji oświetleniowej, ich wykrywanie i usuwanie. Praktyczna regulacja i ustawienie przednich latarń w typowych samochodach.

Eksploatacja i obsługa techniczna
pojazdów mechanicznych

Temat 1 - Zasady eksploatacji pojazdów mechanicznych
w wojsku

Cel szkolenia:

Pogłębić znajomość zasad eksploatacji pojazdów mechanicznych stosowanych w wojsku.

Zagadnienia:

Podział pojazdów mechanicznych na grupy eksploatacyjne i zasady eksploatacji pojazdów mechanicznych w poszczególnych grupach.

Ogólne podstawowe wiadomości o planowaniu, ewidencji i sprawozdawczości z eksploatacji pojazdów mechanicznych. Sprawność techniczna pojazdów mechanicznych i wpływ jej na gotowość bojową oddziału oraz rola kierowcy w utrzymywaniu wysokiego stanu technicznego powierzonego pojazdu. Postępowanie przy przekazywaniu pojazdu mechanicznego kierowcy.

Wypełnienie i przechowywanie podstawowych dokumentów pojazdu i kierowcy. Organizacja, zakres i obowiązki służby parkowej /rola PKT/. Wypadki nadzwyczajne i zapobieganie im.

Temat 2 - Obsługa techniczna pojazdów mechanicznych

Cel szkolenia:

Uzupełnić wiadomości dotyczące zasad dokonywania

obsługi technicznej pojazdów mechanicznych.

Zagadnienia:

Zasady dokonywania planowej obsługi technicznej pojazdów mechanicznych. Praktyczne przeprowadzenie obsługi codziennej, przeglądów technicznych i zabiegów konserwacyjnych.

Służba samochodowa

Temat 1 - Przewóz wojsk i sprzętu wojskowego transportem

Cel szkolenia:

samochodowym

Pogłębić i rozszerzyć wiadomości o zasadach wykorzystania transportu samochodowego.

Zagadnienia:

Podstawowe wiadomości o organizacji i dokonywaniu przewozów wojsk i sprzętu transportem samochodowym oraz o zasadach organizacji marszu kolumn samochodowych.

Zadania kierowcy w przygotowaniu pojazdów mechanicznych do przewozu ludzi i ładunków. Sposoby ładowania na drodze i na placu do różnych typów samochodów - normy ładowania. Sposób formowania kolumn i rzutów samochodowych w różnych sytuacjach bojowych i warunkach terenowych, kolejność formowania i wyciągania kolumn. Rejony załadowania, wyładowania oraz punkty przejścia. Obowiązki kierowcy w czasie dokonywania przewozu i podczas marszu kolumny samochodowej w różnych warunkach terenowych i atmosferycznych oraz nocą.

Temat 2 - Służba regulacji ruchu i sygnały dowodzenia

Cel szkolenia:

Przypomnieć i rozszerzyć wiadomości o służbie regulacji ruchu.

Zagadnienia:

Znaczenie, organizacja, prace i obowiązki służby regulacji ruchu. Obowiązki regulującego ruch, komendanta posterunku regulacji ruchu, obowiązki stałych i ruchomych posterunków

regulacji ruchu. Punkty i posterunki regulacji ruchu. Drogowskazy, znaki i napisy oraz ich stosowanie. Sygnały regulacji ruchu i ich znajomość praktyczna. Konieczność stosowania sygnałów dowodzenia w służbie samochodowej, podział sygnałów i ich znajomość praktyczna.

Temat 3 - Ochrona i obrona pojazdów mechanicznych

Cel szkolenia:

Nauczyć praktycznej umiejętności okopywania i maskowania pojazdów mechanicznych.

Zagadnienia:

Zadania kierowcy w obronie i ochronie pojazdów mechanicznych w marszu i na postoju. Praktyczne okopywanie i maskowanie pojazdów mechanicznych w terenie z punktu widzenia ochrony przed działaniem broni atomowej.

Przepisy ruchu drogowego

Temat 1 - Zasady ruchu drogowego

Cel szkolenia:

Pogłębić znajomość zasad ruchu drogowego.

Zagadnienia:

Bezpieczeństwo i porządek na jezdni zasadą ruchu drogowego. Ruch jedno i dwukierunkowy oraz okrężny. Zasady wyprzedzania i wymijania, zawracanie i cofanie, zatrzymanie i postój. Dozwolona szybkość dla pojazdów wojskowych. Znaki drogowe i sygnalizacja regulacji ruchu. Pierwszeństwo przejazdu na skrzyżowaniach dróg.

Materiały pędne i smary

Temat 1 - Podstawowe wiadomości z gospodarki MPS w wojsku

Cel szkolenia:

Rozszerzyć podstawowe wiadomości z gospodarki MPS w wojsku.

Zagadnienia:

Praca składu MPS w oddziale gospodarczym. Urządzenie dystrybucyjne cystern samochodowych. Transportowanie MPS i sprzętu służby MPS. Znaczenie i sposoby oszczędności materiałów pędnych i smarów i rola w tym kierowcy.

Bhp przy obchodzeniu się z MPS i produktami specjalnymi.

